

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2017-06-19)

Kommunfullmäktige

Datum: 2017-06-19

Plats: Sessionssalen

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

Kallelse Kommunfullmäktige 2017-06-19	3
---	---

Val av justerare

Ärenden

74/17 Fastställande av dagordning	5
75/17 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige	6
76/17 Fråga/interpellation	7
77/17 Beslut om budget 2017 för Revisionen	8
78/17 Strategisk plan med budget 2018-2020	10
79/17 Skövde kommuns tertialrapport 1 (T1) 2017	18
80/17 Koncernbank Skövde kommunkoncern	31
81/17 Sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige	86
82/17 Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun	92
83/17 Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg	108
84/17 Beslut om Tolkförmedling Väst, årsredovisning och revisionsberät	135
85/17 Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun	181
86/17 Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun	225
87/17 Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan S	250
88/17 Ansökan om att få kvarstå i förtroendeuppdrag	259
89/17 Anmälningsärenden kommunfullmäktige 19 juni 2017	263
90/17 Valärenden	274

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2017-06-19 kl. 13:00
Plats: Sessionssalen
Justerare:

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet skall själv kontakta ersättare.

Mötet ajourneras kl. 17:00-17:45, då en lättare måltid serveras.

Dagordning	
Val av justerare	
Ärenden Ärendet nr 7, Skövde kommuns tertialrapport 1 (T1) 2017, kommer att behandlas på kommunstyrelsens sammanträde den 19 juni kl. 09:00. Handlingar tillhörande ärende 6, Stragisk plan med budget, ligger i separat fil på politikerportalen under Kommunstyrelsen, Strategisk plan med budget 2018-2020. Vänligen uppmärksamma att texten i handlingen «Strategisk plan med budget 2018-2020» kan komma att uppdateras fram till kommunfullmäktiges sammanträde.	
1.	Inledning - Mötets öppnande - Val av protokolljusterare - Upprop
2.	Fastställande av dagordning
3.	Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige
4.	Fråga/interpellation <i>Fråga från Jörgen Frödelius (S) till Leif Waltherum (C)</i>

5.	KS2017.0254	Beslut om budget 2018 för Revisionen <i>Politiskt föredragande: Conny Brännberg (KD)</i>
6.	KS2017.0216	Strategisk plan med budget 2018-2020 <i>Politisk föredragning av respektive budgetförslag</i>
7.	KS2017.0225	Skövde kommuns tertialrapport 1 (T1) 2017 <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>
8.	KS2016.0356	Koncernbank Skövde kommunkoncern <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i> <i>Föredragande tjänsteperson: Bas Thijssen, finanscontroller</i>
9.	KS2017.0179	Sammanträdesdagar 2018 för kommunfullmäktige <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>
10.	KS2017.0212	Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
11.	KS2017.0193	Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
12.	KS2017.0201	Beslut om Tolkförmedling Väst, årsredovisning och revisionsberättelse 2016
13.	KS2017.0196	Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun <i>Politiskt föredragande: Torbjörn Bergman (M)</i>
14.	KS2017.0197	Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun <i>Politiskt föredragande: Torbjörn Bergman (M)</i>
15.	KS2017.0202	Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>
16.	KS2017.0256	Ansökan om att få kvarstå i förtroendeuppdrag <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
17.	KS2017.0005	Anmälningsärenden kommunfullmäktige 19 juni 2017
18.		Valärenden <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
19.		Avslutning

Skövde, 2017-06-08

Conny Brännberg (KD)
Ordförande

Karin Grunselius
Sekreterare

Denna behandling har inget tillhörande dokument

Denna behandling har inget tillhörande dokument

Denna behandling har inget tillhörande dokument

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-31

Diarienummer: KS2017.0254-1

Handläggare: Karin Grunselius

Kommunfullmäktige

Beslut om budget 2018 för Revisionen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att budgeten för Revisionen år 2018 ska vara 1 500 tkr.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges arbetsordning reglerar att kommunfullmäktiges presidium utgör budgetberedning för revisionen. Inför budget 2018 har kommunfullmäktiges presidium och revisionens ordförande och vice ordförande träffats och arbetat fram ett budgetförslag.

Lekmannarevisorerna har fått ökat uppdrag med bl a fler bolag och nya verksamheter för kommunerna inom t ex integrationsområdet. Det finns en granskningsplan med drygt 20 punkter där avsikten är att i möjligaste mån kunna genomföra dessa granskningar under kommande år.

Handlingar

Beslut om budget 2018 för Revisionen

Budget 2018 för Revisionen

Skickas till

Karin Grunselius

Budget 2018 för Revisionen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att budget för Revisionen år 2018 ska vara 1 500 tkr.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges arbetsordning reglerar att kommunfullmäktiges presidium utgör budgetberedning för revisionen. Inför budget 2018 har kommunfullmäktiges presidium och revisionens ordförande och vice ordförande träffats och arbetat fram ett budgetförslag.

Lekmannarevisorerna har fått ökat uppdrag med bl a fler bolag och nya verksamheter för kommunerna inom t ex integrationsområdet. Det finns en granskningsplan med drygt 20 punkter där avsikten är att i möjligaste mån kunna genomföra dessa granskningar under kommande år.

Skövde 2017-06-01

Conny Brännberg (KD)

Tord Gustafsson (M)

Monica Green (S)

Ordförande

1:e vice ordf

2:e vice ordf

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-08

Diarienummer: KS2017.0216-1

Handläggare: Maria Vaziri Hamedani

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Strategisk plan med budget 2018-2020

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Anta strategisk plan med budget för åren 2018-2020 för Skövde kommun. Dokumentet innehåller de mål och strategier som ska styra verksamheten under perioden samt finansiellt mål.
2. Resultat-, kassaflödes- och balansbudget för åren 2018-2020 fastställs. Driftbudgeten för år 2018 med fördelning av anslag per nämnd och styrelse på totalt 2 824 miljoner kronor fastställs. Anslagen för åren 2019 och 2020 antas som underlag för fortsatt planering.
3. För år 2018 fastställa investeringsbudgeten med en nettoutgift på 937 miljoner kronor, den taxefinansierade investeringsbudgeten om 67 miljoner kronor samt exploateringsbudgeten med en nettointäkt på 1,2 miljoner kronor. Investerings- och exploateringsplanen för åren 2019 och 2020 antas som underlag för fortsatt planering. Kommunstyrelsen ges rätt att besluta om omprioriteringar av investeringar inom totalramen för perioden samt att löpande återrapportera besluten till kommunfullmäktige.
4. Utdebitering år 2018 fastställs till 20:86 per skattekrone.
5. Kommunstyrelsen har under år 2018 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder, med totalt 650 miljoner kronor. Ökningen på skuldnivån tar enbart hänsyn till kommunens finanseringsbehov. Efter beslut om att införa en koncernbank kommer det att behövas ett nytt beslut kring upplåningsramen i november 2017 där beslut tas om maximal skuldnivå och nyupplåningsbehov för hela kommunkoncernen.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-08

Diarienummer: KS2017.0216-1

Handläggare: Maria Vaziri Hamedani

6. Kommunstyrelsen och nämnderna får i uppdrag att ta fram internbudget för år 2018 och verksamhetsplan för åren 2018-2020 utifrån anslag och de politiska mål och ambitioner som beskrivs i den strategiska planen. Nämndernas verksamhetsplaner ska lämnas till kommunstyrelsen i december 2017. Därefter anmäls nämndernas verksamhetsplaner till kommunfullmäktige.
7. Reviderad budget avseende år 2018, ombudgetering av investeringsprojekt samt uppdaterade prognoser över skatteintäkter och övriga finansiella poster ska beslutas av kommunfullmäktige i mars 2018.
8. Internräntan för 2018 fastställs till 1,75 % enligt SKLs rekommendation (cirkulär 17:5).
9. Ekonomichefen har rätt att fördela ut budgeterade medel för löneredividering efter beredning av KDLG/KSAG.
10. Ekonomichefen har rätt att fördela ut budgeterade medel för demografiförändringar enligt resursfördelningsmodellerna.

Bakgrund

Strategisk plan med budget för åren 2018-2020 har utarbetats i enlighet med kommunens årshjul. Mål och riktlinjer för verksamheterna har strukturerats i form av ett styrkort.

Medel för löneredividering ligger centralt år 2018. Syftet är en utveckling av löneöversyn till kommungemensamma prioriteringar. I budgetförslaget ingår en lönesatsning på ca 71 miljoner kr.

I underlaget ingår att koncernen ska bidra med 15 miljoner kronor. Revisionens budgetram beslutas i ett eget ärende.

Handlingar

Strategisk plan med budget 2018-2020

Budget 2018-2020 Alliansen 15 maj

Investeringsbudget 2018-2020 Alliansens förslag 15 maj

Slutrapport Billingsprojektet april 2017.pdf

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-08

Diarienummer: KS2017.0216-1

Handläggare: Maria Vaziri Hamedani

Skickas till

Samtliga nämnder;
kommunala bolag och
kommunalförbund.

Maria Vaziri Hamedani

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 118/17

Strategisk plan med budget 2018-2020

KS2017.0216

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	122/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	118/17

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Anta strategisk plan med budget för åren 2018-2020 för Skövde kommun. Dokumentet innehåller de mål och strategier som ska styra verksamheten under perioden samt finansiellt mål.
2. Resultat-, kassaflödes- och balansbudget för åren 2018-2020 fastställs. Driftbudgeten för år 2018 med fördelning av anslag per nämnd och styrelse på totalt 2 824 miljoner kronor fastställs. Anslagen för åren 2019 och 2020 antas som underlag för fortsatt planering.
3. För år 2018 fastställa investeringsbudgeten med en nettoutgift på 937 miljoner kronor, den taxefinansierade investeringsbudgeten om 67 miljoner kronor samt exploateringsbudgeten med en nettointäkt på 1,2 miljoner kronor. Investerings- och exploateringsplanen för åren 2019 och 2020 antas som underlag för fortsatt planering. Kommunstyrelsen ges rätt att besluta om omprioriteringar av investeringar inom totalramen för perioden samt att löpande återrapportera besluten till kommunfullmäktige.
4. Utdebitering år 2018 fastställs till 20:86 per skattekrona.
5. Kommunstyrelsen har under år 2018 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder, med totalt 650 miljoner kronor. Ökningen på skuldnivån tar enbart hänsyn till kommunens finanseringsbehov. Efter beslut om att införa en koncernbank kommer det att behövas ett nytt beslut kring upplåningsramen i november 2017 där beslut tas om maximal skuldnivå och nyupplåningsbehov för hela kommunkoncernen.
6. Kommunstyrelsen och nämnderna får i uppdrag att ta fram internbudget för år 2018 och verksamhetsplan för åren 2018-2020 utifrån anslag och de politiska mål och

ambitioner som beskrivs i den strategiska planen. Nämndernas verksamhetsplaner ska lämnas till kommunstyrelsen i december 2017. Därefter anmäls nämndernas verksamhetsplaner till kommunfullmäktige.

7. Reviderad budget avseende år 2018, ombudgetering av investeringsprojekt samt uppdaterade prognoser över skatteintäkter och övriga finansiella poster ska beslutas av kommunfullmäktige i mars 2018.

8. Internräntan för 2018 fastställs till 1,75 % enligt SKLs rekommendation (cirkulär 17:5).

9. Ekonomichefen har rätt att fördela ut budgeterade medel för lönerevidering efter beredning av KDLG/KSAG.

10. Ekonomichefen har rätt att fördela ut budgeterade medel för demografiförändringar enligt resursfördelningsmodellerna.

11. Anta slutrapport Billingeprojektet och att kommande investeringar i området utgår från slutrapporten Billingeprojektet.

Yrkande

Torbjörn Bergman (M) yrkar bifall kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut (alliansens budet) med följande tillägg: «Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta slutrapport Billingeprojektet och att kommande investeringar i området utgår från slutrapporten Billingeprojektet.»

Ulla-Britt Hagström (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut (alliansens budget) samt yrkar bifall till det tilläggsyrkande som Torbjörn Bergman (M) framställt.

Roger Almgren (MP) yrkar bifall till miljöpartiets förslag till budget.

Marie Ekman (S) yrkar bifall till socialdemokraternas förslag till budget.

Beslutsgång

Ordförande ställer frågan om kommunstyrelsen beslutar enligt alliansens budgetförslag, enligt miljöpartiets budgetförslag eller socialdemokraternas budgetförslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut (alliansens förslag) samt biföll tilläggsyrkandet från Torbjörn Bergman (M).

Reservationer

Marie Ekman (S), Johan Ask (S), Maria Hjærtqvist (S), Helena Dahlström (S) och Robert

Ciabatti (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för socialdemokraternas budgetförslag.

Roger Almgren (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för miljöpartiets budgetförslag.

Bakgrund

Strategisk plan med budget för åren 2018-2020 har utarbetats i enlighet med kommunens årshjul. Mål och riktlinjer för verksamheterna har strukturerats i form av ett styrkort.

Medel för lönervidering ligger centralt år 2018. Syftet är en utveckling av löneöversyn till kommundemensamma prioriteringar. I budgetförslaget ingår en lönesatsning på ca 71 miljoner kr.

I underlaget ingår att koncernen ska bidra med 15 miljoner kronor. Revisionens budgetram beslutas i ett eget ärende.

Handlingar

TU Strategisk plan med budget 2018-2020

Alliansens budget 2018-2020

Alliansens investeringsbudget 2018-2020

Socialdemokraternas budget 2018-20220

Socialdemokraternas investeringsbudget 2018-2020

TU Budget Socialdemokraterna

Miljöpartiet de gröna i Skövdes budgetförslag 2018-2020, reviderad version

Skickas till

Samtliga nämnder

Kommunala bolagen

Kommunalförbunden

KSAU § 122/17

Strategisk plan med budget 2018-2020

KS2017.0216

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	122/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	118/17

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Anta strategisk plan med budget för åren 2018-2020 för Skövde kommun. Dokumentet innehåller de mål och strategier som ska styra verksamheten under perioden samt finansiellt mål.
2. Resultat-, kassaflödes- och balansbudget för åren 2018-2020 fastställs. Driftbudgeten för år 2018 med fördelning av anslag per nämnd och styrelse på totalt 2 824 miljoner kronor fastställs. Anslagen för åren 2019 och 2020 antas som underlag för fortsatt planering.
3. För år 2018 fastställa investeringsbudgeten med en nettoutgift på 937 miljoner kronor, den taxefinansierade investeringsbudgeten om 67 miljoner kronor samt exploateringsbudgeten med en nettointäkt på 1,2 miljoner kronor. Investerings- och exploateringsplanen för åren 2019 och 2020 antas som underlag för fortsatt planering. Kommunstyrelsen ges rätt att besluta om omprioriteringar av investeringar inom totalramen för perioden samt att löpande återrapportera besluten till kommunfullmäktige.
4. Utdebitering år 2018 fastställs till 20:86 per skattekrone.
5. Kommunstyrelsen har under år 2018 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder, med totalt 650 miljoner kronor. Ökningen på skuldnivån tar enbart hänsyn till kommunens finanseringsbehov. Efter beslut om att införa en koncernbank kommer det att behövas ett nytt beslut kring upplåningsramen i november 2017 där beslut tas om maximal skuldnivå och nyupplåningsbehov för hela kommunkoncernen.
6. Kommunstyrelsen och nämnderna får i uppdrag att ta fram internbudget för år 2018 och verksamhetsplan för åren 2018-2020 utifrån anslag och de politiska mål och

ambitioner som beskrivs i den strategiska planen. Nämndernas verksamhetsplaner ska lämnas till kommunstyrelsen i december 2017. Därefter anmäls nämndernas verksamhetsplaner till kommunfullmäktige.

7. Reviderad budget avseende år 2018, ombudgetering av investeringsprojekt samt uppdaterade prognoser över skatteintäkter och övriga finansiella poster ska beslutas av kommunfullmäktige i mars 2018.

8. Internräntan för 2018 fastställs till 1,75 % enligt SKLs rekommendation (cirkulär 17:5).

9. Ekonomichefen har rätt att fördela ut budgeterade medel för lönerevidering efter beredning av KDLG/KSAG.

10. Ekonomichefen har rätt att fördela ut budgeterade medel för demografiförändringar enligt resursfördelningsmodellerna.

Deltar ej i beslut

Marie Ekman (S) och Johan Ask (S) deltar ej i beslutet.

Bakgrund

Strategisk plan med budget för åren 2018-2020 har utarbetats i enlighet med kommunens årshjul. Mål och riktlinjer för verksamheterna har strukturerats i form av ett styrkort.

Medel för lönerevidering ligger centralt år 2018. Syftet är en utveckling av löneöversyn till kommungemensamma prioriteringar. I budgetförslaget ingår en lönesatsning på ca 71 miljoner kr.

I underlaget ingår att koncernen ska bidra med 15 miljoner kronor. Revisionens budgetram beslutas i ett eget ärende.

Handlingar

TU Strategisk plan med budget 2018-2020

Alliansens budget 2018-2020

Alliansens investeringsbudget 2018-2020

Skickas till

Samtliga nämnder

Kommunala bolagen

Kommunalförbunden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-15

Diarienummer: KS2017.0225-1

Handläggare: Maria Vaziri

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Skövde kommuns tertialrapport 1 (T1) 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna tertialrapporten avseende perioden januari-april 2017.

Bakgrund

Årets första uppföljning är tertialrapport 1 som består av en ekonomisk årsprognos utifrån perioden januari till april 2017. Kommunen prognostiserar ett positivt resultat om 74,2 miljoner kronor 2017, vilket är 12,3 miljoner kronor sämre än den reviderade budgeten på 86,5 miljoner kr. Budgetavvikelsen beror framförallt på underskott hos nämnderna. I prognosen ingår också en förtida inlösen av pensioner på ca 25 miljoner kr.

Nämnderna och affärsverken prognostiserar totalt ett underskott om 13,8 miljoner kronor. De största avvikelserna återfinns hos vård- och omsorgsnämnden (-8,5 miljoner kr), socialnämnden (-4,9 miljoner kr) och barn- och utbildningsnämnden (-4,7 miljoner kr). Överskott finns hos servicenämnden (3,3 miljoner kronor) och kommunstyrelsen (3,6 miljoner kr).

Samtliga nämnder som prognostiserat en negativ avvikelse, arbetar med åtgärder för att få en budget i balans. För 2017 finns en osäkerhet kring om ett nollresultat för nämnderna kommer uppnås. Nämndernas underskott balanseras 2017 av engångsintäkter från avslutade exploateringsprojekt på ca 20 miljoner kr. Det är viktigt att nämnderna arbetar med åtgärder både på kort- och långsikt för att komma i balans till budgetåret 2018. Denna utveckling bör Kommunstyrelsen noga följa under hösten. I den långsiktiga finansiella analysen har framkommit att kommunen har stora

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-15

Diarienummer: KS2017.0225-1

Handläggare: Maria Vaziri

utmaningar utifrån den demografiska utvecklingen. Detta ställer krav på nämnder med budget i balans.

Investeringsbudgeten för 2017 uppgår till 842 miljoner kronor inklusive investeringar i taxefinansierad verksamhet som uppgår till 85 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2017 ingår ombudgeteringar från 2016 med 206 miljoner kronor. Enligt prognosen beräknas investeringar för totalt 772 miljoner kronor genomföras under 2017. När det gäller taxefinansierade investeringar beräknas dessa genomföras med en avvikelse om 1 miljon kronor.

De långfristiga lånen uppgick den 31 december 2016 till 800 miljoner kronor. Under första tertialet har kommunen ökat sin skuld med 150 miljoner kronor. Prognosen för långfristiga skulder beräknas uppgå till 1 150 miljoner kronor kring slutet av 2017.

Det prognostiserade resultatet 2017 motsvarar 2,7 procent av skatter och bidrag. Skövde kommun har under de senaste åren haft en god resultatutveckling. Ekonomichefens bedömning utifrån läget 2017 och förslag till budget 2018 är att kommunen kommer klara det finansiella målet för mandatperioden om 3 procent av skatter och bidrag. Det goda resultatet och en hög soliditet innebär att vi har en stabil grund för framtiden. Dock sjunker resultatnivåerna betydligt åren 2019 och 2020 vilket ställer stora krav på anpassningar utifrån det ekonomiska utrymmet. Kommunstyrelsen uppmanar samtliga nämnder att kunna påvisa hur de kommer ha en ekonomi i balans vid ingången av budgetåret 2018.

Handlingar

Skövde kommuns tertialrapport 1 (T1) 2017

Skövde kommuns tertialrapport 1 2017 (T1)

Skickas till

Samtliga nämnder

Kommundirektör

Ekonomichef

Redovisningschef

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-15

Diarienummer: KS2017.0225-1

Handläggare: Maria Vaziri

Maria Vaziri

Tertialrapport

januari – april 2017

Skövde kommun

Sammanfattning

- Kommunen prognostiserar ett positivt resultat på 74,2 miljoner kronor.
- Helårsprognosen är 12,3 miljoner kronor lägre än den reviderade budgeten om 86,5 miljoner kronor.
- Den skattefinansierade verksamheten visar ett underskott på 11,2 miljoner kronor. Största delen hänförs till barn och utbildningsnämnden, socialnämnden samt vård och omsorgsnämnden.

Sammanfattning

Årets första uppföljning är tertialrapport 1, vilken främst omfattar en ekonomisk uppföljning med årsprognos utifrån perioden januari till april 2017.

Kommunen prognostiserar ett positivt resultat om 74,2 miljoner kronor, vilket är 12,3 miljoner kronor lägre än reviderad budget. Skillnaden mellan budget och prognos beror främst på de skattefinansierade verksamheternas negativa resultat med 11,2 miljoner kronor. De största negativa avvikelserna återfinns hos vård och omsorgsnämnden, socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden som tillsammans har en negativ prognos om 18 miljoner kronor. I prognosen ingår en pensionsavsättning om ca 25 miljoner kronor och ca 20 miljoner kronor i intäktsöverskott från avslutade exploateringsprojekt.

Nämnderna och affärsverken prognostiserar ett totalt underskott om 13,8 miljoner kronor, när korrigering för demografi gjorts med ett tillskott till barn och utbildningsnämnden om 5,1 miljoner kronor.

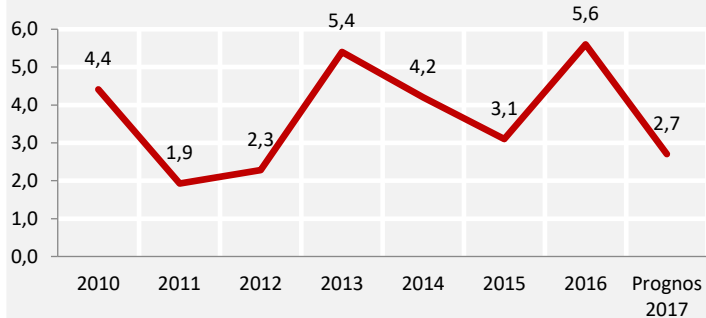
Investeringsbudgeten för 2017 uppgår totalt till 842,1 miljoner kronor inklusive investeringar i taxefinansierad verksamhet som uppgår till 85,1 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2017 ingår ombudgeteringar från 2016 med 205,8 miljoner kronor. Enligt prognosen beräknas investeringar för totalt 772 miljoner kronor genomföras under 2017. När det gäller taxefinansierade investeringar beräknas dessa generera en negativ avvikelse om 1,2 miljoner kronor.

Resultatprognos (miljoner kronor)	Prognos 2017	R Budget 2017	Utfall 2016	Avvikelse budget-prognos
Verksamhetens nettokostnader	-2 498,9	-2 497,3	-2 353,0	-1,6
Avskrivningar	-175,5	-165,0	-163,0	-10,5
Verksamhetens nettokostnader	-2 674,4	-2 662,3	-2 516,0	-12,1
Skatteintäkter	2 458,1	2 458,2	2 353,3	-0,1
Generella statsbidrag	304,4	304,4	343,4	0
Finansiella intäkter	6,5	6,5	3,6	0
Finansiella kostnader	-20,4	-20,4	-32,4	0
Årets resultat	74,2	86,5	151,9	-12,3

Resultatet i procent av skatter och bidrag

Det prognostiserade resultatet för Skövde kommun är ett överskott om 74,2 miljoner kronor, vilket är 2,7 procent av skatter och bidrag. Skövde kommun har under de senaste åren haft en god resultatutveckling. För mandatperioden bedöms målet om 3 procent av skatter och bidrag att uppfyllas, dock inte för 2017.

Resultat i % av skatt och bidrag

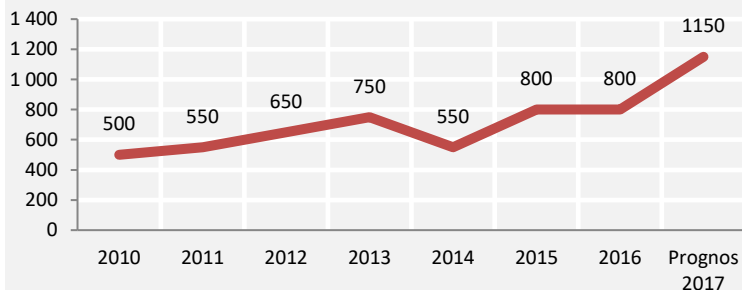
Utveckling av skatteintäkter och statsbidrag

Enligt skatter och bidragsprognosen för Skövde kommun per april förväntas en något negativ prognos med 0,1 miljoner kronor.

Finansiella skulder

De långfristiga lånen uppgick den 31 december 2016 till 800 miljoner kronor. Under tertial 1 har kommunen ökad sin skuld med 150 miljoner kronor till 950 miljoner kronor. Prognosen för långfristiga skulder kring slutet av 2017 är 1 150 miljoner kronor.

Långfristiga lån i mnkr

Nämndernas resultatprognoser

Kommunstyrelsen, avvikelse +3,6 miljoner kronor

Kommunstyrelsen har en positiv årsprognos med 3,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse mot budget på 0,9 procent. Kommunstyrelsens politik prognostiserar ett överskott om 4,5 miljoner kronor vilket beror på överskott av kommunstyrelsens utvecklingsmedel. Vakant tjänst inom koncernstaben bidrar också till överskottet med 1,2 miljoner kronor medan bidrag och transfereringar backar med 0,5 miljoner kronor till följd av ökat bidrag till Gothia Science Park.

Prognosen för sektor *styrning och verksamhetsstöd* visar ett underskott om 2,1 miljoner kronor. Det hänförs till kostnader knutna till införande av det nya HR-systemet. Kostnaderna för lönesystemet överskrider budget med 4 miljoner kronor under 2017. Delar av underskottet avseende lönesystemet täcks av övriga verksamheter inom sektorn, främst på grund av lägre personalkostnader än budgeterat.

Samhällsbyggnad visar ett överskott för 2017 om 0,9 miljoner kronor. Överskottet beror på vakanser samt intäktsöverskott då sektorn har en fortsatt stor ärendevolymer.

Sektor *medborgare och samhällsutveckling* visar ett underskott om 0,4 miljoner kronor. Detta hänförs till SFI som prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 2 miljoner kronor på grund av minskade statsbidrag för de elever som går via etableringsuppdraget. Bland annat pågående rekryteringar och föräldraledigheter ger lägre lönekostnader inom sektorstab, näringslivsenheten samt upphandlingsenheten, vilket minskar underskottet för sektorn.

Barn- och utbildningsnämnd, avvikelse -9,8 miljoner kronor (-4,7 miljoner kronor)

Nämndens helårsprognos efter första tertialen visar på ett underskott om 9,8 miljoner kronor. Förväntad demografiskompensation är 5,1 miljoner kronor vilket reducerar prognostiserat underskott för nämnden att hantera till 4,7 miljoner kronor, en avvikelse på 0,4 procent av nämndens kommunbidrag. Underskottet avser främst grundskolan och beror på ökade personalkostnader där flera enheter har högre personalkostnader än de har ekonomiskt utrymme för.

Vård- och omsorgsnämnd, avvikelse -8,5 miljoner kronor

Prognosen för 2017 är ett underskott om 8,5 miljoner kronor. Det är en negativ avvikelse med en procent av nämndens kommunbidrag och högre än det målvärde sektorn jobbar med (högst +/- 0,5 procent avvikelse från budget). Underskottet beror främst på högre personalkostnader än budgeterat. Orsakerna finns i en högre verksamhetsvolym inom korttidsvård, hemtjänst och personlig assistans. Utöver detta är hemvårdens och assistansens produktivitet lägre än budgeterat. Personalkostnaderna är för höga i förhållande till den volym (ersättning per timme) man producerar.

Socialnämnd, avvikelse -4,9 miljoner kronor

Socialnämnden redovisar efter årets fyra första månader en prognos som på helår visar ett underskott om nästan 4,9 miljoner kronor. Avvikelsen kan inte hänskjutas till enskild verksamhet utan beror på följande: Missbruksplaceringarna förväntas gå med ett underskott om 4,4 miljoner kronor. Under året har fler personer varit placerade på HVB (hem för vård eller boende) jämfört med samma period förra året. Under året har en LVM-placering (lagen om vård av missbrukare) gjorts och ytterligare en är på gång vilket kommer innebära högre vårdavgifter.

Servicenämnd skattefinansierad verksamhet, avvikelse +3,3 miljoner kronor

Servicenämnden prognostiserar med ett överskott på 3,3 miljoner kronor för 2017 för de skattefinansierade verksamheterna. Stor del förklaras med att kapitalkostnaderna sjunker totalt med 1,8 mot budget samt att sektor service har fått mer uppdrag och intäkterna ökar mer än kostnader för dessa.

Servicenämnd taxefinansierad verksamhet, avvikelse -2,6 miljoner kronor

För de taxefinansierade verksamheterna prognostiserar servicenämnden med ett underskott på 2,6 miljoner kronor. Det är VA-avdelningen som prognostiserar med ett större underskott främst på grund av ökade kapitalkostnader. Fibernät landar nära ett noll-resultat trots de senaste årens stora investeringar med högre kapitalkostnader.

Kultur- och fritidsnämnd, avvikelse -0,2 miljoner kronor

Kultur och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott vid tertialuppföljning 1 med 0,2 miljoner kronor. Den ändrade momsens för äventyrsbad är den främsta anledningen till underskottet.

Byggnadsnämnd, avvikelse +0,2 miljoner kronor

I byggnadsnämndens ram finns endast kostnader för arvoden till politiker på 0,5 miljoner kronor. Prognosen är ett överskott om 0,2 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige, revision, överförmyndare avvikelse +/- 0 tkr

Helårsprognosen visar på ett nollresultat.

Utsikter för framtiden

Samtliga nämnder som prognostiserat en negativ avvikelse, arbetar med åtgärder för att få en budget i balans. För 2017 finns en osäkerhet kring om ett nollresultat för nämnderna kommer uppnås. Det är viktigt att nämnderna arbetar med åtgärder både på kort- och långsikt för att komma i balans till budgetåret 2018.

I den långsiktiga finansiella analysen har framkommit att kommunen har stora utmaningar utifrån den demografiska utvecklingen. Detta ställer krav på nämnder med budget i balans.

Nämndernas prognos (miljoner kronor)	Rev		Avvikelse	Korrigerings demografi	Avvikelse
	Budget 2017	Prognos 2017	Budget- prognos		Budget- prognos
Kommunstyrelsen	406,8	403,2	3,6		3,6
Barn och utbildningsnämnd	1 084,4	1 094,2	-9,8	5,1	-4,7
Vård och omsorgsnämnd	837,2	845,7	-8,5		-8,5
Socialnämnd	191,0	195,9	-4,9		-4,9
Kultur- och fritidsnämnd	163,5	163,8	-0,2		-0,2
Servicenämnd	4,5	1,2	3,3		3,3
Byggnadsnämnd	0,5	0,3	0		0,2
Kommunfullmäktige	3,7	3,7	0		0,0
Revision	1,5	1,5	0		0,0
Valberedning	0	0	0		0,0
Överförmyndare	5,2	5,2	0		0,0
Valnämnd	0	0	0		0,0
Arvodesnämnd	0	0	0		0,0
Summa skattefinansierad verksamhet	2 698,4	2 714,7	-16,3	5,1	-11,2
Teknisk nämnd affärsverk	0,0	2,6	-2,6		-2,6
Verksamhetens nettokostnader	2 698,4	2 717,3	-18,9	5,1	-13,8

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2017 uppgår till 842,1 miljoner kronor inklusive investeringar i taxefinansierad verksamhet som uppgår till 85,1 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2017 ingår ombudgeteringar från 2016 med 205,8 miljoner kronor. Prognosen för 2017 visar på en investeringsvolym om 772 miljoner kronor, exklusive taxefinansierad verksamhet. Avvikelsen på 70 miljoner kronor beror främst på att investeringsprojekt har förskjutits i tid.

Investeringsbudget (mnkr)	Rev			Utfall 2017-04-30
	Budget	Prognos	Avvikelse	
	2017	2017		
Inventarier	55,2	46,9	8,3	6,6
Fastighetsförvärv	70,0	99,0	-29,0	8,7
Infrastrukturinvesteringar	217,7	127,6	90,1	18,0
Lokalinvesteringar	365,3	369,5	-4,2	68,6
Reinvestering	48,3	42,3	6,0	10,9
Nettoutgift	756,6	685,3	71,2	112,8
Affärsverksamheten	85,5	86,7	-1,2	21,4
	842,1	772,0	70,0	134,2

**exkl. finansiell leasing*

Lokaler

Investeringsbudgeten för lokalprojekt uppgår 2017 till 365 miljoner kronor. Prognosen visar att utfallet kommer att överskrida budget med 4 miljoner kronor. Avvikelsen består dels av projekt där tidsplanen kommer att hållas, men där projektbudgeten upparbetats i snabbare takt än beräknat, dels av projekt som tidigare lagts. Den största förklaringen till avvikelsen är parkeringshuset i kvarteret Mode, vars investeringsbudget i samband med reviderad budget 2017 sänktes från 185 miljoner kronor till 25 miljoner kronor med anledning av initiala förseningar i byggprocessen. Då denna investering nu kommit igång och löper på enligt tidsplan, prognosticeras utfallet till 57 miljoner kronor för 2017, vilket innebär att en del av 2018 års projektbudget kommer att tas i anspråk redan under innevarande år. Ytterligare en avvikelse är utbyggnaden av Billingskolan, där budget för innevarande år är 41 miljoner kronor, inklusive ombudgetering. Utfallet för 2017 väntas uppgå till 60 miljoner kronor och överskrider därmed budget med 19 miljoner kronor. Budgetöverskridandet förklaras även av att utfallet för Trädgårdsstadens skola förväntas öka med 9 miljoner mot budget, samt att utfallet för Ekebackens förskola förväntas öka med 2 miljoner kronor.

Ovanstående investeringsprojekt löper på enligt tidsplan, men kommer att förbruka en del av 2018 års projektbudget redan under innevarande år. Investeringen förväntas hållas inom ramen för den totala projektbudgeten.

De investeringsprojekt där entreprenadstarten tidigare lagts och som därmed förväntas överskrida innevarande års budget är dels ombyggnaden av Lundenskolan, dels sammanbyggnaden av hus 1 och 3 vid Kavelbro. Dessa tidigareläggningar gör att 5 miljoner av 2018 års projektbudget förbrukas redan under 2017. Investeringen förväntas hållas inom ramen för den totala projektbudgeten.

Totalt överskrids investeringsbudgeten för lokaler med 65 miljoner, men på grund av förseningar i andra investeringsprojekt blir avvikelserna inte lika stora;

De projekt som i dagsläget inte förväntas förbruka innevarande års budget är dels investeringar i Billings fritidsområde, där 23 miljoner inte beräknas förbrukas i år, dels ombyggnaden av Nyeport där 3 miljoner kronor inte upparbetas. De projekt som är senarelagda är Billingehov energieffektivisering, samt Billingehov isyta hall B. Totalt innebär förseningen av dessa två projekt att 12 miljoner kronor ur innevarande års projektbudget inte förbrukas under 2017. Även projektet för LSS utökning av daglig verksamhet på Kylarvägen har kommit igång senare än beräknat och 2 miljoner kronor förbrukas istället under 2018.

Förseningar i genomförande av energieffektiviseringar gör att 7 miljoner kronor inte kommer att hinna upparbetas. Etapp 5 anpassning kök på Helenaskolan pågår och av årets köksinvesteringar återstår 2 miljoner kronor.

Budgeten för reinvesteringar uppgår till 48 miljoner kronor, men 6 miljoner kronor kommer inte att hinna upparbetas under 2017.

Infrastruktur

Investeringsprognosen för infrastruktur 2017 pekar på att 127,6 miljoner kronor av de 217,7 miljoner kronor som finns i budget kommer att förbrukas vilket innebär en genomförandegrad om 58,6 procent.

Den lägre genomförandegraden beror på att ett antal större projekt av olika anledningar blivit förskjutna i tid. Bland annat kan nämnas Stadskärneutveckling som förskjutits i tid på grund av diskussioner kring utformning, Trafikplats Nohlagavägen/Gustaf Adolf som kommer att starta först efter julhandeln, avseende Nohlagavägen kapacitetsökning pågår utredning och arbetet startar tidigast under 2018 och projektet Gruvgatan som kräver en detaljplaneändring.

Fastighetsförvärv

Kommunens budget för fastighetsförvärv uppgår till 70 miljoner kronor och prognosen strategiska fastighetsförvärv är 99 miljoner kronor vilket innebär en negativ avvikelse mot budget om 29 miljoner kronor för 2017. Orsaken är att det finns tillfälle att förvärva ett antal större fastigheter som är strategiskt riktiga för kommunen.

Taxefinansierade

Totalt för den taxefinansierade verksamheten finns en investeringsbudget om 85,5 miljoner kronor och prognosen tyder på en negativ avvikelse om 1,1 miljoner kronor då VA prognostiserar med att överskrida årets budget med 1,3 miljoner kronor. Vid investeringen för Meksteget på Stadskvarn har ytterligare behov tillkommit och projektet blir dyrare än beräknat med 3,4 miljoner kronor. Omläggning Stationsgatan blir mer omfattande och bedöms gå över budget med 1,2 miljoner kronor. Flera andra projekt blir troligen billigare än beräknat.

Exploatering

Under 2017 kommer tre exploateringsprojekt att avslutas, som tillsammans visar en positiv prognos om 22,1 miljoner kronor. De projekt som förväntas avslutas 2017 är Ringblomman, Hasselbacken 2 och Ekebacken. Under året tillkommer även rivningar och fastighetskatt till en bedömd kostnad om 3 miljoner kronor. Dessa kostnader och intäkter belastar finansverksamheten.

KSAU § 155/17

Skövde kommuns tertialrapport 1 (T1) 2017

KS2017.0225

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-06-07	155/17
2 Kommunstyrelsen	2017-06-19	130/17
3 Kommunfullmäktige	2017-06-19	79/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna tertialrapporten avseende perioden januari-april 2017.

Bakgrund

Årets första uppföljning är tertialrapport 1 som består av en ekonomisk årsprognos utifrån perioden januari till april 2017. Kommunen prognostiserar ett positivt resultat om 74,2 miljoner kronor 2017, vilket är 12,3 miljoner kronor sämre än den reviderade budgeten på 86,5 miljoner kr. Budgetavvikelsen beror framförallt på underskott hos nämnderna. I prognosen ingår också en förtida inlösen av pensioner på ca 25 miljoner kr.

Nämnderna och affärsverken prognostiserar totalt ett underskott om 13,8 miljoner kronor. De största avvikelserna återfinns hos vård- och omsorgsnämnden (-8,5 miljoner kr), socialnämnden (-4,9 miljoner kr) och barn- och utbildningsnämnden (-4,7 miljoner kr). Överskott finns hos servicenämnden (3,3 miljoner kronor) och kommunstyrelsen (3,6 miljoner kr).

Samtliga nämnder som prognostiserat en negativ avvikelse, arbetar med åtgärder för att få en budget i balans. För 2017 finns en osäkerhet kring om ett nollresultat för nämnderna kommer uppnås. Nämndernas underskott balanseras 2017 av engångsintäkter från avslutade exploateringsprojekt på ca 20 miljoner kr. Det är viktigt att nämnderna arbetar med åtgärder både på kort- och långsikt för att komma i balans till budgetåret 2018. Denna utveckling bör Kommunstyrelsen noga följa under hösten. I den långsiktiga finansiella analysen har framkommit att kommunen har stora utmaningar utifrån den demografiska utvecklingen. Detta ställer krav på nämnder med budget i balans.

Investeringsbudgeten för 2017 uppgår till 842 miljoner kronor inklusive investeringar i taxefinansierad verksamhet som uppgår till 85 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2017 ingår ombudgeteringar från 2016 med 206 miljoner kronor. Enligt prognosen beräknas investeringar för totalt 772 miljoner kronor genomföras under 2017. När det gäller taxefinansierade investeringar beräknas dessa genomföras med en avvikelse om 1 miljon kronor.

De långfristiga lånen uppgick den 31 december 2016 till 800 miljoner kronor. Under första tertialet har kommunen ökat sin skuld med 150 miljoner kronor. Prognosen för långfristiga skulder beräknas uppgå till 1 150 miljoner kronor kring slutet av 2017.

Det prognostiserade resultatet 2017 motsvarar 2,7 procent av skatter och bidrag. Skövde kommun har under de senaste åren haft en god resultatutveckling.

Ekonomichefens bedömning utifrån läget 2017 och förslag till budget 2018 är att kommunen kommer klara det finansiella målet för mandatperioden om 3 procent av skatter och bidrag. Det goda resultatet och en hög soliditet innebär att vi har en stabil grund för framtiden. Dock sjunker resultatnivåerna betydligt åren 2019 och 2020 vilket ställer stora krav på anpassningar utifrån det ekonomiska utrymmet. Kommunstyrelsen uppmanar samtliga nämnder att kunna påvisa hur de kommer ha en ekonomi i balans vid ingången av budgetåret 2018.

Handlingar

TU Skövde kommuns tertialrapport 1 (T1) 2017

Skövde kommuns tertialrapport 1 2017 (T1)

Skickas till

Redovisningschef

Samtliga nämnder

Kommundirektör

Ekonomichef

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-17

Diarienummer: KS2016.0356-19

Handläggare: Bas Thijssen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Koncernbank Skövde kommunkoncern

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige besluta:

- Att starta ett koncernbankssamarbete för Skövde kommuns kommunkoncern.
- Att skapa ett finansråd som ska styra och utveckla det dagliga koncernbanks samarbete inom ramen av den av kommunfullmäktiga och bolagen fastställda finanspolicy.
- Att ge finansrådet följande uppdrag som återrapporteras till kommunstyrelsen inom ett år:
 - Att utreda möjligheter för att skapa ett eget obligations- och certifikatsprogram för Skövdes koncernbank
 - Att föreslå ett arbetssätt för att kunna ta fram pålitliga likviditets- och upplåningsprognoser för kommunkoncernen
 - Att utreda om anpassningar på kommunens- och bolagensfinanspolicy är önskvärd.
- Att besluta om följande utlåningsramar till sina kommunala bolag för 2017:

- AB Skövdebostäder	1 200 mnkr
- Skövde Värmeverk AB	550 mnkr
- SkövdeNät AB	200 mnkr
- Kreativa Hus Skövde AB	200 mnkr
- Skövde Stadshus AB	7 mnkr
- Skövde Flygplats AB	2 mnkr
- Balthazar Science Center AB	2 mnkr
- Next Skövde Destinationsutveckling AB	0 mnkr

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-17

Diarienummer: KS2016.0356-19

Handläggare: Bas Thijssen

Med detta nya beslut om utlåningsramar återkallas det tidigare beslut om utlåningsramar till kommunala bolag §20/17 KS2017.0356-8.

- Att delegera till kommunens ekonomichef att fastställa en marknadsmässig koncernbanksavgift. De fastställda avgifterna rapporteras till kommunstyrelsen vid varje finansrapport.

Bakgrund

Kommunstyrelsen gav i uppdrag till kommundirektören att undersöka förutsättningar för att skapa en koncernbank för Skövdes kommunkoncern.

Under 2016 har en utredning kring koncernbanken genomförts. Parallellt med detta har dialog förts med bolagen i kommunkoncernen kring deras förväntningar och önskemål inför bildandet av en koncernbank. Detta har resulterat i två dokument som ligger som bilaga till föreliggande beslut, ett utredningsdokument samt en remissförfrågan till kommunala bolagen. Samtliga remissvar är också bifogade.

Syftet med koncernbanken är att minimera koncernens kostnader för upplåning. Målsättningen är att ett finansiellt samarbete kan trygga kompetensen i finanshantering samt att möjligheter ges till en övergripande riskhantering för koncernens låneskuld.

Modell för Skövdes kommunkoncerns koncernbank

På grund av olikheter mellan kommunens kommunala bolag förslås en modell av koncernbank vilken kan anpassas till det aktuella behovet inom varje bolag.

Avseende koncernbankens utlåning betyder det att utlåning kan ske på två olika sätt:

- Med en lånerevers där likvida medel överförs från kommunen till det bolaget som behöver ett lån. Villkoren för lånereversen är en spegling av den upplåning koncernbanken har gjort för ändamålet.
- Beviljande av en kreditlimit på bolagets bankkonto. Villkoren för kreditlimiten är en spegling av den upplåning koncernbanken har gjort för ändamålet.
-

Utlåning genom en kreditlimit är att föredra eftersom detta ger högsta flexibilitet och kostnadseffektivitet till bolaget. Eftersom man med detta arbetssätt kan minimera eller eliminera överskottslikviditet inom bolagen. Att inte låna genom en kreditlimit bör särskild motiveras och rapporteras i finansrapporten.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-17

Diarienummer: KS2016.0356-19

Handläggare: Bas Thijssen

Avseende räntesäkringar finns följande tre arbetssätt möjliga:

- Bolaget ombesörjer sina egna räntesäkringar. Koncernbanken kan bistå med rådgivning samt att kommunalborgen för räntesäkringar kan beviljas för att uppnå bättre villkor.
- Koncernbanken tar upp räntesäkringar och erbjuder en liknande räntesäkring till bolaget.
- Bolaget tar beslut om att använda kommunssnitträntan, därmed uppnår bolaget samma räntesäkringsnivå som kommunen.

Om det skulle föreligga information som tydliggör att ett lån från koncernbanken av någon anledning inte ger den bästa affären utifrån koncernens- och bolagets intresse, kan bolaget själv ta upp ett lån på finansmarknaden. En sådan avvikelse från koncernbankssamarbetet rapporteras till kommunstyrelsen i den nästkommande finansrapporten. Det föreligger därmed inget tvång för koncernens bolag att använda sig av koncernbanken för sin finansiering men ett avsteg måste motiveras.

Finansråd

Finansieringen är en kärnfråga för de flesta av Skövdes kommunala bolag. Den har en stor påverkan på resultatet och är en grundsten för bolagets stabilitet och framtid. När samordningen av finanshanteringen sker i en koncernbank kommer finansfrågan ligga lite längre bort från bolagets VD och styrelsen. För att detta inte ska ge problem ställs höga krav på öppenhet, förtroende, insyn och möjligheten att påverka. Därför förslås bildandet av ett finansråd.

Syftet med rådet är att skapa en plattform för dialog, informationsutbyte, omvärldsbevakning och vidareutveckling av koncernbanken. I finansrådet, som leds av kommunens ekonomichef, ingår en representant för varje bolag.

Rådet har ingen beslutande makt, men är vägledande i hur koncernbanken agerar inom de i finanspolicy fastställda ramarna. Rådet kan också ge förslag och råd till kommunstyrelsen och de enskilda bolagsstyrelserna angående finanshanteringen och koncernbankssamarbetet.

För att starka kompetensen i finansrådet är förslaget att anlita en extern finansrådgivare till rådet. Finansrådet beslutar vilken rådgivare som kontrakteras för detta uppdrag.

Uppdrag till finansrådet

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-17

Diarienummer: KS2016.0356-19

Handläggare: Bas Thijssen

Redan innan starten av koncernbanken finns det några utvecklingsområden som bör utredas vidare. De formuleras som fyra utredningsuppdrag till finansrådet.

Obligations- och certifikatsprogram

Det finns starka indikationer på att en egen obligations- och certifikatsprogram är lönsamt med en skuldportfölj i storleksordningen av Skövdes kommunkoncern. Finansrådet får i uppdrag att undersöka om sådana egna program är lönsamt för Skövde och vad som krävs för att starta dessa.

Likviditetsprognoser

För att på ett kostnadseffektivt och betryggande sätt kunna försörja koncernens finansieringsbehov är det viktig att kunna ta fram likviditets- och upplåningsprognoser av hög kvalitet. Därför formuleras ett uppdrag till finansrådet att fastställa ett kvalitativt dock lättarbetat arbetssätt för att ta fram likviditetsprognoser för koncernen.

Finanspolicy och andra finansriktlinjer

Finansrådet får i uppdrag att granska befintliga finanspolicys och ägardirektiv för att bedöma om anpassningar behöver göras och om eventuell harmonisering av olika finanspolicys är önskvärt.

Fastställandet av utlåningsramar till kommunalbolagen

Det är kommunfullmäktigas befogenhet att fastställa gränser för den maximala skuldsättningen för kommunen. Koncernbanken höjer skuldsättningsnivån för kommunen eftersom det är kommunen i egenskap av juridisk person som lånar upp för att sedan låna ut till de kommunala bolagen. För att ha kontroll över kommunens skuldsättning måste kommunfullmäktige därför också fastställa maximala utlåningsramar till sina kommunala bolag.

Delegation för att fastställa koncernbanksavgifter

För att på ett snabbt och effektivt sätt kunna fastställa korrekta koncernbanksavgifter föreslås att denna befogenhet delegeras till kommunens ekonomichef. De fastställda koncernbanksavgifterna rapporteras i efterhand till kommunstyrelsen i samband med finansrapporten (Koncernbanksavgifter är koncernbankens motsvarighet till en borgensavgift).

Ansvar och roller i koncernbanks samarbete

- Kommunfullmäktige

Fastställa ramar för kommunens och bolagens upplåning och utlåning.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-17

Diarienummer: KS2016.0356-19

Handläggare: Bas Thijssen

Fastställa kommunens finanspolicy

- Kommunstyrelse

Övervakar om finanshanteringen är i linje med gällande finanspolicy

Initierar eventuella ändringar i finanspolicy

- Kommunens ekonomichef

Leda finansrådet

Fastställa koncernbanksavgifter

- Avdelning ekonomi och verksamhetsstyrning

Ansvarar för de operativa finansiella verksamheterna i överensstämming med de i finanspolicy fastställda ramarna samt den av finansrådet fastställda strategin

- Bolagsstyrelse

Fastställa bolagens finanspolicy

Övervakar om finanshanteringen är i linje med bolagens finanspolicy

- Bolags VD

Ansvarar för att affärer bolaget gör med koncernbanken är i linje med de i bolagens finanspolicy fastställda ramarna

- Finansrådet

Ansvarar för fastställandet av upplånings- och räntestrategi inom ramarna för finanspolicy

Omvärldsbevakning inom finansieringsfrågor relevanta för den offentliga sektorn

Ta fram finansrapporter för koncernen vid utgången av varje tertial

Ansvarar för utvecklingen av koncernbankssamarbete

Begränsningar av koncernbanken

Koncernbanken kan också leverera tjänster till kommunalförbunden. Dock finns det en del frågor som i så fall behöver klaras ut. Till exempel om en kommun ensam ska stå för ett lån till ett kommunalförbund som ägs av flera kommuner. Mot bakgrund av detta finns det i föreliggande beslut ingen möjlighet till lån från koncernbanken till kommunalförbunden. Om behovet skulle uppstå kan en sådan möjlighet skapas med ett beslut från förbundsstyrelsen och Skövdes kommunfullmäktige.

Remissyttrande Skövdes kommunala bolag

Kommunstyrelsen arbetsutskott beslutade 2017-03-01, KSAU § 54/17, att skicka ut utredningen till all kommunala bolag för att begära in ett remissyttrande. Samtliga bolag ställer sig positivt till förslaget att starta en koncernbank. I remissyttrandena lägger bolagen också fram olika betänkande kring koncernbanken. Samtliga remissyttrandena ligger med som bilagor till detta beslut.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-17

Diarienummer: KS2016.0356-19

Handläggare: Bas Thijssen

Handlingar

Koncernbank Skövde kommunkoncern
Remiss Koncernbanken Skövde
Skövde kommunkoncerns koncernbank.docx
Beslut KSAU, 2017-03-01, Ärende 54/17, Beslut om utskick remiss koncernbank
Beslut KF, 2017-02-27, Ärende 20/17, Upplåningsramar för kommunala bolag
Remissyttrande Koncernbank Kreativa Hus Skövde.pdf
Skövde Stadshus AB Remissvar gällande koncernbank Skövde
Remissyttrande Koncernbank SkövdeNät AB.pdf
Remissvar gällande koncernbank från Next Skövde
Remissvar gällande koncernbank från AB Skövdebostäder
Remissvar gällande koncernbank från Skövde Värmeverk AB
Remissyttrande Balthazar Science Center AB_Koncernbank 2017-04-27.pdf
KSAU § 123/17 Koncernbank Skövde kommunkoncern

Skickas till

Tomas Fellbrandt, kommundirektör
Maria Vaziri, Ekonomichef
Annelie Nyman, Redovisningschef
Tobias Carlgren, Stadsjurist
Stadshus AB
AB Skövdebostäder
Skövde Värmeverk AB
SkövdeNät AB
Kreativa Hus Skövde AB
Next Destinationsutveckling AB
Skövde Flygplats AB
Balthazar Science Center AB

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-17

Diarienummer: **KS2016.0356-19**

Handläggare: **Bas Thijssen**

Bas Thijssen

- Att delegera till kommunens ekonomichef att fastställa en marknadsmässig koncernbanksavgift. De fastställda avgifterna rapporteras till kommunstyrelsen vid varje finansrapport.

Bakgrund

Kommunstyrelsen gav i uppdrag till kommundirektören att undersöka förutsättningar för att skapa en koncernbank för Skövdes kommunkoncern.

Under 2016 har en utredning kring koncernbanken genomförts. Parallellt med detta har dialog förts med bolagen i kommunkoncernen kring deras förväntningar och önskemål inför bildandet av en koncernbank. Detta har resulterat i två dokument som ligger som bilaga till föreliggande beslut, ett utredningsdokument samt en remissförfrågan till kommunala bolagen. Samtliga remissvar är också bifogade.

Syftet med koncernbanken är att minimera koncernens kostnader för upplåning. Målsättningen är att ett finansiellt samarbete kan trygga kompetensen i finanshantering samt att möjligheter ges till en övergripande riskhantering för koncernens låneskuld.

Modell för Skövdes kommunkoncerns koncernbank

På grund av olikheter mellan kommunens kommunala bolag förslås en modell av koncernbank vilken kan anpassas till det aktuella behovet inom varje bolag.

Avseende koncernbankens utlåning betyder det att utlåning kan ske på två olika sätt:

- Med en lånerevers där likvida medel överförs från kommunen till det bolaget som behöver ett lån. Villkoren för lånereversen är en spegling av den upplåning koncernbanken har gjort för ändamålet.
- Beviljande av en kreditlimit på bolagets bankkonto. Villkoren för kreditlimiten är en spegling av den upplåning koncernbanken har gjort för ändamålet.
-

Utlåning genom en kreditlimit är att föredra eftersom detta ger högsta flexibilitet och kostnadseffektivitet till bolaget. Eftersom man med detta arbetssätt kan minimera eller eliminera överskottslikviditet inom bolagen. Att inte låna genom en kreditlimit bör särskild motiveras och rapporteras i finansrapporten.

Avseende räntesäkringar finns följande tre arbetssätt möjliga:

- Bolaget ombesörjer sina egna räntesäkringar. Koncernbanken kan bistå med rådgivning samt att kommunalborgen för räntesäkringar kan beviljas för att uppnå bättre villkor.
- Koncernbanken tar upp räntesäkringar och erbjuder en liknande räntesäkring till bolaget.
- Bolaget tar beslut om att använda kommunssnitträntan, därmed uppnår bolaget samma räntesäkringsnivå som kommunen.

Om det skulle föreligga information som tydliggör att ett lån från koncernbanken av någon anledning inte ger den bästa affären utifrån koncernens- och bolagets intresse, kan bolaget själv ta upp ett lån på finansmarknaden. En sådan avvikelse från koncernbankssamarbetet rapporteras till kommunstyrelsen i den nästkommande finansrapporten. Det föreligger därmed inget tvång för koncernens bolag att använda sig av koncernbanken för sin finansiering men ett avsteg måste motiveras.

Finansråd

Finansieringen är en kärnfråga för de flesta av Skövdes kommunala bolag. Den har en stor påverkan på resultatet och är en grundsten för bolagets stabilitet och framtid. När samordningen av finanshanteringen sker i en koncernbank kommer finansfrågan ligga lite längre bort från bolagets VD och styrelsen. För att detta inte ska ge problem ställs höga krav på öppenhet, förtroende, insyn och möjligheten att påverka. Därför förslås bildandet av ett finansråd.

Syftet med rådet är att skapa en plattform för dialog, informationsutbyte, omvärldsbevakning och vidareutveckling av koncernbanken. I finansrådet, som leds av kommunens ekonomichef, ingår en representant för varje bolag.

Rådet har ingen beslutande makt, men är vägledande i hur koncernbanken agerar inom de i finanspolicy fastställda ramarna. Rådet kan också ge förslag och råd till kommunstyrelsen och de enskilda bolagsstyrelserna angående finanshanteringen och koncernbankssamarbetet.

För att stärka kompetensen i finansrådet är förslaget att anlita en extern finansrådgivare till rådet. Finansrådet beslutar vilken rådgivare som kontrakteras för detta uppdrag.

Uppdrag till finansrådet

Redan innan starten av koncernbanken finns det några utvecklingsområden som bör utredas vidare. De formuleras som fyra utredningsuppdrag till finansrådet.

Obligations- och certifikatsprogram

Det finns starka indikationer på att en egen obligations- och certifikatsprogram är lönsamt med en skuldportfölj i storleksordningen av Skövdes kommunkoncern. Finansrådet får i uppdrag att undersöka om sådana egna program är lönsamt för Skövde och vad som krävs för att starta dessa.

Likviditetsprognoser

För att på ett kostnadseffektivt och betryggande sätt kunna försörja koncernens finansieringsbehov är det viktigt att kunna ta fram likviditets- och upplåningsprognoser av hög kvalitet. Därför formuleras ett uppdrag till finansrådet att fastställa ett kvalitativt dock lättarbetat arbetssätt för att ta fram likviditetsprognoser för koncernen.

Finanspolicy och andra finansriktlinjer

Finansrådet får i uppdrag att granska befintliga finanspolicys och ägardirektiv för att bedöma om Anpassningar behöver göras och om eventuell harmonisering av olika finanspolicys är önskvärt.

Fastställandet av utlåningsramar till kommunalbolagen

Det är kommunfullmäktigas befogenhet att fastställa gränser för den maximala skuldsättningen för kommunen. Koncernbanken höjer skuldsättningsnivån för kommunen eftersom det är kommunen i egenskap av juridisk person som lånar upp för att sedan låna ut till de kommunala bolagen. För att ha kontroll över kommunens skuldsättning måste kommunfullmäktige därför också fastställa maximala utlåningsramar till sina kommunala bolag.

Delegation för att fastställa koncernbanksavgifter

För att på ett snabbt och effektivt sätt kunna fastställa korrekta koncernbanksavgifter föreslås att denna befogenhet delegeras till kommunens ekonomichef. De fastställda koncernbanksavgifterna rapporteras i efterhand till kommunstyrelsen i samband med finansrapporten (Koncernbanksavgifter är koncernbankens motsvarighet till en borgensavgift).

Ansvar och roller i koncernbanks samarbete

- Kommunfullmäktige

Fastställa ramar för kommunens och bolagens upplåning och utlåning.

Fastställa kommunens finanspolicy

- Kommunstyrelse

Övervakar om finanshanteringen är i linje med gällande finanspolicy

Initierar eventuella ändringar i finanspolicy

- Kommunens ekonomichef

Leda finansrådet

Fastställa koncernbanksavgifter

- Avdelning ekonomi och verksamhetsstyrning

Ansvarar för de operativa finansiella verksamheterna i överensstämming med de i finanspolicy fastställda ramarna samt den av finansrådet fastställda strategin

- Bolagsstyrelse

Fastställa bolagens finanspolicy

Övervakar om finanshanteringen är i linje med bolagens finanspolicy

- Bolags VD

Ansvarar för att affärer bolaget gör med koncernbanken är i linje med de i bolagens finanspolicy fastställda ramarna

- Finansrådet

Ansvarar för fastställandet av upplånings- och räntestrategi inom ramarna för finanspolicyn

Omvärldsbevakning inom finansieringsfrågor relevanta för den offentliga sektorn

Ta fram finansrapporter för koncernen vid utgången av varje tertiäl

Ansvarar för utvecklingen av koncernbankssamarbete

Begränsningar av koncernbanken

Koncernbanken kan också leverera tjänster till kommunalförbunden. Dock finns det en del frågor som i så fall behöver klaras ut. Till exempel om en kommun ensam ska stå för ett lån till ett kommunalförbund som ägs av flera kommuner. Mot bakgrund av detta finns det i föreliggande beslut ingen möjlighet till lån från koncernbanken till kommunalförbunden. Om behovet skulle uppstå kan en sådan möjlighet skapas med ett beslut från förbundsstyrelsen och Skövdes kommunfullmäktige.

Remissyttrande Skövdes kommunala bolag

Kommunstyrelsen arbetsutskott beslutade 2017-03-01, KSAU § 54/17, att skicka ut utredningen till all kommunala bolag för att begära in ett remissyttrande. Samtliga bolag ställer sig positivt till förslaget att starta en koncernbank. I remissyttrandena lägger bolagen också fram olika betänkande kring koncernbanken. Samtliga remissyttrandena ligger med som bilagor till detta beslut.

Handlingar

TU Koncernbank Skövde kommunkoncern

Remiss Koncernbanken Skövde

Skövde kommunkoncerns koncernbank.docx

Beslut KSAU, 2017-03-01, Ärende 54/17, Beslut om utskick remiss koncernbank

Beslut KF, 2017-02-27, Ärende 20/17, Upplåningsramar för kommunala bolag

Remissyttrande Koncernbank Kreativa Hus Skövde.pdf

Skövde Stadshus AB Remissvar gällande koncernbank Skövde

Remissyttrande Koncernbank SkövdeNät AB

Remissvar gällande koncernbank från Next Skövde

Remissvar gällande koncernbank från AB Skövdebostäder

Remissvar gällande koncernbank från Skövde Värmeverk AB

Remissyttrande Balthazar Science Center AB_Koncernbank 2017-04-27

KSAU § 123/17 Koncernbank Skövde kommunkoncern

Skickas till

Tomas Fellbrandt, kommundirektör

Maria Vaziri, Ekonomichef

Annelie Nyman, Redovisningschef

Tobias Carlgren, Stadsjurist

Stadshus AB

AB Skövdebostäder

Skövde Värmeverk AB

SkövdeNät AB

Kreativa Hus Skövde AB

Next Destinationsutveckling AB

Skövde Flygplats AB

Balthazar Science Center AB

Förfrågan om remissyttrande koncernbanken

Datum: 2017-02-27

Diarienummer: 17-203

Bolagets namn

Bolagets adress

Klicka här för att ange text.

Remiss Koncernbanken Skövde

Härmed presenteras förslag till bildande av koncernbank inom Skövde kommunkoncern. Kommunstyrelsens arbetsutskott vill bjuda in bolagets styrelse att lämna ett remissyttrande. Vi önskar ert remissyttrande senast den 28:e april. Styrelsernas yttrande blir en del av underlaget till kommunfullmäktiges beslut i ärendet.

I detta brev hittar ni en beskrivning av förslaget med fokus på hur detta påverkar de kommunala bolagen. Som bilaga hittar ni en utredning som beskriver bakgrunden varför Skövde kommun har för avsikt att skapa en koncernbank.

Sammanfattning

Idag hanteras bolagens finanser på olika sätt och för varje bolag var för sig. Genom att samordna finanshanteringen inom kommunkoncernen skapas förutsättningar för bättre affärer, vilket medför lägre kostnader för både enskilda bolag och koncernen som helhet.

Skövde kommuns dotterbolag har olika behov när det kommer till finanstjänster. För att säkerställa att koncernbanken levererar tjänster som passar varje bolags behov är förslaget att erbjuda en hög nivå av flexibilitet i koncernbanken. Övergången och nivån av finansiell samordning sker stegvis efter bolagets respektive förutsättningar.

I samband med skapandet av koncernbanken delegeras befogenheten att fastställa en lämplig borgensavgift till kommunens ekonomichef. Detta för att säkerställa att borgensavgiften är så bra anpassad som möjligt till marknadsförhållanden.

För att skapa en plattform för dialog, informationsutbyte, omvärldsbevakning och vidareutveckling av koncernbanken föreslås skapandet av en finanskommitté. I kommittén, som leds av kommunens ekonomichef, ingår en representant för varje bolag.

Förfrågan om remissyttrande koncernbanken

Datum: 2017-04-27 Diarienummer: 17-203

Lånefinansiering

För att uppnå största fördelen med koncernbanken ska kommunen låna upp pengar på marknaden för att i sin tur låna ut till sina kommunala bolag. Detta är huvudsyftet med en koncernbank. Eftersom kommunen har en bättre rating/riskprofil än bolagen sänker detta finansieringskostnaderna.

Kommunen kan låna från affärsbanker som är aktiva på den svenska marknaden, från publika finansinstitut som Kommuninvest och Nordiska Investeringsbanken, eller direkt från finansmarknaden genom ett obligations- och certifikatsprogram. Med utgångspunkt i upplåningsstrategin, som fastställs av finanskommittén, bestäms vid varje tillfälle vilken upplåningsform som är mest lämplig.

När finansieringsbehov uppstår hos ett bolag kan bolaget ta upp ett lån från koncernbanken på två olika sätt: Genom en traditionell lånerevers eller genom att erhålla en kreditlimit på bolagets bankkonto.

- I fallet lånerevers tecknas en revers mellan koncernbanken och bolaget. Reversen speglar villkoren som koncernbanken har erhållit på finansmarknaden. Likvida medel för lånet överförs från kommunens bankkonto till bolagets bankkonto. Räntebetalningar och amorteringar sker enligt villkoren som är formulerade i reversen.
- När finansiering sker genom en kreditlimit sker räntedebiteringar per automatik enligt de villkor som är inlagda i koncernkontot. Räntevillkoren speglar villkoren som koncernbanken har erhållit på finansmarknaden. Det överförs inga likvida medel från kommunens bankkonto till bolagets bankkonto. Fördelen med en kreditlimit är att bolaget bara betalar räntan på kreditbeloppet som bolaget använder samt att räntedebiteringar sker per automatik i koncernkontosystemet.

Om det föreligger information som tydliggör att ett lån från koncernbanken av någon anledning inte ger den bästa affären utifrån koncernens- och bolagets intresse, finns möjligheten för bolaget själv att ta upp ett lån på finansmarknaden. En sådan avvikelser från koncernbankssamarbetet rapporteras till kommunstyrelsen i den nästkommande finansrapporten.

Förfrågan om remissyttrande koncernbanken

Datum: 2017-04-27 Diarienummer: 17-203

Räntesäkringar

Ränterisken hanteras idag på olika sätt inom koncernen. Inom koncernbanksarbetet kan bolagen välja mellan tre olika sätt för hantering av sin ränterisk.

- Bolaget kan själv stå för sina räntederivat. Hela affären sker mellan en affärsbank och bolaget. Koncernbanken kan, om det efterfrågas, stödja med rådgivning. Kommunen kan erbjuda kommunal borgen för räntederivatet för att uppnå något bättre villkor.
- Koncernbanken kan genomföra ett räntederivat för bolaget. Räntederivatet står i så fall i kommunens namn. Sedan görs en liknande överenskommelse mellan koncernbanken och bolaget vilket speglar koncernbankens räntederivat.
- Bolaget kan också välja att låna mot kommunens snittränta. Därmed får bolagets skuldportfölj en liknande räntesäkringsnivå och räntekostnad som kommunen.

Borgensavgiften / koncernbanksavgiften

När lån tas upp genom koncernbanken finns ingen kommunal borgen i grunden eftersom det är kommunen som redan står för det externa lånet till finansmarknaden. Men genom koncernbankslånet erhåller bolaget fortfarande en kostnadsfördel med att kommunen tryggar lånet mot långgivaren. På samma sätt som med kommunal borgen bör kommunen enligt gällande lagstiftning ta ut en avgift för denna fördel, en koncernbanksavgift.

Koncernbanksavgiften måste, liksom en borgensavgift, vara marknadsmässigt. Vad som är marknadsmässigt är däremot inte i alla lägen så enkelt att fastställa. Mer om ämnet finns att läsa i den bifogade utredningen. Med införandet av koncernbanken skulle kommunens ekonomichef få delegation att fastställa koncernbanksavgifter. Genom att göra så kan avgifterna fastställas för varje enskilt lån, med stöd i den vid detta tillfälle tillgängliga informationen. Beslutet kan tas snabbare utan de ledtider som ett kommunfullmäktigebeslut har. Fastställandet av koncernbanksavgiften ska ske i dialog med det relevanta bolaget. Hur borgensavgifter har blivit fastställda rapporteras i kommunens finansrapport.

Förfrågan om remissyttrande koncernbanken

Datum: 2017-04-27 Diarienummer: 17-203

Finanskommitté

Finansieringen är en kärnfråga för de flesta av Skövdes kommunala bolag. Den har en stor påverkan på resultatet samt att den är en grundsten för bolagets stabilitet och framtid. När samordningen av finanshanteringen sker i en koncernbank kommer finansfrågan ligga lite längre bort från bolagets VD och styrelsen. För att detta inte ska ge problem ställs höga krav på öppenhet, förtroende, insyn och möjligheten att påverka. Därför förslås skapandet av en finanskommitté.

Syftet med kommittén är att skapa en plattform för dialog, informationsutbyte, omvärldsbevakning och vidareutveckling av koncernbanken. I finanskommittén, som leds av kommunens ekonomichef, ingår en representant för varje bolag.

Kommittén har ingen beslutande makt, men är vägledande i hur koncernbanken agerar inom de i finanspolicy fastställda ramarna. Kommittén kan också ge förslag och råd till kommunstyrelsen och de enskilda bolagsstyrelserna angående finanshanteringen och koncernbankssamarbetet.

För att stärka kompetensen i finanskommittén är förslaget att knyta till en extern finansrådgivare till kommittén. Finanskommittén ansvarar för att besluta om vilken rådgivare som kontrakteras för detta uppdrag.

Uppdrag till finanskommittén

Om kommunfullmäktige beslutar att införa ett koncernbankssamarbete, finns det några utvecklingsområden för koncernbanken. De formuleras som fyra utredningsuppdrag till finanskommittén.

Obligations- och certifikatsprogram

Skövde kommunkoncernens sammanlagda skuldportfölj uppgår till ungefär 2,5 miljarder kronor och förväntas växa starkt de närmaste åren. Det finns starka indikationer för att ett eget obligations- och certifikatsprogram är lönsamt med en skuldportfölj i den här storleksordningen. Finanskommittén får i uppdrag att undersöka om sådana egna program är lönsamt för Skövde och vad som krävs för att starta dessa.

Likviditetsprognoser

För att på ett kostnadseffektivt och betryggande sätt kunna försörja koncernens finansieringsbehov är det viktigt att kunna ta fram likviditets- och upplåningsprognoser av hög kvalitet. Därför formuleras det ett uppdrag till finanskommittén att föreslå ett bra arbetssätt för att ta fram likviditetsprognoser för koncernen.

Finanspolicy och andra finansriktlinjer

I dagsläget finns det olika finanspolicys inom koncernen samt att det i vissa fall står finansiella riktlinjer i ägardirektiven. Finanskommittén får i uppdrag att granska befintliga finanspolicys och ägardirektiv för att bedöma om anpassningar behöver göras och om eventuella harmoniseringar av olika finanspolicys är önskvärt.

Förfrågan om remissyttrande koncernbanken

Datum: 2017-04-27 Diarienummer: 17-203

Beskrivning av ansvar och roller i koncernbanks samarbete

- Kommunfullmäktige
Fastställa ramar för kommunens och bolagens upplåning och utlåning.
Fastställa kommunens finanspolicy
- Kommunstyrelse
Övervakar om finanshanteringen är i linje med gällande finanspolicy
Initierar eventuella ändringar i finanspolicy
- Kommunens ekonomichef
Leda finanskommittén
Fastställa koncernbanksavgifter
- Avdelning ekonomi och verksamhetsstyrning
Ansvarar för de operativa finansiella verksamheterna i överensstämming med de i finanspolicy fastställda ramarna samt den av finanskommittén fastställda strategin
- Bolagsstyrelse
Fastställa bolagens finanspolicy
Övervakar om finanshanteringen är i linje med bolagens finanspolicy
- Bolags VD
Ansvarar för att affärer bolaget gör med koncernbanken är i linje med de i bolagens finanspolicy fastställda ramarna
- Finanskommittén
Ansvarar för fastställandet av upplånings- och räntestrategi inom ramarna för finanspolicy
Omvärldsbevakning inom finansieringsfrågor relevanta för den offentliga sektorn
Ta fram finansrapporter för koncernen vid utgången av varje tertial
Ansvarar för utvecklingen av koncernbanksarbete

Remissyttrande Koncernbank av Balthazar Science Center AB

Styrelsen överlämnar följande remissyttrande

- Balthazar Science Center AB ställer sig positiva till förslaget.

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott bjuder in bolagens styrelse att lämna remissyttrande över förslaget till bildande av koncernbank inom Skövde kommunkoncern.

Material är utsänt där en utredning kring möjligheter att införa en koncernbank för Skövde kommun är beskrivet.

Styrelsen och vd har vid ett flertal tillfällen erbjudits information om processen, styrelsen anser att det varit tillräcklig information i ärendet.

Bolaget har inga invändningar till införandet av en koncernbank för Skövde kommunkoncern.

SVAR PÅ REMISS KONCERNBANKEN SKÖVDE

(Skövde kommun datum 2017-03-01, diarienummer 17-203)

Bolagsstyrelsen för Skövde Värmeverk AB är positiv till införandet av en koncernbank i Skövde. Det ger en bra möjlighet till fortsatt bra affärer.

Skövde Värmeverk betonar vikten av en hög flexibilitet i koncernbanken, vilket innebär att bolaget ges möjlighet att själv ta upp lån på finansmarknaden, om ett lån från koncernbanken inte ger den bästa affären utifrån bolagets intresse. Andra affärsmässiga tjänster tillhandahålls av affärsbanker idag, ett exempel på detta kan vara affärsjuridik. Viktigt att även denna typen av tjänster kan tillhandahållas av en koncernbank.

Förslaget att skapa en finanskommitté, enligt remissens förslag, anser vi är positivt. Här skapas en plattform för dialog, informations- och erfarenhetsutbyte inom koncernen som är viktigt för de enskilda bolagens och koncernens utveckling. Det måste fastställas en tydlig forumbeskrivning där syfte, mandat, befogenheter och rapporteringsväg beskrivs för kommittén.

Vid lån från koncernbanken tas en koncernbanksavgift ut, enligt gällande lagstiftning. Vi betonar vikten av att denna avgift fastställs med tydliga riktlinjer i samråd med bolagen.

Enligt förslaget ska befogenheten att fastställa en lämplig borgensavgift delegeras till kommunens ekonomichef. Fördelen med det är beslutstiden kan kortas ner betydligt än om beslutet ska tas av fullmäktige. Samtidigt avsäger sig fullmäktige möjligheten att påverka storleken på borgensavgiften.

Vid lån av koncernbanken är det viktigt att en lånerevers/avtal upprättas mellan kommunen och bolaget. Detta för att säkerställa korrekta villkor, samt visa öppenhet och transparens.

Slutligen vill vi nämna att en övergång till koncernbank kommer att påverka vår affärsmässiga relation till affärsbankerna och därmed på sikt försämra möjligheten till bra finansiella villkor.

Philip Segell

Styrelseordförande Skövde Värmeverk AB

Tillställes

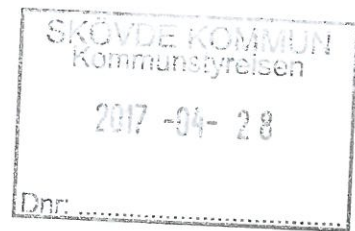
Skövde kommuns ekonomichef

Inger Svensson, Skövde värmeverk

För kännedom

VD, Skövde värmeverk

Styrelseledamöter, Skövde värmeverk

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott
541 83 Skövde

Yttrande över Remiss Koncernbanken Skövde

Skövdebostäder har beretts tillfälle att yttra sig över remiss gällande bildande av koncernbank inom Skövde kommunkoncern. Skövdebostäder får med anledning härav anföra följande.

Allmänt

Skövdebostäder anser, liksom kommunens utredning visar, att det finns ett värde av att inrätta en så kallad koncernbank för kommunen och dess bolag, gemensamt kallade kommunkoncernen. Det finns uppenbara skalfördelar när upplåning kan samordnas och möjligheter till nya finansieringsalternativ ges. Certifikats- och obligationsprogram bör aktualiseras för att ytterligare ge möjlighet till sänkta finansieringskostnader, riskspridning och konkurrens. Certifikats- och obligationsprogram behöver dock inte nödvändigtvis enbart hanteras av kommunen. Det finns idag 5 – 10 allmännyttiga bostadsbolag som själva ger ut egna certifikat och obligationer.

Det framlagda förslaget innebär en stor flexibilitet för respektive bolag att utifrån egna förutsättningar och behov fatta beslut om i vilken omfattning koncernbankens tjänster skall nyttjas. Det är bra och nödvändigt att såsom föreslås, möjliggöra för respektive bolag att besluta om specifika riktlinjer för bolagets finanshantering i egna finanspolicys och riktlinjer. Att stora delar av bolagens finanspolicy utformas på likartat sätt är naturligt men det är centralt och mycket viktigt att respektive bolag kan besluta om sina egna finanspolicys bl.a. för att

- Klargöra hur ansvaret för bolagets finansiella aktiviteter är fördelat inom bolaget
- Ange vilka finansiella risker bolaget har och inom vilka ramar de ska begränsas
- Definiera och fastlägga ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall bedrivas
- Fastställa rutiner för finansiell rapportering och kontroll

Det bör också framgå i policyn vilka övergripande mål bolaget har för finanshanteringen såsom

- Att vid varje tillfälle säkerställa att bolaget har likvida medel för att bedriva den löpande verksamheten
- Att sträva efter att kapitalanskaffning och kapitalanvändning sker med beaktande av att risk och kostnader minimeras
- Att eventuell överskottslikviditet ska placeras för att skapa god avkastning i relation till tillåten risknivå
- Att sträva efter att uppnå bästa möjliga villkor för betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster
- Att finansverksamheten skall genomföras på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag och så att en betryggande säkerhet alltid uppnås

Finanspolicyn måste löpande hållas uppdaterad med hänsyn till aktuella förhållanden och revideras av styrelsen åtminstone årsvis.

Inte minst för ett fastighetsbolag som AB Skövdebostäder är det viktigt att fastställa den egna finanspolicyn eftersom finansieringskostnaderna utgör den enskilt största kostnadsposten och är en integrerad del i verksamheten. Besluten i dessa frågor måste ligga hos de som har ansvaret för besluten, nämligen styrelse och vd i bolaget.

Eftersom finansieringen är en integrerad del i affärsverksamheten krävs också ingående kunskap om fastighetsportföljen, projektportföljen och fastighetsekonomi. Inte minst vid nyproduktion är finansiell riskkontroll mycket viktig och oavsett koncernbank eller ej, måste erforderlig kompetens finnas inom bolaget.

Bolagens finanspolicys inom kommunkoncernen måste till vissa delar se olika ut eftersom kommunkoncernen består av olika verksamheter som har olika ränterisk och då är det ologiskt att alla ska ha samma räntebindning. Bolag som har stora nyproduktionsprojekt och enskilt stora investeringar kan ha behov av att räntesäkra enskilda objekt. Det är därför viktigt att bolagen hanterar och påverkar den egna räntekostnaden och risken. Annars kommer den finansiella kompetensen successivt att minska och påverka affärsverksamheten negativt.

Sammanfattningsvis anser bolaget att föreliggande förslag utgör en god lösning för gränsdragningen mellan kommunens och bolagets beslutanderätt i finansieringsfrågor. Det finns emellertid några saker som behöver förtydligas.

Fastställande av koncernbanksavgift måste ske i dialog med bolaget

Till följd av införandet av koncernbanken kommer troligtvis all upplåning successivt att ske via Kommuninvest alternativt via certifikat eller obligationer. Detta kommer att drabba affärsbankerna negativt med konsekvensen att de inte kommer att lämna några skarpa offerter där skillnaden mellan lån med pantbrev och lån med kommunal borgen kan utläsas. Förmodligen kommer affärsbankerna inte att lämna några offerter alls om de aldrig får några affärer.

Detta gör, precis som påpekas i förslaget, att det kommer att bli allt svårare att objektivt fastställa en korrekt borgensavgift/koncernbanksavgift. Därför är det än viktigare att avgiften fastställs neutralt och i ett gemensamt beslut mellan parterna. Avgiftens storlek måste vara korrekt satt så att den inte strider mot kraven på affärsmässighet bl.a. enligt lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag och EU:s statsstödsregler. Att kommunens ekonomichef får delegation att fastställa koncernbanksavgifter är bra med hänsyn till den skyndsamhet som oftast krävs men måste absolut ske i dialog och genom överenskommelse med aktuellt bolag.

En negativ effekt med att upplåningen från kommunen och de kommunala bolagen är att de lokala bankerna förmodligen tappar affärer och intresset/styrkan i Skövde samtidigt som kommunen och bolagen därmed också tappar den så viktiga nära kontakten med finansmarknaden och de löpande bankaffärerna riskerar att drabbas negativt med högre kostnader som följd.

Lånerevers innehållande aktuella villkor måste tecknas mellan koncernbanken (Skövde kommun) och bolaget

Det är viktigt att Skövde kommun har ett faktiskt lån som motsvarar exakt det lån som ställs vidare till bolaget. Denna exakta spegling av det externa lånet till bolaget är för att undvika risk för s.k. räntesnurror, som inte är tillåtet. Det är vidare av juridiska och affärsmässiga skäl samt för att undvika oklarheter kring villkor m.m. viktigt att det upprättas en lånerevers/avtal mellan kommunen och bolaget. I förslaget som nu lämnats på remiss, kan man tolka det som att denna revers/avtal inte alltid behövs. Det är bolagets bestämda uppfattning att en sådan revers/avtal måste upprättas för att säkerställa korrekta villkor samt visa en öppenhet och transparens i affären.

Det finns också ett skatteförslag om att begränsa ränteavdragets storlek till 30 % av bolagets rörelseresultat plus avskrivningar i kombination med ett maxtak på 30 Mkr för kommunkoncernen. Flera bolag har nekats ränteavdrag när kommunen har lånat ut sin överskottslikviditet. I de fall kommunen gått ut på marknaden och lånat upp exakt de lån som bolagen efterfrågat har det hittills inte varit något problem med ränteavdraget men vi vet idag inte exakt hur

reglerna kommer att se ut och därmed inte heller hur det kommer påverka ränteavdragen men troligen kommer det att införas någon form av begränsning. Detta måste beaktas vid övergången till en koncernbank och egentligen hade det kanske varit bra att avvakta med för stora förändringar tills läget klarnat.

Bolagsstyrelsen fastställer och beslutar om bolagets finanspolicy

Det är viktigt för bolaget att hantera kapitalbindning, räntebindning och risk själva. Några skäl härför har redan anförts under "Allmänt" ovan.

I förslaget som lämnats på remiss anges olika alternativ för att hantera ränterisken. Det är bra att bolaget även i fortsättningen ges möjlighet att hantera ränterisken, dvs själv stå för sina räntederivat.

Finanskommittén har ingen beslutande makt, men kan vara rådgivande i hur bolaget agerar inom den fastställda finanspolicyns ramar

Inrättandet av en finanskommitté eller råd är bra. Det är bra att det finns ett forum att diskutera övergripande och gemensamma frågeställningar i finansfrågorna. Det är givet att det är av betydelse när det exempelvis kan bli aktuellt med certifikats- eller obligationsprogram och för att planera långsiktiga finansieringsbehov och övergripande likviditetsprognoser. Bolagen måste givetvis ha kontroll på dessa frågor även enskilt. Det är bra att Finanskommittén inte har någon beslutande makt.

Beskrivning av ansvar och roller i koncernbankssamarbetet

För att undvika eventuella oklarheter bör några saker förtydligas i den föreslagna beskrivningen, exempelvis:

Kommunfullmäktige: Här måste avses att det är ramarna för kommunens upp- och utlåning som fastställs, inte bolagens. Kommunfullmäktige fastställer ägardirektiv till bolagen som i vissa fall möjligtvis sätter ramar men det är bolagens styrelser som ansvarar för finansieringsfrågorna i respektive bolag och därmed också tar besluten.

Ändringar i ägardirektiv

Som en följd av införandet av en koncernbank och för att undvika ett direkt motsatsförhållande bör bolagets ägardirektiv ändras så att andra meningen under punkt 4.5 med lydelsen "Bolaget skall dock i möjligaste mån undvika att utnyttja kommunens borgen för Bolagets fastighetslån." tas bort.

Avslutande kommentar

Som framgår av ovanstående remissyttrande har AB Skövdebostäder i huvudsak inget att erinra mot förslaget men vill med ovanstående kommentarer och synpunkter bidra till ett positivt, respektfullt och utvecklande samarbete med en ansvarsfull hantering av finansfrågorna inom Skövde kommun och dess helägda bolag.

Skövde den 27 april 2017

AB Skövdebostäder
Styrelsen

Svar på förfrågan om remissyttrande gällande koncernbank diarienummer. 17-203

Vi har tagit del av handlingarna som beskriver förslaget att etablera en koncernbank för koncernen Skövde Stadshus AB. Styrelsen i Next Skövde har gett mandat till ordförande, vice ordförande samt vd att besvara förfrågan då inget ordinarie styrelsemöte fanns inplanerat inom den givna svarstiden.

Styrelsen i Next Skövde ställer sig bakom förslaget att etablera en koncernbank.

Bolaget Next Skövde har idag vare sig några lån eller krediter så vi bedömer att vi endast marginellt kommer att påverkas av detta beslut.

Carl Henrik Ohlsson, styrelseordförande, Next Skövde Destinationsutveckling AB

Jörgen Frödelius, vice ordförande, Next Skövde Destinationsutveckling AB

Mats Olsson, vd, Next Skövde Destinationsutveckling AB

Remissyttrande Koncernbank av SkövdeNät AB

Styrelsen överlämnar följande remissyttrande

- SkövdeNät AB ställer sig positiv till förslaget.

Bakgrund

Material är utsänt från kommunstyrelsens arbetsutskott, där man beskriver möjligheterna till att införa en koncernbank. Man bjuder in bolagets styrelse att lämna ett remissyttrande, över förslaget till bildande av en koncernbank.

Styrelsen och Vd har vid ett antal tillfällen informerats om tankarna och processen kring införande av koncernbank.

Remissyttrande

Eftersom kommunen har en bättre rating/riskprofil än bolagen sänker detta finansieringskostnaderna. Det är bra att få till en bra lösning som gynnar alla parter. Bolaget saknar i dag den kunskap som krävs för att hantera och hitta de bästa finansierings - lösningarna. Genom bildande av koncernbank får bolaget experthjälp från personer med rätt kompetens.

Bolaget har de senaste åren fått ta ett stort ekonomiskt ansvar att lämna koncernbidrag. Det är viktigt att alla bolagen i koncern tar sitt ansvar och drar sitt strå till stacken, och delar på den ekonomiska fördelningen inom koncernen.

Bra att hänsyn tagits till öppenhet, förtroende, insyn och möjligheter att påverka genom att en finanskommittè bildas. Bra att Vd från respektive bolag och en extern finansrådgivare bereds möjlighet att delta.

Bolaget vill även i fortsättningen kunna ta råd från finans controller angående frågor rörande finanspolicy, men att det är styrelsen själva som beslutar och fastställer sin finanspolicy.

Remissvar gällande Koncernbank Skövde

Skövde Stadshus AB tillstyrker förslag till bildande av koncernbank inom Skövde kommunkoncern.

Skövde Stadshus AB är positiva till bildandet av en koncernbank för samtliga majoritetsägda bolag i kommunen. Kommunfullmäktige har i samtliga bolags ägardirektiv tydligt pekat på kommunkoncernperspektivet. I varje bolags ägardirektiv framgår att "Bolaget ska utifrån kommunkoncernperspektiv ha som ändamål att tillsammans med koncernbolagen bidra till hållbar tillväxt i kommunen, god resurshållning och god resultatutveckling". Bildandet av koncernbank i syfte att tillvarata samordningsmöjligheter, skalfördelar, minskade finansiella kostnader och ökade finansiella intäkter går i den riktning kommunfullmäktige utpekat.

Skövde 2017-03-21

Styrelsen i Skövde Stadshus AB

Remissyttrande Koncernbank av Kreativa Hus Skövde

Styrelsen överlämnar följande remissyttrande

- Kreativa Hus Skövde ställer sig positiva till förslaget.
- Bolaget önskar att borgensavgifterna från bolagen ses som koncernbidrag.

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott bjuder in bolagens styrelse att lämna remissyttrande över förslaget till bildande av koncernbank inom Skövde kommunkoncern.

Material är utsänt där en utredning kring möjligheter att införa en koncernbank för Skövde kommun är beskrivet.

Styrelsen och vd har vid ett flertal tillfällen erbjudits information om processen och representant från Skövde kommun har också deltagit vid styrelsens möte i december 2016. Det har varit tillräcklig information i ärendet.

Bolaget ställer sig positiva till införandet av en koncernbank för Skövde kommunkoncern. Fler finansieringsmöjligheter ses som positivt, även positivt att dela och strukturera kunskap i en Finanskommitté. Lägre lånekostnader gynnar bolagen och kommunen vinner på möjligheten att få in borgensavgifterna från bolagen.

Kreativa Hus Skövde vill skicka med att nyttan av borgensavgifterna ska räknas med liknande ett koncernbidrag från bolagen till kommunen när beslut om uttag av koncernbidrag fattas.

Bolaget förutsätter att koncernbanken håller sig till den så kallade ”ventilen”. Bolaget förutsätter också, som föreslaget, att styrelserna själva fastställer bolagens finansieringspolicy även i framtiden.

Det negativa är att lokala banker kommer tappa kunder och på sikt kan det missgynna staden i ett mindre utbud av banker för företag och privata.

KF § 20/17

Upplåningsramar för kommunala bolag
KS2016.0356

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-01-25	21/17
2 Kommunstyrelsen	2017-02-06	31/17
3 Kommunfullmäktige	2017-02-27	20/17

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa följande upplåningsramar till sina kommunala bolag för 2017.

AB Skövdebostäder 500 mnkr
Skövde Värmeverk AB 500 mnkr
Kreativa Hus i Skövde AB 40 mnkr
Balthazar Science Center AB 2 mnkr
Skövde Flygplats AB 2 mnkr
Skövde Stadshus AB 7 mnkr

Kommunfullmäktige beslutar om att ge delegation till kommunens ekonomichef att fastställa borgensavgiften som ska tillämpas på eventuella lån som upptas mellan Skövde kommun och sina kommunala bolag.

Yrkande

Katarina Jonsson (M) redogör för beredningen av ärendet och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bakgrund

Sedan sommaren 2016 pågår arbetet att ta fram en koncernbank för Skövdes kommunkoncern. Ärendet förväntas att tas upp för beslut på kommunfullmäktigesmöte under maj 2017.

Grunden med en koncernbank är att kommunen är den som lånar pengar på finansmarknaden för att sedan låna ut till sina kommunala bolag. Eftersom kommunen kan låna billigare än kommunala bolag ger detta en finansiell fördel för kommunkoncernen.

Under perioden innan det slutliga beslutet om införandet av en koncernbank finns det refinansierings- och ny finansieringsbehov för flera kommunala bolag. I samband med detta måste vissa kommunala bolag eventuell köpa nya pantbrev.

Genom detta beslut öppnas möjligheter för de kommunala bolagen att redan innan det slutliga beslutet om koncernbank, uppta lån av kommunen. Målet med detta är att uppnå billigare finansiering samt att undvika att nya pantbrev behöver inskaffas.

När beslutet om att införa en koncernbank fattas senare under våren 2017 ersätter det föreliggande beslut. Vid detta tillfälle fastställs nya upplåningsramar för 2017.

Föreslagna upplåningsramar har fastställts utifrån uppskattade (re-)finansieringsbehov hos Skövdes kommunala bolag under våren 2017.

I samband med utredningen om införandet av en koncernbank har ett förslag tagits fram att fastställa borgensavgifter på ett annat sätt för att mer ackurat spegla värdet av den kommunala borgen. Hittills har borgensavgiften fastställts året innan baserat på en marknadsundersökning. Framöver är förslaget att fastställa borgensavgiften vid varje upplåningstillfälle. Med detta arbetssätt kan hänsyn tas till den aktuella marknadssituationen. Med detta förfarande kan kommunen säkerställa att kommunensränta plus borgensavgift aldrig blir dyrare än den ränta som bolaget själv skulle betala när de upptar lånet på finansmarknaden själv mot annan säkerhet än kommunalborgen.

För att praktisk kunna fastställa borgensavgifter vid varje upplåningstillfälle behövs det en delegation från Kommunfullmäktige till Skövdes ekonomichef. Ekonomichefen fastställer borgensavgiften enligt gällande lag och praxis. Rapportering kring hur borgensavgifter har fastställts sker i kommunens finansrapport.

Handlingar

TU Upplåningsramar för kommunala bolag

Skickas till

Ekonomichef, Maria Vaziri (för kännedom)

AB Skövdebostäder, Dan Sandén (för kännedom)

Skövde Värmeverk AB, (för kännedom)

Kreativa Hus i Skövde AB, (för kännedom)

Balthazar Science Center AB, (för kännedom)

Skövde Flygplats AB, (för kännedom)

Skövde Stadshus AB, (för kännedom)

KSAU § 54/17

Beslut om utskick remiss koncernbank

KS2016.0356

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-03-01	54/17

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att skicka ut förslaget för bildandet av en koncernbank till Skövdes kommunala bolag för yttrande.

Bakgrund

Under 2016 har en utredning kring koncernbanken genomförts. Parallellt med detta har dialog förts med bolagen i kommunkoncernen kring deras förväntningar och önskemål inför bildandet av en koncernbank. Detta har resulterat i två dokument som nu ska skickas ut till bolagen för remiss; ett utredningsdokument samt en remissförfrågan.

Handlingar

TU Beslut om utskick remiss koncernbank
Remiss Koncernbanken Skövde
Skövde kommunkoncerns koncernbank

Skickas till

Styrelserna i:

Skövde Stadshus AB

AB Skövdebostäder

Skövde Värmeverk AB

SkövdeNät AB

Kreativa Hus i Skövde AB

Balthazar Science Center AB

Skövde Flygplats AB

Utredning

Koncernbank Skövde

Utredning kring möjligheter att införa en koncernbank för Skövde kommun

Skövde kommun och i förlängningen hela kommunkoncernen befinner sig i en investeringsintensiv fas. Detta gör frågan hur alla investeringar finansieras mer aktuell än någonsin. Skövde kommun är en av få kommuner i sin storlek som i dagsläget inte jobbar med en koncernbank för att samordna sina finanser inom sin kommunkoncern. Kommunstyrelsen har därför formulerat ett uppdrag för att utreda om införandet av en koncernbank kan ha fördelar för kommunen och kommunkoncernen.

Föreliggande rapport belyser för- och nackdelar som införandet av en koncernbank kan ha för att sedan ge ett förslag för hur en koncernbank eventuellt kan utformas för Skövde kommunkoncern.

Rapporten är på olika delar detaljerad. Anledningen är att behovet finns för att belysa alla möjliga aspekter av en eventuell koncernbank för att därmed skapa en transparens i vilka fördelar och nackdelar detta kan skapa till olika delar av koncernen.

arbetsmater

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
2. Vad är en koncernbank	3
2.1. Syfte med en koncernbank	3
2.2. Koncernbank eller internbank?	3
2.3. Riskprofiler och deras prissättning	3
2.4. Skalfördelar med större portföljvolymer	4
2.4.1. HR aspekter	4
2.4.2. Certifikatsprogram	5
2.4.3. Obligationsprogram	5
2.4.4. Övriga finansärer	5
3. Skattemässiga effekter	6
4. Statistik effekter	6
5. Nulägesanalys av finansieringen	7
5.1. Storlek och struktur av kommunkoncernens olika låneportföljer	7
5.2. Långgivares marginal i befintliga portföljerna	9
6. Olika sätt att organisera en koncernbank	10
7. Finansiella effekter av en koncernbank	10
8. Likviditetshantering genom ett kommunkoncernkonto	11
9. Kommunalborgen och en koncernbanken	12
9.1. Införandet av borgensavgifter inom Skövde kommun	12
9.2. Användning av kommunalborgen inom Skövde kommun idag	13
9.3. Kommunalborgen till organisationer utanför kommunkoncernen	13
9.4. Borgensavgifter efter införandet av en koncernbank	13
9.5. Hur att fastställa en koncernbanksavgift	13
10. Avgränsningar av koncernbanken	14
11. Uppskattningar av besparingar en koncernbank kan ge	15

1. Sammanfattning

Genom att samorganisera kommunkoncernens finanser i en koncernbank kan Skövde kommunkoncern reducera sina totala finansieringskostnader. Grunden till besparing är att kommunen kan låna billigare på finansmarknader än vad enskilda kommunala bolag kan. Dessutom ges samordning av finanser skalfördelar som på sikt kan leda till ytterligare besparingar.

Slutsatsen är att det blir billigare för Skövdes kommunkoncern när kommunen genom sin koncernbank sköter all upplåning. Koncernbanken lånar i sin tur ut till bolagen. Genom den här samordningen blir finansieringen i sin helhet billigare än när alla bolagen agerar enskild på finansmarknaden.

Den exakta besparingspotentialen är svår att förutse i detalj. Men analysen visar att besparingsmöjligheterna på de befintliga låneportföljerna är flera miljoner. När koncernens låneskuld nu ska växa i samband med de stora investeringar Skövde står inför ökar besparingspotentialen.

Förslaget till kommunfullmäktiga är att införa en koncernbank juni 2017 samt att skapa ett finanskommitté som ska styra koncernbankens strategi inom de av bolagsstyrelserna och kommunfullmäktige fastställda ramar. Kommittén ansvarar också för den strategiska utvecklingen av koncernbanken.

2. Vad är en koncernbank

2.1. Syfte med en koncernbank

En koncernbank har som syfte att samordna upplåningsverksamheten inom kommunkoncernen.

Fördelar som därmed uppnås är:

- Alla delar av kommunkoncernen kan dra fördel av kommunens låga riskprofil
- Skalfördelar uppnås med större volymer
- Minskade finansiella kostnader och ökade finansiella intäkter
- Finansiell kunskap och kompetens delas och kan säkerställas inom hela kommunkoncernen

2.2. Koncernbank eller internbank?

Inom den offentliga sektorn används ibland ordet internbank och ibland koncernbank. Det är två namn med detsamma innebörd. För Skövde kommun väljer vi att använda ordet koncernbank eftersom ordet belyser tydligare mervärdet banken ska ha för kommunkoncernen.

2.3. Riskprofiler och deras prissättning

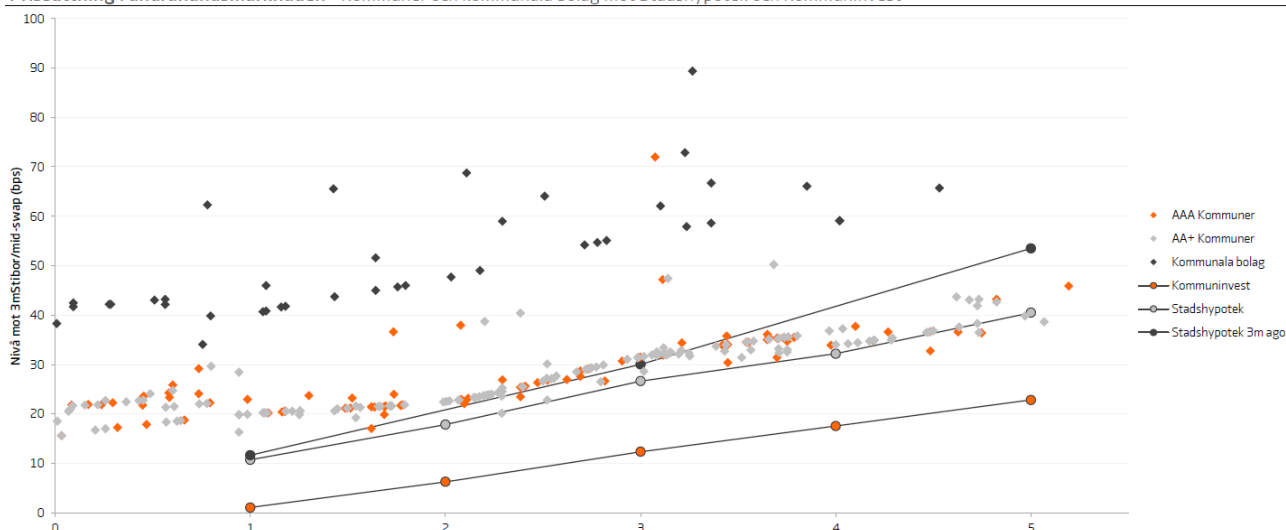
Finansmarknaden värderar löpande riskprofiler av de organisationer de lånar ut till. Den bedömda riskprofilen ligger till grund av räntan som en finansiär kräver för utställda lån. Räntan byggs upp av tre delar:

- Marknadsränta
- Riskpremium
- Marginal för administrationskostnader och vinst

I riskbedömningar bedöms kommuner som mindre riskfyllt än bolagen. Grund orsaken är att ett bolag kan försättas i konkurs, och en kommun kan det inte enligt svensk lag. Dessutom kan en kommun genom skatteverket styra sina intäkter för att kunna säkerställa att de kan betala sina finansiella förpliktelser.

Hur finansmarknaden prissätter olika riskprofiler kan tydligt följas i andrahandshandel i obligationer som ges ut av de större kommuner och de större kommunala bolagen.

Prissättning i andrahandsmarknaden - Kommuner och kommunala bolag mot Stadshypotek och Kommuninvest

Bilden¹ anger prissättning av obligationer med olika löptider i jämförelse med den rörliga räntan, 3 månaders Stibor. För löptider på ett år och mindre ligger Kommuninvests obligationer kring 0 räntepunkter över Stibor. Kommunens obligationer ligger kring 22 räntepunkter över Stibor. Obligationer av kommunala bolag ligger kring 41 punkter över Stibor. I snitt prissätts den större riskprofilen av kommunala bolag vid det här tillfället på 19 räntepunkter.

Genom att samordna all upplåning i en koncernbank kan all upplåning inom en kommunkoncern ske mot de lägre riskpåslaget som en kommun kan erhålla.

2.4. Skalfördelar med större portföljvolym

Idag sker all upplåning inom kommunen och kommunkoncernen hos tre Svenska banker och Kommuninvest. Genom att samordna all upplåning öppnas nya finansieringsmöjligheter. Därmed kan räntekostnaderna sänkas och en bredare diversifiering av finansiärer åstadkommas. Nedanför förklaras tre nya finansieringsmöjligheter som blir möjlig med en större lånevolymer.

2.4.1. HR aspekter

Finansiella frågor hanteras idag på olika nivåer inom kommunkoncernen. I varje del av koncernen finns det oftast bara en person med uppbyggd erfarenhet och kompetens i området. Finanssektorn är dynamisk och tekniskt komplex. Att kunna dela kunskapen inom en koncernbank och att gemensam kunna utforma strategier är något alla inom koncernen kan dra fördel av. Att breddar kompetensen och kunskapen i en gemensam koncernbank minskar också sårbarheten inom finansområdet. I fall av frånvaro av alla olika slag kan alla aktiva inom koncernbanken hjälpas åt om det skulle behövas.

¹ Bilden kommer från Swedbanks marknadsuppdatering 2016-09-05. Källan är Swedbank Debt Capital Marknads & Bloomberg

2.4.2. Certifikatsprogram

Det är möjligt för kommuner att ge ut certifikat för kortfristig finansiering med löptider mellan 1 dag till och med 1 år. Upplåningskostnader med ett certifikatsprogram är låga men kan variera över tid. Eftersom det kostar att sätta upp ett certifikatsprogram anses detta bara lönsamt med låneportföljer på 1 miljard kronor och större.

Genom att samordna upplåning i en koncernbank uppnår vi en låneportfölj över 1 miljard. Därmed öppnas certifikatsprogram som ett möjligt extra alternativ i kommunkoncernens finansiering.

2.4.3. Obligationsprogram

Kommuner har också möjligheten att själv ge ut obligationer. Ett obligationsprogram möjliggör att också själv försörja långfristig upplåning. Ett obligationsprogram har ett mer omfattande regelverk och ställer högre krav på en kommun. Det bland annat krävs att kommunen ansöker om en rating av Moody's och/eller Standard and Poors. På grund av interna och externa kostnader som ett obligationsprogram medför är det bara lönsamt för större låneportföljer. Till exempel Nacka kommun tog beslutet² att införa ett obligationsprogram när deras låneportfölj växte över 2 miljardersgränsen. Exempel på andra kommuner som idag har ett obligationsprogram är: Stockholm, Göteborg, Helsingborg, Huddinge, Örebro, Södertälje och Jönköping.

Sammanlagda skuldportföljen är idag redan över 2 miljardersgränsen som Nacka kommun har använd som riktmärke. Med den prognostiserade tillväxten av låneportföljen för Skövdes kommunkoncern blir det i framtiden allt mer sannolikt att det är lönsamt att starta ett obligationsprogram. Om beslut tas att införa en koncernbank då kan ett därpå följande steg vara att utreda förutsättningar för ett eget obligationsprogram.

2.4.4. Övriga finansiärer

Det finns andra aktörer som är intresserade i att investera i den Svenska offentliga sektorn: bland annat den Nordiska Investeringsbanken och den Europeiska investeringsbanken. Båda banker ägs av deras medlemsstater och har som primärfokus att understödja långsiktig företags- och samhällsutveckling. De kan erbjuda kommuner långsiktig finansiering av samhällsinfrastruktur till förmånliga räntevillkor. Deras upplånings process är något mer komplicerat, på grund av att underliggande investeringar som ska göras med lånen måste granskas innan lånet beviljas. De här aktörerna är inte intresserat att finansiera små lån och hanterar därför gränser för minimum storlek av lån.

En samordning i upplåningsverksamheten möjliggör att koncernen uppnår en viss storlek i sin låneförfrågningar så att vi därmed möjliggör att vi ta med övriga aktörer i finansmarknaden i våra upplåningsförfrågningar. Därmed kan bättre lånevillkor sannolikt uppnås. Samtidigt kan koncernen därmed uppnå en ökat diversifiering i motparter vi lånar av.

² Obligationslån genom MTN-program och ändrat genomsnittligt räntebindningsmandat, KFKS 2014/241-045.

3. Skattemässiga effekter

I syfte med att begränsa företagens skatteplanering har regeringen genomfört en ändring i inkomstskattelagen i december 2012³. Lagen begränsar möjligheten att dra av räntekostnader i det fall att lånet är upptaget från ett moderbolag. I kapitel 24, 10 e §, anges en möjlighet att fortfarande kunna dra av räntekostnader. Ränteutgiften måste därför vara huvudsakligen affärsmässigt motiverat. Vid bedömningen om ränteutgiften är affärsmässigt motiverat måste det särskilt beaktas om finansieringen i stället hade kunnat ske genom ett aktieägartillskott i bolaget av moderorganisationen.

Kapitel 25, 10e§ kallas också för den så kallade ventilen vilken efter den tidigare nämnda lagändringen fortfarande möjliggör aktiviteter av kommunala koncernbanker. Så länge kommunen inte använder egna medel för att låna ut till kommunala bolagen då är räntekostnader fortfarande avdragsgillt för det kommunala bolaget. Netto upplåning av kommunen måste alltså vara lika med eller överstiga netto upplåning av de kommunala bolagen. Om egna likvidmedel ska användas för finansiering av kommunala bolag då anses det vara möjligt att göra ett aktieägartillskott istället. Om detta är fallet medges ränteavdraget inte. Så länge en koncernbank håller sin upp- och utlåningsverksamhet inom ramen för den så kallade ventilen påverkas ränteavdraget inte för de kommunala bolagen.

Skövde kommun har idag ingen utlåning till sina bolag och kommunen har förutom några mindre belopp i stiftelse- och gåvomedel inga fria egna medel att placera. Om Skövde kommun ha för avsikt att lånat ut till sina helägda har kommunen inget annat val än att låna pengar på finansmarknaden för detta eftersom vi inte har egna medel för det. En eventuell koncernbank skulle därmed i Skövdes situation av naturliga skäl bara kunna operera inom den så kallade ventilen. Ränteavdraget för bolagens räntekostnader blir därmed oförändrat i fall lånet tas upp genom koncernbanken jämfört med när bolagen själv skulle ta upp lån externt.

För de bolag som är aktiva i en konkurrensutsatt marknad är koncernbanken skyldig att ta ut en marknadsmässig borgensavgift. Borgensavgiften är liksom räntekostnader avdragsgillt så länge finansieringen från koncernbanken till bolaget har skett på affärsmässiga grunder. Detta har förtydligats i ett ställningstagande av Skatteverket⁴. Mer om borgensavgiften kommer senare i detta dokument.

4. Statistik effekter

Den juridiska personen som står bakom en koncernbank är kommunen. Samordning av all upplåning inom en koncernbank har därmed som konsekvens att kommunens låneskuld ökas. Detta syns bland annat i en ofta använd statistik "skuld per invånare". När kommunen lånar på finansmarknaden för att sedan låna beloppet vidare till ett kommunalt bolag ökas kommunens skuld, men det tillkommer också en tillgång för kommunen i form av en fordran på bolaget. Detta får effekt på kommunens finansiella mått soliditet. Soliditet är ett mått på den långsiktiga finansiella ställningen och visa hur stor andel av kommunens totala skulder som avser eget kapital. Eftersom eget kapital är konstant vid införandet av en koncernbank men totala skulder ökar kommer kommunens soliditet sjunka.

För bolagen har införandet av en koncernbank inga effekter på de finansiella måtten. Den enda ändringen för bolagen blir att deras enda motpart för lån är Skövde kommun istället för olika banker

³ SFS 2012:757 Lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229), 24 kap.

⁴ Avdrag för borgensprovision till aktieägare, Skatteverkets ställningstaganden, 2007-08-15, Dnr 131 496805-07/111

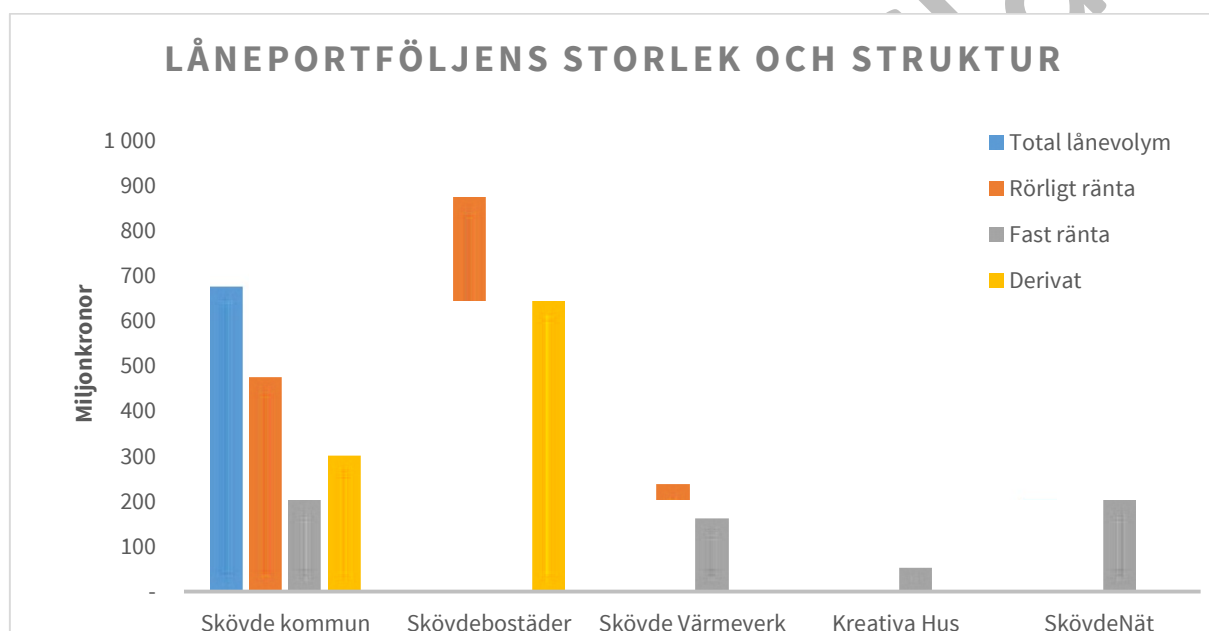
som i dagsläget är motpart för deras lån. Det ger därför ingen skillnad på statistiken och olika nyckeltal i årsredovisningen för bolagen.

5. Nulägesanalys av finansieringen

5.1. Storlek och struktur av kommunkoncernens olika låneportföljer

Idag har alla portföljer olika struktur. Detta har sin bakgrund i olika finanspolicy som finns inom koncernen och på grund av olika strategival som har gjorts genom tiden. En annan självklart orsak av de olika strukturerna är de olika finansieringsinstrument och de olika tidpunkter för avslut av lån och derivat som har utformat dagens uppbyggnad av portföljerna.

Grafiken⁵ nedanför visar hur de olika låneportföljerna ser ut storleksmässigt samt om de består av lån till fast ränta eller rörlig ränta. Om det används räntederivat anges också hur stor räntederivatportföljen förhåller sig till den totala låneportföljen.

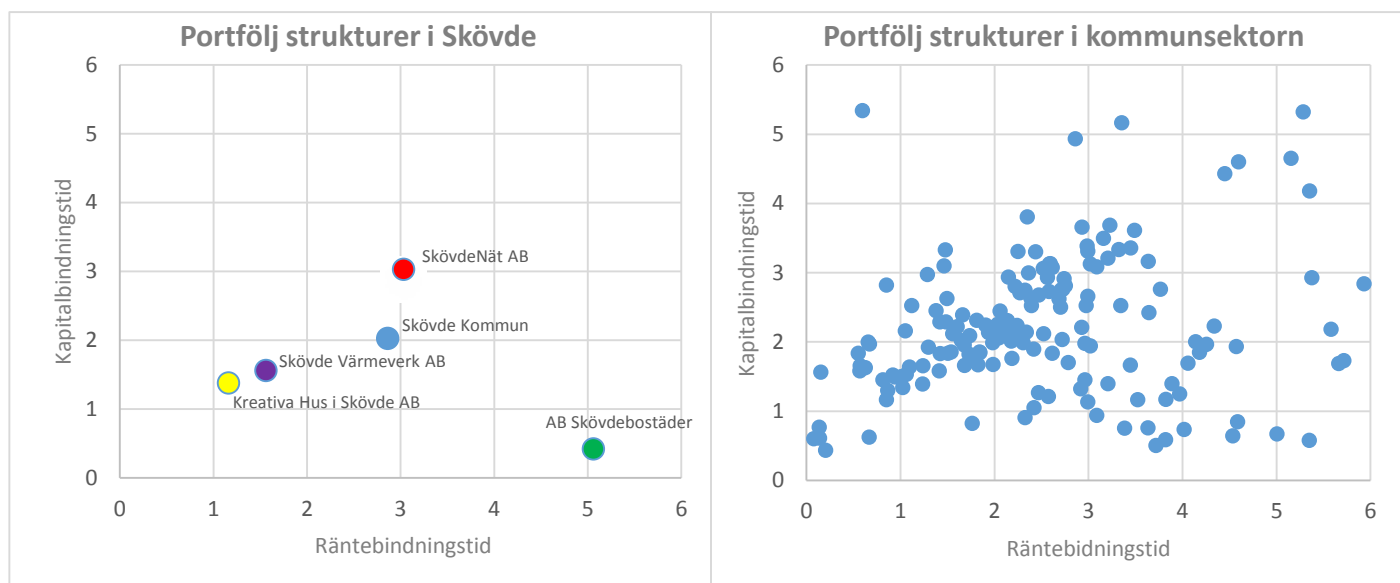

Storleken av den gemensamma låneportföljen per 2016-08-31 är: **2 188 091 587 kr**. För närvarande har AB Skövdebostäder den största låneportföljen. Bara Skövde kommun och Skövdebostäder använder sig av ränteswappar som instrument för att säkra framtida räntekostnader. Andra bolag använder sig mest av lån med fasta räntor. Befintliga finanspolicys i bolagen ger olika riktlinjer till hur låneportföljens struktur bör ses ut.

En annan viktig skillnad är hur räntebindningstiden och kapitalbindningstiden ser ut. De två parametrarna anger hur en portfölj är exponerad till refinansieringsrisken, marginalrisken och ränterisken. Refinansieringsrisken är risken att man inte kan refinansiera sitt lån vid förfall. Den risken blev aktuell under finanskrisen. Marginalrisken är risken för en förändrad marginal vid omförhandling av ett lån. Ränterisken är exponeringen till förändringar i marknadsräntan. Vid lån till fasta räntor är riskexponeringen lika för alla tre risksorter. Vid lån till rörlig ränta, eventuellt i kombination med ränteswappar, kan riskexponeringen vara olika för de olika risksorterna.

⁵ Alla grafiker kring kommunkoncernens nuvarande portföljstruktur baserar sig på data från kommunkoncernens finansrapport tertial 2, 2016 (KS2016.0348).

I de olika befintliga portföljen ser kapitalbindning och räntebindning olika ut. Se nedanstående grafik till vänster för en illustration.

Hur en portfölj bör se ut är någonting som diskuteras intensivt på olika fora. Angående refinansieringsrisken är det så att lån med kort kapitalbindning är billigast. Men har en ökad risk. Angående ränterisken är kostnader av långa räntebindningar för närvarande låga ur ett historiskt perspektiv men långa räntebindningar medför också kostnader om räntemarknaden utvecklas som förväntat av marknaden. Men dessa kostnader är svår bedömda eftersom ingen vet hur räntan ska utvecklas i framtiden.

En viss vägledning kan vara att se hur övriga kommuner och kommunala bolag agerar i frågan. Grafiken till höger är en grafik⁶ som har tagits fram av Mattias Bokenblom, forskningsansvarig på Kommuninvest. Det är data från deras portföljförvaltningsverktyg KI finans. I detta verktyg registreras låneportföljerna av mer än 100 kommuner, koncernbanker och kommunala bolag. Räntebindningstiden och kapitalbindningstiden av de större portföljerna har i grafiken plottats in mot varandra. På samma sätt speglar grafiken till vänster portföljerna inom Skövdes kommunkoncern.

Det kan konkluderas att portföljerna av Skövde Värmeverk AB och Kreativa Hus i Skövde AB har någorlunda kortare ränte- och kapitalbindningstiden än snittet och SkövdeNät AB ligger lite över. Skövde kommun ligger i närheten av snittet. AB Skövdebostäder ligger i utkanten med en relativt lång räntebindning och en kort kapitalbindning.

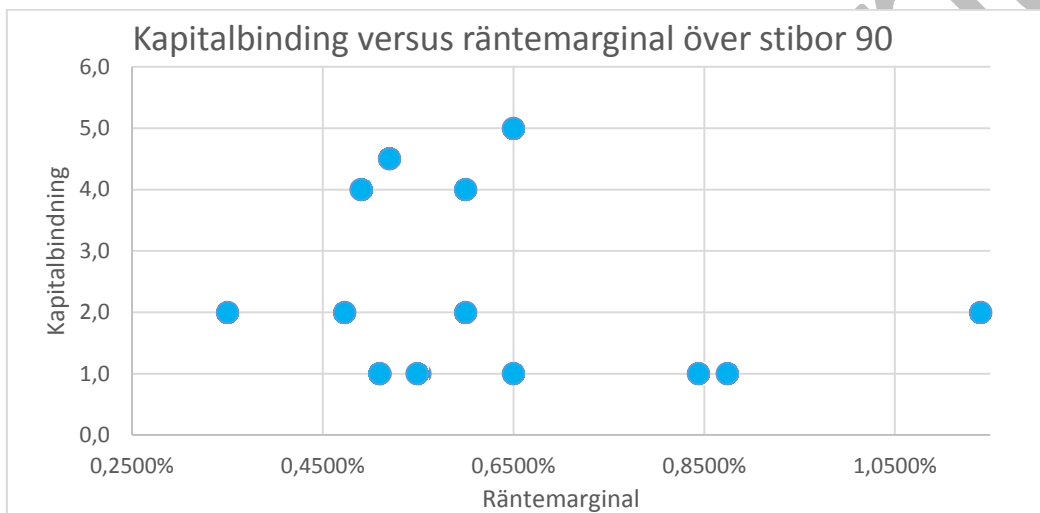
Vad som är rätt måste bestämmas närmare för varje skuldportfölj. Det slutliga svaret på vad som är rätt skuldförvaltningsstrategi kan man dessutom bara bedöma historisk och den bedömningen ge ingen garanti mot framtiden. Men genom att skapa en koncernbank med tillhörande finanskommitté kan vi skapa ett forum för dialog och kunskapsutvecklingen så att vi gemensamt kan ta bästa strategiska beslut för Skövde kommun.

⁶ Mattias Bokenblom, Kommuninvest. Presentation: Finansiering och skuldförvaltning. KommeK mässan, Malmö, 2016-08-18

5.2. Långgivares marginal i befintliga portföljerna

I kapitel två presenterades en bild av marknadens prissättningar av kommunobligationer och obligationer av kommunala bolag. Av bilden framgår att kommunala bolag betalar ca 20 räntepunkter mer för deras lån än kommuner. För att bedöma hur det ser ut för Skövde kommun och dessa bolag är inte en lätt att räkna ut exakt. Orsaken är att kommunen och bolagen har alla lånat upp vid olika tillfällen mot olika villkor. Med villkoren avses här, löptider på kapitalbindning. Det har också tagits upp lån med fasta räntor. För dessa är jämförelsen av lånemarginal ännu svårare eftersom långgivares marginal är ihop slagen med en räntesäkring.

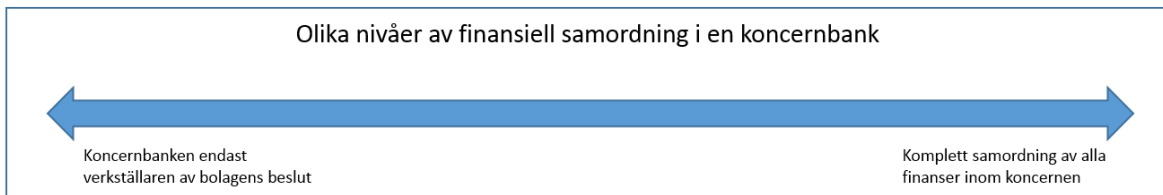
Nästa bild försöker ge en bild av vilka räntemarginaler bolagen och kommunen har erhållit för deras rörliga lån och tillhörande kapitalbindningstid. Bilden är en avspeglning av låneportföljer per 2016-08-31. För de lån där ett räntegolv appliceras har marginalen räknats om till den faktiska marginalen⁷. När den här omräkningen ske blir framförallt lån från Handelsbanken dyra eftersom deras typ av räntegolv som tillämpas ge en stor spridning mellan den rörliga ränta och deras marginal.

⁷ Sedan negativa räntorna har blivit en realitet har olika banker infört olika räntegolv i villkoren på deras lån. Hos Nordea och SEB blir Stibor och marginalen sammanslagen aldrig mindre än 0 %. Handelsbanken applicerar en annan typ av räntegolv, där blir effektiv ränta aldrig mindre än deras marginal. Kommuninvest hanterar inget räntegolv. Där betalas en negativ ränta ut om marginalen och Stibor ihop blir negativ.

6. Olika sätt att organisera en koncernbank

Det finns flera olika sätt att organisera en koncernbank. Ett enkelt sätt för att förklara de olika möjligheterna är genom att förklara de på en skala. Åt ena sidan av skalan finns en koncernbank som är bara en verkställare av bolagens beslut. Åt andra sidan finns en komplett central samordning av alla finansfrågor.

Det primära syftet med en koncernbank är för att säkerställa att alla delar av kommunkoncernen kan låna pengar till lägsta kostnad. Det kan man uppnå med alla varianter på den här skalan. Men de flesta medelstora kommuner ligger någonstans på mitten av skalan. De större kommunerna har oftast en långtgående central samordning.

De större kommunerna väljer oftast en långtgående samordning eftersom deras storlek möjliggör en uppbyggnad av en finansavdelning med flera personer och kompetenser. Den centrala avdelning då ge en mer kvalitativ leverans än när frågorna hanteras på flera olika ställen inom koncernen.

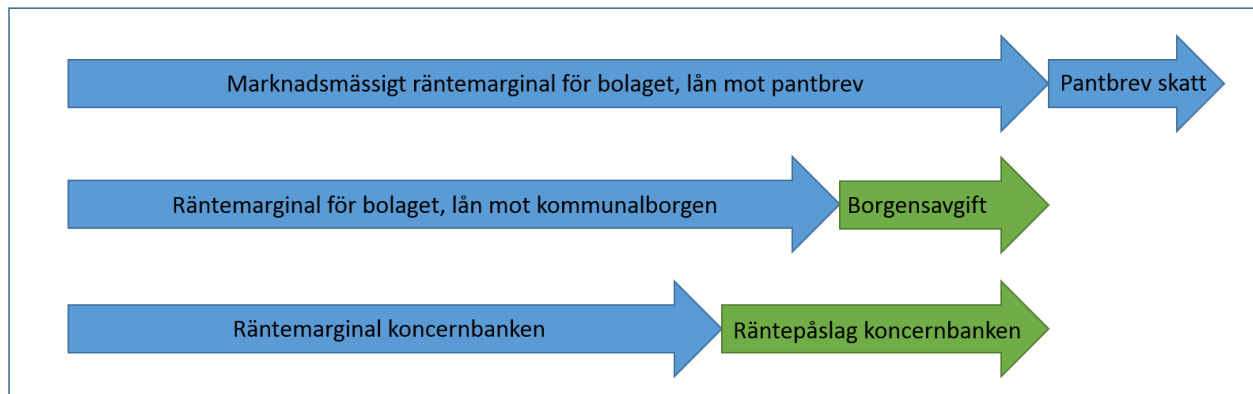
Anledning att de flesta medelstora kommuner väljer en lösning någonstans mitten på skalan i stället för den mest basala lösning är för att man kan vinna så mycket mer med en koncernbank än bara spara på räntekostnaderna. Koncernbanken kan bli en plattform för kunskapsutbyte och strategi formning. Den delade kompetensen blir mer än summan av de enskilda som jobbar ensam med finansfrågorna i olika delar av koncernen. Det kan i sin tur trygga finansverksamheter genom att olika delar av koncernen kan stödja varan i perioder när det behövs. Till exempel med personalbyten. Koncernbank kan göra det billigare för koncernen men med rätt nivå av samordning kan det också stärka koncernsamarbete och koncernutveckling.

7. Finansiella effekter av en koncernbank

Det primära syftet med koncernbanken är att göra finansieringen av kommunkoncernen billigare. Men på grund av de tidigare i utredningen förklarade reglerna som kräver en marknadsmässigt ränta från kommunen till bolagen, blir den finansiella effekten av införandet av en koncernbank för bolagen minimalt. Men effekten för koncernen är stort.

Nedanför en bild av de tre möjliga finansieringsmöjligheter för bolagen. Lån mot pantbrev, lån mot kommunalborgen och lån från koncernbanken. Det första alternativet är dyrast för båda bolagen och koncernen på grund av pantbrevs kostnader. Det andra alternativet, lån mot kommunalborgen är lika dyr för bolagen, men billigare för koncernen eftersom borgensavgiften stannar kvar inom koncernen. Det sista alternativet är billigast för koncernen eftersom koncernbanken kan låna ännu billigare än vad bolaget kan göra mot kommunalborgen. För bolaget är den här optionen lika dyrt eftersom

koncernbanken måste tillämpa ett räntepåslag för att uppnå en marknadsmässigt ränta från koncernbanken till bolaget.

Hur mycket kan Skövde kommunkoncern spara genom införandet av en koncernbank? Den kalkylen är svårt att göra eftersom den berör på resultaten en koncernbank kan uppnå i framtiden, och det vet man inte än exakt. Men det kan uppskattas med analys av de befintliga lån och marknadsdata.

Det första kommunkoncernen skulle spara på är att inga framtidiga pantbrev skatter skulle betalas. Med historiska pantbrevs kostnader på många miljoner kronor kan det vara en avsevärd besparing. Hur mycket man sedan skulle spara på räntekostnader är svårare att uppskatta eftersom det blir olika för varje bolag och är starkt beroende på läget på finansmarknaden. Men en mycket försiktig uppskattning⁸ är att en kommun kan låna 15 procentpunkter billigare än kommunala bolag. På befintligskuld i portföljen av bolagen på 1,5 miljard skulle det ge en besparing på 2,25 miljon per år. Med hänsyn till vissa upplåningsmarginalen i portföljen är den besparingen sannolikt högre.

Utöver detta kommer finansiella effekter av eventuella egna certifikat- och obligationsprogram. Vad det kan ge i möjliga besparingar måste utredas närmare i framtiden.

8. Likviditetshantering genom ett kommunkoncernkonto

Skövde kommun har idag ett koncernkonto till vilken alla förutom två bolag är anslutna. Bolagen som inte är anslutna är AB Skövdebostäder och Skövde Värmeverk AB. Syftet med ett koncernkonto är att optimera hanteringen av likvida medel.

Ett koncernkonto består av olika underkonto knuten till ett topkonto. Saldot på topkontot är summan av saldot på alla underkonto. För att bedöma om en kund har ett positivt eller ett negativt saldo tittar kommunens bank enbart på topkontot. Kommunen kan själv sätta in- och utlåning villkoren på alla underkonto. De här villkoren har ingen betydelse för banken och har enbart som syfte att hantera koncern interna avräkningar. För hela koncernkontot gäller i Skövde kommuns situation en checkräkningskredit på 200 miljon.

⁸ Baserat på den längsta spread mellan kommun- och kommunala bolag obligationer i andrahandsmarknaden. Data för från på Swedbank Debt Capital Marknads & Bloomberg

Genom pooling av likviditet i ett koncernkonto kan bolagen och kommunen använda varandras överskottlikviditet i sin finansiering. Genom en sådant cashpool är tillgången till likviditet säkrat på en nivå som ett enskilt bolag inte kan göra utan att ha en stor summa likviditet som buffert. Därmed möjliggör användning av ett koncernkonto att bolagen och kommunen behöver ha mindre stora likviditetsbuffertar. Som följd av detta behöver låna koncernen upp en mindre stor summa på finansmarknaden vilket resulterar i besparingar.

En annan möjlighet som skapas med ett koncernkonto är att bolagen finansierar deras lånebehov med en kreditlimit på deras bankkonto (ett underkonto i koncernkontot). Detta möjliggör att bolaget behöver inget likviditetsbuffert alls samt att bolaget betalar bara räntan på den delen av kreditlimiten som de använder. Detta minimerar räntekostnaderna samt upplånings behov ytterligare.

Idag finns det bolag i koncernen med båda låneportföljer samt stora likviditetsreserver. De bolagen kan uppnå besparingar genom att använda deras likviditetsbuffert för amorteringar

9. Kommunalborgen och en koncernbanken

9.1. Införandet av borgensavgifter inom Skövde kommun

Under 2013 gjorde Norm Finanspartner på uppdrag av Skövde kommun en utredning⁹ kring borgensavgifter och lämnade ett förslag till KF om hur borgensavgifter kan tillämpas inom Skövde kommun. Därefter har KF tagit beslut att införa marknadsmässiga borgensavgifter för sina bolag.

Direkta anledningen till utredningen var en lagändring¹⁰ från 2011 för allmännyttiga bostadsbolag. Med ursprung i statsstödsreglerna sätter lagen krav på att räntan för lån från en kommun till ett allmännyttigt bostadsbolag måste vara marknadsmässig. Den får inte vara för låg för då anses det vara otillåtet statsstöd och den får inte vara för högt för då anses det vara otillåten vinstutdelning. I fall att en kommun ge inget lån till sina bolag med att det istället beviljas en kommunalborgen för ett externt lån, då måste värdet av den kommunala borgen prissättas och kompenseras med en borgensavgift.

Lagen om allmännyttiga bostadsbolag är tydlig kring borgensavgiften och marknadsmässiga räntor. Branchorganisationen för allmännyttiga bostadsbolag, SABO, har tillsammans med Sveriges kommun och landsting, SKL, och Kommuninvest tagit fram en modell för hur borgensavgiften bör hanteras.¹¹ För andra typer av bolag är situationen mindre tydlig. Otydligheten om en marknadsmässigt borgensavgift måste tas ut i alla fall har sitt ursprung i flera undantag i EU:s statsstödsregler. Undantag ges till aktiviteter som anses vara av allmän ekonomisk intresse. Ett annat undantag ges till statsstöd som är under en minimum gräns av 200 000 euro under en treårsperiod. Men i detta fall följer med en del rapporteringskrav om sådant stöd beviljas. I bedömningen var statsstöd är tillåtet och var inte uppstår det också flera tolkningsfrågor. Framför allt om ett bolag bara delvis har sin verksamhet i aktiviteter av allmän ekonomisk intresse. Det finns en del rättsfall i detta område men det finns fortfarande många oklarheter.

I ljuset av de oklarheterna har de flesta kommuner liksom Skövde infört en marknadsmässiga borgensavgifter till alla bolag. En marknadsmässig avgift kan under ingen situation anses vara en otillåten vinstutdelning. Eftersom det är en ersättning för en tjänst som kan prissättas i

⁹ Skövde kommun, marknadsundersökning och förslag borgensavgifter, Norm Finanspartner AB, KS2013,0489-1

¹⁰ Lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, SFS 2010:879

¹¹ En modell för kommunal borgens

överensstämmelse med marknaden villkor. I fall att ingen borgen beviljas har bolaget samma kostnader jämfört med situationen där en borgen beviljas i kombination med en borgensavgift. Sedan är det en viktig punkt att möjligheten enligt statsstödsreglerna att ge statsstöd medför ingen skyldighet att ge statsstöd. Genom att sätta en marknadsmässigt borgensavgift eller en marknadsmässigt ränta för ett direkt lån till bolaget säkerställer kommunen att de handlar i överensstämmelse med statsstödsreglerna och reglerna kring otillåtet vinstutdelning.

9.2. Användning av kommunalborgen inom Skövde kommun idag

Inom kommunkoncernen lånar ett bolag enbart mot kommunalborgen, SkövdeNät AB. Ett bolag lånar delvis mot kommunal borgen och delvis mot pantbrev, Skövde Värmeverk AB. Kreativa Hus i Skövde AB och AB Skövdebostäder lånar i dagsläget enbart mot pantbrev.

De bolag som idag lånar mot pantbrev har erlagt pantbrevskatt på för det. Under tiden har det erlagts många miljoner i pantbrevskatt. Trots att upplåning mot pantbrev inte är billigare ur ett koncernperspektiv än upplåning mot kommunalborgen.

9.3. Kommunalborgen till organisationer utanför kommunkoncernen

Kommunen har i dagsläget beviljat borgen till en rad olika organisationer. De flesta beslut kring dem har tagits för relativt länge sedan. Regelbundet uppstår frågor kring kommunalborgen och kring eventuella borgensavgifter till externa organisationer. Skövde kommun har i dagsläget ingen borgenspolicy. I samband med beslutet om koncernbanken ska det därför också presenteras ett förslag för en borgenspolicy.

9.4. Borgensavgifter efter införandet av en koncernbank

En kommunal borgen tryggar ett lån som en organisation har hos en finansiär. När den organisationen lånar direkt av kommunen finns det ingen borgensförbindelse eftersom en kommun inte kan ställa sig i borgen till sig själv. För att uppnå en marknadsmässigt ränta mot organisationen tillämpas i så fall en koncernbanksavgift. Koncernbankens egna upplåningskostnader plus koncernbanksavgiften ska var lika med de räntekostnader organisationen skulle ha haft vid upplåning hos en extern finansiär.

9.5. Hur att fastställa en koncernbanksavgift

Det mest akkurata sättet att fastställa vad den marknadsmässiga nivån på en koncernbanksavgift uppnås genom att bolaget begär in offerter på ett lån mot pantbrev och ett lån mot kommunalborgen. Skillnaden emellan de två offerter blir den aktuella marknadsmässiga koncernbanksavgift. Sedan appliceras den avgiften på ett lån varför koncernbanken har samtidigt begärt in offerter på marknaden.

Även om det här arbetssättet är teoretisk den bästa finns det en hel del praktiska problem.

- Bankerna kan sluta ge offerter för lån mot pantbrev. Sådana offerter kostar tid att ta fram och när det är tydligt att det aldrig ge en affär kan de sluta ge sådana offerter.
- Bankerna kan prisa ut sig på pantbrev eftersom de i visa fall kan föredrar lån mot kommunalborgen vilket ger de högre säkerhet.
- När ett koncernbankslån härstammar från ett obligationslån erhåller man inga offerter från bankerna för att jämföra med.
- När ett litet lån ska ges inom koncernen kan befintligt likviditet som härstammar från en tidigare upplånings tillfälle av koncernbanken användas för att finansiera lånet. I detta fallet går det inte att be om offerter vid samma tidpunkt vilket kan ge en inkorrekt bild av vad den marknadsmässiga avgiften är.

Ovanstående metod är teoretisk bäst men används sällan på grund av praktiska utmaningar. På grund av dessa utmaningar föreslås en verktygslåda av olika arbetssätt för att fastställa den mest optimala koncernbanksavgiften. Vilket arbetssätt som används får i början bedömas vid varje enskild tillfälle i en dialog mellan respektive bolaget och kommunen. På sikt ska detta resultera i praktiska erfarenheter som kan ge finanskommittén input för att eventuellt justera den här strategin.

I verktygslådan för att fastställa en koncernbanksavgift kan bland annat ingå:

- Jämförelse av offerter för lån mot pantbrev och lån mot kommunalborgen
- Använda offerter från ett tidigare upplåningstillfälle
- Benchmarking mot liknande bolag vars obligationer handlas på den fria marknaden
- Benchmarking mot borgenavgifter/koncernbanksavgifter hos andra kommuner
- Fastställa en avgift med hjälp av en oberoende marknadsundersökning

10. Avgränsningar av koncernbanken

I arbetet med en koncernbank uppstår frågan snabbt var gränsdragningen i dess verksamhet bör ligga. Eller mer konkret till vem en koncernbank får låna ut pengar till.

Det är viktigt att poängtera att koncernbanken är ingen riktig bank. Det är ett namn för ett finansiellt samarbete inom en koncern. Koncernbanken har ingen banklicens, kan bara leverera interna tjänster inom koncernen. Koncernbankens befogenheter är liksom alla aktiviteter av kommunen avgränsat med kommunens allmänna befogenheter som definierat i kommunallagen, Kap 2, 1§¹². Så länge en koncernbank begränsar sig inom kommunens allmänna befogenheter anses den inte att vara i konkurrens med sedvanligt bankverksamhet¹³.

Resonerat därifrån kan en koncernbank med tydligt lagligt stöd leverera finansiella tjänster till alla helägda bolag.

Finansiella tjänster till kommunalförbunden kan också anses vara inom kommunens allmänna befogenheter och den anses inte vara i konkurrens med sedvanligt bankverksamhet. Där finns det båda praxis¹⁴ och rättsfall beskriven som bekräftar detta. När en koncernbank lånar ut till ett kommunalförbund uppstår det däremot andra frågeställningar. Ska till exempel Skövde ensam står för lånet av ett förbund som äggs av flera kommuner. Även om detta är den mest gynnsamma finansieringsform för kommunalförbundet, och även om det innebär ingen finansiell nackdel för Skövde kommun, kan det vara andra övervägningar som leda till ett beslut att inte göra så. Förslaget blir att det i grunden är möjligt för koncernbanken att leverera tjänster för kommunalförbunden. Men när det kommer till utlåning till ett kommunalförbund krävs det ett beslut av båda kommunstyrelsen och förbundsstyrelsen.

En annan viktig aspekt som begränsar koncernbankens aktiviteter är Kap 2, 2§, likställighetsprincipen. Den är viktig i fall att koncernbankens aktiviteter bege sig utanför kommunkoncernen. När en koncernbank skulle bevilja lån till en idrottsförening, då måste den ur likställighetsprincipen agera

¹² Kommunallag, SFS 1991:900

¹³ Kommunallagen med kommentarer och praxis, Lena Dahlman m.fl., femteupplagan 2011, SKL Kommentus förlag

¹⁴ Finansiell samverkan mellan kommunen, Håkan Skötte och Anders Haglund, SKL cirkulär 1991:96

likadant om en annan förening kommer med en liknande ansökning. Att låta koncernbanken därmed agera utanför koncernen är en svår avvägning som kan ha långsträckande konsekvenser. Därför bli förslaget att inte lägga befogenheter hos koncernbanken att agera utanför kommunkoncernen och kommunalförbunden. Eventuella avsteg från detta principen kan beslutas av kommunfullmäktige.

Den förslagna avgränsningen för koncernbanken blir därmed:

	Helägda bolag	Delägda bolag	Kommunalförbunden	Övriga organisationer
Utlåning	Ja	Ja, efter särskilt beslut	Ja, efter gemensamt beslut Skövde och förbundet	Efter särskilt beslut, får icke konkurrera med kap 2.1 och 2.2 i kommunallagen

11. Uppskattningar av besparingar en koncernbank kan ge

Som tidigare i utredningen förklarat är det mycket svårt att uppskatta hur stora besparingar kan vara möjligt med en koncernbank. Nedanför görs det ändå ett försök för att få en känsla av storleksordningen.

I de befintliga portföljerna per 2016-08-31 är kostnaderna för bankernas marginal över Stibor 90 räntan för alla rörliga lån sammanslagen: 8 915 745 kr per år. Om hela portföljen skulle ha finansierats av kommunen på basis av de snittvillkoren erhållen av kommunen, då skulle kostnaderna ha varit: 8 211 110 kr. Ungefär 700 tkr billigare, men portföljen skulle då ha en betydlig längre kapitalbindningstid på 2,04 år istället för 1,24 år nu. Om man skulle finansiera hela portföljen på en kapitalbindningstid på 1 år på villkoren som kommunen kan erhålla¹⁵ då skulle kostnaderna för bankernas marginal ha varit 6 873 722 kr per år. En skillnad över två miljoner i kostnaderna.

När också de lån som idag finansieras med fast ränta eller genom leasingfinansiering skulle finansieras genom koncernbanken ge detta uppskattningsvis en minimal fördel på 0,2% på 500 miljoner kronor. Detta ger 1 miljon kronor i besparing.

Finansiering genom ett eget obligationsprogram ger enligt observerat marknadsdata en kostnadsfördel kring 0,4%. Mycket försiktig räknat kan detta efteravdrag för kostnader ge en kostnadsfördel kring 0,1% på en portfölj kring 2 miljard. Fördelen uppskattas därmed till minimalt 2 miljoner.

Ovanstående beräkningar ge sammanlagt en uppskattad besparing på 5 miljoner kronor. Detta är en mycket försiktig uppskattning. Ur analysen av befintliga lån inom koncernen framgår att besparingspotentialen ibland är betydligt större. Fördelen av ett obligationsprogram kan också bli betydligt större men eftersom en vidare utredning i frågan inte har gjorts uppskattas den försiktig. Uppskattningar har gjorts på den befintliga portföljen, fördelar blir större när koncernens låneskuld växer.

¹⁵ Data från mest recenta placering av ett lån för Skövde kommun, 2016-06-15.

KSAU § 123/17**Koncernbank Skövde kommunkoncern**

KS2016.0356

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	123/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige besluta:

- Att starta ett koncernbankssamarbete för Skövde kommuns kommunkoncern.
- Att skapa ett finansråd som ska styra och utveckla det dagliga koncernbanks samarbete inom ramen av den av kommunfullmäktiga och bolagen fastställda finanspolicy.
- Att ge finansrådet följande uppdrag som återrapporteras till kommunstyrelsen inom ett år:
 - Att utreda möjligheter för att skapa ett eget obligations- och certifikatsprogram för Skövdes koncernbank
 - Att föreslå ett arbetssätt för att kunna ta fram pålitliga likviditets- och upplåningsprognoser för kommunkoncernen
 - Att utreda om anpassningar på kommunens- och bolagensfinanspolicy är önskvärd.
- Att besluta om följande utlåningsramar till sina kommunala bolag för 2017:
 - AB Skövdebostäder 1 200 mnkr
 - Skövde Värmeverk AB 550 mnkr
 - SkövdeNät AB 200 mnkr
 - Kreativa Hus Skövde AB 200 mnkr
 - Skövde Stadshus AB 7 mnkr
 - Skövde Flygplats AB 2 mnkr
 - Balthazar Science Center AB 2 mnkr
 - Next Skövde Destinationsutveckling AB 0 mnkr

Med detta nya beslut om utlåningsramar återkallas det tidigare beslut om utlåningsramar till kommunala bolag §20/17 KS2017.0356-8.

- Att delegera till kommunens ekonomichef att fastställa en marknadsmässig koncernbanksavgift. De fastställda avgifterna rapporteras till kommunstyrelsen vid varje finansrapport.

Bakgrund

Kommunstyrelsen gav i uppdrag till kommundirektören att undersöka förutsättningar för att skapa en koncernbank för Skövdes kommunkoncern.

Under 2016 har en utredning kring koncernbanken genomförts. Parallellt med detta har dialog förts med bolagen i kommunkoncernen kring deras förväntningar och önskemål inför bildandet av en koncernbank. Detta har resulterat i två dokument som ligger som bilaga till föreliggande beslut, ett utredningsdokument samt en remissförfrågan till kommunala bolagen. Samtliga remissvar är också bifogade.

Syftet med koncernbanken är att minimera koncernens kostnader för upplåning. Målsättningen är att ett finansiellt samarbete kan trygga kompetensen i finanshantering samt att möjligheter ges till en övergripande riskhantering för koncernens låneskuld.

Modell för Skövdes kommunkoncerns koncernbank

På grund av olikheter mellan kommunens kommunala bolag förslås en modell av koncernbank vilken kan anpassas till det aktuella behovet inom varje bolag.

Avseende koncernbankens utlåning betyder det att utlåning kan ske på två olika sätt:

- Med en lånerevers där likvida medel överförs från kommunen till det bolaget som behöver ett lån. Villkoren för lånereversen är en spegling av den upplåning koncernbanken har gjort för ändamålet.
- Beviljande av en kreditlimit på bolagets bankkonto. Villkoren för kreditlimiten är en spegling av den upplåning koncernbanken har gjort för ändamålet.

Utlåning genom en kreditlimit är att föredra eftersom detta ger högsta flexibilitet och kostnadseffektivitet till bolaget. Eftersom man med detta arbetssätt kan minimera eller eliminera överskottslikviditet inom bolagen. Att inte låna genom en kreditlimit bör särskild motiveras och rapporteras i finansrapporten.

Avseende räntesäkringar finns följande tre arbetssätt möjliga:

- Bolaget ombesörjer sina egna räntesäkringar. Koncernbanken kan bistå med rådgivning samt att kommunalborgen för räntesäkringar kan beviljas för att uppnå bättre villkor.

- Koncernbanken tar upp räntesäkringar och erbjuder en liknande räntesäkring till bolaget.
- Bolaget tar beslut om att använda kommunssnitträntan, därmed uppnår bolaget samma räntesäkringsnivå som kommunen.

Om det skulle föreligga information som tydliggör att ett lån från koncernbanken av någon anledning inte ger den bästa affären utifrån koncernens- och bolagets intresse, kan bolaget själv ta upp ett lån på finansmarknaden. En sådan avvikelse från koncernbankssamarbetet rapporteras till kommunstyrelsen i den nästkommande finansrapporten. Det föreligger därmed inget tvång för koncernens bolag att använda sig av koncernbanken för sin finansiering men ett avsteg måste motiveras.

Finansråd

Finansieringen är en kärnfråga för de flesta av Skövdes kommunala bolag. Den har en stor påverkan på resultatet och är en grundsten för bolagets stabilitet och framtid. När samordningen av finanshanteringen sker i en koncernbank kommer finansfrågan ligga lite längre bort från bolagets VD och styrelsen. För att detta inte ska ge problem ställs höga krav på öppenhet, förtroende, insyn och möjligheten att påverka. Därför förslås bildandet av ett finansråd.

Syftet med rådet är att skapa en plattform för dialog, informationsutbyte, omvärldsbevakning och vidareutveckling av koncernbanken. I finansrådet, som leds av kommunens ekonomichef, ingår en representant för varje bolag.

Rådet har ingen beslutande makt, men är vägledande i hur koncernbanken agerar inom de i finanspolicy fastställda ramarna. Rådet kan också ge förslag och råd till kommunstyrelsen och de enskilda bolagsstyrelserna angående finanshanteringen och koncernbankssamarbetet.

För att stärka kompetensen i finansrådet är förslaget att anlita en extern finansrådgivare till rådet. Finansrådet beslutar vilken rådgivare som kontrakteras för detta uppdrag.

Uppdrag till finansrådet

Redan innan starten av koncernbanken finns det några utvecklingsområden som bör utredas vidare. De formuleras som fyra utredningsuppdrag till finansrådet.

Obligations- och certifikatsprogram

Det finns starka indikationer på att en egen obligations- och certifikatsprogram är lönsamt med en skuldportfölj i storleksordningen av Skövdes kommunkoncern. Finansrådet får i uppdrag att undersöka om sådana egna program är lönsamt för Skövde och vad som krävs för att starta dessa.

Likviditetsprognoser

För att på ett kostnadseffektivt och betryggande sätt kunna försörja koncernens finansieringsbehov är det viktigt att kunna ta fram likviditets- och upplåningsprognoser av hög kvalitet. Därför formuleras ett uppdrag till finansrådet att fastställa ett kvalitativt dock lättarbetat arbetssätt för att ta fram likviditetsprognoser för koncernen.

Finanspolicy och andra finansriktlinjer

Finansrådet får i uppdrag att granska befintliga finanspolicys och ägardirektiv för att bedöma om anpassningar behöver göras och om eventuell harmonisering av olika finanspolicys är önskvärt.

Fastställandet av utlåningsramar till kommunala bolagen

Det är kommunfullmäktigas befogenhet att fastställa gränser för den maximala skuldsättningen för kommunen. Koncernbanken höjer skuldsättningsnivån för kommunen eftersom det är kommunen i egenskap av juridisk person som lånar upp för att sedan låna ut till de kommunala bolagen. För att ha kontroll över kommunens skuldsättning måste kommunfullmäktige därför också fastställa maximala utlåningsramar till sina kommunala bolag.

Delegation för att fastställa koncernbanksavgifter

För att på ett snabbt och effektivt sätt kunna fastställa korrekta koncernbanksavgifter föreslås att denna befogenhet delegeras till kommunens ekonomichef. De fastställda koncernbanksavgifterna rapporteras i efterhand till kommunstyrelsen i samband med finansrapporten (Koncernbanksavgifter är koncernbankens motsvarighet till en borgensavgift).

Ansvar och roller i koncernbankssamarbete- Kommunfullmäktige

Fastställa ramar för kommunens och bolagens upplåning och utlåning.

Fastställa kommunens finanspolicy

- Kommunstyrelse

Övervakar om finanshanteringen är i linje med gällande finanspolicy

Initierar eventuella ändringar i finanspolicy

- Kommunens ekonomichef

Leda finansrådet

Fastställa koncernbanksavgifter

- Avdelning ekonomi och verksamhetsstyrning

Ansvarar för de operativa finansiella verksamheterna i överensstämming

med de i finanspolicy fastställda ramarna samt den av finansrådet

fastställda strategin

- Bolagsstyrelse

Fastställa bolagens finanspolicy

Övervakar om finanshanteringen är i linje med bolagens finanspolicy

- Bolags VD

Ansvarar för att affärer bolaget gör med koncernbanken är i linje med de i bolagens finanspolicy fastställda ramarna

- Finansrådet

Ansvarar för fastställandet av upplånings- och räntestrategi inom ramarna för finanspolicyn

Omvärldsbevakning inom finansieringsfrågor relevanta för den offentliga sektorn

Ta fram finansrapporter för koncernen vid utgången av varje tertial

Ansvarar för utvecklingen av koncernbankssamarbetet

Begränsningar av koncernbanken

Koncernbanken kan också leverera tjänster till kommunalförbunden. Dock finns det en del frågor som i så fall behöver klaras ut. Till exempel om en kommun ensam ska stå för ett lån till ett kommunalförbund som ägs av flera kommuner. Mot bakgrund av detta finns det i föreliggande beslut ingen möjlighet till lån från koncernbanken till kommunalförbunden. Om behovet skulle uppstå kan en sådan möjlighet skapas med ett beslut från förbundsstyrelsen och Skövdes kommunfullmäktige.

Remissyttrande Skövdes kommunala bolag

Kommunstyrelsen arbetsutskott beslutade 2017-03-01, KSAU § 54/17, att skicka ut utredningen till all kommunala bolag för att begära in ett remissyttrande. Samtliga bolag ställer sig positivt till förslaget att starta en koncernbank. I remissyttrandena lägger bolagen också fram olika betänkande kring koncernbanken. Samtliga remissyttrandena ligger med som bilagor till detta beslut.

Handlingar

TU Koncernbank Skövde kommunkoncern

Remiss Koncernbanken Skövde

Skövde kommunkoncerns koncernbank.docx

Beslut KSAU, 2017-03-01, Ärende 54/17, Beslut om utskick remiss koncernbank

Beslut KF, 2017-02-27, Ärende 20/17, Upplåningsramar för kommunala bolag

Remissyttrande Koncernbank Kreativa Hus Skövde

Skövde Stadshus AB Remissvar gällande koncernbank Skövde

Remissyttrande Koncernbank SkövdeNät AB

Remissvar gällande koncernbank från Next Skövde

Remissvar gällande koncernbank från AB Skövdebostäder

Remissvar gällande koncernbank från Skövde Värmeverk AB

Remissyttrande Balthazar Science Center AB_Koncernbank 2017-04-27

Skickas till

Tomas Fellbrant, Kommundirektör
Maria Vaziri, Ekonomichef
Annelie Nyman, Redovisningschef
Tobias Carlgren, Stadsjurist
Stadshus AB
AB Skövdebostäder
Skövde Värmeverk AB
SkövdeNät AB
Kreativa Hus Skövde AB
Next Destinationsutveckling AB
Skövde Flygplats AB
Balthazar Science Center AB

A 8

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-04-06

Diarienummer: KS2017.0179-1

Handläggare: Karin Grunselius

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen enligt nedan.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa sammanträdesdagar 2018 för kommunfullmäktige enligt nedan.

Bakgrund

Ett förslag till sammanträdesdagar 2018 har upprättats. Hänsyn har tagits till sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Landstings styrelse och beredning. Kvalitetsmässan hålls inte under 2018. Sammanträdesdagar för regionfullmäktige tas i juni, vilket innebär att regionfullmäktiges sammanträdesdagar inte kunnat beaktats.

Kommunstyrelsen Måndagar kl. 13.00	Kommunfullmäktige Måndagar kl. 18.00
8 januari	29 januari
5 februari	26 februari
5 mars	26 mars
9 april	23 april
7 maj	28 maj
4 juni	18 juni (kl. 13:00)
18 juni (kl. 09:00)	
13 augusti	
3 september	24 september
1 oktober	15 oktober och 29 oktober

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-04-06

Diarienummer: KS2017.0179-1

Handläggare: Karin Grunselius

29 oktober	26 november
26 november	10 december
10 december	

Handlingar

Sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Skickas till

Samtliga nämnder

Karin Grunselius

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 121/17

Sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
KS2017.0179

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	125/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	121/17

Förslag till beslut till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa sammanträdesdagar 2018 för kommunfullmäktige enligt nedan.

Beslut av kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen fastställer sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen enligt nedan.

Bakgrund

Ett förslag till sammanträdesdagar 2018 har upprättats. Hänsyn har tagits till sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Landstings styrelse och beredning. Kvalitetsmässan hålls inte under 2018. Sammanträdesdagar för regionfullmäktige tas i juni, vilket innebär att regionfullmäktiges sammanträdesdagar inte kunnat beaktats.

Kommunstyrelsen Måndagar kl. 13.00	Kommunfullmäktige Måndagar kl. 18.00
8 januari	29 januari
5 februari	26 februari
5 mars	26 mars
11 april (kl. 14:00)	23 april
7 maj	28 maj
4 juni	18 juni (kl. 13:00)
18 juni (kl. 09:00)	
13 augusti	
3 september	24 september
1 oktober	15 oktober och 29 oktober

29 oktober	26 november
26 november	10 december
10 december	

Handlingar

TU Sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Skickas till

Samtliga nämnder

KSAU § 125/17

Sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
KS2017.0179

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	125/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	121/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen enligt nedan.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa sammanträdesdagar 2018 för kommunfullmäktige enligt nedan.

Bakgrund

Ett förslag till sammanträdesdagar 2018 har upprättats. Hänsyn har tagits till sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Landstings styrelse och beredning. Kvalitetsmässan hålls inte under 2018. Sammanträdesdagar för regionfullmäktige tas i juni, vilket innebär att regionfullmäktiges sammanträdesdagar inte kunnat beaktats.

Kommunstyrelsen Måndagar kl. 13.00	Kommunfullmäktige Måndagar kl. 18.00
8 januari	29 januari
5 februari	26 februari
5 mars	26 mars
9 april	23 april
7 maj	28 maj
4 juni	18 juni (kl. 13:00)
18 juni (kl. 09:00)	
13 augusti	
3 september	24 september
1 oktober	15 oktober och 29 oktober
29 oktober	26 november
26 november	10 december
10 december	

Handlingar

TU Sammanträdesdagar 2018 för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Skickas till

Samtliga nämnder

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-08

Diarienummer: KS2017.0212-1

Handläggare: Tobias Carlgren

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att lämna förslag, i enlighet med valnämndens förslag 2017-05-03, avseende ny valdistriktsindelning för Skövde kommun till länsstyrelsen för fastställelse.

Bakgrund

Skövde kommun växer och i samband med valet 2014 låg flera valdistrikt nära gränsen till det högsta antalet röstberättigade som får finnas per valdistrikt (högst 2000 röstberättigade enligt vallagen), ett valdistrikt överskred även denna gräns. I statistik från valmyndigheten (mars 2017) framgår att i dagsläget överstiger fem valdistrikt 2000 röstberättigade och fyra valdistrikt över 1800 röstberättigade. I denna statistik har inte hänsyn tagits till kommande byggen av bostäder.

Ett förslag till ny valdistriktsindelning har därför tagits fram av valnämnden för att underställas kommunfullmäktige.

Handlingar

Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun

VLN § 5/17 Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun inför valet 2018

Karta Skövde tätort förslag valdistrikt 2018.pdf

Karta Skultorps tätort förslag valdistrikt 2018.pdf

Prognos valdistrikt 20170331_ justerat valnämnden.pdf

Karta Skövde ytterområden förslag valdistrikt 2018.pdf

Valdistrikt 2014 Skövde tätort.pdf

Valdistrikt 2014 Skövde ytterområden.pdf

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-08

Diarienummer: KS2017.0212-1

Handläggare: Tobias Carlgren

Skickas till

Tobias Carlgren

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 122/17

Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun

KS2017.0212

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	126/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	122/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att lämna förslag, i enlighet med valnämndens förslag 2017-05-03, avseende ny valdistriktsindelning för Skövde kommun till länsstyrelsen för fastställelse.

Bakgrund

Skövde kommun växer och i samband med valet 2014 låg flera valdistrikt nära gränsen till det högsta antalet röstberättigade som får finnas per valdistrikt (högst 2000 röstberättigade enligt vallagen), ett valdistrikt överskred även denna gräns. I statistik från valmyndigheten (mars 2017) framgår att i dagsläget överstiger fem valdistrikt 2000 röstberättigade och fyra valdistrikt över 1800 röstberättigade. I denna statistik har inte hänsyn tagits till kommande byggen av bostäder.

Ett förslag till ny valdistriktsindelning har därför tagits fram av valnämnden för att underställas kommunfullmäktige.

Handlingar

TU Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun

VLN § 5/17 Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun inför valet 2018

Karta Skövde tätort förslag valdistrikt 2018

Karta Skultorps tätort förslag valdistrikt 2018

Prognos valdistrikt 20170331_ justerat valnämnden

Karta Skövde ytterområden förslag valdistrikt 2018

Valdistrikt 2014 Skövde tätort

Valdistrikt 2014 Skövde ytterområden

Skickas till
Länsstyrelsen
Valnämnden

VLN § 5/17

Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun inför valet 2018

VLN2017.0003

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Valnämnden	2017-05-03	5/17

Beslut

Valnämnden i Skövde kommun föreslår kommunfullmäktige besluta att lämna följande förslag avseende ny valdistriktsindelning för Skövde kommun till länsstyrelsen för fastställelse samt att det nya valdistriktet med namnförslaget Ulveket/Aspö ändrar namn till Aspö/Ulveket.

Yrkanden

Martin Odenö (M) yrkar enligt beredningens förslag till beslut med ändringen att det nya valdistriktet Ulveket/Aspö ändrar namn till Aspö/Ulveket.

Bakgrund

Skövde kommun växer och i samband med valet 2014 låg flera valdistrikt nära gränsen till det högsta antalet röstberättigade som får finnas per valdistrikt (högst 2000 röstberättigade enligt vallagen), ett valdistrikt överskred även denna gräns. I statistik från valmyndigheten (mars 2017) framgår att i dagsläget överstiger fem valdistrikt 2000 röstberättigade och fyra valdistrikt över 1800 röstberättigade. I denna statistik har inte hänsyn tagits till kommande byggen av bostäder. Ett förslag till ny valdistriktsindelning har därför tagits fram. Detta förslag innebär att tre valdistrikt tillkommer samt att gränserna mellan valdistrikten ändras i relativt stor omfattning för att få en jämnare fördelning av antalet röstberättigade. Antalet röstberättigade baseras på prognoser där även nya bostäder ingår, både för 2018 och 2022. Viss osäkerhet finns i underlaget, men är det mest tillförlitliga som är möjligt att få fram i dagsläget. I vissa valdistrikt är antalet röstberättigade fortfarande relativt nära gränsen för vad vallagen tillåter, men det är svårt att minska antalet röstberättigade per distrikt utan att göra mycket stora förändringar i nuvarande indelning. Kommunfullmäktige ska senast under oktober månad året innan valår behandla frågan om förändringar i valdistrikten. Därefter fastställer länsstyrelsen den slutliga indelningen.

Förslaget till ny valdistriktsindelning framgår i bifogat kartunderlag. I underlaget bifogas även prognos över antal röstberättigade per valdistrikt samt tidigare valdistriktsindelning.

Handlingar

Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun inför valet 2018

Prognos valdistrikt 20170331.pdf

Karta Skövde tätort förslag valdistrikt 2018

Karta Skultorps tätort förslag valdistrikt 2018

Valdistrikt 2014 Skövde ytterområden

Valdistrikt 2014 Skövde tätort

Karta Skövde ytterområden förslag valdistrikt 2018.pdf

Skickas till

Kommunstyrelsen

Förslag valdistrikt inför val 2018/2022 Skövde tätort

**Skultorpsbygden
/ Bussatorpet**

Skultorp

**Skultorp
nordväst**

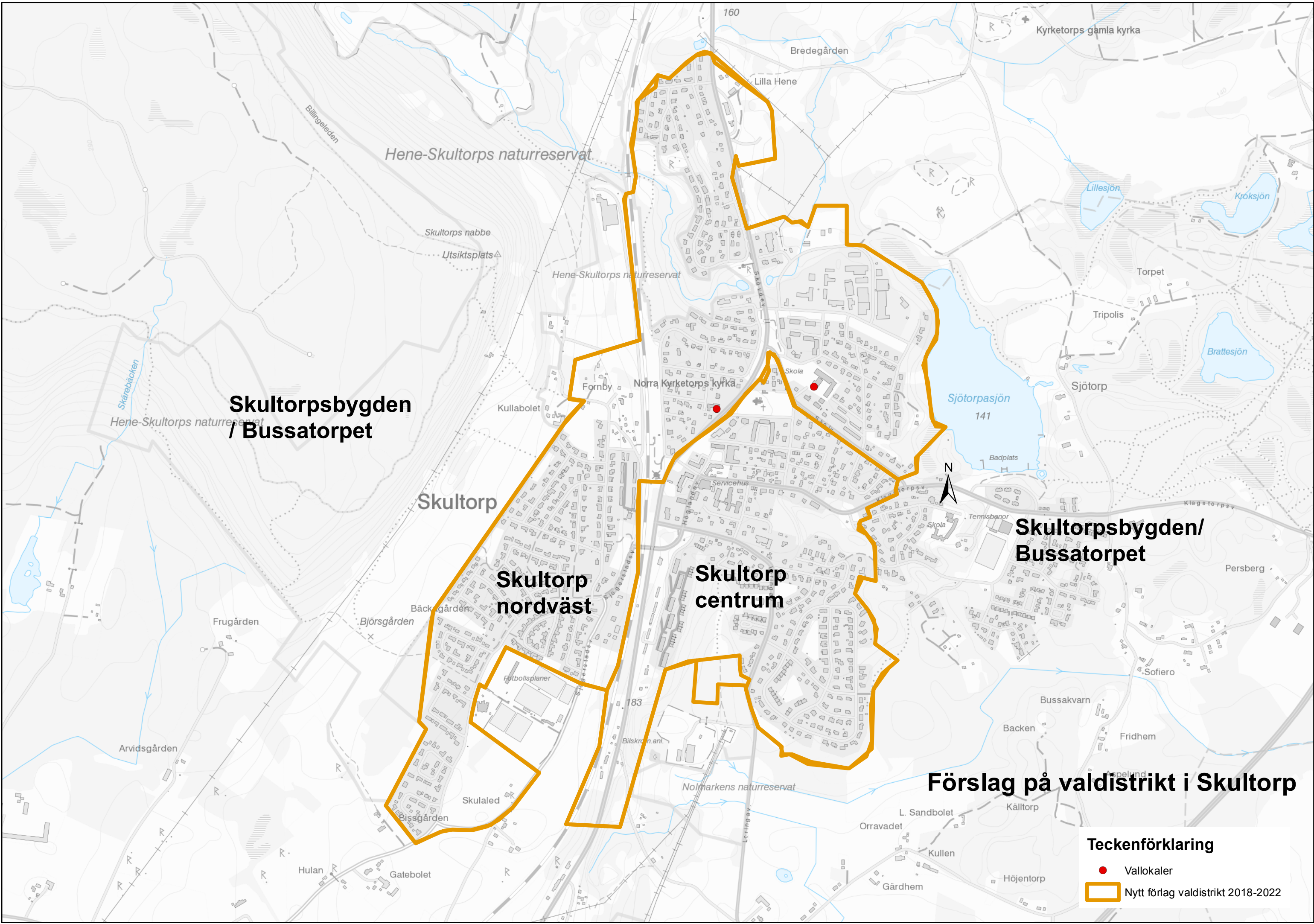
**Skultorp
centrum**

**Skultorpsbygden/
Bussatorpet**

Förslag på valdistrikt i Skultorp

Teckenförklaring

- Vallokaler
- ▭ Nytt förslag valdistrikt 2018-2022

Valdistrikt Skövde		version 20170331			
Nuvarande indelning			Ny indelning		
		Statistik 2017	Prognos 2018	Prognos 2022	Namnändring
14960101	Centrum	1 572	1739	1651	
14960102	Kullen	2 032	1442	1388	
14960103	Billingsluttningen	2 055	1561	1491	
14960104	Dälderna	1 860	1532	1480	
14960106	Havstena	2 341	1460	1472	
14960107	Norrmalm	1 888	1711	1651	
14960108	Västra Fältet	1 182	1308	1660	
14960109	Rosenhaga	1 277	1312	1288	
14960110	Lunden	1 628	1597	1608	
14960111	Mariesjö	1 610	1576	1727	
14960112	Östermalm	1 262	1350	1445	
14960115	Källegården	1 783	1657	1603	
14960129	Ekäng-Ulveket	2 031	1474	1579	Ekängen
14960316	Våmb	1 531	1450	1404	
14960331	Hentorp	1 512	1571	1684	
14960417	Södra Ryd	1 336	1785	1728	
14960418	Ryds Centrum	1 879	1624	1619	
14960419	Norra Ryd	1 331	1421	1570	
14960521	Skultorps Centrum	1 550	1182	1192	
14960820	Skultorpsbygden	2 066	1180	1154	Skultorpsbygden/Bussatorpet
14961223	Värsås	1 259	1237	1211	
14961322	Igelstorp	1 185	1150	1125	
14961625	Väring	1 155	1487	1446	
14961824	Frösve-Säter	1 926	1529	1535	
14962226	Berg	1 146	1196	1177	
14962427	Timmersdala	995	949	929	
14962628	Tidan	1 354	1361	1332	
Nytt distrikt			1328	1692	Aspö/Ulveket (justerat valnämnden)
Nytt distrikt			1281	1330	Skultorp nordväst
Nytt distrikt			1632	1541	Högskolan/Trängen

Timmersdala

Tidan

Berg

Varing

Frösve-Säter

Igelstorp

Skultorp Nordväst

Skultorp centrum

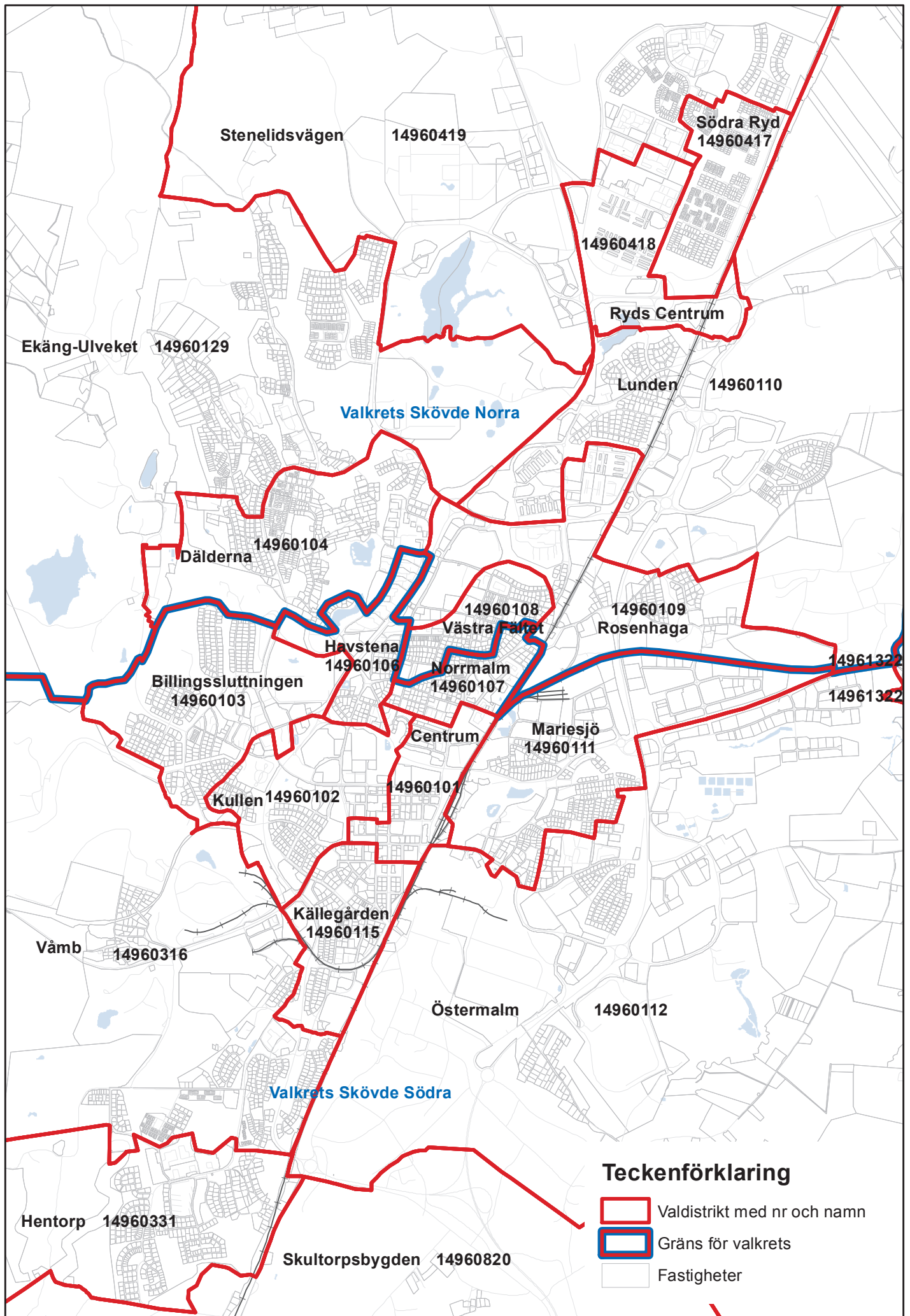
Skultorpsbygden/Bussatorpet

Väsås

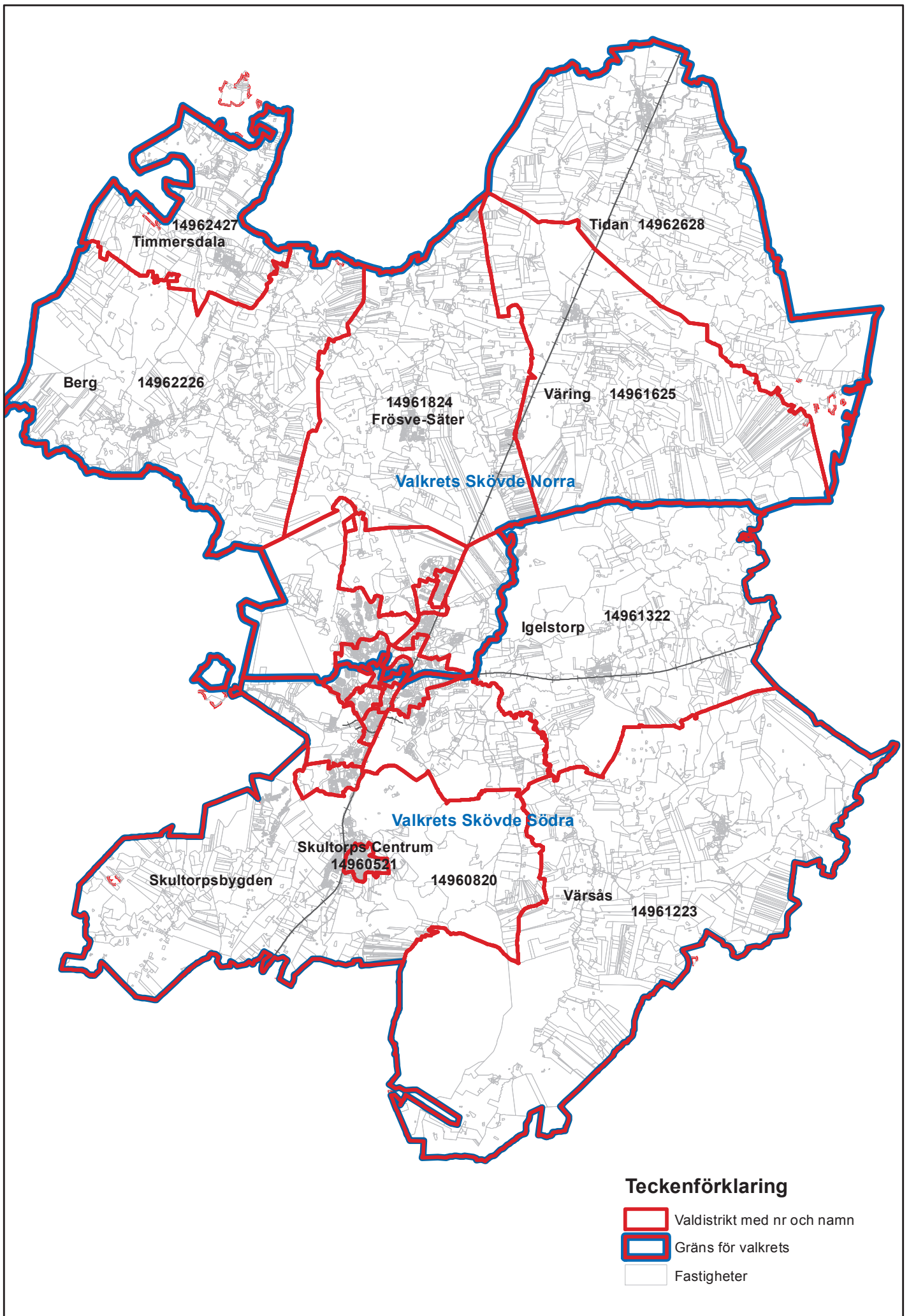
Teckenförklaring

 Förslag valdistrikt 2018-2022

Valdistrikt 2014 Skövde tätort

Valdistrikt 2014 Skövde kommun

KSAU § 126/17

Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun

KS2017.0212

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	126/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	122/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att lämna förslag, i enlighet med valnämndens förslag 2017-05-03, avseende ny valdistriktsindelning för Skövde kommun till länsstyrelsen för fastställelse.

Bakgrund

Skövde kommun växer och i samband med valet 2014 låg flera valdistrikt nära gränsen till det högsta antalet röstberättigade som får finnas per valdistrikt (högst 2000 röstberättigade enligt vallagen), ett valdistrikt överskred även denna gräns. I statistik från valmyndigheten (mars 2017) framgår att i dagsläget överstiger fem valdistrikt 2000 röstberättigade och fyra valdistrikt över 1800 röstberättigade. I denna statistik har inte hänsyn tagits till kommande byggen av bostäder.

Ett förslag till ny valdistriktsindelning har därför tagits fram av valnämnden för att underställas kommunfullmäktige.

Handlingar

TU Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun

VLN § 5/17 Förslag till ny valdistriktsindelning i Skövde kommun inför valet 2018

Karta Skövde tätort förslag valdistrikt 2018

Karta Skultorps tätort förslag valdistrikt 2018

Prognos valdistrikt 20170331_ justerat valnämnden

Karta Skövde ytterområden förslag valdistrikt 2018

Valdistrikt 2014 Skövde tätort

Valdistrikt 2014 Skövde ytterområden

Skickas till
Länsstyrelsen
Valnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-04-26

Diarienummer: KS2017.0193-2

Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen 2016 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt bevilja direktionen och direktionens enskilda ledamöter ansvarsfrihet för 2016.

Bakgrund

Samordningsförbundet Östra Skaraborg har inkommit med årsredovisning för 2016. Revisorer har tillstyrkt ansvarsfrihet för direktionen och direktionens enskilda ledamöter för 2016.

Handlingar

Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Revisionsberättelse 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Skickas till

Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Ekonomichefen

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 116/17

Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg

KS2017.0193

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	120/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	116/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen 2016 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt bevilja direktionen och direktionens enskilda ledamöter ansvarsfrihet för 2016.

Bakgrund

Samordningsförbundet Östra Skaraborg har inkommit med årsredovisning för 2016.

Revisorer har tillstyrkt ansvarsfrihet för direktionen och direktionens enskilda ledamöter för 2016.

Handlingar

TU Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Revisionsberättelse 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Skickas till

Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Ekonomichefen

Till

Styrelsen i Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Fullmäktige i Kommunerna
Fullmäktige i Västra Götalandsregionen
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2016

Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Organisationsnummer 222000-2253

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Östra Skaraborg (organisationsnummer 222000-2253) för verksamhetsåret 2016.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om årsredovisningen ger en rättvisande bild och om den interna kontrollen som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen, god revisionssed samt revisionsreglementet. Granskning enligt god revisionssed innebär för den auktoriserade revisorn att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. *)

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Östra Skaraborg har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed.

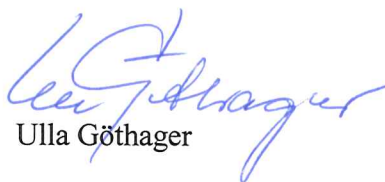
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Skövde, 24/3 2017

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor
För staten

Ulla Göthager

För Västra Götalandsregionen och Kommunerna

*) Vår granskning av årsredovisningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. Granskningen innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Bilagor:
De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapport

Samordningsförbundet Östra Skaraborg för år 2016

Uppdraget

Granskningen har utförts på uppdrag av valda revisorer för samordningsförbundet och med överenskommen inriktning.

Metod

Genomgång av protokoll och tillhörande handlingar samt årsredovisning inkl. räkenskapsmaterial. Samtal har förts med förbundschefen.

Granskningsresultat

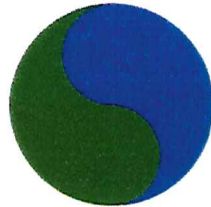
- Dokumentgenomgången för året och då bl a protokollen visar på en god närvaro bland ledamöterna, det sker en bra information om verksamheten och aktuella projekt och att aktiva beslut tas där så krävs vilket visar att styrelsen i allt väsentligt har en tillfredsställande styrning och uppföljning. Av protokoll framgår också att ordförande och förbundschef genomfört en internkontroll av fakturor. Jag noterar att revisor vid besök i styrelsen tidigt under 2016 tagit upp frågan om internkontrollplan och styrelsen beslutade då att förslag på en sådan plan ska lyftas i arbetsutskottet. Av den dokumentation jag tagit del av har jag dock inte sett att detta blivit genomfört men har nu i samband med slutlig granskning blivit muntligt informerad om att denna kommer upp för beslut våren 2017.
- Året budgeterades med ett mindre underskott föranlett av ett bedömt för stort eget kapital. Årets ekonomiska resultat uppgick ändå till 1 082 tkr och det egna kapitalet ökar därmed till 3 325 tkr. Orsaker till årets resultat anges i årsredovisningen.
- Genomgång av årets räkenskapsmaterial har inte uppvisat några brister.
- I årsredovisningen bedömer jag att det lämnas en i allt väsentligt bra information om de aktiviteter och projekt som bedrivits under året och där projekttid, syfte, mål och målgrupp samt resultat framgår. Resultatredovisningen sker med utgångspunkt från att flertalet projekt är pågående. Slutlig bedömning av respektive projekt och ev. rekommendationer till huvudmännen bör ske i samband med projektavslut.
- Jag bedömer sammantaget att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen samt att räkenskaperna är rättvisande.

Skövde 2017-03-23

Hans Axelsson
certifierad kommunal revisor

Årsredovisning 2016

Samordningsförbundet Östra Skaraborg
DNR 2016-0026

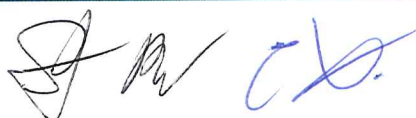
Beslutad av styrelsen 2017-03-08

Signering av justerare
på varje sida

Innehållsförteckning

sida

1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret	3
1.2 Om förbundet.....	4
1.2.1 Organisation	4
1.2.2 Historik	4
1.2.3 Lagrum	4
1.2.4 Uppdrag	4
1.2.5 Finansiering/Medlemsavgifter	4
1.2.6 Verksamhetsidé och vision.....	4
1.3 Beskrivning av verksamheten.....	5
1.4 Insatser, måluppfyllelse och resultat.....	5
1.5 Styrelsens arbete under året	15
1.6 Ekonomiskt utfall.....	17
2. RESULTATRÄKNING.....	17
3. BALANSRÄKNING	18
4. KASSAFLÖDESANALYS.....	19
5. REDOVISNINGSPRINCIPER.....	20
7. STYRELSENS BESLUT	21

1. Förvaltningsberättelse

Samordningsförbundet Östra Skaraborg stödjer samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och de sex kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro och Tidaholm. Verksamheten som förbundet driver har fokus på målgrupper som behöver stöd av flera aktörer för att nå målet arbete/ studier eller för att kunna delta i arbetsförberedande insatser. I målgruppen ingår långtidsarbetslösa, kort och långtidssjukskrivna, personer med funktionsnedsättning och unga vuxna med aktivitetsersättning. Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2016.

1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret 2016

- Ekonomiskt resultat.

Förbundet har under året bedrivit verksamhet utifrån parternas bidrag på 12 120 000 kr samt det egna kapitalet på 2 400 000 kr, summa 14 560 000 kr. Årets ekonomiska resultat är 1 082 815 kr beroende på att förbundet har haft lägre kostnader än budgeterat och prognostiserat då Försäkringskassan höjde sitt timpris för personal under våren som medförde att förbundet tog höjd för det i budgeten. Under hösten beslutade Försäkringskassan att sänka timpriset igen vilket medfört att det blivit mer överskott än beräknat vilket förklarar årets resultat. De individinriktade insatserna har även haft något lägre antal deltagare bland annat på grund av att ett av de större projekten lades ner. Nya har dock startats upp under hösten men behöver tid på sig att komma igång.

- Verksamhetsutveckling i stort

Förbundet har fortsatt med många av aktiviteterna under året men även avslutat och startat upp nya. Det är till stor del individinriktade insatser förbundet satsat på men under året har även strukturinriktade insatser gjorts både i projektform och i kompetensutvecklings syfte. Regeringen har under året haft önskan om att arbeta mer med kvinnors ohälsa och unga med aktivitetsersättning varav nya projekt är uppstartade med den inriktningen. Vidare har förbundet nya aktiviteter som riktar sig mot ungdomar men även mot arbetsgivare. Vad gäller de strukturövergripande nya insatserna har myndighetsgemensamma utbildningar hållits och ett kunskaps material har skapats i två av de sex kommunerna (Skövde och Tibro). Även ett projekt som riktar sig mot de arbetsintegrerade sociala företagen har påbörjats.

- Resultat på individnivå

Förbundet har haft 396 deltagare under året utifrån det statliga uppföljningssystemet SUS (2015 var antalet deltagare 453). Det övergripande målet för samverkan inom rehabiliteringsområdet är att samhällets resurser används på ett effektivare sätt och till större nytta för den enskilde genom att samverkan ska öka mellan parterna samt att självförsörjningen- och anställningsbarheten öka.

- Resultat på strukturell nivå

Förbundet har fått en allt viktigare roll vad gäller organisering och samordning för myndighetsgemensamma arenor. En del i det arbetet är kunskapsmaterialet "Rehab och stödresurser" som har skapats. "Rehab och stöd resurser" är ett webbaserat material där syftet är att få en bild över vilka aktivitet/resurser som finns i kommunerna inom områdena vardag, hälsa och arbete för personal som arbetar inom Hälso-och sjukvård, kommun, Arbetsförmedling och Försäkringskassa. Skövde och Tibro har varit de som först påbörjat arbetet. Vidare har även kompetenshöjande insatser med myndighetsgemensamma

utbildningsdagar (KUR)skett under året och projekt U.M.A -Utbildning, Mentorskap, Affärsutveckling för arbetsintegrerade sociala företag har startat en kartläggning. En ESF ansökan om kompetensutvecklingsinsatser riktade mot kommunernas AME-verksamhet gjordes under våren men tyvärr avslogs ansökan av Västsvenska ESF-kontoret.

1.2 Om förbundet

1.2.1 Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro och Tidaholm kommuner som medlemmar.

Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli.

1.2.2 Historik

Januari 2015 bildades Samordningsförbundet Östra Skaraborg efter en sammanslagning av förbunden SkövdeHjoTiBorg och Falköping Tidaholm.

1.2.3 Lagrum

Samordningsförbundet verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) och förbundsordningen som beslutats av samordningsförbundets medlemmar. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser riktade till personer i behov av samordnad rehabilitering samt underlätta en effektiv resursanvändning.

Samordningsförbundet följer även lagen om kommunal redovisning (1997:614) och kommunallagen (1991:900) i tillämpliga delar.

1.2.4 Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Aktiviteterna skall ha karaktären av metodutvecklingsinsatser. Förebyggande aktiviteter kan vid behov även initieras. Samordningsförbundet äger ingen av processerna utan dessa läggs ut på aktörer som driver processen. Det framgångsrika *bör implementeras* i ordinarie verksamhet av parterna efter genomförd metodutveckling. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

1.2.5 Finansiering/Medlemsavgifter

Årets tilldelning från förbundsmedlemmarna uppgår till 12 120 000 kronor, där Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bidrar med hälften av medlen, landstinget/regionen med en fjärdedel och kommun/er med resterande fjärdedel.

1.2.6 Verksamhetsidé och vision

Under året har de tre Samordningsförbunden i Skaraborg(Norra, Västra och Östra)tagit fram en gemensam vision och värdegrund som arbetats fram tillsammans med styrelser och beredningsgrupper och resultatet blev; Vi skapar möjligheter! Vi samordnar våra resurser för att ta tillvara och utveckla individens förmågor genom att sätta individen i fokus och vara **nyttänkande, engagerade och tillåtande!**

1.3 Beskrivning av verksamheten

Förbundet har under 2016 arbetat med flera olika insatser/aktiviteter och under året prioriterat att arbeta med långtidsarbetslösa, kort och långtidssjukskrivna, personer med funktionsnedsättning och unga vuxna med aktivitetsersättning. Då det är ett flertal projekt igång är även fler målgrupper involverade såsom, arbetslösa mellan 18-64 år och familjer med försörjningsstöd. En aktivitet stöder arbetsintegrerade sociala företag och våld i nära relationer har haft ett stort fokus under året samt arbetsgivare mot kommunerna. Förbundet försöker arbeta med de lokala perspektivet utifrån behov som uppstår. Arbetsätten som skapas försöker spridas över kommungränserna så att man kan ta del av varandras arbetssätt.

Verksamhetsaktiviteter på kommunnivå för individriktade insatser

Falköping- FAL jobb och Effektivare handläggning av sjukskrivna kvinnor i kontaktyrken

Hjo- En väg in via AME

Karlsborg- En väg in via AME

Skövde- En väg in via AME, Breddad kompetensförsörjning

Tibro- En väg in via AME

Tidaholm- En väg in via AME, Se möjligheten och Bryggan

Förutom ovanstående insatser har det också funnits insatser som varit tillgänglig för alla kommunerna i Östra Skaraborg: Möjligheternas kurs, Samverkan för kvinnors ohälsa i Östra Skaraborg, UMA- Utveckling, Mentorskap, Affärsutveckling för arbetsintegrerade sociala företag, Ung Arena 9.0, Våld i nära relationer och Vägen till arbete.

Strukturinriktade insatser

Under året har en kartläggning gjorts i Skövde och Tibro kommun utifrån aktiviteter för vardag, hälsa och arbete för personal som arbetar inom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunerna och Västra götalandregionen som heter "Rehab och stödresurser". Materialet finns på hemsidan www.ostraskaraborg.se Tanken är att de övriga fyra kommunerna ska skapa detta material under 2017. Vidare har även kompetenshöjande insatser med myndighetsgemensamma utbildningsdagar (KUR) skett under året med tema våld i nära relationer och psykisk ohälsa. Projekt U.M.A -Utbildning, Mentorskap, Affärsutveckling för arbetsintegrerade sociala företag har startat en kartläggning.

Priset det goda exemplet har delats ut i kommunerna på Näringslivsgalorna. Utmärkelsen ges till en arbetsgivare som gjort något utöver det vanliga för personer inom målgrupp för insatsen "En väg in via AME" och där personer fått möjlighet till en anställning utifrån sina förutsättningar. Utmärkelsen utses av AME enheterna och Arbetsförmedlingen.

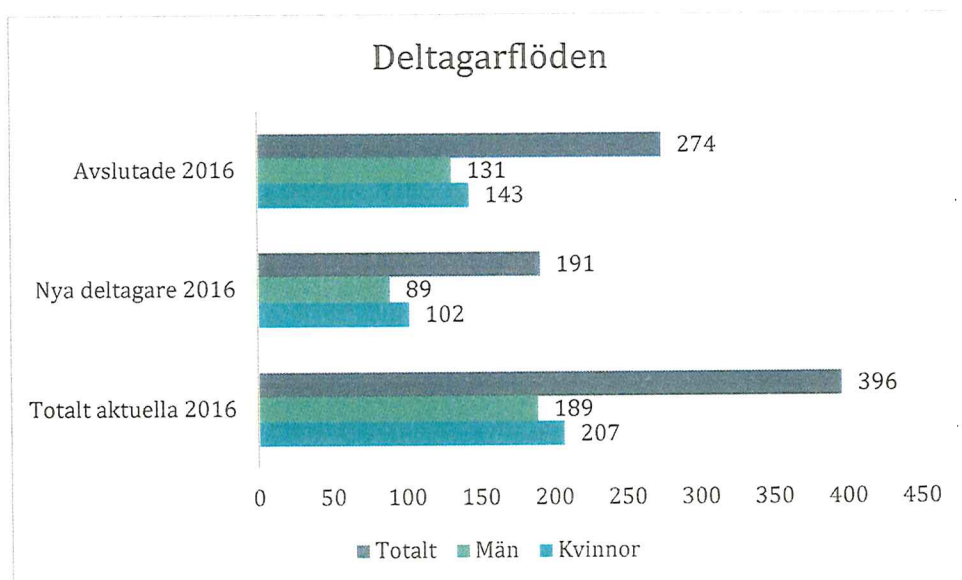
1.4 Insatser, måluppfyllelse och resultat

Övergripande verksamhetsmål 2016

Det övergripande målet för samverkan inom rehabiliteringsområdet är att samhällets resurser används på ett effektivare sätt och till större nytta för den enskilde. Genom den samverkan och de insatser som samordningsförbundet bidrar till att utveckla för aktuell målgrupp skall samverkan öka mellan parterna, självförsörjningen och anställningsbarheten öka. En del av detta går att utläsa via det statliga uppföljningssystemet SUS och redovisas under varje aktivitet där man använt SUS. Förbundet har under året finansierat 13 olika insatser. Samtliga insatser har en styrgrupp och projektledare. Styrgruppens uppgift är i

huvudsak att styra insatserna på operativ nivå, ansvara för genomförande, uppföljning och att förbereda implementering. Mer information om detta finns att hämta i verksamhetsplanen för 2016 som finns på förbundets hemsida.

Totalt har förbundet under verksamhetsåret haft 396 individer i aktiviteter. Av dessa är 191 nya deltagare under året. 274 individer har avslutats varav 102 till arbete, studier eller arbetssökande, 117 till fortsatt rehabilitering och 55 utskrivning pga. sjukdom och övriga anledningar.

Nya aktiviteter 2016:

Breddad kompetensförsörjning

Syfte/bakgrund

Projektet startade upp 1 september 2016 och pågår tom 31 dec 2017. Uppdragstagaren ska planera och genomföra en följeforskningsstudie om satsningen "Breddad kompetensförsörjning" som leds av arbetsgivarenheten vid Skövde kommun. Satsningen skall löpande följas av en forskare genom intervjuer och deltagande observation. Arbetssättet "Breddad kompetensförsörjning" tar sin utgångspunkt i att arbetet inom den offentliga sektorn kännetecknas av att kvalificerande yrkesgrupper i allt högre grad utför okvalificerade och "dolda" arbetsuppgifter som tidigare utfördes av särskild personal. Det leder till att personal måste utföra uppgifter som är utanför kärnuppdraget att exempelvis vara lärare. För att få en objektiv utvärdering av arbetssättet samt utveckla arbetsmetoden samfinansierar Samordningsförbundet tillsammans med Skövde kommun och SKL följeforskningen.

Målgrupp

Följeforskningen riktar in sig på funktionsnedsatta, nyanlända och ungdomar utan fullständiga gymnasiebetyg

Mål och resultat

Följeforskningen har precis startat så inga resultat finns än men arbetssättet "Breddad kompetensförsörjning" innebär en arbetsfördelning av arbetsuppgifter och har lett till att 82 personer som av olika skäl står längre från arbetsmarknaden har fått en visstids anställning inom kommunen med målet att nå reguljär arbetsmarknad. Arbetssättet har vid uppföljning med de anställda gett följande resultat: Ökad självkänsla, mycket god språkutveckling, engagemang och känsla av att vara en del av samhället och bidra med de kunskaper man har

med sig, mening med sin tillvaro, motivation att studera vidare för att nå sina mål, positiv framtidssyn, nöjdhet hos serviceassistenter med upplägget (8,8 på 10 gradig skala) och tre personer har fått reguljära anställningar.

Bryggan i Tidaholm

Syfte/bakgrund:

Projektet startade 1 september 2016 och pågår tom 31 maj 2017. Bryggan är en uppföljare till "Vägen till arbete". Arbetsgången har sett ut på följande sätt: Försäkringskassan identifierar eventuella deltagare och har telefonsamtal eller möte med eventuella deltagare för att stämna av om deltagarna vill börja i projektet. Försäkringskassan skickar kallelse till de deltagare som vill komma på ett första möte med Försäkringskassan, representant för kommunen. En handlingsplan görs på mötet och kommunens representant är aktiv i stöttandet av deltagaren. Typ av insats kan tex vara inom AME - utredning, produktion, pyramiden, boendestöd, LSS-handläggare, vårdkontakt, kompetenscentrum eller barnomsorg

Målgrupp

Unga mellan 18-29 år med aktivitetsersättning

Mål och resultat

SUS mätning: 7 deltagare har varit inskrivna i verksamheten, 4 kvinnor och 3 män.

Det tar tid att skapa förändring och deltagarna kommer inte alltid första gången de blir kallade. Handläggare på Försäkringskassan har ringt 20 telefonsamtal där personerna inte varit redo. 13 möten har skett, sju av dessa har aktualiserats för Bryggan, elva stycken har uteblivit från planerade möten.

Mål ett har varit att *få ett effektivt flöde mellan myndigheter och kommun* och detta har påbörjats genom ett bra samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsmarknadsenheten. Samarbetet med övriga aktörer har påbörjats och håller på att utvecklas. Det andra målet har varit *att öka aktivitetsförmåga hos ungdomarna* - aktivitetsnivån har ökat för flertalet av de deltagare som börjat. Av de sju deltagare som är med har två (29%) ökat sin aktivitetsförmåga genom att de är i någon form av aktivitet, fyra (57%) har en planering för aktivitet som väntar på att komma igång inom kort och en (14%) har inte klarat att påbörja sin aktivitet. Det tredje målet var *att implementera arbets sättet internt i kommunen* och kommunen har börjat få en tydlig process och kommit långt i samarbetet men visst arbete kvarstår såsom att veta vilka deltagare som ska skrivas in och vilka som ska avslutas. Sista målet är *att sprida arbets sättet inom övriga kommuner i Skaraborg* och under 2017 är det flera kommuner som vill komma igång med samma aktivitet.

Samverkan för kvinnors ohälsa i Östra Skaraborg

Syfte/bakgrund

Projektet startade 1 september 2016 och pågår tom 31 dec 2017. Försäkringskassan ska i detta projekt pröva olika angreppssätt och metoder beroende på lokala förutsättningar för att få till en bra samverkan mellan vård, Försäkringskassan och kommunerna i Östra Skaraborg, en stor del av sjukskrivningarna består av kvinnor med psykisk ohälsa som har sin anställning i kommuner. Tanken är att arbetsgivaren så tidigt som möjligt fångar signaler på psykisk ohälsa och har möten för att förhindra/korta ner sjukfallet.

Målgrupp

Kvinnor med psykisk ohälsa i kontakt yrken i offentlig förvaltning.

Mål och resultat

Målet är att förbättra samverkan där ny mark bryts mellan vården och kommunerna där Försäkringskassan kan vara kittet som har erfarenheter att arbeta med dessa var för sig. Detta ska utvecklas med gemensamma dialoger/utbildningar kring "rätt sjukskrivning" Hur

kan man förebygga sjukfrånvaro? Hur kan man förhindra och på bästa sätt föra åter personer som hamnat där? Detta ger en uppbyggd samverkan via nätverk som landar på funktion och inte person. Under hösten har det bildats arbetsgrupper i alla kommunerna och i gruppen ingår minst en handläggare på Försäkringskassan, Rehabkoordinatorer och representant för kommunen som arbetsgivare. Andra intressenter från tex företagshälsovården bjuds in vid behov. Hittills har man haft flera informationsträffar på vårdcentralerna samt på en del enheter hos kommunerna.

Effektivare handläggning av sjukskrivna kvinnor i kontaktyrken

Syfte/bakgrund

Projektet startade 1 september 2016 och pågår tom 31 december 2018. Vårdcentralen Centralhälsan, Falköping har ett stort antal sjukskrivna i förhållande till listade. De flesta har psykisk ohälsa ofta i kombination med smärta. Många är kvinnor i kontaktyrken, vilket följer trenden för sjukskrivningar nationellt. Bedömningen är att det finns stor risk för att antalet sjukskrivningar på vårdcentralen kommer att öka vad det gäller kvinnor i kontaktyrken. Idag görs inte några riktade åtgärder till gruppen kvinnor i kontaktyrken. Patienten har i genomsnitt 36 kontakter per år med sin vårdcentral jämfört med en diabetespatient som har fyra kontakter per år. Detta innebär läkarbesök och övriga besök hos övriga personalkategorier.

Målgrupp

Kvinnor inom kontaktyrken listade på vårdcentralen Centralhälsan, Falköping som riskerar att bli sjukskrivna eller som har en pågående sjukskrivning.

Mål och resultat

Målet är 50 procents minskning av sjukskrivna kvinnor i kontaktyrken mer än 90 dagar. Från 54 patienter vid projekttidens start till 27 patienter vid projekttidens slut. På vårdcentralsnivå från 200 sjukskrivna patienter vid start till 100 sjukskrivna vid projekttidens slut. Undvika heltidssjukskrivningar, öka deltidssjukskrivningarna med 50 % av sjukskrivna kvinnor i kontaktyrken. Från 37 % deltidssjukskrivna den 1 september 2016 till 74 % vid projekttidens slut.

Det är för tidigt att se hur målen kommer uppnås men redan nu har antalet kvinnor som sjukskrivits från Centralhälsan minskat som helhet och fler får tillgång till tidiga rehabiliteringsinsatser.

Antal sjukskrivna vid Centralhälsan

Månad	Totalt	Kvinnor	Män
September	200	144	56
December	152	96	52

Antal sjukskrivna kvinnor i kontaktyrken

Datum	Totalt	Mindre än 60 dagar	Deltids-sjukskriven 25 %	Deltids-sjukskriven 50 %	Deltids-sjukskriven 75 %	Heltids-sjukskriven 100 %
160901	54	7	7	8	5	34
161201	42	4	5	7	2	28

165 patienter, 123 kvinnor och 42 män har varit föremål för koordinering i olika former och omfattning from första september till och med sista november i projektet. Tyvärr finns ingen registrering för december då Centralhälsan bytte journalsystem och det inte går att plocka ut statistik ännu. Flertal rutiner har även ändras sedan projektet startade t.ex. går alla telefonsamtal rörande sjukskrivning via Rehabkoordinator förutom enkla fall som infektioner. Fasta akuta tider för sjukskrivningsärenden på 40 minuter måndag, onsdag, fredag prövas för att sjukskrivning ska ske övertänkt. Kommunikation med Försäkringskassans handläggare

sker via mail eller telefon och nu med god tillgänglighet. Rehabkoordinator medverkar på avstämningsmöten och följer upp. Rehab har blivit mer involverade och gemensamma rutiner håller på att utvecklas.

UMA Utveckling, Mentorskap och affärsutveckling av arbetsintegrerade sociala företag

Syfte/bakgrund

Projektet startade i 1 mars 2016 och är tänkt att pågå tom 2018. Syftet är att de arbetsintegrerade sociala företagen (ASF) ska få ökad legitimitet hos det lokala näringslivet genom att utveckla samverkan och mentorskap. Denna förankring ska visa på nya vägar till kunskap och nya affärsområden. Det är viktigt att de sociala företagen får möjlighet till kompetensutveckling för att bli starkare på marknaden. Behov finns att se över möjligheterna för att starta upp nya innovativa verksamheter så att de når ut till en bredare målgrupp likaväl som det finns ett behov av att se över vilka möjligheter de sociala företagen har att erbjuda pre rehab tjänster till gagn för individer som behöver ett stöd att komma tillbaka till arbetsmarknaden. En kartläggning har påbörjats och Coompanion är projektägare, medfinansiärer är Skaraborgs kommunalförbund och Norra, Västra och Östra Samordningsförbunden i Skaraborg.

Målgrupp

Målgruppen är anställda, deltagare, styrelse och ledning i arbetsintegrerade sociala företag i Skaraborg, lokala näringslivet, företagareföreningar och aktörer inom social ekonomi, nyckelpersoner som näringslivschefer, upphandlingsansvariga med flera.

Mål och resultat

Mål för uppdraget är att utveckla modeller för organisationen, att utveckla nya verksamhetsgrenar för att kunna få fler anställda och deltagare, utveckla ett koncept rörande pre rehab tjänster i Skaraborg och att öka kunskapen inom föreningskunskap och mötesteknik. Projektledaren har besökt 11 av 14 företag i Skaraborg för att göra en kartläggning, anledningen till att 3 kartläggningar inte är genomförda beror på att dessa företag är nystartade eller är inne i en omorganisation. Skövde och Hjo har inte någon ASF men har nu fått information om socialt företagande och projektet. Det har i kartläggningen framkommit att det finns ett stort behov av kunskap inom organisation och affärsutveckling men även utbildning till handledare.

Ung Arena 9.0

Syfte/bakgrund

Projektet startade 1 mars 2016 och kommer pågå tom 1 mars 2019. Ung Arena är ett projekt med syfte att förstärka och utveckla samverkan mellan kommunerna i Skaraborg och övriga samhällsaktörer, så att ungdomar mellan 15-24 år som varken arbetar och studerar snabbare skall finna sina vägar till arbete alt. studier. Mariestads-, Töreboda-, Gullspångs-, Skövdes-, Tidaholms-, Falköpings-, Hjo- Tibro- och Karlsborgs kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen är samverkanspartner i projektet. Samordningsförbundet representeras med tre ledamöter i styrgruppen.

Målgrupp

Ungdomar mellan 15-24 år som inte arbetar eller studerar.

Mål och resultat

Målet är att 500 ungdomar under perioden 2016-2019 skall delta från de nio samverkande kommunerna. Av dessa 500 skall 60 % gå vidare till arbete eller studier. Under augusti-december har 75 ungdomar aktualiserats i projektet i Östra Skaraborg. Då projektet varit igång en kort tid är det svårt att få mätbara resultat men under oktober – november avslutades 22 deltagare (i de nio kommunerna) varav fler än hälften (64%) gick vidare till anställning eller studier. Förbundet medfinansierar projektet dels med kontanta medel men även med 0,50 % tjänst i projektet "En väg in- via AME".

Pågående aktiviteter(sedan tidigare)

En väg in via AME

Syfte/bakgrund

Projektet startade 1 januari 2014 och kommer pågå tom 31 december 2018.

Arbetsmarknadsenheterna förbereder, kartlägger och stärker individer inför arbetsmarknaden eller fortsatta rehabiliterande insatser. Verksamheterna finns i Tidaholm, Skövde, Hjo, Skövde och Karlsborg och har pågått sedan 2014. Personer som anvisas till arbetsmarknadsenheterna har ofta varit i utanförskap under en lång tid och deltagit i många åtgärder och kräver längre insatser från arbetsmarknadsenheterna. Det tar oftast också lång tid att åstadkomma en förändring. En ny målgrupp från etableringen som har språksvårigheter har ökat under året vilket har krävt mer resurser och ändrade arbetsätt.

Målgrupp

Arbetslösa mellan 18-65 år.

Mål och resultat

SUS mätning: 229 deltagare har varit inskrivna i verksamheten, 103 kvinnor och 126 män. 130 deltagare är nyinskrivna under året. 158 deltagare har avslutats. Av de 158 som avslutats har 91 gått till arbete/studie eller arbetssökande, 45 fortsatt rehab, 15 sjukdom, 3 flyttat, 4 övrigt.

Målsättningen är att få personer åter till arbete mot studier eller fortsatta rehabiliteringsinsatser. Vissa enheter har köer men arbetar på att korta köerna och man gör även förändringar i bedömningarna så att fler ska kunna ta nytta av verksamheterna. Under året har möte med AME chefer och handläggare påbörjats och under 2017 kommer enheterna arbeta fram gemensamma riktlinjer och även arbetamarskansenheter i Falköping kommer delta i projektet nästa år vilket gör att det kan bli en likriktning i arbetet i hela Östra Skaraborg under 2017.

Samarbete mellan Försäkringskassan och Skaraborgs sjukhus

Syfte/bakgrund

Projektet startade 2015 och kommer pågå tom 31 december 2017. Samarbetet mellan Försäkringskassan (FK) och Skaraborgssjukhus (SkaS) grundar sig på samarbetet mellan processledare, Rehabiliteringskoordinatorerna på SkaS och utsedda kontaktpersoner på FK. Det har bland annat lett till gemensamma insatser mellan SkaS och FK på neurologi/rehab avdelningen, för enheter som sjukskriver cancerpatienter samt för enheter där diskussion pågår om differentierad information. Vid frågor gällande enskilda patientärenden har samarbetet varit ytterst värdefullt och ökar stadigt. Kvalitetsgranskningar av läkarintygen har delvis skett gemensamt. Utbildningsinsatser i försäkringsmedicin har skett tillsammans med övrig vård via försäkringsmedicinskt forum under året gällande ICF, AT-utbildningar och till icke sjukskrivande personal.

Målgrupp

Försäkringskassan (FK) och Skaraborgssjukhus (SkaS) samarbetar för att få ett bra erfarenhetsutbyte kring roller och uppdrag i syfte att öka kunskap till nytta för patienten/individ.

Mål och resultat

Rutiner har upparbetats och en viss utveckling har skett i hanteringen. På ortopedien har det skett utbildningsinsatser i försäkringsmedicin med fokus på differentierad information i läkarintyg. Ökad delaktighet för patienten i sjukskrivningsprocessen gällande cancerpatienter har pågått under året via mobiliseringsprojektet mellan Västra götalandregion och Försäkringskassan. Kontaktperson från FK finns till barnpsykiatri för att förenkla för patienter som söker vårdbidrag samt till neurologen/rehab gällande personer som framförallt söker assistansersättning.

För att öka kvalitén på läkarintyg inom Skaraborgs sjukhus har diskussioner förts med rehabiliteringspersonal kring funktions- och aktivitetsbedömningar. I övrigt har Vuxen psykiatrisk mottagning (VUP) nya koordinatörer som tillkommit vilket påverkar samarbetet. Försäkringskassans kontaktperson har stått för kontinuiteten och de har tillsammans arbetat för att säkerställa samarbetet på respektive vårdcentral.

Våld i nära relationer

Syfte/bakgrund

Projektet startade 1 januari 2014 och pågick tom 31 december 2016. Arbetsförmedlingen kommer dock fortsätta under hela 2017. Våld i nära relationer är en komplex samhällsfråga som finns och återkommer inom alla verksamheter. Problematiken med våld återfinns inom alla målgrupper och dessa behöver bättre anpassas för att möta målgruppens behov. Försäkringskassan och Skövde kommuns socialtjänst började med projektet 2014 och i år startade även Arbetsförmedlingen och Närhälsan Södra Ryds vårdcentral. En samordnare inom varje verksamhet utvecklar ett sammanhållande och övergripande arbetssätt så att tjänstemän/personal inom respektive enhet vet hur man skall gå vidare vid upptäckten av våld i en nära relation. Även Utväg Skaraborg har varit med under året och erbjudit samtalsstöd individuellt och i grupp, konsultation till invånare i Skaraborg samt professionella som kommit i kontakt med Våld i nära relationer. De har även utbildat samverkande myndigheter.

Målgrupp

Våldsutsatta kvinnor och män

Mål och resultat

En samordnare för projektet har funnits i varje myndighet (Skövde kommun 100%, Försäkringskassan 50%, Arbetsförmedlingen 50%, Närhälsan Södra Ryd vårdcentral 25%). Målen är att personer som är utsatta för våld i nära relationer ska mötas på ett professionellt sätt, att en samordnare utvecklar ett sammanhållande arbetssätt, att kontakt knyts med högskola och universitet och andra kompetenscentra för att utveckla insatsen utifrån en teoretisk utgångspunkt. Vidare har det handlat om att utbilda och informera handläggare/personal inom Arbetsförmedling, Försäkringskassan, S Ryd vårdcentral och Skövde kommun om hur frågan om våld i nära relationer kan ställas och sprida kunskap via KUR dagarna. Alla dessa mål är fullföljda. De övriga mätbara målen finns i texten nedan.

Försäkringskassan: Samordnaren har arbetat mycket med information och nätverksträffar både internt och externt och ett metodstöd används nu. En kartläggning gjordes i form av enkätundersökning under maj till november månad (ej juni, juli). Resultatet visar att 85 personer tillfrågades, 71 kvinnor och 14 män och av dessa hade 45 varit utsatta, det vill säga att 53 % av de tillfrågade har/är utsatta. Av dessa har 8 redan hjälp, 7 vill ha hjälp, 4 har hjälp av Utväg.

Skövde kommun: På socialtjänsten har två enkätundersökningar gjorts. 45 % av de tillfrågade hade någon form av upplevelser av våld. Av dessa kände sig 30 % tillräckligt tillgodosedda genom handläggares rådgivning. 10 % slussades vidare för insatser inom socialtjänsten samt

20 % upplevde ej behov av att slussas vidare då de redan hade pågående insatser med erforderligt stöd. Under hösten har även samverkan med polisen, enligt SMADIT-modellen, förankrats.

Arbetsförmedlingen: Under hösten har man genomfört fyra halvdagsutbildningar för cirka 95 arbetsförmedlare i både Falköping och Skövde tillsammans med Utväg. Syftet med dagarna var dels att höja kunskapen om våld samt påtala frågan om våld utifrån arbetsförmedlarens uppdrag. En organisation har börjat byggas om hur man ska hjälpa/stödja arbetsförmedlaren så de känner sig trygga med att veta hur man ska hantera frågan när den dyker upp i samtal med arbetssökande. Den resurs som i första hand ska stödja/handleda arbetsförmedlaren är socialkonsulenten. I kompetenslyftet (fortbildning för personal) har man planerat att få in kunskap om våld i arbetsförmedlarens fortbildning och att kompetenscoacherna kommer att vara viktiga resurserpersoner för att förmedla vidare kunskapen om våld ute i personalgrupperna. NCK (nationellt centrum för kvinnofrid) har lanserat en webbutbildning för tjänstemän inom statliga och kommunala myndigheter som arbetsförmedlingen kommer att använda i fortbildningen. Arbetet på arbetsförmedlingen kommer fortsätta under 2017.

Vårdcentralen Södra Ryd: Samordnaren har arbetat aktivt med att stödja kollegor till att på rutin ställa frågan om våld i nära relationer. Det har varit fortlöpande information, diskussion och utbildning bla med Försäkringskassan. Vårdcentralen har i ordningställt informationsmaterial/ kompetensmaterial till kollegor och patienter. En del av arbetet har inneburit att ta fram statistik för att se hur kollegor blir tryggare i frågandet och de personer som tillfrågades om de upplevt våld i nära relationer januari-december 2016 var 210 personer och 43 personer av dessa har man funnit och pratat om våld (20%).

Utväg: Utväg har fått resurser till att bla anställa en erfaren socionom som samordnare för våldsutsatta vuxna för ett år. Det har sedan årsskiftet inkommit 27 remisser som relateras till KUR-projektet, varav 20 personer erhållit stöd, övriga rådgivning. Arbetsprocessen har fungerat som planerat och tre uppföljande KUR-utbildningstillfällena har skett. Remisserna är från samtliga KUR-partners, 9 från Arbetsförmedlingen, 10 från försäkringskassan, hälso- och sjukvården och kommuner. Utväg har startat upp en tredje grupp för kvinnor med upplevelser av Våld i nära relationer. Utväg har under året påbörjat utbildning för Arbetsförmedlare i Östra Skaraborg. Planering för motsvarande utbildningsinsats med samma form gällande kontoren Skara, Lidköping och Mariestad är pågående och utbildning för dem beräknas att ske april-maj 2017.

Möjligheternas kurs

Syfte/bakgrund

Projektet har pågått sedan 2009 och avslutas 30 juni 2017. Helliden folkhögskola genomför Möjligheternas kurs som en förrehabilitering där målet är att deltagarna ska gå vidare till en arbetslivsinriktad rehabilitering. Möjligheternas kurs är första steget som ska skapa förutsättningar för individen att kunna gå in i rehabilitering inriktad gentemot sysselsättning inom arbetsliv eller studier. Innan avslut utarbetas en plan för nästa steg i deltagarens rehabiliteringskedja. Planen utformas i samverkan mellan deltagare, aktivitetsledare och myndigheter i samverkan. Kursen är uppdelad i tre huvudområden: hälsa/friskvård, samhällsorientering samt skapande ämnen som konsthantverk och musik.

Målgrupp

Personer som är långtidssjukskrivna och i behov av förrehabilitering för att kunna gå vidare in i en arbetslivsinriktad rehabilitering.

Mål och resultat

SUS mätning: 42 deltagare har varit inskrivna i verksamheten, 35 kvinnor och 7 män. 32 deltagare har avslutats och alla har gått till fortsatt rehab.

Målet är att 60% av deltagarna ska efter kursen kunna gå vidare mot arbetslivsinriktad rehabilitering eller studier. På vårens kurs gick 47 % av deltagarna går vidare till arbetslivsinriktad rehabilitering och 50% från höstens kurs. Målet har blivit svårare att nå bl a för att målgruppens problematik har förändrats, vilket innebär att de flesta av deltagarna har behov av två kurser i följd. Ett realistiskt mål borde vara att 50 % av deltagarna kan gå vidare till arbetslivsinriktad rehabilitering. En sista kurs kommer ges under våren 2017. Resultatet har visat goda resultat men också att det tar tid att få människor åter till arbete/studier. Pre rehabiliterings insatser är något som kommer behövas även fortsättningsvis i olika former.

Avslutade aktiviteter

Se möjligheten

Syfte/bakgrund

Aktiviteten startade i Tidaholm hösten 2015 och avslutas våren 2016. Tiden för projektet var bara under två terminer och hade behövt mer tid för att lyckas fullt ut men pga. olika omständigheter blev det ingen fortsättning och därav det låga individantalet. Projektet Ung Arena startade under 2016 och har blivit ett bra ungdomars projekt där nu kommunerna tar ett större helhetsgrepp runt målgruppen.

Målgrupp

Ungdomar i Tidaholm mellan 15-23 år som inte har fullständiga avgångsbetyg från grundskola eller slutbetyg/examen från gymnasieskolan.

Mål och resultat

SUS mätning: 11 deltagare har varit inskrivna i verksamheten, 7 kvinnor och 4 män.

Ungdomarna fick under projekttiden hjälp med olika insatser. Handlingsplaner upprättades för de personer som var aktuella i projektet och syftet var att stimulera till studier och att få en fungerande framtid för ungdomarna, en del av ungdomarna fick motivationssamtal. Projektet fick inte den starten som förväntades och var svårt att få fart på pga. olika anledningar.

FAL jobb

Syfte/bakgrund

Insatsen startade 1 april 2014 och avslutades 31 dec 2016. Syftet har varit att utveckla arbetssätt och samverkan inom Falköpings kommun och med andra myndigheter och att ge förstärkt stöd till barnfamiljer med försörjningsstöd. Det har varit fokus på hela familjen utifrån flera livsområden där en socialsekreterare skapat en god relation och arbetat tätt och intensivt med familjerna för att hitta vägar in till samverkan med övriga myndigheter. Att ha arbetat med en lösningsinriktad metod har fungerat mycket väl och i kartläggningssamtal som skett i Fal jobb har en gemensam målformulering mellan klient och socialsekreterare utformats.

Målgrupp

Barnfamiljer med försörjningsstöd i 6 månader eller längre och som saknat pågående insatser.

Mål och resultat

SUS mätning: 52 deltagare har varit inskrivna i verksamheten, 35 kvinnor och 17 män. 22 deltagare är nyinskrivna under året 18 deltagare har avslutats. Av de som avslutats har 17 gått till arbete/studie eller arbetssökande, 1 fortsatt rehab.

Målet har varit att bättre förstå hur man ska möta upp målgruppen och utveckla ett arbetssätt som leder till självförsörjning, att minska antalet hushåll i Falköping som uppstår försörjningsstöd samt att 20% av deltagarna ska nå en egen försörjning. Den beräknade måluppfyllelsen på 20 % har uppnåtts vad avser deltagare avslutade till egenförsörjning och de kvalitativa målen i kartlägningsprocessen är uppnådda utifrån grundtanken. Kartläggning av möjligheter, behov och eventuella hinder har gjorts på samtliga deltagare av socialsekreterare. Ett hembesök i familjerna har genomförts för samtal med barnen. Det har även varit en hälsosatsning i projektet där en sjuksköterska har varit kopplad till projektet. Alla deltagare har arbetat fram en handlingsplan/planering som samtliga samverkande myndigheter varit delaktiga i. Stegförflyttning mot arbetsmarknaden eller annan form av egenförsörjning har skett för många av deltagarna genom samarbetet i Fal Jobb och projektet kommer att fortsätta i socialförvaltningens regi under 2017. Projektet har varit lyckat och implementeras därför i verksamheten.

Samverkan i Tidaholm” Upprop för ett friskare Tidaholm”

Syfte/bakgrund

Projektet startade april 2014 och pågick tom 31 december 2016. Syftet var att arbeta med rutiner och samverkan i sjukskrivningsprocessen både internt på vårdcentralen med alla personal kategorier men även externt i kommunen. Rehabkoordinatör på vårdcentralen har haft en uttalad roll då hon varit spindeln i nätet. Syftet var att få ett bättre flöde för patienter i sjukskrivningsprocessen genom att arbeta förebyggande och att ge kunskap om hur man hittar och identifiera personer som riskerar sjukskrivningar.

Målgrupp

Sjukskrivna kvinnor och män i Tidaholm

Mål och resultat

Målet var att minska antalet sjukpenningdagar i Tidaholms kommun till snittet i Skaraborg och att påvisa socioekonomiskt lönsamhet. Under året har projektet blivit uppmärksammat nationellt genom deltagande i Regeringens konferens "Kraftsamling 2016" samt deltagande på Försäkringskassans paneldebatt under Almedalsveckan. Sjukskrivningarna i Tidaholms kommun har minskat från starten av projektet med 0,9 sjukpenningdagar och Skaraborg har snitt ökat med 2,1 dagar. Tidaholm hade december 2016 13,0 sjukpenningdagar och snittet Skaraborg var 13,4 dagar. Tidaholm ligger nu 0,4 dagar under snittet i Skaraborg. Skillnaden i sjukpenningtal mellan med Riket och Tidaholm var 5,2 dagar i april 2014 och i december 2016 var skillnaden 2,2 dagar. Projektidén används och utvecklas i Skara, projektet "Hållbart yrkesliv" och är det "goda exemplet" i Skaraborg.

Vägen till arbete

Syfte/bakgrund

Aktiviteten startade i Falköping/ Tidaholm 2010 och i Skövde/ Hjo/ Tibro/ Karlsborg 2008 och avslutades 31 mars 2016. År 2011-2012 var det ett ESF – projekt; "Vägen till arbete och studier" och sedan dess har projektet fortsatt i Samordningsförbundets regi. Projektet har haft lite olika inriktningar då det fanns två olika förbund när projektet startade men i det stora hela så har processen börjat med ett möte med handläggare på Försäkringskassan och sedan har man kopplat på Arbetsförmedlingen som också haft den mesta kontakten med arbetsgivare.

Målgrupp

Unga med aktivitetsersättning 19-29 år

Mål och resultat

SUS mätning: 47 deltagare har varit inskrivna i verksamheten, 21 kvinnor och 26 män. Av dessa har 6 deltagare gått till arbete/studie eller arbetssökande, 32 fortsatt rehab, 3 sjukdom.

Framgångsfaktorerna var bland annat att ungdomarna gavs tid, kontinuitet, trygghet och att de fick utvecklas utifrån deras personliga förutsättningar. En del ungdomar deltog under lång tid i aktiviteten men en del kortare då det visade sig att de inte var i fas för arbetsinriktade åtgärder. Fördelen för många av deltagarna var att de fick ökade resurser i form av boendestöd/daglig sysselsättning eller personligt ombud. Projektet var framgångsrikt men man såg att ett samarbete med kommunerna behövdes. Projekt "Bryggan" startas därför under hösten i Tidaholms kommun tillsammans med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen för att kunna lyfta det hela ett steg längre där de olika parterna får en tydligare ansvarsfördelning.

Övriga insatser

Kompetensutvecklingsinsatser(KUR)

KUR-insatserna vänder sig till anställda inom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun och landsting för att öka samverkan och kunskapen om rehabilitering av personer med psykisk diagnos och funktionsnedsättning eller annat aktuellt ämne.

1) En tidigare påbörjad KUR-satsning i samverkan med Utväg Skaraborg och med tema, Våld i nära relationer, avslutades under juni månad.

Sammanlagt deltog ca 140 deltagare under 2015/2016.

Satsningen har haft som syfte att ge Samordningsförbundens fyra olika parter kunskap om våldsutsatthet och vikten av att skapa systematik i hur man ställer frågor om vårdsutsatthet till deltagare inom respektive organisation. Samma utbildning har getts i östra och västra samordningsförbundet.

2) Hösten -2016 har KUR-satsningen haft gemensamma föreläsningar under temat "Möten över kulturgränser" där Religionsvetarna anlitas för utbildningsupplägget. Utbildningarna gavs vid 7 olika tillfällen i Skaraborg varav 2 av dessa tillfällen var förlagda till Skövde och en i Falköping, 235 personer deltog totalt varav ca 120 av dessa var personal från Östra Skaraborg.

Utöver dessa dagar är en fördjupning i samma ämne men med fokus på hbtq-perspektiven inbokad i januari 2017 i västra Skaraborg.

3) Den 19 oktober genomfördes ytterligare en KUR satsning. Då föreläste psykiatriker Åsa Kadowaki under rubriken "Håller vi på att göra livet till en sjukdom". Hela 303 personer deltog denna dag i Skara.

Övrigt:

En ESF ansökan om kompetensutvecklingsinsatser riktade mot kommunernas AME-verksamhet gjordes under våren men tyvärr avslogs ansökan av Västsvenska ESF-kontoret. Priset det goda exemplet delas ut i kommunerna på Näringslivsgalorna. Utmärkelsen ges till en arbetsgivare som gjort något utöver det vanliga för personer inom målgrupp för insatsen "En väg in via AME" och där personer fått möjlighet till en anställning utifrån sina förutsättningar. Utmärkelsen utses av AME enheterna och arbetsförmedlingen.

1.5 Styrelsens arbete under året

Förbundet leds av en styrelse som utses av medlemmarna.

Styrelsens sammansättning består av:

Catrin Hulmarker Hjo kommun Ordförande
Conny Haraldsson Arbetsförmedlingen Vice ordförande
Roland Wanner Västra Götalandsregionen Ledamot
Torgny Andersson Försäkringskassan Ledamot

Ersättare:

Bengt Andersson Tibro kommun
Elisabeth Svalefelt Skövde kommun
Christer Johansson Tidaholms kommun
Hans Johansson, Falköpings kommun
Leif Andersson, Karlsborgs kommun
Susanne Larsson, Västra Götalandsregionen
Louise Ahlgren, Försäkringskassan
Pernilla Eriksson, Arbetsförmedlingen

Förbundet har haft sex styrelsemöten och arbetet har bland annat omfattats av att en vision- och värdegrund har skapats gemensamt med beredningsgruppen samt att ett "arbetsflöde" gjorts för att förtydliga uppdragen mellan styrelse- och beredningsgruppen. Styrelsen har deltagit i ett revisionsmöte och haft en internkontroll. Representanter från de samverkande myndigheterna i Östra Skaraborg har utgjort beredningsgrupp till styrelsen.

Beredningsgruppen har haft fem möten under året. Gruppen har bestått av olika personer under året då man genomgått en del förändringar men under senare delen av året deltog följande personer: Eva Bremer och Emma Roos från Försäkringskassan, Henry Martinsson och Liselotte Malmström från Arbetsförmedlingen, Eija Kippala och Marie Blåder från Skövde, Stein-Erik Nordhaug och Pernilla Lundmark från Hjo, Peter Löfholm och Margareta Eriksson från Falköping, Christina Lindberg och Bengt Höglund från Tidaholm, Peter Jonsson och Jan Andersson från Tibro, Inka Danhammar och Sandra Peters från Karlsborg. Ett ägarsamråd har även ägt rum under året och förbundet har haft öppet hus vid tre tillfällen för att sprida kunskap om förbundets verksamhet.

Styrelsen, beredningsgruppen, förbundschef, sekreterare samt handläggare i förbundets uppdrag har under året deltagit i olika konferenser och nätverksträffar. Projekt "Våld i nära relationer" hade en monter på Samordningsförbundets dag i Göteborg. Vid årets FINSAM konferens i Eskilstuna deltog tre styrelseledamöter, förbundschef och förbundssekreteraren. Temat för konferensen var *Finsam i framtiden*.

Kansliet har bemannats av förbundschef Malin Nymann samt förbundssekreterare Marie Hermanson. Marie sa under hösten upp sig och slutade sin anställning den 27 december 2016. En ersättare börjar 1 feb 2017. Kansliets uppgift består i att stödja insatserna och ansvara för planering, verkställighet, uppföljning och kommunikation av styrelsens beslut. Kansliet ger ett omfattande processtöd till samverkansinsatserna. I kansliet uppdrag ingår även att arrangera utbildningar, planeringsdagar med mera i syfte att utveckla samverkan. Förbundschefen har under året slutfört utbildningen "Utvecklande ledarskap" vilket varit en mycket givande kunskapsutbildning och vilket även skapat ett stort nätverk då det var kollegor från hela landet som deltog i utbildningen.

Ekonomiadministrationen utförs av Administrativ Centrum, Västra Götalandsregionen.

Samordningsförbundets ägare utser revisorer som har till uppgift att granska förbundets verksamhet. Revisorerna har under året varit Ulla Göthager, Västra Götalandsregionen, Pernilla Rehnberg, Deloitte.

1.6 Ekonomiskt utfall

Belopp i tkr	A. Utfall jan-dec 2016	B. Budget jan-dec 2016	C. Avvikelse jan-dec 2016	D. Prognos helår (aktuell)	E. Prognos helår (föregående uppf tillfälle)	F. Budget helår 2016	G. Utfall jan-dec 2015
1. Nettokostnad och finansnetto	-11 037	-12 262	1 225			-12 262	-8 947
2. Bidrag	12 120	12 120	0			12 120	9 000
3. Resultat	1 083	-142	1 225			-142	53
4. Utgående EK	3 523						2 440

2. Resultaträkning

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Alla belopp i kr

	Budget Helår 2016	Utfall jan-dec 2016	Utfall jan-dec 2015
<i>Intäkter</i>			
Övriga intäkter	0	0	
Summa Verksamhetens intäkter	0	0	
<i>Kostnader</i>			
Arvoden	-137 200	-168 559	-203 84
Reseersättning	-20 000	-23 202	-23 98
Sociala avgifter	-62 800	-53 724	-61 91
Övriga Personalkostnader	-1 090 000	-1 414 463	-880 86
			Not 1 -7 63
Verksamhetsanknutna kostnader	-10 633 000	-9 098 763	89
Lokalkostnader	-82 000	-75 468	-60 88
Övriga kostnader	-237 000	-201 081	Not 2 -392 11
			-9 26
Summa Verksamhetens kostnader	-12 262 000	-11 035 260	49
			-9 26
RES1 Verksamhetens nettokostnad	-12 262 000	-11 035 260	49
Erhållna bidrag från huvudmännen	12 120 000	12 120 000	9 000 00
Övriga finansiella intäkter	0	0	317 57
Övriga finansiella kostnader	0	-1 925	Not 3 -1 73
Summa Finansiella intäkter/kostnader	12 120 000	12 118 075	9 315 84
Resultat före extraordinära poster o spec beslut	-142 000	1 082 815	53 35
RES2			
Extraordinära intäkter	0	0	
Extraordinära kostnader	0	0	

NOTER

Not 1 Verksamhetsanknutna kostnader

jan-dec 2016

5539 Övriga verksamhetsanknutna tjänster	-795
5540 Övriga verksamhetsanknutna kostnader	-1 190 845
5541 Verksamhetsanknutna personalkostnader	-6 187 538
5542 Verksamhetsanknutna resekostnader	-20 148
5544 Verksamhetsanknutna utbildning, kurs- och konferenskostn	-1 617 839
5545 Verksamhetsanknutna trycksaker	-44 972
5549 Verksamhetsanknutna hyrbilskostnad	-36 626
S:a	-9 098 763

Not 2 Övriga kostnader

jan-dec 2016

6419 Övriga förbrukningsinventarier	-6 437
6451 Kontorsmaterial	-1 292
6471 Trycksaker	-605
6970 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur	-227
7211 Tele, fast	-1 546
7541 IT-tjänster	-28 896
7551 Konsultarvoden spec utredn	-90 750
7599 Övriga tjänster	-37 200
7619 Övriga kostnader	-34 127
S:a	-201 081

Not 3 Övriga finansiella kostnader

jan-dec 2016

8551 Räntekostnader för leverantörsskulder	-195
8591 Övriga finansiella kostnader	-1 730
	-1 925

3. Balansräkning**BALANSRÄKNING, 2016****Samordningsförbundet Östra Skaraborg**

Alla belopp i kr

	Utgående balans 2015-12-31	Förändring	Utgående balans 2016-12-31	
TILLGÅNGAR				
<i>Anläggningstillgångar</i>	0	0	0	
Summa anläggningstillgångar	0	0	0	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kortfristiga fordringar	909 001	1 056 110	1 965 110	Not 1
Likvida medel	4 462 208	2 545 138	7 007 346	Not 2
Summa omsättningstillgångar	5 371 208	3 601 247	8 972 456	
SUMMA TILLGÅNGAR	5 371 208	3 601 247	8 972 456	
EGET KAPITAL, AVS. och SKULDER				
<i>Eget kapital</i>				
Eget kapital	2 440 068	0	2 440 068	
Periodens resultat	0	1 082 815	1 082 815	
Summa Eget kapital	2 440 068	1 082 815	3 522 884	

<i>Skulder</i>				
Kortfristiga skulder	2 931 140	2 518 432	5 449 572	Not 3
Summa skulder	2 931 140	2 518 432	5 449 572	
SUMMA EGET KAPITEL, AVS. och SKULDER	5 371 209	3 601 247	8 972 456	

NOTER

UB 2016-12-31

Not 1: Kortfristiga fordringar

1511 Kundfordringar	1 650 548
1687 Redovisningskonto, Ludvikamoms	210 050
1711 Förutbetalda kostnader	17 512
1712 Upplupna intäkter	87 000
S:a Sek	1 965 110

Not 2: Likvida medel

1930 Bankgiro	7 007 346
S:a Sek	7 007 346

Not 3: Kortfristiga skulder

2411 Leverantörsskulder	5 162 464
2711 Innehållen personalskatt	7 524
2931 Upplupna sociala avgifter	6 484
2991 Upplupna kostnader	273 100
S:a Sek	5 449 572

4. Kassaflödesanalys

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Alla belopp i kr

Löpande verksamhet

Periodens resultat	1082815
Kassaflöde från löpande verksamhet	1082815

Förändring av rörelsekapital

Kortfristiga fordringar	-1056110
Kortfristiga skulder	2518432
Förändring av rörelsekapital	1462322

FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL

2545138

Kontroll (Se balansrapporten):

UB Likvida medel:	7007346
IB Likvida medel:	4462208
Summa Förändring:	2545138

5. Redovisningsprinciper

Bidrag i kr Samordningsförbundet Östra Skaraborg	
Försäkringskassa	3 030 000
Arbetsförmedlingen	3 030 000
Kommun	3 030 000
Hälso- och sjukvårdsnämnd	3 030 000
Totalt	12 120 000

6. Eventuella tilläggsupplysningar

Uppföljning av verksamhet och projekt 2016 - Östra Skaraborg

	Nettokostnad och finansnetto i tkr per område	Utfall jan-dec 2016	Budget jan-dec 2016	Avvikelse jan-dec 2016
1001	Politisk organisation	-245	-200	-45
1010	Gemensamt	-1 691	-1 429	-262
2000	Informationsmaterial	-37	-30	-7
2020	Kompetensutveckling	-208	-180	-28
6000	Vägen till arbete	-570	-600	30
7003	Möjligheternas kurs	-982	-980	-2
7004	En väg in via AME	-2 449	-2 858	409
7005	Faljobb	-635	-643	8
7006	Se möjligheten	-300	-300	0
9004	Samverkansteam Skaraborgs sjukhus	0	0	0
9011	Sociala företag - utvecklingscheckar	-90	-90	0
9012	Samverkansresurs Våld i nära relationer Fk och Skövde KMN	-1 642	-2 439	797
9015	Medfinansiering ESF	-500	-500	0
9016	Samverkan Tidaholm	0	0	0
9017	Det goda exemplet	-9	-25	16
9018	Bryggan	-196	-222	26
9019	Samverkan kvinnors ohälsa-FK	-336	-621	285
9020	Sjukskrivna kvinnor, Falköping	-1 000	-1 000	0
9021	Breddad kompförsörjning	-125	-125	0
9022	ESF ansökan utbildningar	-20	-20	0
	Totalt	-11 035	-12 262	1 227

7. Styrelsens beslut

Signering av justerare
på varje sida

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

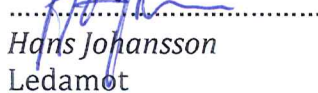
Datum: 2017-03-08

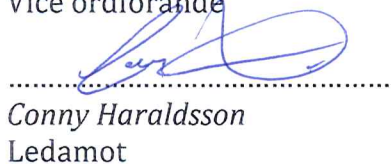
.....
Torigny Andersson
Ordförande

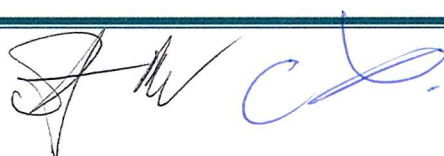
.....
Roland Wanner
Vice ordförande

.....
Hans Johansson
Ledamot

.....
Conny Haraldsson
Ledamot

KSAU § 120/17
Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
KS2017.0193

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	120/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	116/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen 2016 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt bevilja direktionen och direktionens enskilda ledamöter ansvarsfrihet för 2016.

Bakgrund

Samordningsförbundet Östra Skaraborg har inkommit med årsredovisning för 2016.

Revisorer har tillstyrkt ansvarsfrihet för direktionen och direktionens enskilda ledamöter för 2016.

Handlingar

TU Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Revisionsberättelse 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Årsredovisning 2016 Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Skickas till

Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Ekonomichefen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-04-26

Diarienummer: KS2017.0201-2

Handläggare: Emma Friberg

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut om Tolkförmedling Väst, årsredovisning och revisionsberättelse 2016

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen 2016 för Tolkförmedling Väst samt enligt förslaget från revisorerna bevilja direktionens ledamöter ansvarsfrihet för 2016.

Bakgrund

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättningsservice. Skövde kommun är medlemmar sedan 1 januari 2015. Tolkförmedling Väst bildades för att stärka allas rätt till lika tillgänglig och rättssäker service och vård genom god tillgång på kvalificerade tolktjänster av hög kvalitet. Tolkförmedling Väst leds av en direktion (förbundsstyrelse) som består av förtroendevalda från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Verksamheten styrs av en förbundsordning och lyder under kommunallagen.

Handlingar

Beslut om Tolkförmedling Väst, årsredovisning och revisionsberättelse 2016

Tolkförmedling Väst 275 §

Revisorernas bedömning av årsredovisning Tolkförmedling Väst
Årsredovisning 2016 Tolkförmedling Väst

Skickas till

Tolkförmedling Väst

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-04-26

Diarienummer: KS2017.0201-2

Handläggare: Emma Friberg

Emma Friberg

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 117/17

Beslut om Tolkförmedling Väst, årsredovisning och revisionsberättelse 2016

KS2017.0201

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	121/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	117/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen 2016 för Tolkförmedling Väst samt enligt förslaget från revisorerna bevilja direktionens ledamöter ansvarsfrihet för 2016.

Bakgrund

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättningsservice. Skövde kommun är medlemmar sedan 1 januari 2015. Tolkförmedling Väst bildades för att stärka allas rätt till lika tillgänglig och rättssäker service och vård genom god tillgång på kvalificerade tolktjänster av hög kvalitet. Tolkförmedling Väst leds av en direktion (förbundsstyrelse) som består av förtroendevalda från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Verksamheten styrs av en förbundsordning och lyder under kommunallagen.

Handlingar

TU Beslut om Tolkförmedling Väst, årsredovisning och revisionsberättelse 2016

Tolkförmedling Väst 275 §

Revisorernas bedömning av årsredovisning Tolkförmedling Väst

Årsredovisning 2016 Tolkförmedling Väst

Skickas till

Tolkförmedling Väst

275 § Årsredovisning 2016

Beslut

Direktionen godkänner Årsredovisning 2016 och översänder den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Sammanfattning

Direktionen ska varje år upprätta bokslut/årsredovisning per den 31 december.

Tolkförmedling Väst har genom att bedriva språktolk- och översättningsförmedling i uppdrag att tillgodose behovet av språktolkning och översättning till dess medlemmar. Förmedlingsarbetet innefattas av plats- och distanstolkning samt meddelandeservice och översättning av text.

Under 2016 har förbundet utfört ca 355 000 uppdrag. Tillsättning av inkomna beställningar uppgick till 97,6%.

Det kraftigt ökande antalet beställningar under hösten 2015 indikerade att även 2016 skulle ha ett högre antal beställningar än budgeterat. Utfallet blev ca 50 000 fler uppdrag och resultatet blev 2,3 mkr. De största differenserna mellan budget och utfall härrör till det ökade antalet beställningar som inkom under året. Utfall för personalkostnad ligger 2,9 mkr över budgeterat belopp och beror främst på kostnader för timanställda, personalens pensionsförsäkringsavgifter och sjuklön. Kostnader för köpta tjänster överskrider budgeten med drygt 400 tkr där den största kostnaden är konsulttjänster i samband med den arbetsmiljöutredning som pågått under året och upphandlingsstöd av extern partner i samband med ny upphandling av verksamhetssystem. Övriga kostnader under året ligger i nivå med budget.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2016
Internkontrollrapport

Paragrafen skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

PM avseende årsredovisning 2016 Kommunalförbundet Tolkförmedling i Väst

På uppdrag av valda revisorer i Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst har PwC reviderat årsredovisning 2016 för Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst, vilken består av förvaltningsberättelse, balansräkningen per den 31 december 2016, resultaträkning för 2016 samt en sammanfattning av betydelsefulla redovisningsprinciper samt andra upplysningar.

Direktionens ansvar för årsredovisningen

Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt bestämmelserna i enlighet med kommunal redovisningslag.

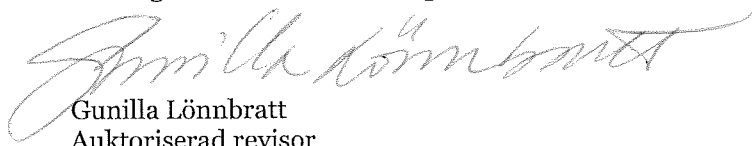
PwC:s ansvar är att granska årsredovisningen för 2016. Resultatet av vår granskning ligger till grund för revisorernas bedömning av årsredovisning 2016. Vi har utfört vårt uppdrag enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att rimligt försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Bedömning

Enligt vår bedömning är Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst årsredovisning för det räkenskapsår som slutade den 31 december 2016 i allt väsentligt upprättad enligt kommunal redovisningslag. PwCs bedömning är begränsad till din finansiella revisionen av årsredovisningen.

Göteborg 2017- 04-21

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Direktionsmöte 2017-04-07

Årsredovisning 2016

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	3
Inledning.....	3
Omvärldsanalys	4
Vision	4
Övergripande verksamhetsmål.....	4
Måluppfyllelse.....	4
Verksamhetsmål 2016 och måluppfyllelse.....	5
Måluppfyllelse.....	5
Verksamhet.....	6
Tolkar och översättare.....	7
Kunder.....	8
Organisation.....	8
Direktionen	8
Personal	9
Tillsvidare- och visstidsanställda	10
Syssetsättningsgrad	10
Sjukfrånvaro	10
Pensionsavsättningar.....	11
Händelser av väsentlig betydelse	11
Ny förbundschef	11
Upphandlingar	11
Arbetsmiljöproblematik.....	11
Ordförandes bortgång.....	12
Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi.....	12
Förbundets investeringsverksamhet.....	12
Upplysningar om hur förbundet definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av ...	12
Ekonomi	13
Likviditetsprognos.....	13
Mål för god ekonomisk hushållning.....	13
Utvärdering av ekonomisk ställning	13
Utfall i förhållande till budget.....	14
Bakgrund till budget	14
Utfall	14
Balanskrav utifrån årsresultat.....	14
Resultaträkning.....	14
Resultaträkning.....	14
Balanskravsavstämning	15
Balansräkning	16
Kassaflödesanalys.....	17
Noter.....	18
Redovisningsprinciper.....	18
Noter.....	18

Förvaltningsberättelse

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk- och översättningstjänster. Medlemmar i förbundet är Västra Götalands läns landsting och kommunerna Alingsås, Borås, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Hjo, Karlsborg, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Mariestad, Munkedal, Mölndal, Orust, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara och Öckerö.

En direktion med ledamöter från respektive medlem leder kommunalförbundet. Särskilt utsedda revisorer finns för att granska förbundets verksamhet. Tolkförmedling Västs verksamhet har varit i drift sedan 1 april 2013. Förbundet har kontor på fem olika orter samt ett kansli med säte i Göteborg.

Omvärldsanalys

På grund av konflikter och förtryck runt om i världen tvingas människor på flykt. I slutet av 2015 hade 65,3 miljoner människor av olika anledningar lämnat sina hem. Av dessa är 21,3 miljoner flyktingar enligt UNHCRs definition.¹

I migrationsverkets senaste prognos för 2016 sänks antalet asylsökande till 28 000 - 32 000 människor, jämfört med tidigare prognos om 30 000 - 50 000. För 2017 sänks prognosen ytterligare. 30 700 - 50 700 jämfört med tidigare prognos 35 700 - 77 700 för 2017.² Behovet av förbundets tjänster bedöms ändå vara fortsatt stort.

Vision

Tolkförmedling Västs vision är att förbundet, genom att erbjuda kvalitativa språktolk tjänster, bidrar till en ökad integration i samhället.

Tillhandahållandet av tolk regleras i Förvaltningslagen § 8: *När en myndighet har att göra med någon som inte behärskar svenska eller som är allvarligt hörsel- eller talskadad bör myndigheten vid behov anlita tolk.* Detta område berörs även i Regeringsformens bestämmelser om likabehandling, saklighet och opartiskhet.

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska erbjuda tolktjänster som är av hög kvalitet. Verksamheten ska präglas av professionellt bemötande, rättssäkerhet och tillgänglighet i alla led.

Följande övergripande verksamhetsmål gäller för verksamheten:

- Kvalitetssäkrad, rättssäker och enhetlig tolkservice.
- Tillgång till tolk när beställaren behöver. God tillgänglighet vid beställning.
- Tolkarna har hög kompetens; i språken samt om de verksamheter tolkarna används inom, vad gäller sin roll och sitt bemötande samt om myndighetens ansvar att göra vård och service tillgänglig för alla på lika villkor.
- Antalet uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar ska öka.
- Synpunkter och klagomål tas omhand och leder till förbättring
- Tolkarna som arbetar för Tolkförmedling Väst ska följa Kammarkollegiets vägledning "God tolksed".

Dessutom ska Tolkförmedling Väst vara

- En attraktiv uppdragsgivare.
- Kostnadseffektiv

Måluppfyllelse

Tolkförmedling Väst arbetar kontinuerligt med att kvalitetssäkra sin service till kund. Detta sker bland annat genom utbildning av tolkar och uppföljning av kund- och tolksynpunkter. Förbundets tolkspiranter genomgår grundutbildning som innefattar ämneskurser, terminologi, handledning och god tolksed. Aktiva tolkar inom förbundet erbjuds såväl allmän som specialinriktad fortbildning och handledning i förbundets regi. Förbundet har under året haft en godtagbar tillgänglighet på tolkar och arbetar ständigt med att ytterligare förbättra tillgång och tillgänglighet vid beställning.

¹ UNHCR 2016 Global Trends World At War

² Migrationsverket, Verksamhets- och kostnadsprognos juli 2016

Förbundet har en rutin för att ta hand om klagomål och synpunkter från kunder, uppdragstagare och internt inom förmedlingen. Såväl negativa avvikelser som positiva bokförs. I slutet på 2016 påbörjades ett projekt med att förbättra rutinen för att kvalitetssäkra att förbundet arbetar mer proaktivt med de avvikelser som inkommer.

Som ett led i arbetet med att vara en attraktiv uppdragsgivare för tolkar och översättare har en översyn av såväl arvodesmodell som arvodesnivåer påbörjats under senare delen av 2016. Målet är att den nya arvodesmodellen ska tas i drift under 2017.

Verksamhetsmål 2016 och måluppfyllelse

För 2016 har direktionen fastslagit följande mål:

- Antal tillsatta beställningar från medlemskunder ska vara minst 99 %.
- Andel uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar ska vara minst 17 %.
- Andel sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserade tolkar med speciell kompetens inom sjukvårdstolkning ska vara minst 10 %.
- Andel uppdrag som utförs av tolkar på nivå 1 C ska vara minst 30 %.
- Antalet avvikelser avseende försenade och uteblivna tolkar ska vara max 1 % på bokade uppdrag.
- Tolkbeställningar som inkommer via webben ska utgöra minst 50 % av alla beställningar.
- Antalet kundbesök och kundutbildningar ska öka
- samtliga nya tolkspiranter på de mest frekventa tolkspråken ska genomgå utbildning så att de uppnår nivå 1C inom 2 år

Måluppfyllelse

Antal tillsatta beställningar från medlemskunder ska vara minst 99 %.

Under 2016 tillsatte förbundet 99,9% av medlemskundernas beställningar. Detta är en ökning jämfört med 98,1% 2015. Målet är därmed uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar ska vara minst 17 %.

Andelen uppdrag som utförts av auktoriserade tolkar under 2016 är 11,04 %. Den stora efterfrågan på tolkar som idag råder resulterar i att tolkar inte behöver vara auktoriserade för att få uppdrag vilket minskar motivationen för att auktorisera sig. Kammarkollegiet auktoriserar heller inte i alla språk som idag efterfrågas. Målet är inte uppfyllt.

Andel sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserade tolkar med speciell kompetens inom sjukvårdstolkning ska vara minst 10 %.

Förbundet tillsatte 5,5% av andelen sjukvårdsuppdrag med auktoriserad tolk med specialkompetens inom sjukvård. Den stora efterfrågan på tolkar som idag råder resulterar i att tolkar inte behöver vara auktoriserade för att få uppdrag vilket minskar motivationen för att auktorisera sig. Kammarkollegiet auktoriserar heller inte i alla språk som idag efterfrågas. Målet är inte uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs av tolkar på nivå 1 C ska vara minst 30%.

Andelen plats och distanstolkning som utförts under 2016 av tolkar på nivå 1C har varit 35,9%. Målet är därmed uppfyllt.

Antalet avvikelser avseende försenade och uteblivna tolkar ska vara max 1% på bokade uppdrag.

Andelen avvikelser avseende försenade och uteblivna tolkar har under 2016 minskat från 1,2% till 1%, målet är därmed uppfyllt.

Tolkbeställningar som inkommer via webben ska utgöra minst 50% av alla beställningar.

Under 2016 har 37% av beställningarna inkommit via webben. Eftersom nytt verksamhetssystem inte upphandlats och implementerats som planerat under 2016 så har heller inte webbmiljön utvecklats enligt plan. Därmed har målet inte kunnat uppfyllas.

Antalet kundbesök och kundutbildningar ska öka

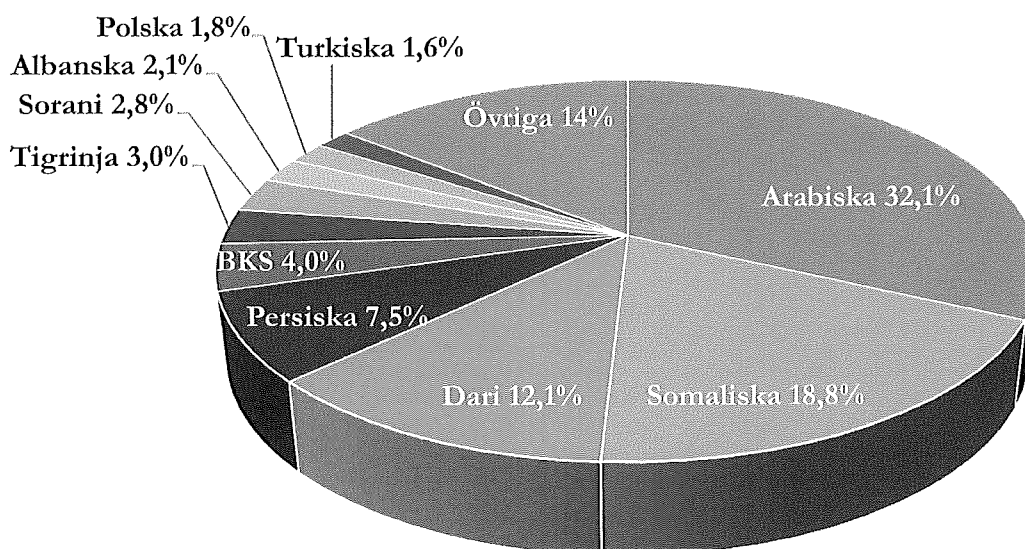
Under 2016 genomfördes 32 kundbesök vilket är en minskning med fyra besök jämfört med 2015. Långtidssjukskrivningar och vakanta befattningar har påverkat möjligheten till ökat antal kundbesök. Målet är därmed inte uppfyllt.

Samtliga nya tolkaspiranter på de mest frekventa tolkspråken ska genomgå utbildning så att de uppnår nivå 1C inom 2 år.

Under 2014 registrerades 84 nya tolkaspiranter i förbundet. 32 av dessa har genomgått hela grundutbildningen och därmed uppnått nivå 1 C inom två år. Målet är därmed inte uppfyllt.

Verksamhet

Under 2016 har Tolkförmedling Väst utfört ca 355 000 språktolkuppdrag. De mest efterfrågade språken är arabiska och somaliska som tillsammans står för drygt 50 % av uppdragen. Dari, persiska, BKS (bosniska, kroatiska och serbiska), tigrinja och sorani följer därefter. De tio största språken utgör drygt 85 % av samtliga tolkuppdrag.

Tolkförmedling Väst har genom att bedriva språktolk- och översättningsförmedling i uppdrag att tillgodose behovet av språktolkning och översättning till dess medlemmar. Förmedlingsarbetet innefattas av plats- och distanstolkning samt meddelandeservice och översättning av text.

För bokning av förbundets tjänster kan såväl telefon som webb användas. Förmedlingskontoren har öppet vardagar på kontorstid. Övriga tider administreras bokningen av Västra Götalandsregionens regionservice.

Tolkförmedling Väst har haft godtagbar tillgänglighet vid beställningar av språktolktjänster. Under året har förbundet utfört ca 355 000 uppdrag (jmf 307 000), vilket innebär 97,6% (jmf 97,3% 2015) tillsättning av inkomna beställningar. Under hösten gjordes en avstämning med förbundets kunder avseende tolkleverans. Resultatet visade på att flera av medlemmarna vänder sig till andra leverantörer av språktolktjänster. Förbundet har påbörjat ett arbete för att identifiera orsakerna till detta. Tolkförmedling Väst har under perioden förmedlat språktolktjänster på 98 språk.

Tolkar och översättare

Den 31 december 2016 hade förbundet 969 aktiva tolkar och 138 aktiva översättare registrerade som uppdragstagare (38 uppdragstagare arbetar som både tolk och översättare). 261 av de aktiva tolkarna och översättarna är auktoriserade och 52 har även speciell kompetens inom sjukvårdstolkning. Ca 17 % av samtliga uppdragstagare är registrerade för F-skatt.

Kammarkollegiet som ansvarar för auktorisation av tolkar erbjuder för närvarande endast auktorisation i ca 40 språk för tolkar och i ca 30 språk för översättare att jämföra med de ca 200 språk som talas i Sverige.³ Tillgången på utbildning för tolkar är därmed begränsad varför stor del av tolkuppgiften utförs av tolkar som inte är auktoriserade. Tolkförmedling Väst arbetar kontinuerligt med att rekrytera och utbilda såväl nya som befintliga tolkar för att säkerställa tillgång och kvalitet på de tjänster som erbjuds. Inför 2016 har urvalsprocessen för rekryteringstest förändrats vilket innebär att endast 251 personer genomförde testet jämfört med 475 föregående år. Antalet som erhöll godkänt resultat är dock avsevärt högre, 52% mot 33% året innan.

Förbundet erbjuder grundutbildning till sina tolkspiranter. Under 2016 har 56 personer genomgått hela grundutbildningen med ämneskurserna; sjukvård, juridik, samhälls- samt migrationstolkning och språkhandledning. Under 2016 har 195 (224) personer genomgått olika ämneskurser inom förbundet. I samarbete med Kunskapscentrum för sexuell hälsa i Västra Götalandsregionen ger Tolkförmedling Väst utbildning i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR. Under 2016 har 35 (76) personer genomgått denna utbildning och totalt har förbundet utbildat 282 personer. Ambitionen är att alla förbundets tolkar ska genomgå utbildningen. Samtliga nyregistrerade tolkspiranter tilldelas dessutom en mentor, som ger råd och återkoppling. Under hösten har förbundets verksamhetschefer bjudit in till informationsmöten för tolkar på samtliga kontor i syfte att ge information, samt föra dialog med uppdragstagarna. Förbundschefen har varit närvarande vid informationsmötena på samtliga kontor. I slutet av året bjöd samtliga kontor även in förbundets uppdragstagare till gemensam julfika. Såväl informationsträffarna som julfika har varit uppskattade kommunikationstillfällen för såväl förbundet som uppdragstagarna.

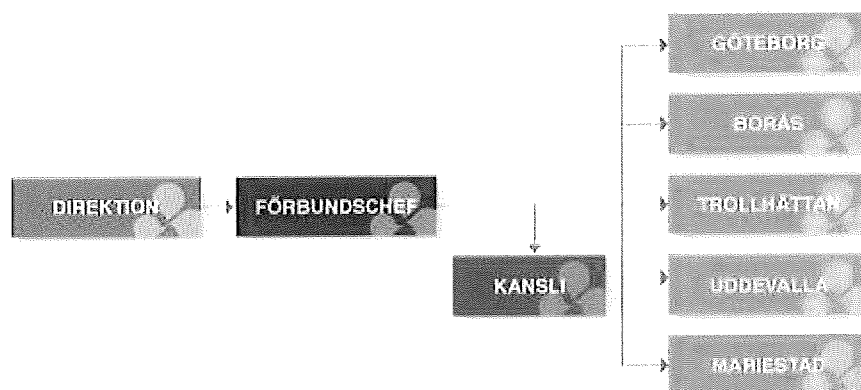
Genom förbundets utbildningar får tolkarna möjlighet att öka sin kompetens och därmed höja sin arvodesnivå. Arvodena är indelade i fem nivåer baserade på utbildning och auktorisationsnivå.

³ www.sprakochfolkminnen.se

Kunder

Den 31 december 2016 hade förbundet 4 823 registrerade medlemskunder. Varje månad förmedlas uppdrag till c a 1 900 kunder. 99,9 % av förmedlade uppdrag köps av medlemskunder. Största kund är Västra Götalandsregionen, som står för ca 66 % av de bokade uppdragen.

Organisation

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna har antagit. Direktionen har haft fem möten under 2016.

Tolkförmedling Västs direktion utgjordes 2016-12-31 av:

Göteborgs Stad

Vakant (S), ordförande
Rustan Hälleby (M), ersättare

Alingsås kommun

Leif Hansson (S), ledamot
Daniel Filipsson (M), ersättare

Essunga kommun

Daniel Andersson (M), ledamot
Niclas Eringsfors (S), ersättare

Grästorps kommun

Tobias Leverin (C), ledamot
Jens Persson (S), ersättare

Götene kommun

Anders Månsson (GF), ledamot
Lars Holmberg (FP), ersättare

Karlsborgs kommun

Elise-Marie Samuelsson (S), ledamot
Kjell Sjölund (C), ersättare

Västra Götalandsregionen

Björn Thodenius (M), vice ordförande
Jonas Kristiansen Adelsten (S), ersättare

Borås Stad

Lars-Åke Johansson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Falköpings kommun

Hans Johansson (C), ledamot
Pia Ragnar (M), ersättare

Gullspångs kommun

Ann-Christin Erlandsson (S), ledamot
Eric Mellberg (M), ersättare

Hjo kommun

Ann-Christine Fredriksson (M), ledamot
Bodil Hedin (S), ersättare

Lerums kommun

Eva Andersson (C), ledamot
Ulf Utgård (M), ersättare

Lidköpings kommun

Lena O Jenemark (S), ledamot
Rasmus Möller (M), ersättare

Mariestads kommun

Björn Fagerlund (M), ledamot
Ida Ekeröth (S), ersättare

Munkedals kommun

Hans-Joachim Isenheim (MP)
Malin Corner (M), ersättare

Skara kommun

Michael Karlsson (S), ledamot
Markus Hagberg (M), ersättare

Tibro kommun

Rasmus Hägg (S), ledamot
Maria Maric (KD), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Michael Meijer (M), ersättare

Uddevalla kommun

Stefan Skoglund (S), ledamot
Elving Andersson (C), ersättare

Vara kommun

Ulf Genitz (C), ledamot
Agneta Edvardsson (M), ersättare

Lilla Edets kommun

Ingemar Ottosson (S), ledamot
Julia Färjhage (C), ersättare

Mölndals stad

Gun Kristiansson (S), ledamot
Merjem Maslo (M), ersättare

Orust kommun

Bertil Olsson (S), ledamot
Ulf Sjölander (FP), ersättare

Skövde kommun

Birgitta Johansson (C), ledamot
Anita Löfgren (S), ersättare

Tidaholms kommun

Hajrudin Abdihodzic (V), ledamot
Gunilla Dverstorp (M), ersättare

Töreboda kommun

Mikael Faleke (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamns kommun

Inga-Kersti Skarland (S), ledamot
Per Johansson (M), ersättare

Öckerö kommun

Kent Lagrell (M), ledamot
Jan-Åke Simonsson (S), ersättare

Personal

På uppdrag av direktionen leds verksamheten av förbundschef. Tjänstemannaorganisationen består i övrigt av ett kansli och översättningsförmedling vilket leds av förbundschef. I Göteborg, Borås, Mariestad, Trollhättan och Uddevalla finns lokalkontor vilka leds av verksamhetschefer. Administrativa stödfunktioner inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads kommun. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonsystem köps separat.

I mars månad slutade verksamhetschefen för Mariestadskontoret sin tjänst och fram till årets slut har verksamhetschefen för Fyrbodals varit tillförordnad chef i Mariestad utöver sitt ordinarie chefsuppdrag.

Under maj månad blev verksamhetschefen för Göteborgskontoret långtidssjukskriven och ersattes av verksamhetschefen för Boråskontoret. En tillförordnad chef tillsattes i Borås och även denna blev inom kort sjukskriven. Den tidigare ordinarie verksamhetschefen för Boråskontoret blev permanent verksamhetschef för Göteborgskontoret i slutet av sommaren och var utöver detta uppdrag även tillförordnad chef för Boråskontoret året ut.

Såväl den tidigare verksamhetschefen som arbetsledaren för Göteborgskontoret lämnade sina anställningar på egen begäran efter överenskommelse med arbetsgivaren om avgångsvederlag. En

förlikning träffades i slutet av året med en tidigare medarbetare med anledning av en pågående tvist mellan denne och arbetsgivare.

I september inleddes rekrytering av två nya verksamhetschefer, en till Boråskontoret och en till Mariestadskontoret, vilka kommer att tillträda sina tjänster i januari 2017.

Översättningsverksamheten, vilken organisatoriskt varit placerad under Göteborgskontorets ansvar har flyttats till kansliets ansvar. Visstidsanställd personal har avslutats och befintlig personal inom förbundet med särskild kompetens inom området har fått nya uppdrag inom översättningsverksamheten.

Den geografiskt utspridda utbildning- och rekryteringsverksamheten har setts över. Rollerna har renodlats, arbetet har samordnats och placeringen av medarbetarna har centraliserats till Göteborg. En av fyra utbildningssamordnare har gått över till förbundets översättningsverksamhet och en ny utbildningssamordnare har externrekryterats.

Arbetet och bemanningen i receptionen i Göteborg har setts över och det tidigare delade ansvaret, mellan kansli och Göteborgskontoret har flyttats över till Göteborgskontorets ansvar. Receptionen har även byggts om för att ge ett mer öppet och välkomnande mottagande av besökare och uppdragstagare.

Förmedlingsarbetet på Göteborgskontoret har under hösten delats in i tre språkteam och arbetet samordnas av tre tolkförmedlare med särskilt samordningsuppdrag. Förmedlingsarbetet på Göteborgskontoret har även setts över och samtliga medarbetare arbetar sedan december med hela förmedlingsprocessen på samma sätt som övriga kontor gjort sedan tidigare. Även lokalerna har omdisponerats för bättre att bättre möta verksamhetens behov.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Under hösten har en översyn gjorts av förbundets bemanning och anställningsformer, vilket resulterat i att flera visstidsanställda medarbetare erbjudits tillsvidare anställningar och vakanta tjänster tillsats genom extern rekrytering.

Den 31 december 2016 hade förbundet 52 tillsvidareanställda och 10 visstidsanställda. 73 % av de tillsvidare- och visstidsanställda är kvinnor och 27 % är män. Totalt antal tillsvidare- och visstidsanställda har ökat med två personer jämfört med samma tid 2015. Förbundet har även ett antal timavlönade medarbetare, vilka anlitas för tolkförmedlingsarbete i perioder av ökad belastning. Dessa motsvarade för perioden 8,3 antal årsarbetare. Förbundet har två studielediga och två föräldralediga medarbetare per den 31 december 2016.

Av de tillsvidareanställda är 39 kvinnor och 13 män. Av de visstidsanställda är fyra kvinnor och tre män. Den största personalgruppen är förmedlare.

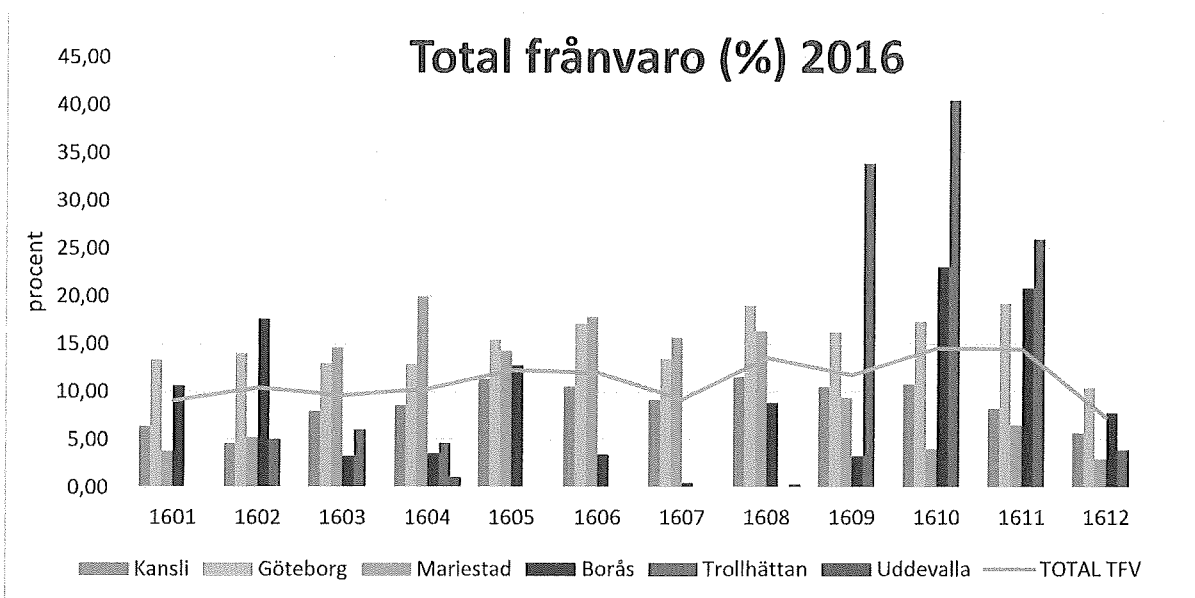
Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 96,2%. 84,6% av kvinnorna respektive 92,3% av männen arbetar heltid inom förbundet.

Sjukfrånvaro

Förbundet har under 2016 haft en hög sjukfrånvaro med ett snittvärde om 11,2 %. Sjukfrånvaron nådde sin topp med 14,6% under mitten av hösten, vilket är en kraftig ökning jämfört med 2015, då snittvärdet var 6,3%. Ökningen tros främst bero på den arbetsmiljöproblematik som funnits i förbundet sedan hösten 2015. Korttidsfrånvaron på Göteborgskontoret och kansliet har

dominerat sjukfrånvaron. Omfattande resurser har i dessa verksamheter därmed satts in för utredning och bearbetning av den problematik som präglat verksamheten. Under årets sista månader noterades en nedgång av sjukfrånvaron i förbundet.

Pensionsavsättningar

Kommunalförbundet betalar löpande pensionspremier till KAP-KL och AKAP-KL till pensionsförvaltaren KPA. Ingen uppbyggd pensionsskuld finns för de anställda

Händelser av väsentlig betydelse

Ny förbundschef

Åsa Andersson tillträdde som ny förbundschef den 1 september. Den tidigare förbundschefen avslutade sin anställning i juni.

Upphandlingar

Förbundets andra upphandling av nytt verksamhetssystem överklagades och förvaltningsrätten tilldömde 2016 förbundet att göra om upphandlingen. En tredje upphandling av nytt verksamhetssystem påbörjades under hösten.

Förbundet har under året haft pågående tvister med två olika leverantörer från de två tidigare upphandlingarna av verksamhetssystem. Under senare delen av hösten har förbundet nått förlikning med berörda parter.

Arbetsmiljöproblematik

Förbundet har under en längre tid påverkats av arbetsmiljöproblematik, vilken under början av året uppmärksammades av arbetstagarorganisationen. En arbetsmiljöutredning har gjorts av Avonova, samt Hälsan och arbetslivet. Under hösten har berörd personal tillsammans med ansvariga chefer under ledning av konsult från Avonova arbetat med den arbetsmiljöproblematik som funnits. En förbundsgemensam dag för all personal genomfördes även i slutet av året i syfte att förbättra arbetsmiljön, även denna dag leddes av konsult från Avonova.

Ordförandes bortgång

Mats Karlsson, Förbundets ordförande avled under hösten efter en tids sjukdom.

Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi

Antalet uppdrag har ökat med ca 50 000 under 2016 jämfört med samma period 2015. Migrationsverket har skrivit ner sina prognoser för 2017 och efterfrågan på framtida uppdrag är svårbedömt, men förväntas ändå ligga på en fortsatt relativt hög nivå. Antalet uppdrag har återkommande säsongsvariationer. Generellt minskar antalet beställningar i samband med storhelger och skollov. Minskningen ligger på ca 10 – 20 % jämfört med intilliggande veckor. Vid planering och bemanning av verksamheten beaktas såväl säsongsvariationen som den övergripande prognosen av efterfrågan på förbundets tjänster.

Rekrytering av nya uppdragstagare och vidareutbildning av befintliga kommer fortgå för att möta de i dagsläget förväntade behoven av språktolk- och översättningstjänster. Förbundet har en utmaning i att attrahera och rekrytera ny uppdragstagare till yrket och förbundet.

Under 2017 kommer ett nytt verksamhetssystem att införas, vilket kommer att involvera flera olika medarbetare och chefer inom hela förbundet. Det nya verksamhetssystemet kommer med stor sannolikhet att såväl minska administrationen som förenkla och förändra rådande arbetsprocesser och roller inom förbundet.

En projektgrupp inom förbundet har påbörjat ett arbete med att förbättra rutiner för kvalitetsarbetet. Detta i syfte att arbeta mer förbyggande med avvikelser och därmed kvalitetssäkra leverans till kund.

Fokus kommer även att läggas på hur distanstolkning kan utvecklas. En projektgrupp arbetar tillsammans med Västra Götalandsregionen kring frågan om tolkning via Skype.

Förbundets investeringsverksamhet

Tolkförmedling Väst har under året inte haft någon investeringsverksamhet. Tidigare gjorda investeringar 2013 på inventarier skrivs av på fem år. Avskrivningen baseras på anskaffningsvärdet.

Upplysningar om hur förbundet definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av

Kommunalförbundet är en egen offentlighetsjuridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Förbundet har övertagit uppgiften och ansvaret för språktolkförmedling från sina medlemmar och är huvudman för verksamheten. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten.

Tolkförmedling Västs medlemmar är Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Hjo, Karlsborg, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Mariestad, Munkedal, Mölndal, Orust, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara och Öckerö. Varje medlem har tillskjutit 1 krona per kommuninnevärdare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i kommunalförbundet.

Ekonomi

Förbundsordningen reglerar att kommunalförbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Som övergripande verksamhetsmål anges att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av språktolk- och översättningstjänster. Största kostnaden för kommunalförbundet är arvoden till uppdragstagare. Den totala kostnaden för arvoden och totala intäkter är beroende av hur mycket tjänster som beställs. Kommunalförbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Direktionen fastställer varje år verksamhetsplan och budget för de tre kommande åren i enlighet med kommunallagen. Budgeten är ett verktyg för planering, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten och i budgeten anges de ekonomiska resurserna samt de av direktionen fastställda målen.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 2,8 mkr.

Likviditetsprognos

Förbundet har en checkkredit på 10 mkr och under 2016 har den endast nyttjats vid enstaka tillfälle under våren. Årets kassaflöde har varit positivt och verksamheten har genererat ett överskott som gjort att krediten, med undantag för ett fåtal dagar, inte behövts användas under året.

Mål för god ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecknen för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat.
- Nyttjande av checkkrediten ska upphöra.

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat, dock har checkkrediten nyttjats under ett tillfälle våren 2016. Anledningen är lägre antal fakturerade uppdrag i februari samt ett antal dagar senarelagd fakturering i januari. Detta är en normal säsongsvariation.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Under de tidigare verksamhetsåren har förbundet gjort ett kraftigt överskott och tillsammans med medlemsandelarna har detta genererat ett stabilt eget kapital vilket gör att den ekonomiska ställningen är god. Det ekonomiska överskottet tillsammans med medlemsandelarna är de likvida medel som förbundet byggt upp. Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 25 mkr innan eventuell återbetalning av överskjutande belopp till medlemmarna blir aktuell, samt att de årligen ska fatta beslut om återbetalning av eget kapital. Checkkrediten kommer därför att finnas kvar. Inga investeringar har skett sedan driftstarten 2013 som påverkat likviditeten och därmed har inget behov av lån uppstått.

Det överskott som genererats under de två senaste verksamhetsåren gör att den ekonomiska ställningen är god.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

I budget för 2016 budgeterades ett nollresultat.

Utfall

Det kraftigt ökande antalet beställningar under hösten 2015 indikerade att även 2016 skulle ha ett högre antal beställningar än budgeterat. Utfallet blev ca 50 000 fler uppdrag och resultatet blev 2,3 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat. De största differenserna mellan budget och utfall återfinns på raderna för förmedlingsintäkter och arvoden till uppdragstagare och härrör till det ökade antalet beställningar som inkom under året. Utfall för personalkostnad ligger 2,9 mkr över budgeterat belopp och beror främst på kostnader för timanställda, personalens pensionsförsäkringsavgifter och sjuklön. Kostnader för köpta tjänster överskrider budgeten med drygt 400 tkr där den största kostnaden är konsulttjänster i samband med arbetsmiljöutredningen som pågått under året och upphandlingsstöd av extern partner i samband med ny upphandling av verksamhetssystem. Övriga kostnader under året ligger i nivå med budget.

Balanskrav utifrån årsresultat

2016 fanns inget balanskrav att återställa.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna procentuellt i relation till värdet av nyttjade tjänster under året.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2016-01-01	2015-01-01
		2016-12-31	2015-12-31
Verksamhetens intäkter	1	193 198	176 915
Verksamhetens kostnader	2	-190 564	-171 404
Resultat före avskrivningar		2 634	5 511
Avskrivningar	3	-248	-248
Resultat efter avskrivningar		2 386	5 263
Finansiella intäkter	4	4	24
Finansiella kostnader	5	-46	-60
Redovisat resultat		2 344	5 227

Balanskravsavstämning

Belopp i tkr	2016	2015	2014
Årets resultat enligt resultaträkningen	2 344	5 227	13 966
minus samtliga realisationsvinster/förluster	0	0	0
plus sänkning av diskonteringsränta	0	0	0
plus realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0	0	0
plus orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
minus återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	2 344	5 227	13 966
Medel till resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0
Årets balanskravsresultat	2 344	5 227	13 966
Balanskravsresultat att reglera	0	0	0
<hr/>			
Budgetomslutning (tkr)			
Verksamhetens kostnader	190 564	171 404	154 389
Personalkostnader egen personal	28 613	26 914	23 183
A-tolkar (ej anställda av kommunalförbundet)	150 646	133 583	122 082
Nettoinvesteringar	0	0	0
Likvida medel 31/12 respektive år	11 768	11 070	4 475
Resultat			
Årets resultat	2 344	5 227	13 966
Ingående Eget kapital	21 737	16 510	2 096
Nyckeltal			
Kassalikviditet	171%	165%	153%
Soliditet	42%	40%	36%

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	352	600
Summa anläggningstillgångar		352	600
Omsättningstillgångar			
Fordringar	7	45 251	42 363
Likvida medel	8	11 768	11 070
Summa omsättningstillgångar		57 019	53 433
Summa tillgångar		57 371	54 033
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	9	18 958	13 731
Andelskapital, medlemskommuner	9	2 779	2 779
Årets/periodens resultat	9	2 344	5 227
Summa eget kapital		24 081	21 738
Skulder			
Kortfristiga skulder	10	33 290	32 295
Summa skulder		33 290	32 295
Summa eget kapital och skulder		57 371	54 033
Panter och ansvarsförbindelser			
Ställda panter		0	0
Ansvarsförbindelser		0	0

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr		2016-01-01	2015-01-01
	Not	2016-12-31	2015-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		2 344	5 227
Justering för av- och nedskrivning		248	248
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		2 592	5 475
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-2 888	-3 217
Ökning/minskning kortfristiga skulder		994	3 889
Kassaflöde från den löpande verksamheten		698	6 147
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	0
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	11	0	0
Andelskapital	12	0	448
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	448
Årets kassaflöde		698	6 595
Likvida medel vid årets början		11 070	4 475
Likvida medel vid årets slut		11 768	11 070

Noter

Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolkuppdragen har utförts. Eftersom fakturering sker i efterskott uppskattas upplupna intäkter för att hänföras till rätt period. Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Avskrivning av inventarier sker på fem år.

Noter

Belopp i tkr	2016-01-01	2015-01-01
	2016-12-31	2015-12-31
Noter		
1 Verksamhetens intäkter		
Förmedlingstjänster	192 643	175 365
Övriga intäkter	555	1 550
Summa	193 198	176 915
2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnad inkl direktion	21 751	20 641
Sociala avgifter personal inkl direktion	6 862	6 273
Arvoden och ersättning tolkar	122 582	107 864
Sociala avgifter tolkar	28 064	25 719
Tolkutbildning	1 436	2 047
Lokalkostnader	2 793	2 685
Dator/IT/telefoni/post	2 414	2 219
Inventarier, förbrukningsmaterial	868	656
Administrativa- och konsulttjänster	3 794	3 299
Summa	190 564	171 404
3 Avskrivningar		
Inventarier	248	248
Summa	248	248
4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	4	24
Summa	4	24

5 Finansiella kostnader		
Räntekostnad	13	28
Övriga finansiella kostnader	33	31
Summa	46	60

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

6 Anläggningstillgångar

Inventarier		
Anskaffningsvärde	1 241	1 241
Ackumulerade avskrivningar	-641	-393
Årets investering		
Årets avskrivning	-248	-248
Utgående bokfört värde	352	600
Fordringar		
7 Kundfordringar	24 673	22 090
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20 578	20 273
Summa	45 251	42 363
Kassa och bank		
8 Bank	11 768	11 070
Summa	11 768	11 070
Allmänt eget kapital		
9 Balanserat resultat	18 958	13 731
Andelskapital, medlemskommuner	2 779	2 779
Årets/periodens resultat	2 344	5 227
Summa	24 081	21 738
Kortfristiga skulder		
10 Leverantörsskulder	2 483	2 542
Moms	7 253	6 808
Personalens skatter och avgifter	3 178	3 129
Skulder till anställda	2	3
Upplupna semesterlöner	1 158	946
Upplupet arvode A-skatt tolkar, inkl sociala avgifter	12 253	15 171
Övriga upplupna kostnader	6 963	3 697
Summa	33 290	32 295

En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2016.

Andelskapital		
11 Årets förändring av andelskapital	0	448
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare		
Under 2015 har 22 nya medlemskommuner tillkommit		
Summa	0	448

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2017-04-07

Aslan Akbas
Ordförande

Björn Thodenius
Vice ordförande

Årsredovisning 2016

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Inledning	3
Omvärldsanalys	4
Vision	4
Övergripande verksamhetsmål	4
Måluppfyllelse	4
Verksamhetsmål 2016 och måluppfyllelse	5
Måluppfyllelse	5
Verksamhet	6
Tolkar och översättare	7
Kunder	8
Organisation	8
Direktionen	8
Personal	9
Tillsvidare- och visstidsanställda	10
Sysselsättningsgrad	10
Sjukfrånvaro	10
Pensionsavsättningar	11
Händelser av väsentlig betydelse	11
Ny förbundschef	11
Upphandlingar	11
Arbetsmiljöproblematik	11
Ordförandes bortgång	12
Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi	12
Förbundets investeringsverksamhet	12
Upplysningar om hur förbundet definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av ...	12
Ekonomi	13
Likviditetsprognos	13
Mål för god ekonomisk hushållning	13
Utvärdering av ekonomisk ställning	13
Utfall i förhållande till budget	14
Bakgrund till budget	14
Utfall	14
Balanskrav utifrån årsresultat	14
Resultaträkning	14
Resultaträkning	14
Balanskravsavstämning	15
Balansräkning	16
Kassaflödesanalys	17
Noter	18
Redovisningsprinciper	18
Noter	18

Förvaltningsberättelse

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk- och översättningstjänster. Medlemmar i förbundet är Västra Götalands läns landsting och kommunerna Alingsås, Borås, Essunga, Falköping, Grästorps, Gullspång, Göteborg, Götene, Hjo, Karlsborg, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Mariestad, Munkedal, Mölndal, Orust, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara och Öckerö.

En direktion med ledamöter från respektive medlem leder kommunalförbundet. Särskilt utsedda revisorer finns för att granska förbundets verksamhet. Tolkförmedling Västs verksamhet har varit i drift sedan 1 april 2013. Förbundet har kontor på fem olika orter samt ett kansli med säte i Göteborg.

Omvärldsanalys

På grund av konflikter och förtryck runt om i världen tvingas människor på flykt. I slutet av 2015 hade 65,3 miljoner människor av olika anledningar lämnat sina hem. Av dessa är 21,3 miljoner flyktingar enligt UNHCRs definition.¹

I migrationsverkets senaste prognos för 2016 sänks antalet asylsökande till 28 000 - 32 000 människor, jämfört med tidigare prognos om 30 000 - 50 000. För 2017 sänks prognosen ytterligare. 30 700 - 50 700 jämfört med tidigare prognos 35 700 - 77 700 för 2017.² Behovet av förbundets tjänster bedöms ändå vara fortsatt stort.

Vision

Tolkförmedling Västs vision är att förbundet, genom att erbjuda kvalitativa språktolkjänster, bidrar till en ökad integration i samhället.

Tillhandahållandet av tolk regleras i Förvaltningslagen § 8: *När en myndighet har att göra med någon som inte behärskar svenska eller som är allvarligt hörsel- eller talskadad bör myndigheten vid behov anlita tolk.* Detta område berörs även i Regeringsformens bestämmelser om likabehandling, saklighet och opartiskhet.

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska erbjuda tolktjänster som är av hög kvalitet. Verksamheten ska präglas av professionellt bemötande, rättssäkerhet och tillgänglighet i alla led.

Följande övergripande verksamhetsmål gäller för verksamheten:

- Kvalitetssäkrad, rättssäker och enhetlig tolkservice.
- Tillgång till tolk när beställaren behöver. God tillgänglighet vid beställning.
- Tolkarna har hög kompetens; i språken samt om de verksamheter tolkarna används inom, vad gäller sin roll och sitt bemötande samt om myndighetens ansvar att göra vård och service tillgänglig för alla på lika villkor.
- Antalet uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar ska öka.
- Synpunkter och klagomål tas omhand och leder till förbättring
- Tolkarna som arbetar för Tolkförmedling Väst ska följa Kammarkollegiets vägledning "God tolksed".

Dessutom ska Tolkförmedling Väst vara

- En attraktiv uppdragsgivare.
- Kostnadseffektiv

Måluppfyllelse

Tolkförmedling Väst arbetar kontinuerligt med att kvalitetssäkra sin service till kund. Detta sker bland annat genom utbildning av tolkar och uppföljning av kund- och tolksynpunkter.

Förbundets tolkspiranter genomgår grundutbildning som innefattar ämneskurser, terminologi, handledning och god tolksed. Aktiva tolkar inom förbundet erbjuds såväl allmän som specialinriktad fortbildning och handledning i förbundets regi. Förbundet har under året haft en godtagbar tillgänglighet på tolkar och arbetar ständigt med att ytterligare förbättra tillgång och tillgänglighet vid beställning.

¹ UNHCR 2016 Global Trends World At War

² Migrationsverket, Verksamhets- och kostnadsprognos juli 2016

Förbundet har en rutin för att ta hand om klagomål och synpunkter från kunder, uppdragstagare och internt inom förmedlingen. Såväl negativa avvikelser som positiva bokförs. I slutet på 2016 påbörjades ett projekt med att förbättra rutinen för att kvalitetssäkra att förbundet arbetar mer proaktivt med de avvikelser som inkommer.

Som ett led i arbetet med att vara en attraktiv uppdragsgivare för tolkar och översättare har en översyn av såväl arvodesmodell som arvodesnivåer påbörjats under senare delen av 2016. Målet är att den nya arvodesmodellen ska tas i drift under 2017.

Verksamhetsmål 2016 och måluppfyllelse

För 2016 har direktionen fastslagit följande mål:

- Antal tillsatta beställningar från medlemskunder ska vara minst 99 %.
- Andel uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar ska vara minst 17 %.
- Andel sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserade tolkar med speciell kompetens inom sjukvårdstolkning ska vara minst 10 %.
- Andel uppdrag som utförs av tolkar på nivå 1 C ska vara minst 30 %.
- Antalet avvikelser avseende försenade och uteblivna tolkar ska vara max 1 % på bokade uppdrag.
- Tolkbeställningar som inkommer via webben ska utgöra minst 50 % av alla beställningar.
- Antalet kundbesök och kundutbildningar ska öka
- samtliga nya tolkspiranter på de mest frekventa tolkspråken ska genomgå utbildning så att de uppnår nivå 1C inom 2 år

Måluppfyllelse

Antal tillsatta beställningar från medlemskunder ska vara minst 99 %.

Under 2016 tillsatte förbundet 99,9% av medlemskundernas beställningar. Detta är en ökning jämfört med 98,1% 2015. Målet är därmed uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar ska vara minst 17 %.

Andelen uppdrag som utförts av auktoriserade tolkar under 2016 är 11,04 %. Den stora efterfrågan på tolkar som idag råder resulterar i att tolkar inte behöver vara auktoriserade för att få uppdrag vilket minskar motivationen för att auktorisera sig. Kammarkollegiet auktoriserar heller inte i alla språk som idag efterfrågas. Målet är inte uppfyllt.

Andel sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserade tolkar med speciell kompetens inom sjukvårdstolkning ska vara minst 10 %.

Förbundet tillsatte 5,5% av andelen sjukvårdsuppdrag med auktoriserad tolk med specialkompetens inom sjukvård. Den stora efterfrågan på tolkar som idag råder resulterar i att tolkar inte behöver vara auktoriserade för att få uppdrag vilket minskar motivationen för att auktorisera sig. Kammarkollegiet auktoriserar heller inte i alla språk som idag efterfrågas. Målet är inte uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs av tolkar på nivå 1 C ska vara minst 30%.

Andelen plats och distanstolkning som utförts under 2016 av tolkar på nivå 1C har varit 35,9%. Målet är därmed uppfyllt.

Antalet avvikelser avseende försenade och uteblivna tolkar ska vara max 1% på bokade uppdrag.

Andelen avvikelser avseende försenade och uteblivna tolkar har under 2016 minskat från 1,2% till 1%, målet är därmed uppfyllt.

Tolkbeställningar som inkommer via webben ska utgöra minst 50% av alla beställningar.

Under 2016 har 37% av beställningarna inkommit via webben. Eftersom nytt verksamhetssystem inte upphandlats och implementerats som planerat under 2016 så har heller inte webbmiljön utvecklats enligt plan. Därmed har målet inte kunnat uppfyllas.

Antalet kundbesök och kundutbildningar ska öka

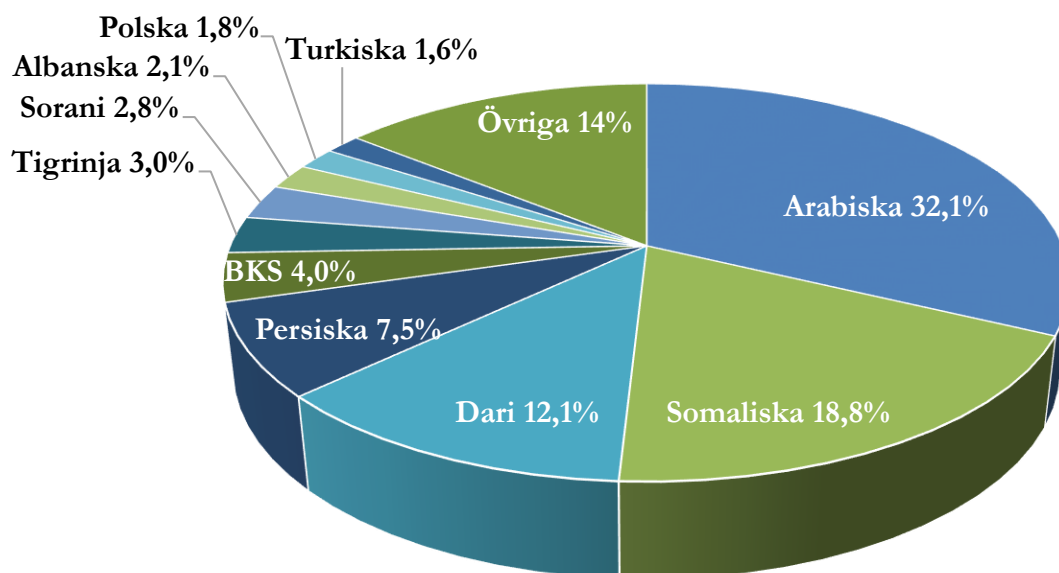
Under 2016 genomfördes 32 kundbesök vilket är en minskning med fyra besök jämfört med 2015. Långtidssjukskrivningar och vakanta befattningar har påverkat möjligheten till ökat antal kundbesök. Målet är därmed inte uppfyllt.

Samtliga nya tolkspiranter på de mest frekventa tolkspråken ska genomgå utbildning så att de uppnår nivå 1C inom 2 år.

Under 2014 registrerades 84 nya tolkspiranter i förbundet. 32 av dessa har genomgått hela grundutbildningen och därmed uppnått nivå 1 C inom två år. Målet är därmed inte uppfyllt.

Verksamhet

Under 2016 har Tolkförmedling Väst utfört ca 355 000 språktolkuppdrag. De mest efterfrågade språken är arabiska och somaliska som tillsammans står för drygt 50 % av uppdragen. Dari, persiska, BKS (bosniska, kroatiska och serbiska), tigrinja och sorani följer därefter. De tio största språken utgör drygt 85 % av samtliga tolkuppdrag.

Tolkförmedling Väst har genom att bedriva språktolk- och översättningsförmedling i uppdrag att tillgodose behovet av språktolkning och översättning till dess medlemmar. Förmedlingsarbetet innefattas av plats- och distanstolkning samt meddelandeservice och översättning av text.

För bokning av förbundets tjänster kan såväl telefon som webb användas. Förmedlingskontoren har öppet vardagar på kontorstid. Övriga tider administreras bokningen av Västra Götalandsregionens regionservice.

Tolkförmedling Väst har haft godtagbar tillgänglighet vid beställningar av språktolktjänster. Under året har förbundet utfört ca 355 000 uppdrag (jmf 307 000), vilket innebär 97,6% (jmf 97,3% 2015) tillsättning av inkomna beställningar. Under hösten gjordes en avstämning med förbundets kunder avseende tolkleverans. Resultatet visade på att flera av medlemmarna vänder sig till andra leverantörer av språktolktjänster. Förbundet har påbörjat ett arbete för att identifiera orsakerna till detta. Tolkförmedling Väst har under perioden förmedlat språktolktjänster på 98 språk.

Tolkar och översättare

Den 31 december 2016 hade förbundet 969 aktiva tolkar och 138 aktiva översättare registrerade som uppdragstagare (38 uppdragstagare arbetar som både tolk och översättare). 261 av de aktiva tolkarna och översättarna är auktoriserade och 52 har även speciell kompetens inom sjukvårdstolkning. Ca 17 % av samtliga uppdragstagare är registrerade för F-skatt.

Kammarkollegiet som ansvarar för auktorisation av tolkar erbjuder för närvarande endast auktorisation i ca 40 språk för tolkar och i ca 30 språk för översättare att jämföra med de ca 200 språk som talas i Sverige.³ Tillgången på utbildning för tolkar är därmed begränsad varför stor del av tolkuppdragen utförs av tolkar som inte är auktoriserade. Tolkförmedling Väst arbetar kontinuerligt med att rekrytera och utbilda såväl nya som befintliga tolkar för att säkerställa tillgång och kvalitet på de tjänster som erbjuds. Inför 2016 har urvalsprocessen för rekryteringstest förändrats vilket innebär att endast 251 personer genomförde testet jämfört med 475 föregående år. Antalet som erhöll godkänt resultat är dock avsevärt högre, 52% mot 33% året innan.

Förbundet erbjuder grundutbildning till sina tolkspiranter. Under 2016 har 56 personer genomgått hela grundutbildningen med ämneskurserna; sjukvård, juridik, samhälls- samt migrationstolkning och språkhandledning. Under 2016 har 195 (224) personer genomgått olika ämneskurser inom förbundet. I samarbete med Kunskapscentrum för sexuell hälsa i Västra Götalandsregionen ger Tolkförmedling Väst utbildning i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR. Under 2016 har 35 (76) personer genomgått denna utbildning och totalt har förbundet utbildat 282 personer. Ambitionen är att alla förbundets tolkar ska genomgå utbildningen. Samtliga nyregistrerade tolkspiranter tilldelas dessutom en mentor, som ger råd och återkoppling. Under hösten har förbundets verksamhetschefer bjudit in till informationsmöten för tolkar på samtliga kontor i syfte att ge information, samt föra dialog med uppdragstagarna. Förbundschefen har varit närvarande vid informationsmötena på samtliga kontor. I slutet av året bjöd samtliga kontor även in förbundets uppdragstagare till gemensam julfika. Såväl informationsträffarna som julfika har varit uppskattade kommunikationstillfällen för såväl förbundet som uppdragstagarna.

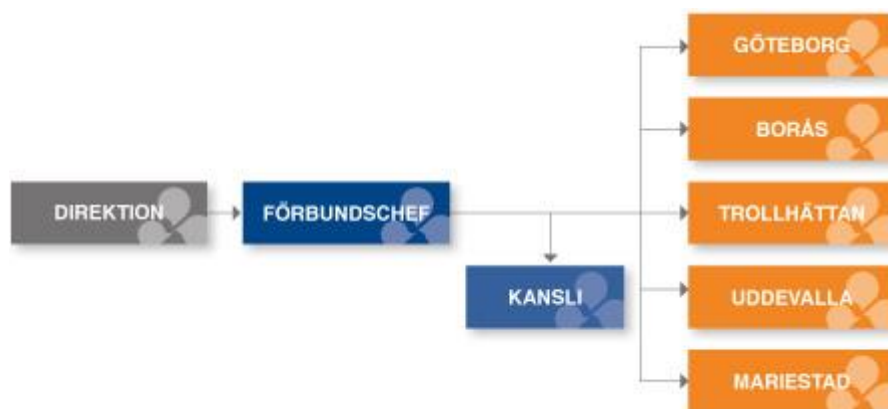
Genom förbundets utbildningar får tolkarna möjlighet att öka sin kompetens och därmed höja sin arvodesnivå. Arvodena är indelade i fem nivåer baserade på utbildning och auktorisationsnivå.

³ www.sprakochfolkminnen.se

Kunder

Den 31 december 2016 hade förbundet 4 823 registrerade medlemskunder. Varje månad förmedlas uppdrag till c a 1 900 kunder. 99,9 % av förmedlade uppdrag köps av medlemskunder. Största kund är Västra Götalandsregionen, som står för ca 66 % av de bokade uppdragen.

Organisation

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna har antagit. Direktionen har haft fem möten under 2016.

Tolkförmedling Västs direktion utgjordes 2016-12-31 av:

Göteborgs Stad

Vakant (S), ordförande
Rustan Hälleby (M), ersättare

Alingsås kommun

Leif Hansson (S), ledamot
Daniel Filipsson (M), ersättare

Essunga kommun

Daniel Andersson (M), ledamot
Niclas Eringsfors (S), ersättare

Grästorps kommun

Tobias Leverin (C), ledamot
Jens Persson (S), ersättare

Götene kommun

Anders Månsson (GF), ledamot
Lars Holmberg (FP), ersättare

Karlsborgs kommun

Elise-Marie Samuelsson (S), ledamot
Kjell Sjölund (C), ersättare

Västra Götalandsregionen

Björn Thodenius (M), vice ordförande
Jonas Kristiansen Adelsten (S), ersättare

Borås Stad

Lars-Åke Johansson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Falköpings kommun

Hans Johansson (C), ledamot
Pia Ragnar (M), ersättare

Gullspångs kommun

Ann-Christin Erlandsson (S), ledamot
Eric Mellberg (M), ersättare

Hjo kommun

Ann-Christine Fredriksson (M), ledamot
Bodil Hedin (S), ersättare

Lerums kommun

Eva Andersson (C), ledamot
Ulf Utgård (M), ersättare

Lidköpings kommun

Lena O Jenemark (S), ledamot
Rasmus Möller (M), ersättare

Mariestads kommun

Björn Fagerlund (M), ledamot
Ida Ekeröth (S), ersättare

Munkedals kommun

Hans-Joachim Isenheim (MP)
Malin Corner (M), ersättare

Skara kommun

Michael Karlsson (S), ledamot
Markus Hagberg (M), ersättare

Tibro kommun

Rasmus Hägg (S), ledamot
Maria Maric (KD), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Michael Meijer (M), ersättare

Uddevalla kommun

Stefan Skoglund (S), ledamot
Elving Andersson (C), ersättare

Vara kommun

Ulf Genitz (C), ledamot
Agneta Edvardsson (M), ersättare

Lilla Edets kommun

Ingemar Ottosson (S), ledamot
Julia Färjhage (C), ersättare

Mölnads stad

Gun Kristiansson (S), ledamot
Merjem Maslo (M), ersättare

Orust kommun

Bertil Olsson (S), ledamot
Ulf Sjölander (FP), ersättare

Skövde kommun

Birgitta Johansson (C), ledamot
Anita Löfgren (S), ersättare

Tidaholms kommun

Hajrudin Abdihodzic (V), ledamot
Gunilla Dverstorp (M), ersättare

Töreboda kommun

Mikael Faleke (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamns kommun

Inga-Kersti Skarland (S), ledamot
Per Johansson (M), ersättare

Öckerö kommun

Kent Lagrell (M), ledamot
Jan-Åke Simonsson (S), ersättare

Personal

På uppdrag av direktionen leds verksamheten av förbundschef. Tjänstemannaorganisationen består i övrigt av ett kansli och översättningsförmedling vilket leds av förbundschef. I Göteborg, Borås, Mariestad, Trollhättan och Uddevalla finns lokalkontor vilka leds av verksamhetschefer. Administrativa stödfunktioner inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads kommun. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

I mars månad slutade verksamhetschefen för Mariestadskontoret sin tjänst och fram till årets slut har verksamhetschefen för Fyrbodals varit tillförordnad chef i Mariestad utöver sitt ordinarie chefsuppdrag.

Under maj månad blev verksamhetschefen för Göteborgskontoret långtidssjukskriven och ersattes av verksamhetschefen för Boråskontoret. En tillförordnad chef tillsattes i Borås och även denna blev inom kort sjukskriven. Den tidigare ordinarie verksamhetschefen för Boråskontoret blev permanent verksamhetschef för Göteborgskontoret i slutet av sommaren och var utöver detta uppdrag även tillförordnad chef för Boråskontoret året ut.

Såväl den tidigare verksamhetschefen som arbetsledaren för Göteborgskontoret lämnade sina anställningar på egen begäran efter överenskommelse med arbetsgivaren om avgångsvederlag. En

förlikning träffades i slutet av året med en tidigare medarbetare med anledning av en pågående tvist mellan denne och arbetsgivare.

I september inleddes rekrytering av två nya verksamhetschefer, en till Boråskontoret och en till Mariestadskontoret, vilka kommer att tillträda sina tjänster i januari 2017.

Översättningsverksamheten, vilken organisatoriskt varit placerad under Göteborgskontorets ansvar har flyttats till kansliets ansvar. Visstidsanställd personal har avslutats och befintlig personal inom förbundet med särskild kompetens inom området har fått nya uppdrag inom översättningsverksamheten.

Den geografiskt utspridda utbildning- och rekryteringsverksamheten har setts över. Rollerna har renodlats, arbetet har samordnats och placeringen av medarbetarna har centraliserats till Göteborg. En av fyra utbildningssamordnare har gått över till förbundets översättningsverksamhet och en ny utbildningssamordnare har externrekryterats.

Arbetet och bemanningen i receptionen i Göteborg har setts över och det tidigare delade ansvaret, mellan kansli och Göteborgskontoret har flyttats över till Göteborgskontorets ansvar. Receptionen har även byggts om för att ge ett mer öppet och välkomnande mottagande av besökare och uppdragstagare.

Förmedlingsarbetet på Göteborgskontoret har under hösten delats in i tre språkteam och arbetet samordnas av tre tolkförmedlare med särskilt samordningsuppdrag. Förmedlingsarbetet på Göteborgskontoret har även setts över och samtliga medarbetare arbetar sedan december med hela förmedlingsprocessen på samma sätt som övriga kontor gjort sedan tidigare. Även lokalerna har omdisponerats för bättre att bättre möta verksamhetens behov.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Under hösten har en översyn gjorts av förbundets bemanning och anställningsformer, vilket resulterat i att flera visstidsanställda medarbetare erbjudits tillsvidare anställningar och vakanta tjänster tillsats genom extern rekrytering.

Den 31 december 2016 hade förbundet 52 tillsvidareanställda och 10 visstidsanställda. 73 % av de tillsvidare- och visstidsanställda är kvinnor och 27 % är män. Totalt antal tillsvidare- och visstidsanställda har ökat med två personer jämfört med samma tid 2015. Förbundet har även ett antal timavlönade medarbetare, vilka anlitas för tolkförmedlingsarbete i perioder av ökad belastning. Dessa motsvarade för perioden 8,3 antal årsarbetare. Förbundet har två studielediga och två föräldralediga medarbetare per den 31 december 2016.

Av de tillsvidareanställda är 39 kvinnor och 13 män. Av de visstidsanställda är fyra kvinnor och tre män. Den största personalgruppen är förmedlare.

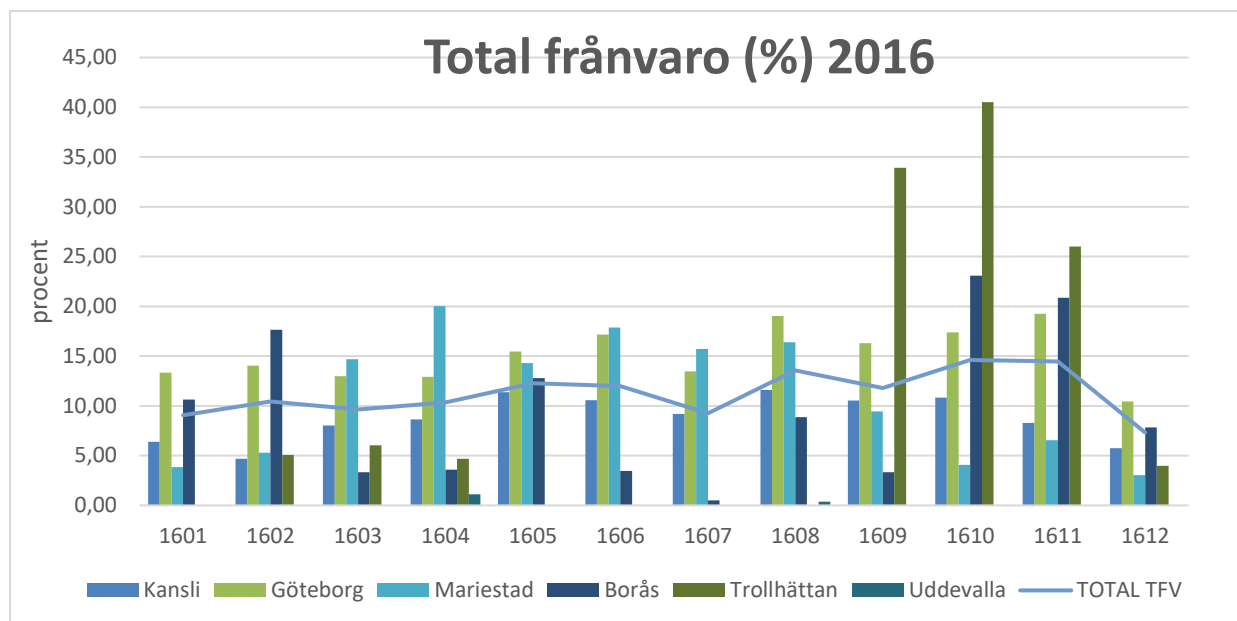
Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 96,2%. 84,6% av kvinnorna respektive 92,3% av männen arbetar heltid inom förbundet.

Sjukfrånvaro

Förbundet har under 2016 haft en hög sjukfrånvaro med ett snittvärde om 11,2 %. Sjukfrånvaron nådde sin topp med 14,6% under mitten av hösten, vilket är en kraftig ökning jämfört med 2015, då snittvärdet var 6,3%. Ökningen tros främst bero på den arbetsmiljöproblematik som funnits i förbundet sedan hösten 2015. Korttidsfrånvaron på Göteborgskontoret och kansliet har

dominerat sjukfrånvaron. Omfattande resurser har i dessa verksamheter därmed satts in för utredning och bearbetning av den problematik som präglat verksamheten. Under årets sista månader noterades en nedgång av sjukfrånvaron i förbundet.

Pensionsavsättningar

Kommunalförbundet betalar löpande pensionspremier till KAP-KL och AKAP-KL till pensionsförvaltaren KPA. Ingen uppbyggd pensionsskuld finns för de anställda

Händelser av väsentlig betydelse

Ny förbundschef

Åsa Andersson tillträdde som ny förbundschef den 1 september. Den tidigare förbundschefen avslutade sin anställning i juni.

Upphandlingar

Förbundets andra upphandling av nytt verksamhetssystem överklagades och förvaltningsrätten tilldömde 2016 förbundet att göra om upphandlingen. En tredje upphandling av nytt verksamhetssystem påbörjades under hösten.

Förbundet har under året haft pågående tvister med två olika leverantörer från de två tidigare upphandlingarna av verksamhetssystem. Under senare delen av hösten har förbundet nått förlikning med berörda parter.

Arbetsmiljöproblematik

Förbundet har under en längre tid påverkats av arbetsmiljöproblematik, vilken under början av året uppmärksammades av arbetstagarorganisationen. En arbetsmiljöutredning har gjorts av Avonova, samt Hälsan och arbetslivet. Under hösten har berörd personal tillsammans med ansvariga chefer under ledning av konsult från Avonova arbetat med den arbetsmiljöproblematik som funnits. En förbundsgemensam dag för all personal genomfördes även i slutet av året i syfte att förbättra arbetsmiljön, även denna dag leddes av konsult från Avonova.

Ordförandes bortgång

Mats Karlsson, Förbundets ordförande avled under hösten efter en tids sjukdom.

Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi

Antalet uppdrag har ökat med ca 50 000 under 2016 jämfört med samma period 2015. Migrationsverket har skrivit ner sina prognoser för 2017 och efterfrågan på framtida uppdrag är svårbedömt, men förväntas ändå ligga på en fortsatt relativt hög nivå. Antalet uppdrag har återkommande säsongvariationer. Generellt minskar antalet beställningar i samband med storhelger och skollov. Minskningen ligger på ca 10 – 20 % jämfört med intilliggande veckor. Vid planering och bemanning av verksamheten beaktas såväl säsongvariationen som den övergripande prognosen av efterfrågan på förbundets tjänster.

Rekrytering av nya uppdragstagare och vidareutbildning av befintliga kommer fortgå för att möta de i dagsläget förväntade behoven av språktolk- och översättningstjänster. Förbundet har en utmaning i att attrahera och rekrytera ny uppdragstagare till yrket och förbundet.

Under 2017 kommer ett nytt verksamhetssystem att införas, vilket kommer att involvera flera olika medarbetare och chefer inom hela förbundet. Det nya verksamhetssystemet kommer med stor sannolikhet att såväl minska administrationen som förenkla och förändra rådande arbetsprocesser och roller inom förbundet.

En projektgrupp inom förbundet har påbörjat ett arbete med att förbättra rutiner för kvalitetsarbetet. Detta i syfte att arbeta mer förbyggande med avvikelser och därmed kvalitetsssäkra leverans till kund.

Fokus kommer även att läggas på hur distanstolkning kan utvecklas. En projektgrupp arbetar tillsammans med Västra Götalandsregionen kring frågan om tolkning via Skype.

Förbundets investeringsverksamhet

Tolkförmedling Väst har under året inte haft någon investeringsverksamhet. Tidigare gjorda investeringar 2013 på inventarier skrivs av på fem år. Avskrivningen baseras på anskaffningsvärdet.

Upplysningar om hur förbundet definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av

Kommunalförbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Förbundet har övertagit uppgiften och ansvaret för språktolkförmedling från sina medlemmar och är huvudman för verksamheten. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten.

Tolkförmedling Västs medlemmar är Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Hjo, Karlsborg, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Mariestad, Munkedal, Mölndal, Orust, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara och Öckerö. Varje medlem har tillskjutit 1 krona per kommuninnevärdare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i kommunalförbundet.

Ekonomi

Förbundsordningen reglerar att kommunalförbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Som övergripande verksamhetsmål anges att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av språktolk- och översättningstjänster. Största kostnaden för kommunalförbundet är arvoden till uppdragstagare. Den totala kostnaden för arvoden och totala intäkter är beroende av hur mycket tjänster som beställs. Kommunalförbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Direktionen fastställer varje år verksamhetsplan och budget för de tre kommande åren i enlighet med kommunallagen. Budgeten är ett verktyg för planering, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten och i budgeten anges de ekonomiska resurserna samt de av direktionen fastställda målen.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 2,8 mkr.

Likviditetsprognos

Förbundet har en checkkredit på 10 mkr och under 2016 har den endast nyttjats vid enstaka tillfälle under våren. Årets kassaflöde har varit positivt och verksamheten har genererat ett överskott som gjort att krediten, med undantag för ett fåtal dagar, inte behövt användas under året.

Mål för god ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecknen för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat.
- Nyttjande av checkkrediten ska upphöra.

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat, dock har checkkrediten nyttjats under ett tillfälle våren 2016. Anledningen är lägre antal fakturerade uppdrag i februari samt ett antal dagar senarelagd fakturering i januari. Detta är en normal säsongsvariation.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Under de tidigare verksamhetsåren har förbundet gjort ett kraftigt överskott och tillsammans med medlemsandelarna har detta genererat ett stabilt eget kapital vilket gör att den ekonomiska ställningen är god. Det ekonomiska överskottet tillsammans med medlemsandelarna är de likvida medel som förbundet byggt upp. Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 25 mkr innan eventuell återbetalning av överskjutande belopp till medlemmarna blir aktuell, samt att de årligen ska fatta beslut om återbetalning av eget kapital. Checkkrediten kommer därför att finnas kvar. Inga investeringar har skett sedan driftstarten 2013 som påverkat likviditeten och därmed har inget behov av lån uppstått.

Det överskott som genererats under de två senaste verksamhetsåren gör att den ekonomiska ställningen är god.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

I budget för 2016 budgeterades ett nollresultat.

Utfall

Det kraftigt ökande antalet beställningar under hösten 2015 indikerade att även 2016 skulle ha ett högre antal beställningar än budgeterat. Utfallet blev ca 50 000 fler uppdrag och resultatet blev 2,3 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat. De största differenserna mellan budget och utfall återfinns på raderna för förmedlingsintäkter och arvoden till uppdragstagare och härrör till det ökade antalet beställningar som inkom under året. Utfall för personalkostnad ligger 2,9 mkr över budgeterat belopp och beror främst på kostnader för timanställda, personalens pensionsförsäkringsavgifter och sjuklön. Kostnader för köpta tjänster överskrider budgeten med drygt 400 tkr där den största kostnaden är konsulttjänster i samband med arbetsmiljöutredningen som pågått under året och upphandlingsstöd av extern partner i samband med ny upphandling av verksamhetssystem. Övriga kostnader under året ligger i nivå med budget.

Balanskrav utifrån årsresultat

2016 fanns inget balanskrav att återställa.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna procentuellt i relation till värdet av nyttjade tjänster under året.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2016-01-01	2015-01-01
		2016-12-31	2015-12-31
Verksamhetens intäkter	1	193 198	176 915
Verksamhetens kostnader	2	-190 564	-171 404
Resultat före avskrivningar		2 634	5 511
Avskrivningar	3	-248	-248
Resultat efter avskrivningar		2 386	5 263
Finansiella intäkter	4	4	24
Finansiella kostnader	5	-46	-60
Redovisat resultat		2 344	5 227

Balanskravsavstämning

Belopp i tkr	2016	2015	2014
Årets resultat enligt resultaträkningen	2 344	5 227	13 966
minus samtliga realisationsvinster/förluster	0	0	0
plus sänkning av diskonteringsränta	0	0	0
plus realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0	0	0
plus orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
minus återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	2 344	5 227	13 966
Medel till resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0
Årets balanskravsresultat	2 344	5 227	13 966
Balanskravsresultat att reglera	0	0	0
<hr/>			
Budgetomslutning (tkr)			
Verksamhetens kostnader	190 564	171 404	154 389
Personalkostnader egen personal	28 613	26 914	23 183
A-tolkare (ej anställda av kommunalförbundet)	150 646	133 583	122 082
Nettoinvesteringar	0	0	0
Likvida medel 31/12 respektive år	11 768	11 070	4 475
Resultat			
Årets resultat	2 344	5 227	13 966
Ingående Eget kapital	21 737	16 510	2 096
Nyckeltal			
Kassalikviditet	171%	165%	153%
Soliditet	42%	40%	36%

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	352	600
Summa anläggningstillgångar		352	600
Omsättningstillgångar			
Fordringar	7	45 251	42 363
Likvida medel	8	11 768	11 070
Summa omsättningstillgångar		57 019	53 433
Summa tillgångar		57 371	54 033
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	9	18 958	13 731
Andelskapital, medlemskommuner	9	2 779	2 779
Årets/periodens resultat	9	2 344	5 227
Summa eget kapital		24 081	21 738
Skulder			
Kortfristiga skulder	10	33 290	32 295
Summa skulder		33 290	32 295
Summa eget kapital och skulder		57 371	54 033
Panter och ansvarsförbindelser			
Ställda panter		0	0
Ansvarsförbindelser		0	0

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr		2016-01-01	2015-01-01
	Not	2016-12-31	2015-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		2 344	5 227
Justering för av- och nedskrivning		248	248
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		2 592	5 475
Ökning/ minskning kortfristiga fordringar		-2 888	-3 217
Ökning/ minskning kortfristiga skulder		994	3 889
Kassaflöde från den löpande verksamheten		698	6 147
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	0
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	11	0	0
Andelskapital	12	0	448
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	448
Årets kassaflöde		698	6 595
Likvida medel vid årets början		11 070	4 475
Likvida medel vid årets slut		11 768	11 070

Noter

Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolkuppdragen har utförts. Eftersom fakturering sker i efterskott uppskattas upplupna intäkter för att hänföras till rätt period. Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Avskrivning av inventarier sker på fem år.

Noter

Belopp i tkr	2016-01-01	2015-01-01
	2016-12-31	2015-12-31
Noter		
1 Verksamhetens intäkter		
Förmedlingstjänster	192 643	175 365
Övriga intäkter	555	1 550
Summa	193 198	176 915
2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnad inkl direktion	21 751	20 641
Sociala avgifter personal inkl direktion	6 862	6 273
Arvoden och ersättning tolkar	122 582	107 864
Sociala avgifter tolkar	28 064	25 719
Tolkutbildning	1 436	2 047
Lokalkostnader	2 793	2 685
Dator/IT/telefoni/post	2 414	2 219
Inventarier, förbrukningsmaterial	868	656
Administrativa- och konsulttjänster	3 794	3 299
Summa	190 564	171 404
3 Avskrivningar		
Inventarier	248	248
Summa	248	248
4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	4	24
Summa	4	24

5 Finansiella kostnader		
Räntekostnad	13	28
Övriga finansiella kostnader	33	31
Summa	46	60

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

6 Anläggningstillgångar

Inventarier

Anskaffningsvärde	1 241	1 241
Ackumulerade avskrivningar	-641	-393
Årets investering		
Årets avskrivning	-248	-248
Utgående bokfört värde	352	600

Fordringar

7 Kundfordringar	24 673	22 090
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20 578	20 273
Summa	45 251	42 363

Kassa och bank

8 Bank	11 768	11 070
Summa	11 768	11 070

Allmänt eget kapital

9 Balanserat resultat	18 958	13 731
Andelskapital, medlemskommuner	2 779	2 779
Årets/periodens resultat	2 344	5 227
Summa	24 081	21 738

Kortfristiga skulder

10 Leverantörsskulder	2 483	2 542
Moms	7 253	6 808
Personalens skatter och avgifter	3 178	3 129
Skulder till anställda	2	3
Upplupna semesterlöner	1 158	946
Upplupet arvode A-skatt tolkar, inkl sociala avgifter	12 253	15 171
Övriga upplupna kostnader	6 963	3 697
Summa	33 290	32 295

En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2016.

Andelskapital			
11	Årets förändring av andelskapital	0	448
	Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare		
	Under 2015 har 22 nya medlemskommuner tillkommit		
	Summa	0	448

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2017-04-07

Aslan Akbas
Ordförande

Björn Thodenius
Vice ordförande

KSAU § 121/17

Beslut om Tolkförmedling Väst, årsredovisning och revisionsberättelse
2016

KS2017.0201

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	121/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	117/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen 2016 för Tolkförmedling Väst samt enligt förslaget från revisorerna bevilja direktionens ledamöter ansvarsfrihet för 2016.

Bakgrund

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättningsservice. Skövde kommun är medlemmar sedan 1 januari 2015. Tolkförmedling Väst bildades för att stärka allas rätt till lika tillgänglig och rättssäker service och vård genom god tillgång på kvalificerade tolktjänster av hög kvalitet. Tolkförmedling Väst leds av en direktion (förbundsstyrelse) som består av förtroendevalda från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Verksamheten styrs av en förbundsordning och lyder under kommunallagen.

Handlingar

TU Beslut om Tolkförmedling Väst, årsredovisning och revisionsberättelse 2016
Tolkförmedling Väst 275 §
Revisorernas bedömning av årsredovisning Tolkförmedling Väst
Årsredovisning 2016 Tolkförmedling Väst

Skickas till

Tolkförmedling Väst

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun.

Bakgrund

Servicenämnden har föreslagit kommunfullmäktige att anta Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun.

Planen belyser vilka vattenförekomster i kommunen som är viktiga för enskild och allmän dricksvattenförsörjning. Syftet är att skyddsbehovet för dessa vattenförekomster ska beaktas i den fysiska planeringen.

Planen sammanställer det kunskapsunderlag kring enskild och allmän dricksvattenförsörjning som kommunen har idag och pekar ut behov av kompletteringar.

Utgångspunkten för planen är den vattenförsörjningsplan som togs fram för kommunen år 2010. Den planen fördes aldrig fram för beslut. Föreliggande plan har uppdaterats med ny information som framkommit sedan 2010. Dessutom har enskild dricksvattenförsörjning fått ett större utrymme.

Planen har varit utskickad på samråd till utpekade myndigheter och verksamheter och har under samrådsperioden funnits tillgänglig på kommunens hemsida.

Sammanlagt 6 yttranden har lämnats in, från Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Miljönämnden Östra Skaraborg, Sveriges geologiska undersökning, Skara kommuns miljö- och byggnadsnämnd, Skaraborgs Sjukhus Skövde samt sektor samhällsbyggnad och sektor styrning och verksamhetsstöd Skövde kommun.

Vissa ändringar har gjorts i planen utifrån inkomna yttranden. Yttranden och servicenämndens bemötanden finns redovisade i samrådsredogörelsen.

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-04-26

Diarienummer: **KS2017.0196-4**

Handläggare: **Anette Nilsson**

Handlingar

Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

Beslut 2017-04-20, SEN § 17/17, Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

Vattenförsörjningsplan för Skövde kommun

Samrådsredogörelse vattenförsörjningsplan daterad 170412

Skickas till

Servicenämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 123/17

Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

KS2017.0196

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	127/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	123/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun.

Bakgrund

Servicenämnden har föreslagit kommunfullmäktige att anta Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun.

Planen belyser vilka vattenförekomster i kommunen som är viktiga för enskild och allmän dricksvattenförsörjning. Syftet är att skyddsbehovet för dessa vattenförekomster ska beaktas i den fysiska planeringen.

Planen sammanställer det kunskapsunderlag kring enskild och allmän dricksvattenförsörjning som kommunen har idag och pekar ut behov av kompletteringar.

Utgångspunkten för planen är den vattenförsörjningsplan som togs fram för kommunen år 2010. Den planen fördes aldrig fram för beslut. Föreliggande plan har uppdaterats med ny information som framkommit sedan 2010. Dessutom har enskild dricksvattenförsörjning fått ett större utrymme.

Planen har varit utskickad på samråd till utpekade myndigheter och verksamheter och har under samrådsperioden funnits tillgänglig på kommunens hemsida. Sammanlagt 6 yttranden har lämnats in, från Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Miljönämnden Östra Skaraborg, Sveriges geologiska undersökning, Skara kommuns miljö- och byggnadsnämnd, Skaraborgs Sjukhus Skövde samt sektor samhällsbyggnad och sektor styrning och verksamhetsstöd Skövde kommun.

Vissa ändringar har gjorts i planen utifrån inkomna yttranden. Yttranden och servicenämndens bemötanden finns redovisade i samrådsredogörelsen.

Handlingar

TU Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

Beslut 2017-04-20, SEN § 17/17, Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

Vattenförsörjningsplan för Skövde kommun

Samrådsredogörelse vattenförsörjningsplan daterad 170412

Skickas till

Servicenämnden

UPPRÄTTAT DOKUMENT

Datum: 2017-04-12

Diarienummer: SEN2016.0132

Handläggare: Annika Holmén

Redogörelse för samråd gällande vattenförsörjningsplan för Skövde kommun

Samråd hölls mellan 2017-01-19 och 2017-03-17. Samrådsunderlag fanns tillgängligt på Skövde kommuns hemsida och inbjudan skickades till följande instanser:

Länsstyrelsen Västra Götaland

Västra Götalandsregionen – Skaraborgs sjukhus

Falköpings kommun

Skara kommun

Mariestads kommun

Tibro kommun

Skövde kommun – sektor samhällsbyggnad

Skövde kommun – sektor styrning och verksamhetsstöd

Miljösamverkan östra Skaraborg

Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Skaraborgsvatten

Sex yttranden har inkommit. I följande stycken är yttrandena återgivna i sin helhet med servicenämnden bemötanden.

SGU

SGU anser att det är positivt att Skövde kommun har påbörjat ett arbete med att revidera och uppdatera den kommunala vattenförsörjningsplanen. En aktuell och uppdaterad vattenförsörjningsplan utgör ett viktigt underlag i den kommunala planeringen, inte bara av vattenresurser utan även för framtid utbyggnadsplaner och kommande infrastruktur. SGU anser även att det är positivt att eventuella klimatförändringar belyses i vattenförsörjningsplanen.

Avseende den remissutgåva som översänts sammanfattas SGUs synpunkter nedan.

I kapitel 2.3.2 redovisas uppgifter från SGUs brunnsarkiv, som påpekas innehåller Brunnsarkivet i huvudsak borrhade brunnar utförda efter 1976. Avseende uppgiften om brunnens användningsområde redovisas endast den uppgift som brunnsborraren angivit i samband med att protokollet insändes till SGU. För brunnar som borrhats för enskild vattenförsörjning, och där fastigheten senare anslutits till kommunal vattenförsörjning görs ingen uppdatering av användningen. I Skövde kommun finns ca 650 brunnar i Brunnsarkivet som har angivits som dricksvattenbrunnar, och ytterligare ett antal som kan antas vara anlagda som dricksvattenbrunnar även om

UPPRÄTTAT DOKUMENT

Datum: 2017-04-12 Diarienummer: SEN2016.0132 Handläggare: Annika Holmén

det inte tydligt framgår av protokollet. Då det enligt uppgift finns 8000 personer som har enskild vattenförsörjning kan antas att det finns ett stort antal grävda brunnar och troligen även ett relativt stort antal borrhade brunnar som inte finns registrerade i brunnsarkivet. Detta beror antagligen på att de borrhats innan 1976 eller att brunnsborrare underlåtit att anmäla brunnen till SGU.

I kapitel 3 redovisas de prioriterade vattenresurserna inom Skövde kommun.

SGU har inom ramen för den hydrogeologiska kartläggningen genomfört lokala grundvattenundersökningar inom flera av de prioriterade grundvattenmagasinen i Skövde kommun under perioden 2005-2010. För flera av dessa pågår ett arbete med att sammanställa undersökningarna. Arbetet beräknas vara slutfört senast 2018 och sammanställningarna kommer att redovisas som rapporter i SGUs serie K. De områden som berörs är bland annat området vid Skövde tätort (G2), Skultorps källor (G3), Melldala (G4) och Stöpen (G5). Lokal grundvattenkartläggning har även utförts längs långa sträckor av Lokaåsen, där det i vattenförsörjningsplanen prioriterade grundvattenmagasinet Moholm är beläget. Den bedömning som visas i SGUs kartvisare "grundvattenmagasin" på www.sgu.se visar uttagsmöjligheten baserad på de lokala undersökningarna i området.

Av planen framgår att Skövde kommun planerar att ersätta reservbrunnar borrhade ned i den sedimentära berggrunden med nya reservbrunnar belägna norr om tätorten på grund av en omvärderad riskbild. SGU anser att fram tills att det finns nya vattentäkter som fullt ut kan ersätta de befintliga reservvattentäkterna i den sedimentära berggrunden bör området kring dessa fortsatt ingå i den prioriterade grundvattenförekomsten G1.

I följebrevet framgår dessutom att det finns planer på att antingen rusta upp eller lägga ner vattentäkten i Nybo (G6). Av vattenförsörjningsplanen framgår att det förekommer problem med vattenkvaliteten i Nybo. SGU anser att Skövde kommun bör säkra upp vattenförsörjningen i området samt att det bör även påbörjas undersökningar avseende antingen överföringsledning eller reservvattentäkt till Tidån.

Svar

Skövde kommun lägger till ett stycke i kapitel 2.3.2 om att det kan antas finnas grävda brunnar som inte framgår av SGUs brunnsregister. Frågan kommer utredas mer inom ramen för uppdraget att kartlägga den enskilda dricksvattenförsörjningen i kommunen.

Skövde kommun tar med sig informationen om SGUs hydrogeologiska undersökning för kommande arbete.

Skövde kommun delar inte SGUs bedömning att tillrinningsområdet för befintliga brunnar i den sedimentära berggrunden ska ingå i G1 eftersom inriktningen är att

UPPRÄTTAT DOKUMENT

Datum: 2017-04-12 Diarienummer: SEN2016.0132 Handläggare: Annika Holmén

dessa ska läggas ner. De vattenskyddsområden som finns för dessa brunnar behålls dock tills nya täkter finns och de befintliga därmed kan läggas ner.

Reservvattenförsörjning till Nybo, Vårsås och Igelstorp tas med i investeringsplanerna för Skövde VA.

Skaraborgs Sjukhus Skövde

Sjukhuset måste prioriteras i alla lägen.

Idag försörjs sjukhuset med vatten från Vättern via Borgunda. Om denna försörjning skulle brytas så har sjukhuset råvatten från Aspö in till egen reningsanläggning.

Vi måste undvika att få sjukhusets ledningssystem kontaminerat med otjänligt dricksvatten. Därför måste huvudventilen vid inkommande mätare stängas av ifall Vätternvattnet tappar tryck.

Därför måste kommunen ha som rutin att kontakta driftavdelningen på sjukhuset så fort vattenleveranser via huvudnät inte kan ske.

Svar

Sjukhuset är en prioriterad abonnent för kommunen och sjukhusets behov tas med i kommunens planer för reserv- och nödvattenförsörjning.

Rutiner för kontakt med sjukhuset vid driftstörningar finns.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter:

Skövde kommuns Vattenförsörjningsplan 2017 utgör en bra och nödvändig revidering av den tidigare vattenförsörjningsplanen. Den kommer innebära en bra utveckling av vattenförsörjningen inom kommunen. Det är viktigt att planen blir så konkret som möjligt när det gäller den framtida vattenförsörjningen i Skövde kommun. Bland annat framgår det av planen att en ny reservvattentäkt på Billingen ska utredas och att vattentäkten i Nybo förses med reningen eller läggs ner utan att det framgår när och hur det ska genomföras.

Miljönämnden ser fram emot det kommande arbetet med att ta fram en nödvattenförsörjningsplan. Det är viktigt för kommunens risk- och krishantering att det finns beredskap och rutiner på plats i förväg.

Det är viktigt att de förändringar i reservvattenförsörjningssystemet som föreslås genomförs på ett sådant sätt att kapaciteten i systemet inte påverkas. Till exempel att en ny reservvattentäkt på Billingslutningen finns på plats innan

UPPRÄTTAT DOKUMENT

Datum: 2017-04-12 Diarienummer: SEN2016.0132 Handläggare: Annika Holmén

vattenskyddsområdena Falkvägen, Gamla Kungsvägen, Dalvägen och Bergsäter avvecklas.

Det finns vattentäkter som har äldre vattenskyddsområden och vattenskyddsföreskrifter, framför allt Stöpen, men även Nybo om kommunen väljer att satsa vidare på den. Behov av uppdatering av vattenskyddsområdena och föreskrifterna bör framgå av planen. Det bör även finnas en tidsplan för arbetet.

I planen saknas redovisning av problematiken runt de metaller mm som är lokalt förekommande inom kommunen. Det är till exempel arsenik och vissa tungmetaller som dels är naturligt förekommande och dels är mera tillgängliga i de rödfyrrester som finns i kommunen.

I utredningen för en ny reservvattentäkt längre norrut på Billingen behöver kommunen ta hänsyn till eventuella förekomster av rödfyr längs Billingens sluttning.

Planen behöver kompletteras med problematiken kring förekomst av poly- och perfluorerade alkylsubstanser (PFAS). PFAS kan bland annat finnas vid brandplatser, verkstads- och elektronikindustri, impregnering av papper och textilier, deponier och avloppsvatten. Livsmedelsverket har uppdaterat rekommendationerna om riskhanteringsåtgärder för dricksvatten och fisk som är förorenat av PFAS. Syftet med de åtgärder som rekommenderas är dels att snabbt minska exponeringen av PFAS från förorenat dricksvatten, dels att långsiktigt minimera intaget av PFAS från dricksvatten och fisk. PFAS bör inte förekomma i dricksvatten. Långvarigt intag av dricksvatten med höga halter PFAS misstänks öka risken för negativa hälsoeffekter. För att behålla höga säkerhetsmarginaler bör summan av PFAS i dricksvattnet vara under 90 nanogram per liter.

Enskilda dricksvattentäkter

Det är positivt att Skövde VA fått i uppdrag att bygga upp en kunskapsbas kring enskild dricksvattenförsörjning inom kommunen. Det är ju cirka 15 procent av kommunens befolkning som får sitt dricksvatten från enskilda vattentäkter som vi i dagsläget inte har så mycket kunskap om när det gäller vattenkvaliteten. Det framgår däremot inte särskilt tydligt vad syftet med kunskapsinhämtningen är, vad kommunen ska använda uppgifterna till.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har databasen Brunnsarkivet som enbart innehåller bergborrhade brunnar. Det finns ett okänt antal grävda brunnar för uttag av grundvatten ur jord. Dessa saknas i kunskapsunderlaget.

I sin handlingsplan för miljönämndens arbete med åtgärder i områden med rödfyr (fastställd 2015-09-09) har nämnden identifierat att det finns kunskapsluckor gällande förekomsten av enskilda vattentäkter inom områden med rödfyr. Här finns således ett arbete att utföra.

UPPRÄTTAT DOKUMENT

Datum: 2017-04-12 Diarienummer: SEN2016.0132 Handläggare: Annika Holmén

Problemen med förorenat grundvatten vid Ranstadsverket och det planerade miljöriskområdet vid Ranstadsverket saknas i planen. Alla berörda fastigheter har vattervatten, men det kan finnas äldre enskilda vattentäkter som fortfarande kan användas.

Gränsvärdena för radon är i dagsläget dessa:

- I Livsmedelsverkets råd för enskild dricksvattenförsörjning finns det en gräns för otjänligt på om radonhalten i vattnet överstiger 1000 Bq per liter.
- I Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2001:30) som gäller större anläggningar och vattenverk, så finns det två gränser: >1000 Bq per liter (otjänligt) och >100 Bq per liter (tjänligt med anmärkning)

I not 30 på sidan 12 framgår det att gränsen för otjänligt vatten för fluorid är 1,5 mg per liter. Detta gäller för anläggningar för dricksvattenförsörjning som omfattas av Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2001:30). I Livsmedelsverkets råd för enskild dricksvattenförsörjning finns det två gränsvärden: 1,3 mg per liter (tjänligt med anmärkning) och 6,0 mg per liter (otjänligt).

Klimatförändringar

Det är positivt att planen innehåller ett resonemang om dricksvattenförsörjning i ett förändrat klimat. Under 2016 upplevde vi att grundvattennivåerna var mycket låga, och prognosen under 2017 säger att det kommer att fortsätta vara låga nivåer. Planen bör kompletteras med detta perspektiv samt kommunens strategier för låga grundvattennivåer.

Det är positivt att grundvattenförekomsternas känslighet för klimatförändringar kommer att behandlas i den kommande klimatanpassningsplanen.

Låna en geolog

Miljönämnden vill slå ett slag för tjänsten "Låna en geolog" som SGU erbjuder kommuner, länsstyrelser och andra aktörer inom samhällsplaneringen. En av SGUs geologer eller en annan expert kommer till kommunen och hjälper till att finna, förstå och tolka geologiska data och använda geologisk kunskap.

Syftet med tjänsten är att tillsammans öka förutsättningarna för att:

- Geologisk information nyttjas på rätt sätt
- Skydda Sveriges grundvatten
- Hushålla med de svenska naturresurserna
- Förebygga risker inom samhällsplaneringen

Svar

Syftet med vattenförsörjningsplanen är att identifiera vattenförekomster i kommunen som är viktiga för enskild och allmän dricksvattenförsörjning. Identifierade åtgärdsbehov inom den allmänna dricksvattenförsörjningen tas med i Skövde VAs investeringsplaner och i kommande revidering av VA-planen.

UPPRÄTTAT DOKUMENT

Datum: 2017-04-12 **Diarienummer:** SEN2016.0132 **Handläggare:** Annika Holmén

Vi instämmer i åsikten att befintliga reservvattenresurser ska behållas tills nya är i drift för att bibehålla reservvattenkapaciteten. Texten i första stycket under rubrik 6.2 kompletteras för att förtydliga detta.

Under rubrik 6.2 beskrivs nuläget gällande vattenskyddsområden för kommunens vattentäkter. Kommunen arbetar kontinuerligt med att revidera äldre vattenskyddsområden.

Samlat underlag om enskilda dricksvattenbrunnar i kommunen saknas. Kunskap kan finnas spridd på olika verksamheter och i viss mån saknas. Den enskilde fastighetsägaren har ansvar för sin vattenförsörjning. Som stöd för fastighetsägare och även som planeringsunderlag för kommunala verksamheter ser kommunen dock ett värde i att bygga upp en databas med den information som finns inom organisationen och ev komplettera den för att få ett bättre underlag.

Beskrivningen av enskilt dricksvatten i planen är baserat på den information som lämnats från de som medverkat i framtagandet. Information som finns hos Miljönämnden gällande metaller, radon, PFAS mm är värdefullt att få med i den databas som ska byggas upp.

Texten under rubrik 2.3.2 har kompletterats med gränsvärden för radon och fluorid.

Tredje stycket under rubrik 5 kompletteras med en mening om de låga grundvattennivåer som varit den senaste tiden. Strategier och mer lokala bedömningar återkommer i kommunens klimatanpassningsplan.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Syftet med denna vattenförsörjningsplan uppges vara att belysa vilka vattenförekomster i kommunen som är viktiga för enskild och allmän dricksvattenförsörjning, både idag och i framtiden.

Enligt länsstyrelsen i Västra Götalands bedömning tillgodoser planen det angivna syftet och utgör därmed ett bra planeringsunderlag för kommunens vidare VA-planering.

När det gäller redovisning av vilka åtgärder som planeras genomföras för att säkerställa tillgången till nödvändiga vattenresurser för kommunens framtida dricksvattenförsörjning, så saknar dock länsstyrelsen en överskådlig sammanställning och tidplan för detta.

Länsstyrelsen förutsätter därför att förslag till konkreta åtgärder för att skydda viktiga dricksvattenförekomster och därmed trygga kommunens dricksvattenförsörjning kommer att tas fram i det vidare arbetet med VA-planeringen och ingå som en del i kommunens VA-plan.

UPPRÄTTAT DOKUMENT

Datum: 2017-04-12 Diarienummer: SEN2016.0132 Handläggare: Annika Holmén

Svar

Syftet med vattenförsörjningsplanen är att identifiera vattenförekomster i kommunen som är viktiga för enskild och allmän dricksvattenförsörjning. Identifierade åtgärdsbehov inom den allmänna dricksvattenförsörjningen tas, precis som Länsstyrelsen förutsätter, med i Skövde VAs investeringsplaner och i kommande revidering av VA-planen.

Skara kommuns miljö- och byggnadsnämnd

Skara Kommuns miljö- och byggnadsnämnd anser att vattenförsörjningsplanen är ett gediget arbete som ger en bra översikt. Planen visar både för- och nackdelar över vattenförsörjningen i Skövde kommun.

Föreslagna tillägg och ändringar i vattenförsörjningsplanen

Det saknar i vattenförsörjningsplanen karta och definition över vattenskyddsområde för reservvattentäkter.

I vattenförsörjningsplanen borde det finnas en nödvattenplan för Kärnsjukhuset och Vårdcentraler i Skövde kommun samt stora livsmedelsanläggningar som säkrar deras tillgång till vatten vid kris.

Samverkan sker med medlemskommunerna i skaraborgsvatten för nödvattenförsörjning men det saknas information om hur denna samverkan sker med nödvattenslösningar.

Det står inget i vattenförsörjningsplanen om hur man bevakar grundvattennivåerna i Skövde kommun.

Svar

En plan för nödvattenförsörjning är under framtagning och kommer att färdigställas under våren 2017.

Kommunen har ingen systematisk mätning av grundvattennivåerna. SGU övervakar grundvattennivåer i området.

Samverkan med medlemskommunerna för Skaraborgsvatten sker i form av övningar, samnyttjande av nödvattentankar och material. Stycke om detta läggs till i 2.2.1

Skövde kommun, sektor styrning och verksamhetsstöd samt sektor samhällsbyggnad

Det som särskilt bör beaktas är följande:

- I samverkan med berörda myndigheter och aktörer värna Vättern som vattentäkt
- Säkerställa att vattentäkten inom Aspö område (G2) även fortsättningsvis skyddas
- Förutsättningarna för att skapa en ny vattentäkt i G1 området måste utredas innan övriga funktionsdugliga täkter avvecklas
- Skövde VA bör ansvara för att bygga upp en kunskapsbas kring enskilt dricksvatten

Sektor samhällsbyggnad anser att Skövde kommun borde arbeta för att säkerställa att den primära källan till dricksvattenförsörjning för Skövde, det vill säga sjön Vättern, skyddas och värnas långsiktigt. Den ligger utanför planen men är ju helt avgörande för Skövde kommuns dricksvattenförsörjning och SSB anser att det borde finnas en resurs på VA som arbetar med frågan mellankommunalt, mot länsstyrelse och övriga berörda myndigheter. Skultorp och Nybo behöver förses med reservvatten och det är också ett övergripande vattenförsörjningsarbete i hela Skaraborg viktigt och där Hökensås och Lokaåsen kan vara alternativ.

SSB ser positivt på att ett nytt område, G1, pekas ut för en ny vattentäkt. Detta behöver tas med i kommunens översiktsplanering så att områdets stora betydelse för dricksvattenförsörjningen tas med i planeringen av markanvändningen. I dagsläget är ett större område utpekad men när det väl avgränsats bör det skyddas på lämpligt sätt.

Vad gäller område G2, Aspö vattentäkt, behöver risker och känslighet för området bli väl kända då risknivån är så hög och exploateringsstrycket högt. Idag finns beskrivningar i det tekniska underlaget till vattenskyddsområdet och de försiktighetsåtgärder som behövs är medtagna i föreskrifterna. Kommunen bör framöver planera markanvändningen noga och ta ställning till om planerad markanvändning är förenlig med de bestämmelser som redan finns för området. I ÖP idag finns inga ytor i området för exploatering med bostäder eller skola utöver Aspö och Frostaliden.

I planen föreslås att reserv- och nödvattentäkterna på berget ska plockas bort och där upplever SSB viss osäkerhet i frågan och hoppas att VA utrett frågan grundligt. Utifrån diskussion med VA uppfattar SSB att ta bort täkterna och därmed vattenskyddsområdena nog inte ger stora möjligheter till ytterligare byggnation men däremot att ett antal praktiska och administrativa hinder och kostnader försvinner. Ex förbud för privat användning av bekämpningsmedel och tillstånd för yrkesmässig användning, förbud mot bergborrning och materialtäkt och tillstånd för schaktningsarbeten. Om vattentäkterna ska vara kvar behöver större investeringar göras enligt VA.

UPPRÄTTAT DOKUMENT

Datum: 2017-04-12 Diarienummer: SEN2016.0132 Handläggare: Annika Holmén

SSB anser vidare att Skövde VA bör ansvara för att bygga upp en kunskapsbas kring enskilt dricksvatten. I Sverige finns ingen direkt utpekad som ansvarig för den frågan utan det är mycket upp till den enskilda fastighetsägaren. I vattenförsörjningsplanen anges som en åtgärd att kommunen ska börja bygga upp en kunskapsbas kring enskilt dricksvatten.

Ur beredskaps- och säkerhetsperspektiv är det synnerligen viktigt att reservvattenförsörjning finns för att säkerställa behovet av vatten inom kommunen vid avbrott eller störning i ordinarie försörjning. Det är vidare angeläget att utreda möjligheterna till att skapa nya reservvattentäkter innan befintliga, funktionsdugliga, täkter avvecklas. Ur beredskaps- och säkerhetsperspektiv är det positivt med att ytterligare reservvattentäkter skapas i områden utanför tätbebyggt område, exempelvis G1.

G2 Aspö-området är av vital betydelse för vattenförsörjningen av sjukhuset och centrala Skövde och dess användbarhet måste värnas. Utan denna täkt skulle centrala Skövde hamna i en mycket besvärlig situation om ordinarie vattenförsörjning störs, vilket har inträffat vid några tillfällen. Vattentäkt Simsjön är ej tjänlig som reservvattentäkt varvid en avveckling ej påverkar övrig vattenförsörjning.

En plan för nödvattenförsörjning är under framtagning och kommer att färdigställas under april-maj 2017.

Svar

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten ansvarar för dricksvattenproduktionen för kommunerna Skövde, Falköping och Skara med vatten från Vättern. Att skydda och värna Vättern som råvattentäkt ses som en del i kommunalförbundets uppdrag. Arbetet med en regional vattenförsörjningsplan bör ske under samordning av Länsstyrelsen.

Vi ser det som positivt att den sektor i kommunen som ansvarar för den fysiska planeringen instämmer i bedömningen att Aspö-områdets förutsättningar som dricksvattentäkt skyddas.

Vi instämmer i åsikten att befintliga reservvattenresurser ska behållas tills nya är i drift för att bibehålla reservvattenkapaciteten. Texten i stycke xxx kompletteras för att förtydliga detta.

Hur en kommun ska arbeta med enskilt dricksvatten är, som framgår av vattenförsörjningsplanen, inte helt klart. Det är därför viktigt att det finns ett samarbete i dessa frågor mellan olika funktioner i kommunen, exempelvis VA, miljönämnd, folkhälsa och landsbygdsutveckling. Att peka ut en funktion som huvudansvarig eller sammankallande i arbetet kan ge styrka åt det fortsatta arbetet. Texten under rubrik 6.2 revideras till att peka ut servicenämnden, som ansvarig för VA-verksamheten, som lämplig för detta uppdrag.

Program

Policy

» Plan

Riktlinjer

Regler

Plan för Vattenförsörjning i Skövde kommun

Beslutad av kommunfullmäktige
datum månad år, § XX. Dnr XXXXX.XXXX

Innehåll

1	Inledning	5
1.1	Genomförande	5
1.2	Avgränsning	6
2	Dricksvattenförsörjning i Skövde kommun.....	7
2.1	Ordinarie allmän dricksvattenförsörjning	7
2.2	Reserv- och nödvattenförsörjning	7
2.2.1	Nödvattenförsörjning i Skövde kommun.....	8
2.2.2	Reservvattenförsörjning inom Borgundas försörjningsområde	9
2.2.3	Reservvatten till Melldalas försörjningsområde	10
2.2.4	Reservvatten till Vassbackens försörjningsområde inom Skövde kommun	11
2.3	Enskild och samfällad dricksvattenförsörjning.....	12
2.3.1	Samfällt ägda dricksvattenanläggningar	13
2.3.2	Enskilt ägda dricksvattenanläggningar	13
3	Prioriterade dricksvattenförekomster	17
3.1	Ytvatten från Vättern (S1)	17
3.2	Grundvatten från Billingen (G1).....	17
3.3	Grundvatten från Skövde (G2).....	18
3.4	Grundvatten från Skultorps vattentäkt (G3)	19
3.5	Grundvatten från Melldala (G4)	19
3.6	Grundvatten från Stöpen (G5).....	20
3.7	Grundvatten från Nybo (G6).....	20
3.8	Grundvatten från Moholm (G7).....	20
4	Bedömning av prioriterade dricksvattenförekomster	21
5	Dricksvattenförsörjning i ett förändrat klimat.....	24
6	Vattenförsörjningsplanens roll i kommunens framtida planering.....	26
6.1	Underlag till översiktsplanering.....	26
6.2	Ytterligare åtgärder för en säkrare dricksvattenförsörjning	26

Dokumenttyp: Plan

Dokumentet gäller för: SSE, SSB, SSV

Diarienummer: XXX

Reviderad: 2017-03-29

Giltighetstid: Tillsvidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 2020-03-31

Dokumentansvarig: VA-chef

Andra tillhörande dokument: VA-policy, VA-plan, Nödvattenplan

Definitioner

Allmän VA-anläggning	En VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattentjänstlagen ¹
Dricksvatten	Allt vatten som är avsett för dryck, matlagning eller beredning av livsmedel. ²
Dricksvattenförekomst	Vattenförekomst som kan användas eller används för dricksvattenförsörjning.
Enskild anläggning	En VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän va-anläggning ³
Grundvattenförekomst	Enligt vattendirektivets definition: En avgränsad volym grundvatten i en eller flera akviferer. ⁴
Tillrinningsområde, ytvatten	Den landyta från vilket vatten rinner av till en sjö eller ett vattendrag
Tillrinningsområde, grundvatten	Det område inom vilket vatten delvis infiltrerar i marken och tillförs grundvattenmagasinet. Tillrinningsområdet begränsas av grundvattendelare vilka ibland, men inte alltid, överensstämmer med den topografiska vattendelaren i samma område.
Vattenförsörjning	Försörjning av i första hand dricksvatten (vatten till hushåll och institutioner för användning som dricksvatten, tvättvatten etc.) men även av vatten för bevattning och användning i industrin. Med vattenförsörjning avses i denna vattenförsörjningsplan all försörjning av vatten till normal hushållsanvändning (SFS 2006:412) enligt dricksvattenkungörelsen men även till industri och jordbruk enligt dessa krav.

¹ Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

² Anders Nordström, Dricksvatten för en hållbar utveckling

³ Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

⁴ Vattendirektivet 2000/60/EG

Vattentäkt	Med vattentäkt avses bortledande av yt- eller grundvatten för vattenförsörjning, värmeutvinning eller bevattning. ⁵
Vattenuttag	Den mängd (rå)vatten som tas ut från grundvattenmagasin eller ytvatten för att användas i samhället som dricksvatten, bevattning eller industriproduktion. Vattenuttag för dricksvattenförsörjning kan vara allmänt eller enskilt. Allmän dricksvattenförsörjning sker via de vattenverk som kommunen ansvarar för. Enskilda vattenförsörjning sker genom vattenuttag från en egen vattentäkt, vanligtvis en privat brunn (för hushåll), men också t.ex. när en industri tar upp vatten för att använda t.ex. som kylvatten i en industriprocess.
Ytvattenförekomst	Enligt vattendirektivets definition: En avgränsad och betydande ytvattenförekomst som till exempel en sjö, ett magasin, en å, flod eller kanal, ett vatten i övergångszon eller en kustvattensträcka. ⁶

⁵ Miljöbalken 11 kap. § 5

⁶ Vattendirektivet 2000/60/EG

1 Inledning

Vattenförsörjningsplanen tydliggör vilken betydelse kommunens vattenförekomster har för dricksvattenförsörjningen. Detta är ett nödvändigt underlag för att möjliggöra hänsyn till dricksvattenintresset i samhällsplaneringen.

År 2010 togs en vattenförsörjningsplan fram för Skövde kommun, denna har inte blivit politiskt antagen. År 2016 har det blivit aktuellt att fastställa vattenförsörjningsplanen varför rapporten från år 2010 har kompletterats och uppdaterats med information som framkommit sedan dess. I denna uppdaterade version av vattenförsörjningsplanen får enskild dricksvattenförsörjning större utrymme än tidigare. Kommunen har också gjort en uppdaterad bedömning av de vattenförekomster som prioriterades 2010 och flera av de prioriterade vattenförekomsterna har strukits. Även underlaget till bedömningen har uppdaterats. Ingen ny identifiering av vattenförekomster har gjorts.

I samband med uppdateringen har också vattenförsörjningsplanens syfte renodlats så att det stämmer överens med det SGU förespråkar i sin rapport "*Vattenförsörjningsplaner – identifiering av vattenresurser viktiga för dricksvattenförsörjning*". Detta innebär att den beskrivning av åtgärder och mål för det tekniska distributionssystemet som inkluderades i 2010 års vattenförsörjningsplan har uteslutits. Dessa åtgärder hanteras istället inom ramen för Skövde VA:s verksamhetsplanering.

1.1 Genomförande

Den vattenförsörjningsplan som togs fram år 2010, som nu uppdaterats, togs fram genom löpande dialog mellan Swecos projektgrupp och representanter främst inom Skövde kommuns VA-enhet samt Miljöförvaltningen Östra Skaraborg, MÖS. Arbetet inleddes då med ett informationsmöte för berörda tjänstemän och politiker i kommunen.

Uppdateringen av innehållet i denna Vattenförsörjningsplan 2016 har utförts av Sweco i nära samarbete med Skövde kommuns VA-enhet, som under arbetet har gjort avstämningar med MÖS och Sektor samhällsbyggnad. Skövde kommun har gjort den uppdaterade prioriteringen.

1.2 Avgränsning

Upprättande av vattenförsörjningsplanen har inte omfattat något fältarbete. De bedömningar som görs inom ramen för vattenförsörjningsplanen grundas på tillgänglig information från Skövde kommun, SGU, VISS⁷ samt Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

De uppskattningar som gjorts av hur mycket vatten som kan tas ut i olika vattenförekomster är mycket översiktliga och baseras på tillgänglig information från SGU respektive en översiktlig beräkning av tillrinning till berörda vattenförekomster.

Utöver sjön Vättern samt grundvattenförekomsten vid Vassbacken vattentäkt, som utgör huvudsakliga källor till vattenförsörjning inom Skövde kommun, har prioriterade dricksvattentillgångar belägna utanför Skövdes kommungräns inte identifierats även om dessa teoretiskt skulle kunna utgöra resurser i kommunens dricksvattenförsörjning. Motivet är att kommunens vattenförsörjningsplan syftar till att tydliggöra vattenförekomsternas värde, som underlag för fysisk planeringen inom Skövde kommun.

En del information i vattenförsörjningsplanen, såsom exempelvis benämningar på vattenförekomster, baseras på information från VISS⁸. Uppdatering sker löpande av databasen varför återgiven information kan komma att förändras i databasen och kräva en uppdatering i denna vattenförsörjningsplan.

⁷ Vatteninformationssystem i Sverige – länsstyrelsernas databas för information om vattenförekomster, viss.lansstyrelsen.se

⁸ Vatteninformationssystem i Sverige, viss.lansstyrelsen.se

2 Dricksvattenförsörjning i Skövde kommun

2.1 Ordinarie allmän dricksvattenförsörjning

De allmänna vattenverken försörjer idag 85 % av Skövde kommuns befolkning, det vill säga ca 42 000 personer, med dricksvatten⁹. De invånare i Skövde kommun som är anslutna till den allmänna vattenförsörjningen får huvudsakligen sitt vatten från Vättern. Grundvattentäkten Lokaåsen, belägen i Töreboda kommun försörjer invånare i Tidän med dricksvatten. Mer information om dessa vattentäkter följer i kapitel 3 *Prioriterade vattenförekomster*.

- Vätternätet renas vid Borgunda vattenverk i Falköpings kommun och drivs av kommunalförbundet Skaraborgsvatten. Kommunalförbundet Skaraborgsvatten bildades 1959 och ägs tillsammans av Skövde, Falköping och Skara kommun. Förbundets uppdrag är att leverera dricksvatten till medlemskommunerna. Kommunerna sköter själva sin reservvattenförsörjning. Drygt 39 500 personer, vilket motsvarar knappt 80 % av invånarna i Skövde kommun, försörjs med Vätternätet från Borgunda vattenverk. Från mars 2017 förses även Lerdala och Timmersdala med Vätternätet via Eggby i Skara kommun.
- Vid Vassbackens vattenverk renas grundvatten från Lokaåsen. Vassbackens vattenverk ligger inom och ägs av Töreboda kommun. Lokaåsen vattentäkt försörjer ca knappt 900 boende i Tidän med dricksvatten.

Utanför kommunens verksamhetsområden för dricksvatten finns enskilda fastigheter och föreningar som via avtal är anslutna till det allmänna dricksvattennätet. Skaraborgsvatten har dessutom fastigheter som enskilt eller med förening är direkta kunder till förbundet. Det finns dels drygt 80 fastigheter som är anslutna längs överföringsledningen från Borgunda vattenverk till Skövde och dels fastigheter i Häggum som är anslutna till överföringsledningen till Skara kommun.

Med utgångspunkt från Skövde kommuns vision om 60 000 invånare, dvs. en ökning med strax under 10 000 personer jämfört med idag, och ett antagande att dessa ca 10 000 personer kommer att ha sin vattenförsörjning tillgodosedd från de allmänna vattenverken, förväntas vattenförbrukningen öka med ca 20 %, d.v.s. från dagens 135 l/s till strax över 165 l/s. Denna uppskattning är dock mycket osäker.

2.2 Reserv- och nödvattenförsörjning

Kommunens ansvar för att tillgodose behovet av dricksvattenförsörjning genom en allmän VA-anläggning påverkas inte av omständigheterna, utan gäller såväl vid en normal kommunhändelse som vid en extraordinär händelse¹⁰. Det innebär att kommunen behöver ha tillgång till nöd- och reservvattenförsörjning.

Nödvattenförsörjning är en akut lösning som sätts in under kortare perioder i händelse av att den ordinarie vattenförsörjningen är helt eller delvis utslagen. Nödvatten är vatten för dryck, matlagning och personlig hygien som distribueras utan att nyttja det ordinarie ledningsnätet¹¹. Distribution kan istället exempelvis ske med tankar eller tankbilar. Även ett nödvatten ska uppfylla kraven enligt Livsmedelsverkets föreskrifter för dricksvattenkvalitet¹².

⁹ VA-plan, Skövde kommun 2015

¹⁰ 6 § Lagen om allmänna vattentjänster.

¹¹ Grundas på definition hämtad från Livsmedelsverkets *Risk- och sårbarhetsanalys för dricksvattenförsörjningen* (2007).

¹² SLVFS, 2001:30.

Enligt Livsmedelsverkets rapport *Nationell strategi för dricksvattenförsörjning under korta kriser*¹³ (2014) är ett hushålls vattenbehov vid kris till 3-5 L/p/d inom några timmar och 10-15 L/p/d inom 3 dygn.

Diskussioner förs mellan medlemskommunerna i Skaraborgsvatten om att skapa gemensamma resurser för nödvattenförsörjning då flera kommuner i dagsläget saknar tankbilsresurser för trygg nödvattenförsörjning.

Reservvattenförsörjning är dricksvatten som distribueras via det ordinarie ledningsnätet men från alternativ källa eller alternativ huvudledning än vid ordinarie försörjning¹⁴.

De scenarier som kan skapa behov av reservvattenförsörjning kan utgöras av att en vattentäkt har blivit förorenad eller t.ex. om ledningsarbeten kräver avstängning. Reservvatten kan lösas på ett antal olika sätt beroende på möjligheter i kommunen och på vilken typ av störning som uppkommit:

- En reservvattentäkt kopplas på det ordinarie vattenverket och ledningsnät.
- Ett reservvattenverk med tillhörande täkt kopplas på ordinarie ledningsnät
- Ett reservvattenverk som kopplas till den ordinarie täkten och ordinarie ledningsnät.

En reservvattentäkt ska kunna ersätta en ordinarie vattentäkt när denna blir obrukbar, exempelvis på grund av akut förorening, ledningsbrott eller liknande. En reservvattentäkt bör kunna nyttjas under längre perioder eller permanent. Även ett reservvatten måste uppfylla kraven enligt Livsmedelsverkets föreskrifter för dricksvattenkvalitet³.

Det är av naturliga skäl mycket svårt att skapa och/eller upprätthålla en heltäckande reservvattenförsörjning för en kommun eftersom scenarierna för bortfall i den ordinarie försörjningen är oändliga. Strävan är därför att minst kunna ha täckning för de mest sannolika bortfallsscenarierna och sedan lita till att man med de förberedelser och resurser som finns tillgängliga klarar av att lösa övriga.¹⁵

Ett mål från kommunen är 50 % täckning för ordinarie leverans. Speciella samhällsinrättningar som sjukhus, servicehus, storkök, vårdcentraler, skolor etc. har andra behov.¹⁶ I Skövde kommun är tidshorizonten för reservvattenförsörjningen ca tre månader, motsvarande ett större rörbrott eller tillfälliga kvalitetsproblem i råvattentäkten. Det är också för detta scenario som reservvattentäkterna är testade. Idag finns inte förutsättningar för att klara reservvattenförsörjning längre än så då vattnet från reservvattentäkterna inte är tjänligt.

Utredningar pågår vid Hökensås i Tidaholms kommun, prospekteringsprojektet är dock inte klart. Skaraborgsvatten har skrivit avtal med Tidaholms kommun om att förse dem med reservvatten och i gengäld motta en begränsad mängd vatten från Tidaholms kommun om detta visar sig vara möjligt.

2.2.1 Nödvattenförsörjning i Skövde kommun

Vattentankar för nödvattenförsörjning finns inom kommunen. Det sker också samverkan med andra kommuner i närområdet, framförallt övriga medlemskommuner i Skaraborgsvatten med gemensamma övningar och samnyttjande av nödvattentankar och annat material. Skövde kommun saknar dock nödvattenplan och har inte heller någon förteckning över prioriterade abonnenter. Ett arbete med att ta fram nödvattenplan har inletts under våren 2017.

Livsmedelsverket har också skapat en nationell vattenkatastrofgrupp, VAKA, som tillhandahåller material vid nödsituationer och också kan bistå med rådgivning och expertstöd vid en kris. VAKA

¹³ Korta kriser definieras i strategin som kriser kortare än tre veckor. Siffrorna baseras på tidigare

¹⁴ Grundas på definition hämtad från Livsmedelsverkets *Risk- och sårbarhetsanalys för dricksvattenförsörjningen* (2007).

¹⁵ Skövde kommuns reservvattenförsörjning, Skövde kommun.

¹⁶ Skövde kommuns reservvattenförsörjning, Skövde kommun.

finns tillgängligt för samtliga kommuner och vid större avbrott i större skala kan dock tillgången på material vara begränsad.

2.2.2 Reservvattenförsörjning inom Borgundas försörjningsområde

Vid avbrott i den ordinarie försörjningen från Borgunda vattenverk, som varar upp till ett dygn, kan det normala behovet tillgodoses genom den stående vattenmängden i de reservoarer som finns på ledningsnätet.

Vid längre avbrott än ett dygn levereras reservvatten ut på ledningsnätet. Reserv- och nödvattenförsörjning ingår inte i Skaraborgsvattens uppdrag utan detta ansvar har VA-huvudmännen i respektive medlemskommun. Möjligheten för Skaraborgsvatten att även förse kommunerna med reservvatten har utretts men i nuläget finns inte möjlighet till detta.

Inom det område i Skövde kommun som normalt får Vätternvatten från Borgunda vattenverk finns tio anläggningar vars syfte är att nyttjas för nöd- eller reservvattenförsörjning.

- Skövde grundvattenförekomst
 - Aspö vattentäkt
- Billingen grundvattenförekomst
 - Bergsätters källor vattentäkt
 - Dalvägen vattentäkt
 - Falkvägen vattentäkt
 - G:a Kungsvägen vattentäkt
- Skultorp källor vattentäkt
- Stöpen grundvattenförekomst
 - Stöpen V vattentäkt
 - Stöpen Ö vattentäkt
- Nybo vattentäkt

Vattenanalyser visar att samtliga reservvattentäkter vid något tillfälle har indikerat ett vatten som är tjänligt med anmärkning eller otjänligt enligt Livsmedelsverkets krav. Vanliga problemparametrar är turbiditet, pH, kalcium, järn och mangan samt i några fall koliforma bakterier.

Tidigare har även Simsjön varit en resurs för nödvattenförsörjning och har i tidigare vattenförsörjningsplan utpekats som en prioriterad vattenförekomst. Vattenkvaliteten i sjön gör att den i dagsläget inte lämpar sig för dricksvattenförsörjning och vattendistributionsanläggningen vid sjön är avvecklad. Simsjön behandlas därför inte vidare i denna vattenförsörjningsplan.

I 2010 års vattenförsörjningsplan prioriterades också Igelstorps reservvattentäkt. Vattentäkten utgörs av en bergborrad brunn som vid leveransavbrott kunnat försörja Igelstorp samhälle med vatten. Under 2016 har det framkommit uppgifter kring status och risker kring vattentäkten som visar på dels bristande vattenkvalitet och dels större investeringsbehov. Täckten föreslås därför avvecklas och vattenförekomsten finns inte med bland de prioriterade förekomsterna i föreliggande vattenförsörjningsplan.

Den del av Skövde kommun som försörjs med Borgundavatten delas upp i fyra olika försörjningsområden utifrån det geografiska läget för reservvattentäkterna. Förutsättningarna för reservvattenförsörjning inom de olika delområdena presenteras i Tabell 1.

Tabell 1 Uppdelningen av Borgundas försörjningsområde i delområden ger följande tillgång på reservvatten i de olika delarna

Försörjningsområde	Reservvattentäkter	Kapacitet (m ³ /dygn) ¹⁷	Antal personer	Normalförbrukning 2016	Täckningsgrad av normal förbrukning (%)
Skövde tätort	Aspö	4 200 ¹⁸	29 500	9 840	ca 70
	Bergsätters källor	2 600			
	Dalvägen				
	Falkvägen G:a Kungsvägen				
Igelstorp och Nybo	Nybo	100 ¹⁹	1 400	340	30
Skultorp	Skultorp källor	300	3 500	947	30
Stöpen, Ulvåker och Väring	Stöpen V och Ö	1 300	2 100	410	320

Utifrån det mål som kommunen satt upp, att kunna producera ett reservvatten som täcker 50 % av det normala behovet finns i dagsläget överkapacitet i vissa delar av Borgundas distributionsområde (vattentäkterna Skövde och Stöpen) medan det i andra delar råder brist på reservvatten (Nybo och Skultorp).

Det är idag inte möjligt att ta ut den överkapacitet som finns i vattentäkterna vid Stöpen (V+Ö) och distribuera till Skultorp, Igelstorp eller Nybo. Detta medför att tillgången till reservvatten är olika i olika delar av Borgundas distributionsområde. Om situationen så kräver kan beslut tas om att stänga av vattnet för storkonsumerande företag enligt kommunens ABVA. Dialog bör föras från VA-enheten med dessa verksamheter.

Utifrån de krav som Livsmedelsverket idag ställer avseende reservvattenförsörjning kan konstateras att samtliga delar av Borgundas distributionsområde saknar detta idag. För försörjningsområdena Stöpen, Ulvåker och Väring är uttagskapaciteten i berörda vattentäkter inte den begränsande faktorn utan snarare den bristfälliga vattenkvaliteten. För Skövde centralort liksom Skultorp är det dels kapaciteten i berörda vattentäkter, dels kvaliteten som medför avsaknad av fullständig reservvattenförsörjning.

2.2.3 Reservvatten till Melldalas försörjningsområde

Distributionsområdet som försörjer invånare i Timmersdala och Lerdala med dricksvatten kommer från och med 2017 att försörjas med Vättervatten vid ordinarie försörjning. Melldala vattentäkt kommer att nyttjas för reservvattenförsörjning.

¹⁷ Skövde kommuns reservvattenförsörjning, Skövde kommun.

¹⁸ Idag är den sammanlagda kapaciteten hos brunnarna B2,B3 och B4 55-60 L/s. Vattendomen medger dock ett maximalt uttag av 52 L/s (ca 4 500 m³/d). Skaraborgs sjukhus (KSS) är prioriterad användare i en nödsituation. Deras förbrukning är 300 m³/dygn vilket inte räknas med i tillgänglig kapacitet samt täckningsgrad för Skövde tätort.

¹⁹ Nybo vattentäkt

Vattenvolymen i de reservoarer som finns på ledningsnätet (219 m³ i Lerdala och 186 m³ i Timmersdala) räcker för försörjning i drygt ett dygn. Om avbrott orsakas av exempelvis ledningsbrott mellan vattenverket och reservoarerna i Timmersdala och Lerdala finns alltså möjlighet att försörja abonnenterna från ordinarie ledningsnät i ett dygn.

Tabell 2 Täckningsgrad med reservvatten till Lerdala och Timmersdala

Försörjningsområde	Reservvattentäkter	Kapacitet (m ³ /dygn) ²⁰	Normalförbrukning 2016	Täckningsgrad av normal förbrukning (%)
Lerdala	Melldala	620	69	Ca 280
Timmersdala			202	

2.2.4 Reservvatten till Vassbackens försörjningsområde inom Skövde kommun

Skövde kommun har ingen vattentäkt som kan nyttjas för att försörja samhället Tidän i det fall avbrott uppkommer i vattenleveransen från Vassbackens vattenverk. Normalförbrukningen i Tidän 2016 är 210 m³/dygn.

Vattenvolymen i Tidäns vattenreservoar (158 m³) räcker för försörjning i upp knappt ett dygn. Om avbrott orsakas av exempelvis ledningsbrott på ledningen till Tidän finns alltså möjlighet att försörja användare från ordinarie ledningsnät i ett dygn.

Vid ett längre avbrott i leveranserna till Tidän eller problem med vattenkvalitén från Vassbacken kan reservoaren i Tidän fyllas med tankbilsleveranser från exempelvis Våring. För att kunna leverera vatten motsvarande 50 % av normalförbrukningen i området krävs 11 tankbilar per dygn.

Diskussioner förs om att bygga en överföringsledning för spillvatten mellan Våring och Tidän. Om detta genomförs kommer även en dricksvattenledning att läggas på sträckan. Detta medför att distributionssystemen från Vassbacken och Borgunda byggs ihop och reservvattenförsörjning blir möjlig.

²⁰ Enligt vattendom. Enstaka dygn tillåts uttag av 780 m³/d. TU Melldalas vattenskyddsområde, Sweco 2014.

2.3 Enskild och samfällid dricksvattenförsörjning

I Skövde kommun har ca 15 % av befolkningen, ca 8 000 personer, enskild vattenförsörjning. Enskild dricksvattenförsörjning sker antingen genom anläggningar som försörjer enstaka fastigheter eller genom anläggningar som är gemensamma för flera fastigheter. Dessa är oftast inte direkt lokaliserade i någon av kommunens större vattenförekomster utan finns oftast på fastigheten där vattenbehovet finns. Eftersom vattenuttagen vid enskild vattenförsörjning är små kan även mindre grundvattenförekomster räcka för att ge en kapacitetsmässigt god. Kommunen är inte huvudman för enskilda vattentäkter, utan fastighetsägarna själva bär ansvar för att brunnen levererar ett bra vatten.

Om vattentäkten påverkas av något utanför den enskildes fastighet t.ex. grannens avlopp kan kommunens miljöavdelning, Miljösamverkan i östra Skaraborg, ställa krav på att föroreningskällan åtgärdas. Om problem med dricksvattnet uppkommer på grund av att vattentäkten ligger inom ett tätbebyggt område där det finns många möjliga föroreningskällor kan Länsstyrelsen ställa krav på att kommunen anordnar gemensam vattenförsörjning enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster²¹. Området brukar då benämnas som ett "§ 6-område". Tätbebyggda områden som potentiellt kan uppfylla kraven enligt 6 § i LAV har identifierats och behandlats i Skövde kommuns VA-plan.

De enskilda vattentäkterna omfattas av olika lagstiftning beroende på deras storlek, antal anslutna personer samt typ av verksamhet. Små enskilda vattentäkter, som i genomsnitt producerar mindre än 10 m³ dricksvatten/dygn eller försörjer färre än 50 personer, omfattas av miljöbalkslagstiftningen²² och Livsmedelsverkets råd om enskild dricksvattenförsörjning. Kommuner har ingen skyldighet att bedriva tillsyn av dessa anläggningar, vilket gör att kunskapen om hur väl den enskilda försörjningen fungerar ofta är liten.

Enskilda vattentäkter som producerar

- i genomsnitt 10 m³ dricksvatten/dygn eller mer
 - som försörjer fler än 50 personer.
- eller
- dricksvatten som tillhandahålls eller används som en del av kommersiell eller offentlig verksamhet

omfattas av livsmedelslagstiftningen genom Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten²³, vilket innebär samma krav som för produktion av vatten för allmän försörjning. Kommunens tillsynsmyndighet är skyldiga att bedriva tillsyn på dessa objekt. Miljösamverkan i Östra Skaraborg är tillsynsmyndighet inom Skövde kommun.

²¹ Lagen om allmänna vattentjänster, Lag 2006:412

^{22,39} Miljöbalk (1998:808)

²³ SLVFS 2001:30

2.3.1 Samfällt ägda dricksvattenanläggningar

I områden utanför kommunens allmänna verksamhetsområden sker försörjningen till viss del genom samfällt ägda anläggningar. En komplett lista över dessa anläggningar saknas då kommunen endast bedriver tillsyn över anläggningar som omfattas av livsmedelslagstiftningen. Miljösamverkan i Östra Skaraborg går regelbundet igenom de större samfälligheter som finns i kommunen för att undersöka vilka objekt som kräver tillsyn. I Tabell 3 redovisas de vattentäkter som inom Skövde kommun som Miljösamverkan i Östra Skaraborg har tillsyn över i nuläget (september 2016).

Tabell 3 Vattentäkter som ägs av samfälligheter inom Skövde kommun och som Miljösamverkan Östra Skaraborg har tillsyn över

Vattentäkt	Verksamhet	Kommentar
Bergs-Kyrketorp 8:7	Trollbergets ekonomiska förening	Förskola
Bergs Prästbol 5:3	Bergs Bygdegård	Café i körsbärsblomningstider.
Böja 10:1	Vristulvens kiosk och badplats	Brunnen är i bruk ca 3 mån/år
Kavelbron 1:2	Kavelbron event	Driver en restaurang
Knistad 2:4	Knistad hotell och konferens	Förbrukning på ca 10-15 m ³ /d
Kulaboda 1:2	Kulabodan AB (Vårdhem)	-
Långesäter 13:4	Stensgården/Långesäter dricksvattenanläggning	Försörjer två hus med dricksvatten. I det ena bedrivs B & B
Sparresäter 1:13	Sparresäter skola	Har en förbrukning på ca 5-7 m ³ /d
Stora Kulhult 1:15	Billingsens golfrestaurang, Billingsens golfklubb	Förbrukning under hela året
Varola Prästbol 11:1	Skolkontoret Varola skola	-

2.3.2 Enskilt ägda dricksvattenanläggningar

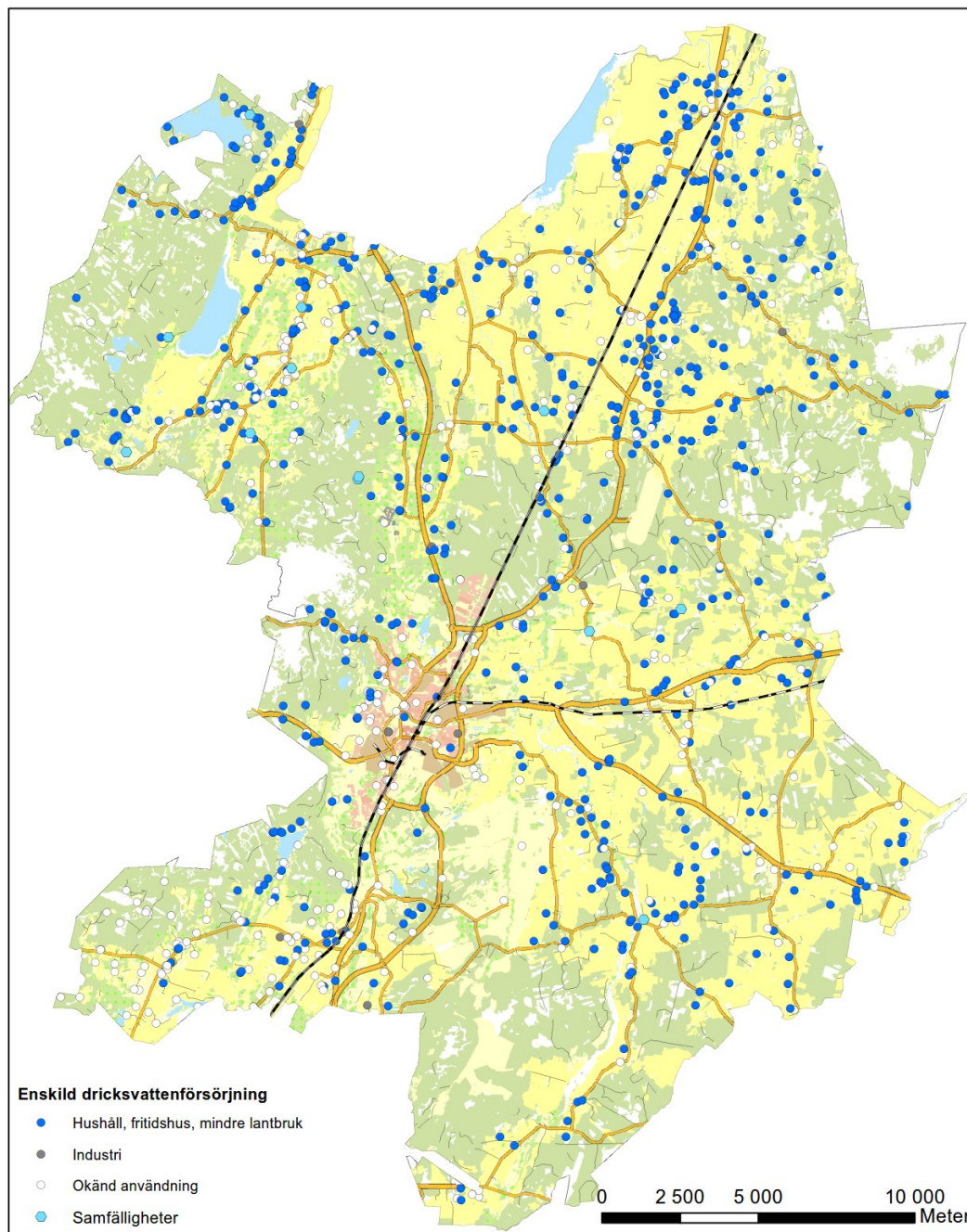
Enligt SGU:s databas för brunnar finns det idag ca 800 enskilda brunnar för dricksvattenförsörjning i Skövde kommun²⁴. Utav dessa är enligt databasen 11 stycken brunnar som försörjer industrier, 70 stycken som försörjer större lantbruk och ca 650 stycken enskilda dricksvattenbrunnar till hushåll och mindre lantbruk. Utöver dessa finns 400 brunnar i databasen som saknar specificerad användning och är antingen dricksvattenbrunnar eller energibrunnar. Angivet brunnsdjup indikerar att de flesta av dricksvattenbrunnarna är bergborrade.

SGU:s databas bör omfatta större delen av de brunnar som borrhats efter 1976 då lagkrav på att rapportera in uppgifter om borrhats brunnar instiftades 1976 för dricksvattenbrunnar och 1985 för energibrunnar²⁵. Då uppskattningsvis 8000 personer har enskild dricksvattenförsörjning i kommunen kan det antas finnas dels grävda brunnar och dels borrhats brunnar som är gjorda före 1976 och därför inte är med i SGU: databas.

²⁴ SGU:s kartvisare "Brunnar", sgu.se, 2016-09-20.

²⁵ Lagen om uppgiftsskyldighet för brunnsborrning (1975:424).

Registrerade brunnar för enskild dricksvattenförsörjning finns i spridda hela kommunen. Brunnarna är inte specifikt lokaliserade till kommunens större grundvattenförekomster utan brunnarnas placering bestäms snarare av områden där bebyggelse vuxit fram, se Figur 1.

Figur 1 Enskild dricksvattenförsörjning i Skövde kommun. Information om brunnar för hushåll, industri och brunnar med okänd användning är hämtad från SGU:s databas 2016-09-21. Dataunderlaget är ej helt uppdaterat. Bland annat har fastigheterna vid Simsjön samt flera av industrierna som markeras på kartan idag allmän vattenförsörjning. Samfälligheterna är hämtade ur MÖS tillsynsregister, som är uppdaterat.

De flesta registrerade brunnar för dricksvattenförsörjning i kommunen tar sitt vatten från berggrunden. Uttagskapaciteten i berggrunden varierar i kommunen. I Billingenområdet, vid Våring och norr om Korsberga är uttagskapaciteten i berggrunden relativt god, 2000-6000 L/h enligt SGU:s databas. I kommunens övriga delar bedömer SGU att uttagskapaciteten är 200-600 L/h.

Grundvattenkvaliteten i berggrunden varierar inom kommunen. Olika bergarter ger olika grundvattenkvalitet då mineral vittrar och lakas ut till vattnet. I bergborrade brunnar kan kvalitetsproblem förekomma som beror av att ämnen från jord och berg lösts ut i vattnet, exempelvis fluorid, radon, järn och mangan²⁶. 1998 analyserades vattenkvaliteten i 100 bergborrade brunnar i Skövde kommun. Parametrarna som analyserades var bland annat pH, fluorid och radon. Halterna av dessa tre ämnen beror främst av naturliga aspekter som exempelvis typ av berggrund.

Radon är relativt vanligt förekommande i bergborrade brunnar i Sverige²⁷. Höga radonhalter i grundvatten förekommer ofta i urberg och alunskiffer. Radonet avskiljs relativt enkelt genom att vattnet exempelvis luftas kraftigt. Vid undersökning av grundvattnet framkom att i de flesta brunnar i Skövde kommuns östra delar är vattnet tjänligt med anmärkning med avseende på radon. I vissa brunnar översteg halten 500 Bq/L, vilket innebär att vattnet inte bör ges till barn under 5 år utan att radonet först avskiljs. I en brunn, vid Tidans tätort, var vattnet otjänligt med avseende på radon. Väster om Skövde tätort, väster om och i anslutning till Billingen påvisades inga förhöjda halter av radon. Gränsvärdena för radon är i dagsläget dessa:

- I Livsmedelsverkets råd för enskild dricksvattenförsörjning anges att vattnet är otjänligt när radonhalten överstiger 1000 Bq per liter.
- I Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2001:30), som gäller större anläggningar och vattenverk, så finns det två gränser: >1000 Bq per liter (otjänligt) och >100 Bq per liter (tjänligt med anmärkning)

Fluorid förekommer ofta naturligt i den svenska berggrunden²⁸. I Skövde kommun förekommer förhöjda halter av fluorid i samma områden som förhöjda radonhalter, det vill säga utbrett över kommundelen öster om Billingen, främst i bergborrade brunnar som tar sitt vatten från urberget. I bergborrade brunnar vid Billingen är halterna lägre, troligtvis för att brunnarna där får sitt vatten från sedimentär berggrund där fluorid inte är lika vanligt förekommande²⁹. Halterna av fluorid i grävda brunnar är generellt sett lägre än i berg. Koncentrationen av fluorid i berggrundvattnet överstiger inte Livsmedelsverkets råd för otjänligt vattnet men bör i många fall inte drickas av barn under 1,5 år eftersom risk för negativa hälsoeffekter finns då halten överskrider 1,5 mg/L³⁰. För att medvetandegöra kommuninvånare med egen brunn om detta problem tillhandahåller kommunen provtagning av vatten i enskilda brunnar till hushåll med småbarn. Lägre halter fluorid i dricksvattnet (0,8-1,2 mg/L) har en positiv hälsoeffekt då ämnet förebygger karies. Gränsvärdens för fluorid är i dagsläget dessa:

- I Livsmedelsverkets råd för enskild dricksvattenförsörjning så finns det två gränsvärden för fluorid: >1,3mg/l (tjänligt med anmärkning) och 6,0 mg/l (otjänligt).
- I Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2001:30), som gäller större anläggningar och vattenverk, anges att vattnet är otjänligt när fluoridhalten överstiger 1,5 mg/l

Lågt pH kan vara en indikation på försurning. Enligt kartläggningen har bergborrade brunnar i Skövde kommun generellt inte vatten med lågt pH (pH <7) men i enstaka brunnar förekommer surt vatten. Då undersökningen är gjord för ca 20 år sedan kan dessa förhållanden dock ha förändrats över tiden.

²⁶ SGU 2010:12

²⁷ Bedömningsgrunder för grundvatten, SGU 2013:01.

²⁸ Bedömningsgrunder för grundvatten, SGU 2013:01.

²⁹ Projektrapport Kartläggning av fluoridhalter i grundvatten inom Skövde kommun med hjälp av GIS, John Engström, högskolan i Skövde, 2003.

³⁰ 1,5 mg/L är gränsen för otjänligt vatten enligt Livsmedelverkets föreskrifter. Vuxna kan dock dricka vatten med halter upp till 6 mg/L, vilket motsvarar Socialstyrelsens riktlinje, utan risk.

Analysresultaten visar således inte specifika problemområden för den enskilda dricksvattenförsörjningen. Under dialog med Miljösamverkan i östra Skaraborg (MÖS) har inte heller något specifikt område angetts som problemområde för den enskilda vattenförsörjningen.

Flera verksamheter och typer av markanvändning kan påverka möjligheten att nyttja en vattenförekomst för dricksvattenförsörjning. Till exempel kan vattnet nyttjas av andra intressenter som till energiutvinning eller för bevattning. Ett annat exempel kan vara förorening från vägar, jordbruk, industrier med mera som påverkar kvaliteten i vattenförekomster negativt. För enskild försörjning görs oftast inte någon riskanalys och dricksvatten från enskilda brunnar provtas ofta i liten omfattning. Ansvaret ligger vanligtvis på den enskilde fastighetsägaren att analysera dricksvattenkvaliteten från den enskilda brunnen³¹. Nationella undersökningar visar att det kan finnas allvarliga kvalitetsproblem vid enskild vattenförsörjning³², exempelvis höga halter bakterier, radon, kväveföroreningar, tungmetaller, vägsalt och bekämpningsmedel. Precis som för allmän dricksvattenförsörjning gäller det att placera brunnen på rätt plats i förhållande till potentiella föroreningskällor för att så långt det är möjligt undvika påverkan.

I bilaga 1 och bilaga 2 visas potentiellt förorenade områden och miljöfarliga verksamheter i kommunen i förhållande till enskilda brunnar. Ingen bedömning om påverkan har gjorts men det kan inte uteslutas att risk för förorening av grundvatten föreligger vid förorenade områden eller miljöfarliga verksamheter.

Förorenade områden klassificeras enligt Naturvårdsverkets *Metodik för Inventering av Förorenade Områden (MIFO)* efter den generella risk (klass 1-4) de kan utgöra för människors hälsa och miljön. Riskklass 1 är den högsta riskklassen och riskklass 4 lägst. I metodikens första steg anges riskklassen på en generell nivå där ingen provtagning sker. De flesta potentiellt förorenade områden inom Skövde kommun har bedömts på detta sätt.

Riskklass (MIFO)
<i>Klass 1 - Mycket hög risk</i>
<i>Klass 2 - Hög risk</i>
<i>Klass 3 - Måttlig risk</i>
<i>Klass 4 - Liten risk</i>

Det är främst områden med riskklass 1 och 2 som kan utgöra en risk för enskild dricksvattenförsörjning, men även vilken typ av förorenande verksamhet som bedrivs och vilka ämnen som använts på platsen har stor betydelse.

Miljöfarliga verksamheter utgör främst en risk för enskild dricksvattenförsörjning vid olyckor eller extraordinära händelser. Verksamheterna är tillståndspliktiga och verksamheten tillåts inte påverka omgivningen negativt utöver vad tillståndet medger. Även dagvatten från hårdgjorda ytor och industrier kan utgöra en risk om recipienten används för dricksvattenförsörjning. Vilken typ av miljöfarlig verksamhet som bedrivs och vilka ämnen som används har stor betydelse.

Inga vattenförekomster utpekade som särskilt prioriterade för enskild dricksvattenförsörjning eftersom förutsättningen för vattenförsörjning är lika viktig överallt där behovet finns idag. Om brister i den enskilda dricksvattenförsörjningen finns, som gäller för ett flertal fastigheter i ett större sammanhang, kan detta medföra behov av anslutning till allmän vattenförsörjning. På platser där ny bebyggelse eller verksamhet tillkommer är förutsättningar för en fullgod vattenförsörjning en viktig förutsättning att säkerställa inför etablering. Hänsyn till befintlig dricksvattenförsörjning behöver alltid tas vid exploatering, såväl som att lösa frågan om hur den nya bebyggelsen ska försörjas.

³¹ sgu.se. – enskild dricksvattenförsörjning, 2016-09-21

³² sgu.se. – enskild dricksvattenförsörjning, 2016-09-21

3 Prioriterade dricksvattenförekomster

Skövde kommun har utpekat en prioriterad ytvattenförekomst och sju prioriterade grundvattenförekomster för allmän dricksvattenförsörjning. Kort information om respektive förekomst samt en bedömning avseende risker, skydd och status presenteras i avsnitten nedan. Hur urvalet gjorts och på vilka grunder de prioriterade vattenförekomsterna valts ut redovisas i bilaga 3.

Det finns inga vattenförekomster som prioriteras för enskild dricksvattenförsörjning. Förutsättningarna för vattenförsörjning är lika viktig överallt där behovet finns idag, vilket om brister finns, kan medföra behov av anslutning till allmän vattenförsörjning. På platser där ny bebyggelse eller verksamhet tillkommer är förutsättningar för en fullgod vattenförsörjning en viktig förutsättning att säkerställa inför etablering.

3.1 Ytvatten från Vättern (S1)

Vättern är den enda sjö som utpekas som prioriterad dricksvattenförekomst för den allmänna dricksvattenförsörjningen i Skövde kommun. Då vattentäkten inte är belägen inom Skövde kommun påverkar detta inte planeringsförutsättningarna i lika stor utsträckning som för övriga vattenförekomster. För att belysa Vätterns betydelse för kommunens vattenförsörjning är det ändå viktigt att prioritera vattenförekomsten.

Vättern försörjer idag elva kommuner med vatten och skyddas även genom ett vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter för att främja en bibehållen god vattenkvalitet och värna dricksvattenintresset idag och i framtiden.

Skaraborgsvattens anläggningar för distribution av Vätternvatten har också utsetts till riksintresse av Havs- och vattenmyndigheten. Detta görs för att skydda mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten av eller utnyttjandet av sådana anläggningar. Riksintresset omfattar inga anläggningar inom Skövde kommun, utan ledningar och pumpstationer mellan Vättern och Borgunda, samt Borgunda vattenverk.

3.2 Grundvatten från Billingen (G1)

Billingen är ett av Västergötlands platåberg och består av tydliga lager av olika sedimentära bergarter. Överst består lagerföljden av lerskiffer, sedan bentonit, kalksten, alunskiffer och nederst sandsten. Av dessa lager kan lerskiffern, kalkstenen och sandstenen ge tillräckligt mycket vatten för vattenförsörjning medan bentoniten och alunskiffern ligger som tätande lager emellan. Kapacitet och vattenkvalitet varierar mellan Billingens olika grundvattenmagasin.

Idag finns fyra reservvattentäkter som får sitt vatten från grundvattenmagasin i Billingen, Dalvägen, Falkvägen, G:a Kungsvägen och Bergsätters källor. Billingen är ett komplext hydrogeologiskt område varför möjlig påverkan på vattentäkterna av verksamheter inom området bör bedömas från fall till fall.

Kapaciteten och vattenkvaliteten i Billingen varierar mellan olika platser och de olika grundvattenmagasinen. De tre befintliga vattentäkterna vid Dalvägen, Falkvägen och G:a Kungsvägen, som primärt får vatten från sandstensakviferen, har en kapacitet på ca 1200 m³/d. Bergsätters källors primära vattenförsörjningskälla är lerskifferakviferen och vid vattentäkten pumpas inget vatten upp utan endast det vatten som naturligt flödar ur brunnarna används. Det naturliga flödet från källorna varierar mellan 5-15 L/s.

Vid de befintliga allmänna vattentäkterna i Billingen överstiger halten järn och mangan Livsmedelverkets krav för tjänligt med anmärkning. Även förhöjda sulfathalter har förekommit. Vattenkvaliteten inom den prioriterade vattenförekomsten är inte känd.

Vid arbete med nya vattenskyddsområden för täkterna har riskbilden för dem omvärderats och kommunen kommer att se över möjligheten att ersätta dem med vattentäkter längre norrut i Billingenformationen, om möjligt strax norr om Skövde tätort. Den prioriterade vattenförekomsten G1 har avgränsats utifrån detta resonemang samt avgränsningen för grundvattenmagasinet Billingen som anges i VISS³³. De befintliga vattentäkterna ingår alltså inte i det prioriterade området G1. Avgränsningen är ungefärlig och kan komma att revideras när nya vattentäkter anlagts. Vilket grundvattenmagasin som en ny vattentäkt kan komma att ta vatten ur beror på den kapacitet och kvalitet som påträffas vid fältundersökningar.

Grundvattenförekomsten Billingen utgör en viktig källa till vattenförsörjning inom Skövde kommun varför hänsyn bör tas vid eventuell lokalisering av verksamhet som kan påverka Billingens vattentillgångar eller vattenkvalitet.

3.3 Grundvatten från Skövde (G2)

Den prioriterade vattenförekomsten Skövde utgörs av det grundvattenmagasin i jordlagren som i stort ligger under Skövde tätort, vari Aspö vattentäkt är belägen. Uttagsmöjligheterna i grundvattenmagasinet är mycket goda.

Vattenkvaliteten i täkten är god, inga mikrobiologiska parametrar har överskridit Livsmedelsverkets gränsvärden. Vattnet är hårt, med hög alkalinitet och ofta högt pH orsaken till detta är naturlig då vattenförekomsten underlagras av sedimentära bergarter³⁴. Halten järn och mangan i vattnet överstiger dock ofta Livsmedelsverkets gränsvärden.

Inom tillrinningsområdet förekommer djurhållning, vilket kan utgöra en föroreningsrisk för vattentäkten. Förekomsten av bekämpningsmedel har analyserats vid ett tillfälle vid vattentäkten, halten var då under analysgränsen. I närheten av täkten går också flera vägar varav den största är väg 26. Förorening från vägar genom utsläpp vid olyckor samt jordbruk utgör de största riskerna för vattentäkten. Inom förekomsten finns också flertalet förorenade områden och miljöfarliga verksamheter inom Skövde tätort. Vid Skövde tätort finns också möjligheter att anlägga större akviferlager i isälvsavlagringen under staden. Förstudier för att kartlägga möjligheterna har gjorts bland annat vid Kärnshuset. Inom Skövde tätort finns också ett större antal energibrunnar. Anläggningar för utvinning av värme eller kyla ur jord, berg eller grundvatten regleras i vattenskyddsföreskrifterna för Aspö vattentäkt.

I översiktsplanen, ÖP 2025, identifieras Karstorpssjön som en föroreningskänslig recipient för dagvatten. Karstorpssjön ligger inom tillrinningsområdet till Aspö vattentäkt och vid ett uttag ur vattentäkten uppstår sannolikt inducerad infiltration av sjövattnet till grundvattenmagasinet³⁵. I närheten av täkten finns bostadsbebyggelse med fritidsverksamhet och liknande verksamheter som kan utgöra en risk för vattentäkten, bl.a. genom dagvattenavrinning. I ÖP 2025 anges att dagvattenavledningen till sjön och området omkring ska begränsas.

Riskenivån för Skövde (G2) är mycket hög i förhållande till övriga prioriterade vattenförekomster.

Vattentäkten omfattas av ett vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter som beslutats av kommunfullmäktige 2013.

³³ Vatteninformationssystem i Sverige – länsstyrelsernas databas för information om vattenförekomster, viss.lansstyrelsen.se

³⁴ Aspö vattenskyddsområde - Tekniskt underlag, Sweco 2011.

³⁵ Tekniskt underlag för Aspö vattenskyddsområde, Sweco 2011.

3.4 Grundvatten från Skultorps vattentäkt (G3)

Skultorp samhälle med ca 3 500 invånare förses idag med vatten från Vättern. Reservvattenförsörjning för Skultorp samhälle är tänkt att tillgodoses från Skultorp källor vattentäkt (G3) vilken nyttjar vatten från grundvattenmagasin belägna i Billingen. Vattentäktens täckningsgrad är dock endast ca 30 % av normalförbrukningen. Renovering av vattentäkten planeras och det resterande vattenbehovet vid reservförsörjning kan ske från Skövde eller från Borgunda (Vättern).

Vattentäkten vid Skultorps källor utgörs av ett naturligt källflöde från den sedimentära berggrunden, som mynnar i gränsskiktet mellan kalksten och lerskiffer.

Råvattenanalyser från Skultorps källor påvisar mikroorganismer samt koliforma bakterier över Livsmedelverkets gränsvärden för dricksvatten, varför klorering måste utföras vid nyttjande av vattentäkten. Förekomsten av mikroorganismer tyder på ytvattenpåverkan och vattentäktens utformning, där brunnarna ligger i jordlager med hög genomsläpplighet, gör anläggningen sårbar för förorening. Utöver de mikrobiologiska parametrarna är vattenkvaliteten god. Vattentäktens risknivå är mycket låg då det förekommer få riskkällor i tillrinningsområdet.

Den prioriterade delen av grundvattenförekomsten utgörs av vattentäktens vattenskyddsområde. Vattenskyddsområdets utbredning har nyligen uppdaterats och fastställs under 2017.

3.5 Grundvatten från Melldala (G4)

Melldala vattentäkt ligger inom vattenförekomsten Hagelberg som sträcker sig från Timmersdala i norr och söderut förbi Hornborgasjön³⁶. SGU bedömer att de bästa uttagsmöjligheterna i avlagringen preliminärt finns mellan Lerdala i Skövde kommun och Axvall i Skara kommun. SGU bedömer att möjligheten är mycket god att i denna del av förekomsten etablera vattentäkt med god kapacitet. Vattenförekomsten bedöms ha en grundvattendelare strax söder om gränsen till Skara kommun vilket innebär att vattnet söder därom inte når vattentäkten. Förekomsten Lerdala har därför begränsats vid denna vattendelare. Geologin i området är komplex varför såväl vattendelarens läge som hur mycket vatten som finns i området är svåra att bedöma.

En överföringsledning för Vätternvatten är byggd till Melldala via Eggby i Skara kommun. Samhällena Timmersdala och Lerdala som idag får vatten från grundvattentäkten i Melldala, kommer under 2017 att få ordinarie försörjning med Vätternvatten. Melldala vattentäkt kan då nyttjas som reservvattentäkt och att vattenförsörjningen då torde vara väl tillgodosedd inom området.

Råvattnet vid vattentäkten är av förhållandevis god kvalitet men är hårt.

Risknivån inom tillrinningsområdet är måttlig. Inom tillrinningsområdet till Melldala vattentäkt finns stor andel jordbruksmark som kan utgöra en föroreningsrisk för vattentäkten. Det förekommer även ett antal förorenade områden inom tillrinningsområdet. Viss bebyggelse förekommer inom vattenförekomsten och delar har enskild avloppsförsörjning.

I ÖP 2025 utpekas ett område vid Lången, inom vattenskyddsområdet för Melldala vattentäkt, som LIS-område. Inför en framtida exploatering krävs enligt översiktsplanen att området först detaljplaneras, både av hänsyn till vattenskyddsområdet och närliggande naturmark.

För Melldala vattentäkt finns ett vattenskyddsområde som fastställts 2011.

³⁶ Enligt SGU:s databas Grundvattenförekomster, sgu.se.

3.6 Grundvatten från Stöpen (G5)

Stöpen vattenförekomst (G5) utgör en utsträckt grundvattentillgång som delvis ligger under Stöpen samhälle. Inom området finns Stöpen vattentäkt som är reservvattentäkt för Stöpen, Ulvåker och Våring. Vattenanalyser från vattentäkten har visat på höga halter av mangan samt låga pH-värden. Uttagsmöjligheterna i grundvattenmagasinet i jordlagren bedöms enligt SGU som mycket goda³⁷. Vattentäkten omfattas av ett äldre vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter som fastställdes 1973.

Markanvändningen inom vattenförekomstens tillrinningsområde domineras av jordbruksmark. Stöpens tätort utgör den största orten inom tillrinningsområdet, i övrigt är bebyggelsen gles och enskilda avlopp förekommer. Flera vägar går längs vattenförekomsten varav väg 26 är den största. Det förekommer inga miljöfarliga verksamheter eller områden med potentiellt förorenad mark inom vattenförekomstens tillrinningsområde. Risknivån är måttlig jämfört med övriga prioriterade vattenförekomster.

3.7 Grundvatten från Nybo (G6)

Nybo reservvattentäkt utgörs av en bergborrad brunn och vattenskyddsområdet för vattentäkten utgör avgränsningen av den prioriterade vattenförekomsten. Råvattnet är ofta tjänligt med anmärkning med avseende på turbiditet, järn och mangan varför erforderlig beredning krävs för att leverera ett dricksvatten av god kvalitet. Under 2016 har analysresultaten också visat att vattnet är otjänligt med avseende på bekämpningsmedel. De bekämpningsmedel som påträffades är nedbrytningsprodukter från bekämpningsmedel som varit förbjudna att sälja sedan 1990. Jordbruket utgör en risk för vattentäkten. Nybo vattentäkt ligger förhållandevis skyddat med gles bebyggelse och utöver jordbruket finns få riskobjekt inom vattenskyddsområdet. Vattentäkten har bedömts ha en låg risknivå. Vattentäkten omfattas av ett äldre vattenskyddsområde som fastställdes 1981.

3.8 Grundvatten från Moholm (G7)

Vid Moholm i Töreboda kommun är Vassbackens vattentäkt belägen. Vattentäkten får sitt vatten från jordlagren i anslutning till Lokaåsen. Inom Skövde kommun är det endast Tidans samhälle som försörjs från Vassbackens vattentäkt. Den prioriterade vattenförekomsten avgränsas enligt vattentäktens befintliga vattenskyddsområde som uppdaterats 2013. Uttagskapaciteten i grundvattenmagasinet är god, 25-125 L/s. Råvattnet har tidvis lågt pH och vattnet är ofta tjänligt med anmärkning med avseende på järn. Även höga halter koliforma bakterier har förekommit.

För Moholm (G7) har inte någon bedömning av risknivå utförts då vattentäkten ligger inom Töreboda kommun.

³⁷ Enligt SGU:s databas Grundvattenförekomster, sgu.se.

4 Bedömning av prioriterade dricksvattenförekomster

För de sjöar och grundvattenförekomster som utgör prioriterade dricksvattenförekomster för den allmänna vattenförsörjningen i Skövde kommun har en bedömning av skydds- och risknivå gjorts. Hur bedömningen gått till beskrivs i bilaga 4a. De kriterier som ligger till grund för bedömningen redovisas i Bilaga 4b och bilaga 4c.

Syftet med bedömningen är att ge en sammanställning av förutsättningarna vid de olika vattenförekomsterna vad gäller uttagsmöjlighet, vattenkvalitet, risker och befintligt skydd. Detta ger en indikation på vilken funktion de prioriterade vattenförekomsterna kan fylla i Skövde kommuns vattenförsörjning, samt inom vilka områden man kan behöva se över riskbilden ytterligare. Inom samtliga prioriterade vattenförekomster bör vattenförsörjningsintresset beaktas i den fysiska planeringen, men extra hänsyn kan behövas i områden med hög risknivå.

I Tabell 4-6 återges en sammanställning av den bedömning som utförts av de prioriterade dricksvattenförekomsterna. Bedömningen av vattenförekomsterna redovisas i sin helhet i bilaga 5a-n. Risknivån som presenteras är en sammanvägning av det totala antalet riskkällor inom det bedömda området och deras omfattning. Ingen bedömning av sannolikhet för påverkan och konsekvens av påverkan på den prioriterade vattenförekomsten har gjorts. För de vattentäkter som omfattas av vattenskyddsområden som utformats efter 2010 finns detaljerade riskanalyser som tagits fram i vattenskyddsarbetet.

Bedömningen delas upp i tre kategorier av vattenförekomster: vattenförekomster utanför kommunen, vattenförekomster i jord och vattenförekomster i berg. Bedömningen av risk- och skyddsnivå skiljer sig mellan de olika kategorierna. Eftersom risknivån för de vattenförekomster som ligger utanför kommunen inte hanteras av Skövde kommun har ingen riskbedömning gjorts för dessa. För grundvattenförekomster i jord bedöms risker inom tillrinningsområdet. För grundvattenförekomster i berg är tillrinningsområdet ofta svårbedömt och för dessa bedöms risker inom respektive vattenskyddsområde. Då det inte finns någon vattentäkt inom det prioriterade området Billingen (G1) har risker bedömts inom området som utgör G1.

Prioriterade dricksvattenförekomster som sammanslaget erhållit liknande bedömning behöver inte vara lika lämpliga som vattentäkter eftersom bedömningsmetoden endast ger en grov jämförande uppskattning. Resultatet betyder inte heller att en dricksvattenförekomst som har hög risknivå eller låg skyddsnivå är olämplig att nyttja för dricksvattenförsörjning eller att det inte finns några hinder för att nyttja en dricksvattenförekomst med låg risknivå och hög skyddsnivå för dricksvattenförsörjning. Hur begränsande en bedömning är för möjligheten att använda en dricksvattenförekomst som dricksvattentäkt beror på vilket behov och krav som föreligger och vilka åtgärder som är möjliga att vidta för att förbättra förutsättningarna. Bedömningen ska endast ses som ett verktyg att översiktligt jämföra de olika prioriterade dricksvattenförekomsterna i Skövde kommun med varandra.

Tabell 4 Beskrivning och bedömning av de prioriterade dricksvattenförekomster som ligger utanför Skövde kommun med redovisad uttagskapacitet, vattenkvalitet och skyddsnivå.

Prioriterad dricksvattenförekomst	Befintlig vattentäkt	Uttagskapacitet	Vattenkvalitet – ämnen i förhöjda halter	Skyddsnivå
Vättern (S1)	Ja	Obegränsad	Koliforma bakterier, E-coli, turbiditet	+1
Moholm (G7)	Ja	25-125 L/s	pH-värde	+1

Båda vattenförekomsterna i tabell 3 utnyttjas för dricksvattenförsörjning idag och omfattas av vattenskyddsområden. Inrättade av vattenskyddsområden tydliggör vikten av vattentäkten och genom de föreskrifter som gäller inom vattenskyddsområdena ökar skyddet för vattentäkten samtidigt som vissa risker reduceras.

Tabell 5 Beskrivning och bedömning av prioriterade dricksvattenförekomster i **jordlagren** med redovisad uttagskapacitet, vattenkvalitet, risknivå och skyddsnivå.

Prioriterad dricksvattenförekomst	Befintlig vattentäkt	Uttagskapacitet	Vattenkvalitet - ämnen i förhöjda halter	Motstående intressen	Risknivå	Skyddsnivå
Skövde (G2)	Ja	25-125 L/s	Turbiditet, kalcium, järn, mangan	Exploateringar och ökad bebyggelse	-7	0
Melldala (G4)	Ja	5-25 L/s	Hårdhet	Jordbruk	0	+1
Stöpen (G5)	Ja	5-25 L/s	Mangan och pH-värde	Potentiellt bebyggelse och jordbruk	-1	0

*Mediankapacitet baserad på uppgifter huvudsakligen från korttidsprov pumpningar av brunnar registrerade vid SGU.

Tabell 6 Beskrivning och bedömning av prioriterade dricksvattenförekomster i **berg** med redovisad uttagskapacitet, vattenkvalitet, risknivå och skyddsnivå.

Prioriterad dricksvattenförekomst	Befintlig vattentäkt	Uttagskapacitet	Vattenkvalitet - ämnen i förhöjda halter	Motstående intressen	Risknivå	Skyddsnivå
Billingen (G1)	Nej	Olika förhållanden råder i olika akviferer	Okänd inom området, men problem med turbiditet, kalcium, järn, mangan & sulfat förekommer i andra delar av förekomsten.	Beror av var en potentiell framtida vattentäkt placeras	+6	-1
Skultorp vattentäkt (G3)	Ja	0,6-1,7 * L/s	Mikroorganismer, koliforma bakterier	Jordbruk	+7	+1
Nybo (G6)	Ja	0,2-0,6 * L/s	Bekämpningsmedel. Turbiditet, järn och mangan	Jordbruk	+6	0

De befintliga reservvattentäkterna har varierande kapacitet och fyller sin funktion i olika skala. Exempelvis kan Nybo vattentäkt försörja Nybo samhälle med reservvatten, men kapacitet finns inte för att leverera vatten till andra samhällen inom försörjningsområdet. Vid avbrott i vattenleveransen från Vättern behöver flera mindre täkter tas i bruk för att täcka vattenbehovet. Av de grundvattenförekomster som finns inom Skövde kommun finns uppskattningsvis bäst uttagsmöjlighet inom Skövde (G2), Melldala (G4) och Stöpen (G5), alla tre är grundvattenförekomster i jord.

I flera reservvattentäkter förekommer vissa problem med vattenkvaliteten. Skövde kommun har mobila kloreringsanläggningar att tillgå för att desinficera vattnet vid reservvattenförsörjning, så att mikrobiologisk smitta undviks. Mikrobiologisk förorening kan också tyda på ytvattenpåverkan, varför åtgärder för att se till att ytvatten inte nr anläggningarna man minska detta problem.

De kvalitetsparametrar som nämns i tabellen ovan har främst överskridit gränsvärdet för tjänligt vatten med anmärkning men inte gränsvärdet för otjänligt vatten. Vissa parametrar sammanfaller också ofta, exempelvis kan förhöjd turbiditet i grundvatten ofta sammanfalla med på hög järnhalt, då järnet fälls ut när vattnet syresätts vilket ger högre turbiditet³⁸.

Flera av de kvalitetsparametrar som påvisas i förhöjda halter i kommunens reservvattentäkter är typiska för bergborrade brunnar och beror av berggrundens kemi. De kvalitetsproblem som finns i grundvatten i berg finns inte i samma utsträckning i jordlagren. Vattenkvaliteten i dessa förväntas vara annorlunda än i grundvattenmagasin i berg. Däremot kan andra kvalitetsproblem finnas i större utsträckning i grundvattenförekomster i jord, som till exempel påverkan från olika typer av markanvändning.

Den bedömda risknivån varierar kraftigt mellan de olika vattenförekomsterna. Skillnaden i riskbedömningsområden mellan grundvatten i jord och berg gör att risknivån för grundvatten i jord generellt blir högre då riskbedömningsområdena för dessa vattenförekomster blir större. Jämförelser mellan grundvattenförekomster i jord och berg bör beakta denna skillnad.

Inom tillrinningsområdena till vattenförekomsten Skövde ligger tätbebyggda områden och här finns många verksamheter, infrastruktur med mera som ger en hög risknivå. Risknivån vid Skultorps vattentäkt, belägen väster om Skultorps samhälle, i Billingen och Nybo vattentäkt där bebyggelsen är mycket gles blir istället mycket låg. En hög risknivå behöver inte betyda att magasinet inte kan användas för dricksvattenförsörjning, men det ger en indikation om att en riskanalys bör göras och att skyddet av vattentäkter i dessa magasin kan vara extra viktigt.

Skyddsnivån skiljer sig också mellan vattenförekomsterna. Generellt har befintliga vattentäkter något högre skyddsnivå då de omfattas av vattenskyddsområden. Flera vattenskyddsområden för de befintliga vattentäkterna har fastställts och omarbetats under de senaste åren vilket ger dem ett gott skydd. Endast Stöpen har ett äldre vattenskyddsområde. Diskussionen kring vattenskyddsområden ökar medvetenheten om vikten av att skydda dricksvattnet och bidrar då till en ökad skyddsnivå.

Vid jämförelse mellan olika vattenförekomster måste också hänsyn tas till deras geografiska placering. De prioriterade vattenförekomsterna har valts för att de ligger i områden med behov av vattenförsörjning, antingen ordinarie eller reservvatten. Därför kan även vattenförekomster med låg uttagskapacitet eller hög risknivå ha prioriterats om det i övrigt saknas vattenförekomster som kan vara intressanta för allmän dricksvattenförsörjning i området. De prioriterade vattenförekomsterna visas på karta i Bilaga 6 samt tillsammans med befintliga riskobjekt och markanvändning i Bilaga 7.

³⁸ Bedömningsgrunder för grundvatten, SGU 2013:1

5 Dricksvattenförsörjning i ett förändrat klimat

Till följd av klimatförändringar ändras nederbördsmonster och årsvariation av vattennivåer i sjöar och vattendrag.

Vättern, som står för den största mängden vatten för ordinarie dricksvattenförsörjning i kommunen, bedöms vara relativt robust mot klimatförändring. Sjön är stor och djup med ett litet tillrinningsområde i förhållande till sin storlek. Detta gör att vattenståndets variation är liten och sjön är inte känslig för översvämningar eller förändringar i vattenståndet. Vattentemperaturen är låg och jämn över året vilket gör att den mikrobiologiska tillväxten är låg. Vättern är dock näringsfattig och därmed känslig för ökad näringstillförsel som ökad avrinning från jordbruksmark och ökad bräddning från avloppsreningsverk kan ge. Ökad nederbörd och höga flöden kan också orsaka urlakning från förorenade områden, Nedbrytningen av föroreningar går långsamt vid låg vattentemperatur och redan idag finns problem med organiska miljögifter i Vättern.

Även grundvattenförhållandena förändras till följd av klimatförändringarna. Under det senaste året har vi sett problem med dricksvattenförsörjningen på flera håll i landet på grund av låga grundvattennivåer. När temperaturen ökar och nederbördsmonstren förändras kommer de högsta och lägsta grundvattennivåerna att infalla under andra tider på året³⁹. Grundvattennivåns årsvariation skiljer sig åt mellan olika delar av Sverige. I södra Sveriges inland, där Skövde kommun är beläget uppträder idag de lägsta grundvattennivåerna oftast under sensommaren. Nivåerna stiger sedan under hösten då nederbörden är kraftig och avdunstningen låg. På vintern när nederbörden istället faller som snö avstannar grundvattenbildningen och grundvattennivåerna sjunker. Vid snösmältningen på våren ökar grundvattennivåerna igen och är ofta som högst när snön smält av. När nederbörd som nu faller som snö istället enligt klimatscenerierna kommer som regn på vintern fördröjs inte grundvattenbildningen på samma sätt. Grundvattenmagasinen fylls på under större delen av hösten och vintern vilket gör att de låga vinternivåerna inte blir lika låga. Nivåökningen vid snösmältningen blir inte heller lika markant. Under sommaren och tidiga hösten förväntas grundvattennivåerna bli lägre eftersom avdunstningen ökar, alternativt förbli oförändrade. De högsta och lägsta grundvattennivåerna förväntas inte förändras markant, men däremot förväntas månadsmedelvärdena förändras⁴⁰.

Vid jämförelse av dagens variation i grundvattennivåer över året med historiska data kan man se att förändring pågår även nu. De höga nivåerna vid snösmältning inte är lika stora som tidigare och generellt ökad nederbörd i västra Götaland har gjort att grundvattnets medelnivå stigit de senaste 40 åren⁴¹. Grundvattennivåerna har därför utjämnats över året. Under den senaste tioårsperioden har också medelgrundvattennivån varit högst under vintern, i december-januari, istället för som tidigare under våren i västra Götaland, precis som förväntas framöver.

Lokala förhållanden kan dock ha stor inverkan på nivåvariationerna över året och en regional klimatanalys kan vara för generell för att korrekt beskriva utvecklingen på lokal nivå⁴².

Grundvattenmagasinens storlek påverkar hur känsliga de är för ett förändrat klimat. Mest sårbara är små grundvattenmagasin, till exempel i morän⁴³. Sådana magasin används främst för enskild dricksvattenförsörjning från grävda brunnar. Det samlade kunskapsläget kring grävda enskilda brunnar i Skövde kommun, hur många de är och var de finns, är dåligt och behöver kompletteras för att kunna bedöma kommunens känslighet för låga grundvattennivåer.

³⁹ Grundvattennivåns tidsmässiga variationer i morän och jämförelser med klimatscenerier (SGU 2015:20) samt Grundvattennivåer och vattenförsörjning i ett förändrat klimat (SGU 2010:12)

⁴⁰ SGU 2015:20

⁴¹ SGU 2015:20

⁴² SGU 2015:20

⁴³ SGU 2010:12

Även grundvattenkvaliteten kommer att förändras med ett förändrat klimat⁴⁴. Exakt hur detta kommer att ske är inte klarlagt och beror, precis som grundvattennivåerna, bland annat på hur temperaturen ökar och hur nederbörden varierar. Generellt kan vissa förändringar ändå förväntas.

De processer i marken som bidrar till att ämnen bryts ner, fastläggs eller lakas ut påverkas av förändrad temperatur och nederbörd. I samband med översvämningar kan risken för att mikrobiologisk smitta når vattentäkten öka, till exempel genom otäta foderrör vid brunnarna eller genom att smittan når själva grundvattenmagasinet.

En ytterligare påverkanskälla till förändrad grundvattenkvalitet är att markanvändningen kan komma att anpassas till ett förändrat klimat⁴⁵. Framförallt kan jordbruket förändras då växtsäsongen blir längre vid högre medeltemperatur. Klimatförändringarna kan möjliggöra ett intensivare jordbruk med fler skördar per år och ge möjligheter för nya grödor. Detta kan i sin tur förändra användningen av näringsämnen och bekämpningsmedel i jordbruket. Ett varmare och fuktigare klimat ökar behovet av att bekämpa skadedjur, svampar och ogräs inom jordbruket⁴⁶.

Sammantaget visar detta vikten av att synliggöra de områden som är viktiga för dricksvattenförsörjning i samhällsplaneringen så att dricksvatten av god kvalitet kan produceras även i framtiden. Då man inte säkert vet hur klimatförändringarna kommer att påverka dricksvattenförsörjningen i Skövde kommun kan synliggörandet av de prioriterade områdena även påvisa vikten av att se över hur klimatförändringarna påverkar både markanvändning och flödesregimer i dessa områden. Skövde kommun arbetar med att ta fram en klimatanpassningsplan som också kommer att innefatta en undersökning av grundvattenförekomsternas känslighet för klimatförändring.

⁴⁴ SGU 2010:12

⁴⁵ SGU 2010:12

⁴⁶ SGU 2010:12

6 Vattenförsörjningsplanens roll i kommunens framtida planering

Utgångspunkter för fysisk planering inom Skövde kommun är ämnesvisa underlag som vägs samman. Vattenförsörjningsplanen för Skövde kommun utgör ett sådant underlag. Utifrån dricksvattenförsörjningens behov och möjligheter redovisas genom vattenförsörjningsplanen var det finns behov av att i den framtida planeringen av mark- och vattenområdena ta hänsyn till vattenförekomster som är betydelsefulla för nutida och framtida dricksvattenförsörjning.

6.1 Underlag till översiktsplanering

Vattenförsörjningsplanen utgör utgångspunkt för vilka yt- och grundvattenförekomster som ska utpekade som prioriterade för dricksvattenförsörjning i översiktsplanen. Genom att i vattenförsörjningsplanen identifiera vattenresurser och för var och en bedöma kapacitet, kvalitet, risk, skydd och status erhålls en bild av vilka vattenresurser som är viktiga för nuvarande och framtida vattenförsörjning. Såväl hot som bristande kvalitet och skydd kan ofta åtgärdas, det är bara en fråga om hur mycket kommunen är villig att investera i vattenförsörjningen för att öka säkerheten.

Förslagsvis belyses samtliga områden, som i denna plan anges som prioriterade dricksvattenförekomster, i översiktsplanen som av intresse för allmän dricksvattenförsörjning. I Bilaga 6 presenteras vattenförekomsternas lokalisering.

Dialog bör föras med Skövde VA inför tillståndsgivning eller bebyggelseplanering inom utpekade områden i denna vattenförsörjningsplan.

6.2 Ytterligare åtgärder för en säkrare dricksvattenförsörjning

I vattenförsörjningsplanen lyfts områden fram som är viktiga för den allmänna dricksvattenförsörjningen. Däremot behandlas inte frågan hur systemet för dricksvattenförsörjningen ska utvecklas. Skövde kommun har många reservvattentäkter som kan täcka upp vid avbrott i den ordinarie försörjningen inom Borgundas försörjningsområde. Flera av täkterna är äldre och ligger i tät bebyggelse och möjligheter till ökat uttag i Aspö och nya uttag norr om Skövde bör utredas. Fram tills nya reservvattentäkter tas i drift måste befintliga bibehållas så att tillräcklig reservvattenkapacitet finns. För Vårsås/Nybo och Igelstorp behöver investeringar göras i befintlig täkt i Nybo alternativt ny vattentäkt utredas. Reservvattentäckning saknas för de områden som försörjs från Vassbackens vattentäkt.

Kommunen ingen nödvattenplan som beskriver hur man ska agera i den mest akuta fasen av ett driftsstopp och hur man i detta skede löser dricksvattenleveransen till sina abonnenter. Ett arbete med att ta fram en plan har påbörjats under våren 2017.

Flera av kommunens vattenskyddsområden har uppdaterats enligt gällande lagstiftning och krav under de senaste åren och endast Stöpen har ett äldre vattenskyddsområde. Den löpande tillsyn som bedrivs för att tillse att vattenskyddsföreskrifterna efterlevs är också en viktig del i att förbättra skyddet av vattentäkterna. I regeringens dricksvattenutredning⁴⁷ nämns att fastställande av vattenskyddsområden för allmänna vattentäkter är viktigt för en trygg dricksvattenförsörjning. Den långsiktiga förvaltningen av redan fastställda vattenskyddsområden är också mycket viktig och utredningen påpekar att tillsynsarbetet generell behöver stärkas för att uppnå detta.

Tillstånd för vattenuttag, tidigare benämnt vattendom, saknas för fyra av kommunens vattentäkter (Skultorp, Bergsätters källor, Nybo och Stöpen). Tillstånd för vattenuttag medför en säkerhet för kommunen då tillståndet föregås av en hydrogeologisk undersökning vilket klargör förutsättningar för vattenuttag samt att man därigenom för all framtid har en rätt att ta ut vatten för dricksvattenproduktion.

Det finns också tekniska åtgärder som kan genomföras i vattenverk och distributionssystemet i syfte att säkerställa en framtida trygg dricksvattenförsörjning, dessa har inte identifierats här utan behandlas istället i VA-planen och i Skövde VAs löpande verksamhetsplanering.

Om och i så fall hur en kommun ska arbeta med enskilt dricksvatten är inte helt klart. Det är därför viktigt att det finns ett samarbete i dessa frågor mellan olika funktioner i kommunen, exempelvis VA, miljönämnd, folkhälsa och landsbygdsutveckling. Att peka ut en funktion som huvudansvarig eller sammankallande i arbetet kan ge styrka åt det fortsatta arbetet.

Genom att bygga upp en databas med uppgifter kring enskilda dricksvattenbrunnar kan kommunen få ett bra underlag som stöd till fastighetsägare och för planering inom kommunens verksamheter. Miljösamverkan Östra Skaraborg erbjuder vattenprovtagning i enskilda brunnar till familjer med små barn, främst för att fluoridhalten i vattnet ska undersökas. Ett sätt att öka kunskapen om vattenkvaliteten i enskilda brunnar är att från Miljösamverkan Östra Skaraborg begära in en kopia av analysresultaten samt att dokumentera de uppgifter om enskilda brunnar som framkommer vid inventeringar av enskilda avlopp.

Servicenämnden, som ansvarig för VA-verksamheten, ses som lämplig för uppdraget att hålla ihop samverkan och databas över enskilt dricksvatten.

⁴⁷ *En trygg dricksvattenförsörjning – bakgrund, överväganden och förslag*, SOU 2016:32

SEN § 17/17

Beslut om Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

SEN2016.0132

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämnden	2017-04-20	17/17

Beslut

Servicenämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun.

Bakgrund

Planen belyser vilka vattenförekomster i kommunen som är viktiga för enskild och allmän dricksvattenförsörjning. Syftet är att skyddsbehovet för dessa vattenförekomster ska beaktas i den fysiska planeringen.

Planen sammanställer det kunskapsunderlag kring enskild och allmän dricksvattenförsörjning som kommunen har idag och pekar ut behov av kompletteringar.

Utgångspunkten för planen är den vattenförsörjningsplan som togs fram för kommunen år 2010. Den planen fördes aldrig fram för beslut. Föreliggande plan har uppdaterats med ny information som framkommit sedan 2010. Dessutom har enskild dricksvattenförsörjning fått ett större utrymme.

Planen har varit utskickad på samråd till utpekade myndigheter och verksamheter och under samrådsperioden funnits tillgänglig på kommunens hemsida. Sammanlagt 6 yttranden har lämnats in: Länsstyrelsen, MöS, SGU, Skara kommun, Regionen-Skas samt Skövde kommun-SSB och SSV. Vissa ändringar har gjorts i planen utifrån inkomna yttranden. Yttranden och servicenämndens bemötanden finns redovisade i samrådsredogörelsen.

Handlingar

Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun
Samrådsredogörelsen

Skickas till

Kommunstyrelsen

KSAU § 127/17

Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

KS2017.0196

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	127/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	123/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun.

Bakgrund

Serviceutskottet har föreslagit kommunfullmäktige att anta Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun.

Planen belyser vilka vattenförekomster i kommunen som är viktiga för enskild och allmän dricksvattenförsörjning. Syftet är att skyddsbehovet för dessa vattenförekomster ska beaktas i den fysiska planeringen.

Planen sammanställer det kunskapsunderlag kring enskild och allmän dricksvattenförsörjning som kommunen har idag och pekar ut behov av kompletteringar.

Utgångspunkten för planen är den vattenförsörjningsplan som togs fram för kommunen år 2010. Den planen fördes aldrig fram för beslut. Föreliggande plan har uppdaterats med ny information som framkommit sedan 2010. Dessutom har enskild dricksvattenförsörjning fått ett större utrymme.

Planen har varit utskickad på samråd till utpekade myndigheter och verksamheter och har under samrådsperioden funnits tillgänglig på kommunens hemsida. Sammanlagt 6 yttranden har lämnats in, från Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Miljönämnden Östra Skaraborg, Sveriges geologiska undersökning, Skara kommuns miljö- och byggnadsnämnd, Skaraborgs Sjukhus Skövde samt sektor samhällsbyggnad och sektor styrning och verksamhetsstöd Skövde kommun.

Vissa ändringar har gjorts i planen utifrån inkomna yttranden. Yttranden och servicenämndens bemötanden finns redovisade i samrådsredogörelsen.

Handlingar

TU Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

Beslut 2017-04-20, SEN § 17/17, Plan för vattenförsörjning i Skövde kommun

Vattenförsörjningsplan för Skövde kommun

Samrådsredogörelse vattenförsörjningsplan daterad 170412

Skickas till

Servicenämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun, att gälla från 2018-01-01.

Bakgrund

Servicenämnden har föreslagit kommunfullmäktige att anta Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun, att gälla från 2018-01-01.

Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun (VA-taxa) reglerar avgiftsuttaget för VA-huvudmannens tjänster: tillhandahållande av dricksvatten samt omhändertagande av spillvatten och dagvatten från fastighet och allmän platsmark. Avgifter för VA tas ut som anläggningsavgift och bruksavgift. Anläggningsavgiften tas ut som en engångsavgift när en fastighet ansluts till nätet och vid utökad byggnadsyta. Bruksavgiften är den löpande avgiften för nyttjandet av tjänsterna baserad på hur mycket vatten fastigheten förbrukar. Bruksavgiften i sin tur är uppdelad i en fast och en rörlig del.

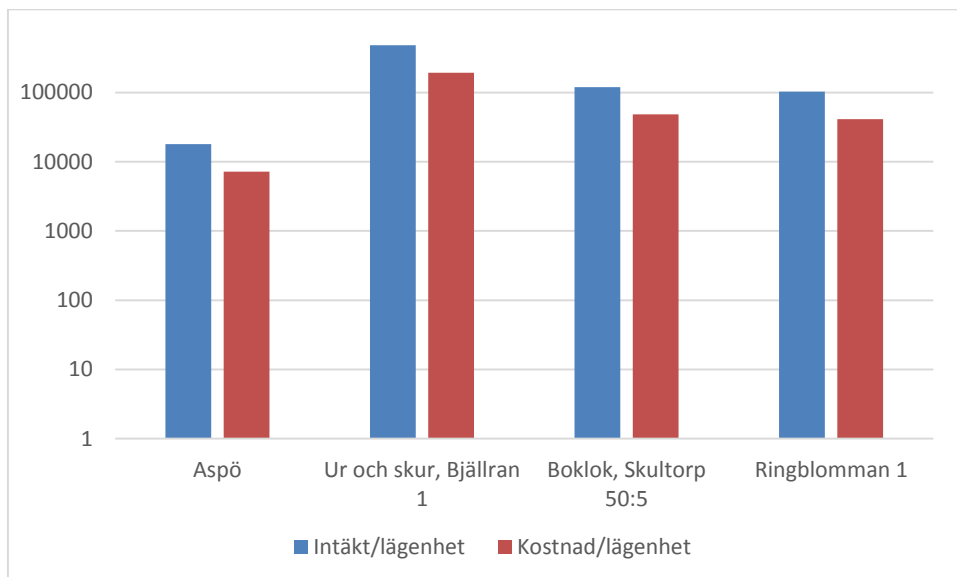
Föreliggande förslag till VA-taxa från 1 januari 2018 innebär en höjning av bruksavgiften (fast och rörlig del) med 4 % och en höjning av anläggningsavgiften med 20 %. För år 2019 och 2020 förutser nämnden en ökning med 4 % av bruksavgiften.

Förslaget innebär för en småhusfastighet med en förbrukning på 160 m³, att ökningen på 4 % av brukningstaxan skulle ge 227 kr inklusive moms i ökad årsavgift. För en hyresfastighet med en förbrukning på 2000 m³ och två parallellkopplade vattenmätare med storleken Qn 2,5 skulle ökningen ge en ökad årsavgift på 1 998 kr inklusive moms.

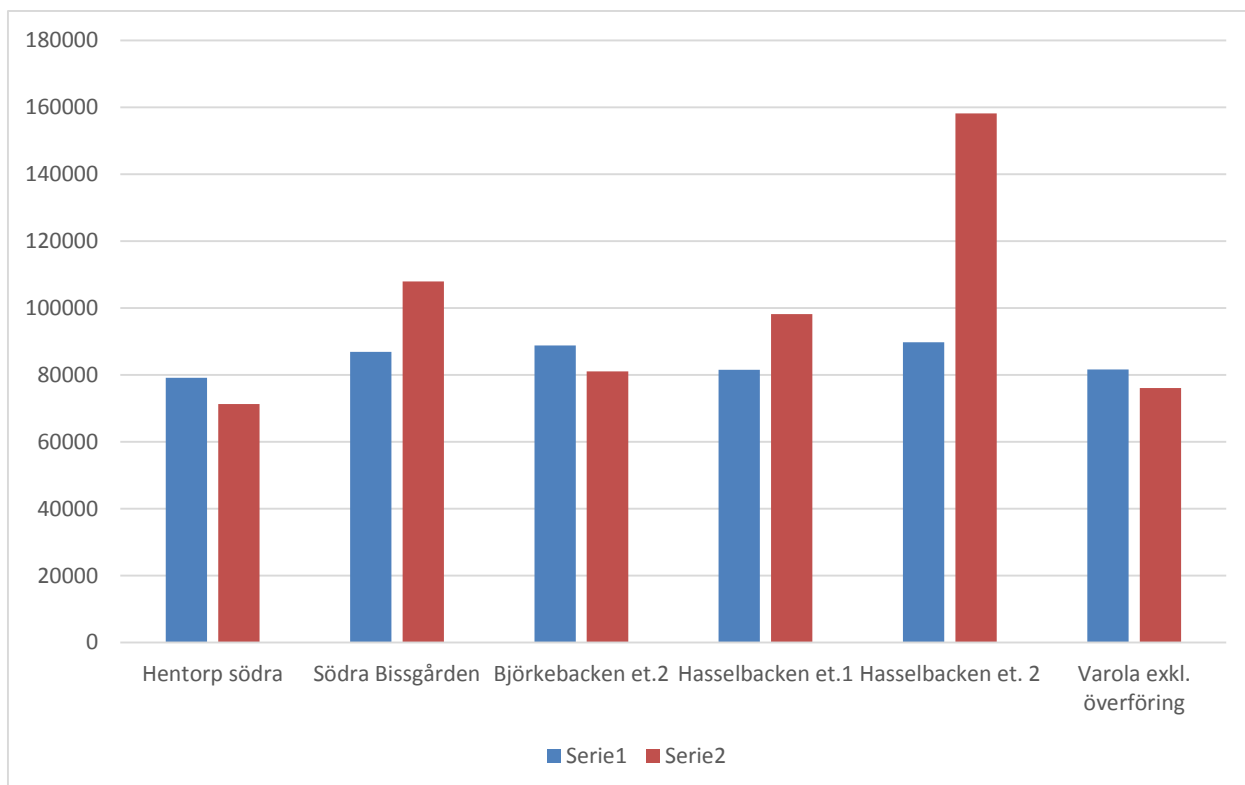
En höjning av anläggningsavgiften på 20 % innebär för en småbostadsfastighet en ökad kostnad på 21 722 kr inklusive moms. För en hyresfastighet med tomtyta på 800 m² och 15 lägenheter innebär förslaget en ökad kostnad på 73 531 kr inklusive moms.

Brukningsavgiften analyseras årligen utifrån prognos för resultat kommande 3-5 år. Investeringsvolymerna i VA-verksamheten är stora de närmaste åren. Redan idag står verksamheten för ca 180 miljoner av Skövde kommuns skuld vilket är dubbelt så mycket som verksamhetens omsättning. Enligt 30 § i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (Vattentjänstlagen) får storleken på avgifterna inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för den allmänna VA-anläggningen. Lagen ger ändå rätt till ett planerat överuttag för nyinvesteringar med vissa förbehåll. Föreliggande förslag till VA-taxa innebär ett planerat överuttag för att möta verksamhetens investeringar. Servicenämnden har i beslut pekat ut aktuella investeringar som bedöms leva upp till det som föreskrivs i Vattentjänstlagen. Det överskjutande resultatet hänfört till den utpekade investeringen bokas i balansräkningen som en skuld enligt god redovisningssed. Denna skuld löses sedan upp mot den utpekade investeringen. I kommunfullmäktiges beslut om bokslut, där överskjutande resultat redovisas, anges hur detta ska hanteras med en koppling till huvudmannens beslut.

Anläggningsavgifterna analyseras med 3-5 års mellanrum. Reglering av anläggningsavgiften baseras på kostnader och intäkter för genomförda och planerade anslutningar. Avgiften ska motsvara den genomsnittliga kostnaden för att ansluta en fastighet. För en del anslutningar kommer intäkterna vara lägre än kostnaderna och för en del kommer det att vara tvärtom. Med för låga anslutningsavgifter belastar investeringarna istället brukningsavgifterna och skuldsättningen ökar. VA-huvudmannen har analyserat kostnader och intäkter för anslutningar i Skövde kommun.

Exempel på kostnader och intäkter för anslutningar av flerbostadsfastigheter omräknat till kostnad och intäkt per lägenhet.

Exempel på kostnader och intäkter för anslutningar av småhus omräknat till kostnad och intäkt per lägenhet.

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-04-26

Diarienummer: KS2017.0197-3

Handläggare: Anette Nilsson

I VA-planen som antogs i kommunfullmäktige i december 2015 anges ett par befintliga områden i kommunen som bedöms ha behov av VA-lösning i ett större sammanhang enligt 6 § i Vattentjänstlagen; Varola, Böja och Vristulven. Dessa områden är generellt mindre tätbebyggda än exploateringsområdena och ligger på längre avstånd från befintliga verksamhetsområden. I diagrammet ovan redovisas Varola utan överföringsledning, med ledningen inkluderad är kostnaden per fastighet ca 500 000 kr. Summerat visar analysen på ett behov av höjning av anläggningsavgifterna på mellan 10 och 65 % beroende på i vilken omfattning man tar med kostnaderna för § 6-områdena i beräkningen.

Handlingar

Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun

Förslag VA-TAXA, att gälla från 180101

SEN 2017-04-20, § 16/17 VA-taxa 2018

Skickas till

Servicenämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 124/17

Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun

KS2017.0197

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	128/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	124/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun, att gälla från 2018-01-01.

Bakgrund

Servicenämnden har föreslagit kommunfullmäktige att anta Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun, att gälla från 2018-01-01.

Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun (VA-taxa) reglerar avgiftsuttaget för VA-huvudmannens tjänster: tillhandahållande av dricksvatten samt omhändertagande av spillvatten och dagvatten från fastighet och allmän platsmark. Avgifter för VA tas ut som anläggningsavgift och brukningsavgift. Anläggningsavgiften tas ut som en engångsavgift när en fastighet ansluts till nätet och vid utökad byggnadsyta. Brukningsavgiften är den löpande avgiften för nyttjandet av tjänsterna baserad på hur mycket vatten fastigheten förbrukar. Brukningsavgiften i sin tur är uppdelad i en fast och en rörlig del.

Föreliggande förslag till VA-taxa från 1 januari 2018 innebär en höjning av brukningsavgiften (fast och rörlig del) med 4 % och en höjning av anläggningsavgiften med 20 %. För år 2019 och 2020 förutser nämnden en ökning med 4 % av brukningsavgiften.

Förslaget innebär för en småhusfastighet med en förbrukning på 160 m³, att ökningen på 4 % av brukningstaxan skulle ge 227 kr inklusive moms i ökad årsavgift. För en hyresfastighet med en förbrukning på 2000 m³ och två parallellkopplade vattenmätare med storleken Qn 2,5 skulle ökningen ge en ökad årsavgift på 1 998 kr inklusive moms.

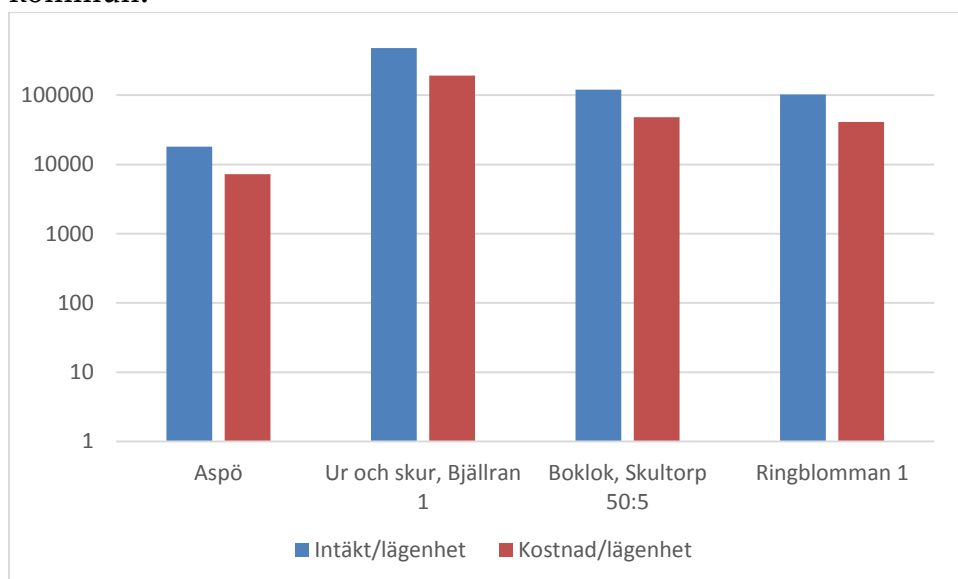
En höjning av anläggningsavgiften på 20 % innebär för en småbostadsfastighet

en ökad kostnad på 21 722 kr inklusive moms. För en hyresfastighet med tomtyta på 800 m² och 15 lägenheter innebär förslaget en ökad kostnad på 73 531 kr inklusive moms.

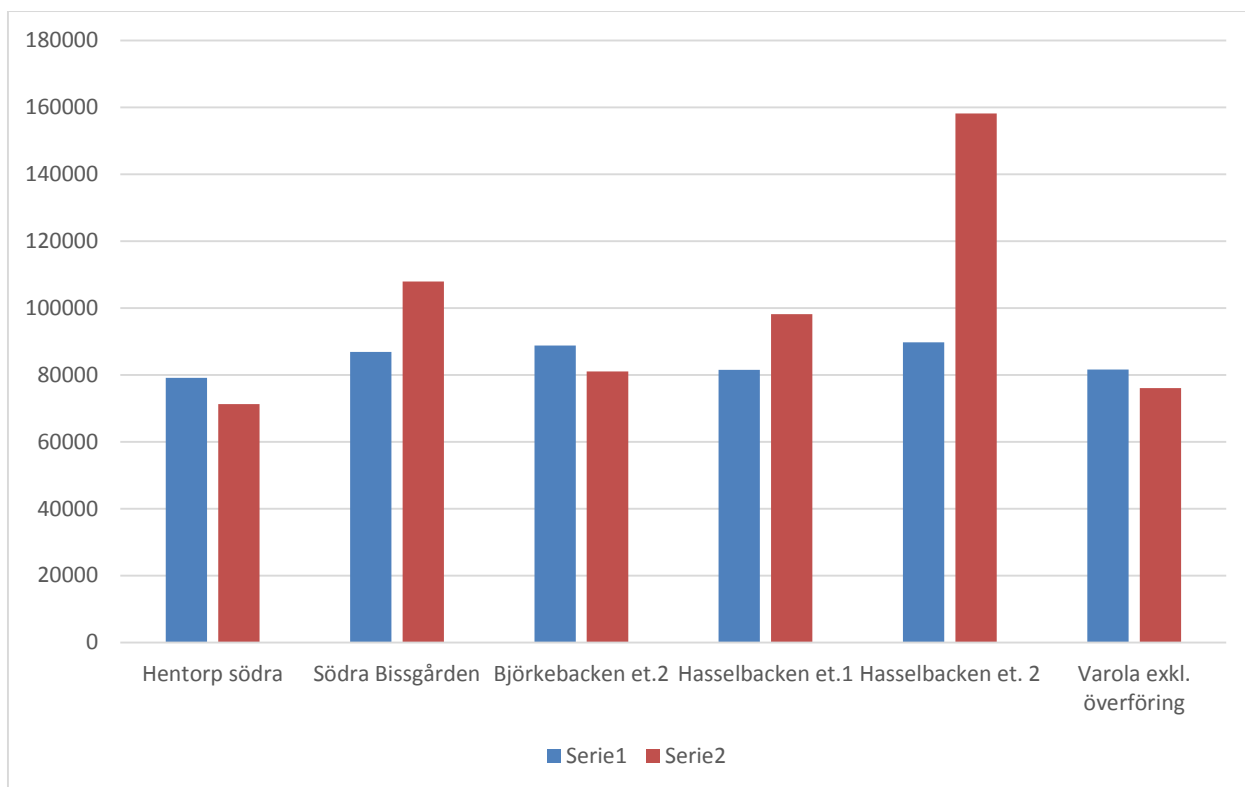
Brukningsavgiften analyseras årligen utifrån prognos för resultat kommande 3-5 år. Investeringsvolymerna i VA-verksamheten är stora de närmaste åren. Redan idag står verksamheten för ca 180 miljoner av Skövde kommuns skuld vilket är dubbelt så mycket som verksamhetens omsättning. Enligt 30 § i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (Vattentjänstlagen) får storleken på avgifterna inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för den allmänna VA-anläggningen. Lagen ger ändå rätt till ett planerat överuttag för nyinvesteringar med vissa förbehåll. Föreliggande förslag till VA-taxa innebär ett planerat överuttag för att möta verksamhetens investeringar. Servicenämnden har i beslut pekat ut aktuella investeringar som bedöms leva upp till det som föreskrivs i Vattentjänstlagen. Det överskjutande resultatet hänfört till den utpekade investeringen bokas i balansräkningen som en skuld enligt god redovisningssed. Denna skuld löses sedan upp mot den utpekade investeringen.

I kommunfullmäktiges beslut om bokslut, där överskjutande resultat redovisas, anges hur detta ska hanteras med en koppling till huvudmannens beslut.

Anläggningsavgifterna analyseras med 3-5 års mellanrum. Reglering av anläggningsavgiften baseras på kostnader och intäkter för genomförda och planerade anslutningar. Avgiften ska motsvara den genomsnittliga kostnaden för att ansluta en fastighet. För en del anslutningar kommer intäkterna vara lägre än kostnaderna och för en del kommer det att vara tvärtom. Med för låga anslutningsavgifter belastar investeringarna istället brukningsavgifterna och skuldsättningen ökar. VA-huvudmannen har analyserat kostnader och intäkter för anslutningar i Skövde kommun.

Exempel på kostnader och intäkter för anslutningar av flerbostadsfastigheter omräknat till kostnad och intäkt per lägenhet.

Exempel på kostnader och intäkter för anslutningar av småhus omräknat till kostnad och intäkt per lägenhet.

I VA-planen som antogs i kommunfullmäktige i december 2015 anges ett par befintliga områden i kommunen som bedöms ha behov av VA-lösning i ett större sammanhang enligt 6 § i Vattentjänstlagen; Varola, Böja och Vristulven. Dessa områden är generellt mindre tätbebyggda än exploateringsområdena och ligger på längre avstånd från befintliga verksamhetsområden. I diagrammet ovan redovisas Varola utan överföringsledning, med ledningen inkluderad är kostnaden per fastighet ca 500 000 kr. Summerat visar analysen på ett behov av höjning av anläggningsavgifterna på mellan 10 och 65 % beroende på i vilken omfattning man tar med kostnaderna för § 6-områdena i beräkningen.

Handlingar

TU Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun
 Förslag VA-TAXA, att gälla från 180101
 SEN 2017-04-20, § 16/17 VA-taxa 2018

Skickas till
Servicenämnden

Taxa

För den allmänna VA-anläggningen
i Skövde kommun

SKÖVDE

Innehåll

Allmänt

§ 1 Betalningsansvarig	4
§ 2 Avgifter	4
§ 3 Fastighetsindelning	5
§ 4 Avgiftsskyldighet	6

Anläggningsavgifter

§ 5 Bostadsfastighet	7
§ 6 Annan fastighet	8
§ 7 Obebyggd fastighet	9
§ 8 Reduceringsregler	10
§ 9 Allmän platsmarkhållare	11
§ 10 Debitering	12
§ 11 Särskilda åtgärder	13

Brukningsavgifter

§ 12 Bebyggd fastighet	14
§ 13 Obebyggd fastighet	15
§ 14 Avgifter för dagvatten, D _v	16
§ 15 Vattenmätare	16
§ 16 Avgiftssättning vid särskilda fall	16
§ 17 Debitering	17
§ 18 Särskilda åtgärder	17

Andra avgifter

§ 19 Andra avgifter	18
§ 20 Byggvatten	18
§ 21 Taxans införande	19

Inledning och förklaring

Varje dag levererar VA-avdelningen, Skövde kommun, dricksvatten till över 45 000 människor i Skövdeområdet. Vi tar också hand om och renar avloppsvattnet.

Din vatten- och avloppsavgift används till att producera dricksvatten av hög kvalitet, underhålla ledningsnäten, ta hand om och rena avloppsvatten (spillvatten samt dagvatten från gator och fastigheter). Hur mycket du betalar i avgift beror på vilken typ av fastighet du bor i, hur mycket vatten du använder och vilken service eller kapacitet du har tillgång till.

Taxan består av anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

Anläggningsavgifter är kalkylerade för att täcka huvudmannens kostnader för inkoppling samt nyttan en fastighet har av tillgång till vatten, avlopp och/eller dagvatten. Betalning av anläggningsavgift innebär att fastigheten köper in sig i den kommunala VA-anläggningen (ledningsnät, pumpstationer, reningsverk m.m.).

Brukningsavgifter består av en fast och en rörlig del.

Den fasta avgiften (mätaravgiften) är det abonnenten betalar för den service som man har tillgång till (abonnemangsavgift för administrativa kostnader samt kostnader för drift och underhåll av ledningsnät och verk).

Den rörliga avgiften beräknas per kubikmeter levererat dricksvatten och täcker de rörliga kostnaderna för dricksvattenproduktion och avloppsvattenrening.

TAXA för Skövde kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning Antagen av kommunfullmäktige den 2014-06-16

Reviderad 2015-10-28, 2016-06-20

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Service nämnden. Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Skövde kommun.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark och miljödomstolen jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

Allmänt (§§ 1–4)

§ 1 Betalningsansvarig

För att täcka nödvändiga kostnader för Skövde kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa. Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare.

Avgiftsskyldig för ändamålet D_g (Dagvatten gata) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2 Avgifter

2.1. Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter. Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

2.2. Avgifter enligt §§ 5–6, § 9 och § 12, § 14 samt § 19 är baserade på indextalet (2014-05) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

2.3. Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen sär taxa. Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 och §§ 11–18 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

2.4. Huvudmannen får besluta att sätta ned eller efterskänka avgifter om det finns särskilda skäl.

§ 3 Fastighetsindelning

I dessa taxeföreskrifter avses med

Småhusfastighet: Fastighet som är bebyggd eller avsedd att bebyggas med en eller tvåfamiljshus.

Övrig bostadsfastighet: Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för flerfamiljshus. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Exempel på sådana byggnader är:

- Kontor
- Sporthallar
- Utbildning
- Utställningslokaler
- Småindustri
- Butiker
- Hantverk
- Stormarknader
- Restauranger
- Förvaltning
- Hotell
- Sjukvård

Annan fastighet: Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet. Exempel på annan fastighet:

- Hamn
- Återvinningscentral
- Badplats

Obebyggd fastighet: Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggs.

Lägenhet: Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i övrig bostadsfastighet räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2009 som en lägenhet.

Allmän platsmark: Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats eller om marken inte omfattas av detaljplan, så inbegriper den väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4 Avgiftsskyldighet

4.1. Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
D _f , dag- och dräneringsavlopp från fastighet	Ja	Ja
D _g , dagvattenavlopp från allmän platsmark som betalas av fastighetsägare	Ja	Ja
D _v , dagvattenavlopp från allmän platsmark som betalas av allmänplatsmarkförvaltare.	Ja	Ja

4.2. Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och D_f inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds D_f till den allmänna anläggningen utan att särskild förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3. Avgiftsskyldighet för ändamålet D_g inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4. Avgiftsskyldighet för ändamålet D_v gäller den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5. Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–11)

§ 5 Bostadsfastighet

5.1. För småhusfastighet, övrig bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska anläggningsavgift erläggas.

Avgift utgår per fastighet med:	Utan moms	Med moms
a) en avgift avseende framdragnin av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och D _f *	42 000 kr	52 500 kr
b) en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och D _f *	29 400 kr	36 750 kr
c) en avgift per m ² tomtyta	14,89 kr	18,61 kr
d) en avgift per lägenhet	17 976 kr	22 470 kr

* Om dagvatten från fastigheten avleds genom den allmänna anläggningen eller på annat sätt som huvudmannen ordnat med uttages avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) för D_f även om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för D_f upprättats.

5.2. Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnads-karta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d). För småhusfastighet begränsas den avgifts-grundande tomtytan enligt 5.1c) till en yta av 3000 m².

Vid ändrade förhållanden enligt 5.4, 5.5, 5.6 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.3. Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.4. Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, ska avgifter erläggas enligt 5.1 a) och b).

5.5. Ökas fastighets tomtyta ska avgift erläggas enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses som betald sedan tidigare. Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsreglerna i 5.2.

5.6 Sker om- eller tillbyggnad eller uppförs ytterligare byggnad på fastighet ska avgift erläggas enligt 5.1 d) för varje ny tillkommande lägenhet.

§ 6 Annan fastighet

6.1. För annan fastighet ska anläggningsavgift erläggas.

Avgift utgår per fastighet med:	Utan moms	Med moms
a) en avgift avseende framdragnings av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och D _f *	42 000 kr	52 500 kr
b) en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och D _f *	29 400 kr	36 750 kr
c) en avgift per m ² tomtyta	21,35 kr	26,69 kr

* Om dagvatten från fastigheten avleds genom den allmänna anläggningen eller på annat sätt som huvudmannen ordnat med uttages avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) för D_f även om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för D_f upprättats.

6.2. Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnads-karta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.3. Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmöjligheten att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.4. Dras ytterligare servisledningar fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas ska avgifter erläggas enligt 6.1 a) och b).

6.5. Ökas fastighetens tomtyta, ska avgift erläggas enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses som betald sedan tidigare.

§ 7 Obebyggd fastighet

7.1. För obebyggd fastighet ska del av full anläggningsavgift erläggas. Avgift per fastighet:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift. Om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för D_f upprättats, utgår avgift enligt 5.1 a), b) och c) resp. 6.1 a), b) och c).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för D_f inte upprättats, utgår avgift enligt 5.1 a) och b).

7.2. Bebyggs obebyggd fastighet ska resterande avgifter erläggas enligt följande:

	Bostadsfastighet		Annann fastighet	
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100%	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.2 så medger.

§ 8 Reduceringsregler

8.1. Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska reducerade avgifter erläggas enligt följande:

Avgifter för framdragen servisleddning	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	D _f	D _g
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2. Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelagat, ska avgifter erläggas enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.2 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisleddningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a), även om servisleddningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3. För servisleddning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisleddningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 100% av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragnings av övriga servisleddningar.

§ 9 Allmän platsmarkhållare

9.1. Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift enligt nedan.

Avgift utgår med:	Utan moms	Med moms
Ej väghållare	14,94 kr/m ²	18,68 kr/m ²
Väghållare	53,38 kr/m ²	66,73 kr/m ²

§ 10 Debitering

10.1. Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

10.2. Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

10.3. Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under som längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas till

dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 10.2.

10.4. Avgiftsskyldighet enligt 5.5, 5.6, 6.5 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t.ex. ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 10.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 11 Särskilda åtgärder

11.1. Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

11.2. Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och huvudmannen finner skäl att bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

11.3. Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 12–18)

§ 12 Bebyggd fastighet

12.1. För bebyggd fastighet ska brukningsavgift erläggas.

a) En fast avgift per år och per mätare eller per mätarkombination	Utan moms	Med moms
Mätaravgift småhus	3 148 kr	3 935 kr
1 x Qn 2,5	4 249 kr	5 311 kr
2 x Qn 2,5	21 958 kr	27 448 kr
3 x Qn 2,5	35 525 kr	44 406 kr
4 x Qn 2,5	47 267 kr	59 084 kr
5 x Qn 2,5	57 137 kr	71 421 kr
1 x Qn 6	27 749 kr	34 686kr
2 x Qn 6	52 414 kr	65 518 kr
3 x Qn 6	82 258 kr	102 823 kr
4 x Qn 6	108 362 kr	135 453 kr
1 x Qn 10	47 267 kr	59 084kr
2 x Qn 10	90 443 kr	113 054 kr
3 x Qn 10	137 929 kr	172 411 kr
4 x Qn 10	184 783 kr	230 979 kr

b) En avgift per m ³ levererat vatten	Utan moms	Med moms
Totalt	9,80 kr	12,25 kr
Därav för:		
Vattenförsörjning, V	4,40 kr	5,50 kr
Spillvattenavlopp, S	5,40 kr	6,75 kr

12.2. Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 12.1 a) och b) angivna ändamål reduceras avgifterna. Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	D _f	D _g
Fast mätaravgift	12.1 a)	45 %	46 %	7 %	2 %
Avgift per m³	12.1 b)	45 %	55 %	-	-

12.3. För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvatten-ledning (kylvatten o.d.), ska avgift erläggas med 50 % av spillvattenavloppsavgiften enligt 12.1 b).

12.4. Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 11.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 90 m³/lägenhet och år i fritidsbostad.

§ 13 Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet inom verksamhetsområden ska brukningsavgift erläggas enligt 12.1 a).

För obebyggda fastigheter som enligt detaljplan är avsedda för småhus erläggs avgift motsvarande mätaravgift för småhus enligt 12.1 a). Alla andra obebyggda fastigheter inom detaljplanelagt område erlägger fast avgift motsvarande 1 X Qn 2,5 enligt 12.1 a). Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	D _f	D _g
Mätaravgift småhus	12.1 a)	45 %	46 %	7 %	2 %
1 X Qn 2,5	12.1 a)	45 %	46 %	7 %	2 %

§ 14 Avgifter för dagvatten, D_g Allmän platsmarkshållare

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlagga brukningsavgift. Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
Hårdgjorda ytor	0,32 kr/m ²	0,40 kr/m ²
Icke hårdgjorda ytor	0,03 kr/m ²	0,04 kr/m ²

§ 15 Vattenmätare

15.1. Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen. Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

15.2. Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 19.

§ 16 Avgiftssättning vid särskilda fall

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvatten-avlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet. Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande dricksvatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren. En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd dricksvatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17 Debitering

Avgift enligt 12.1 a) debiteras i efterskott per månad eller kvartal enligt beslut av VA-huvudmannen. Avgift enligt 12.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd eller annan grund som anges i §§ 12 och 16. Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjmålsränta erläggas på obetalt belopp enligt 10.2.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning, dock att mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning ska ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering ska därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse. Avläsning sker normalt via s.k. självavläsning med hjälp av självavläsningskort.

§ 18 Särskilda åtgärder

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

Andra avgifter (§§ 19–20)

§ 19 Andra avgifter

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärder eller har, på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms	Med moms
Nedtagning av vattenmätare	1 112 kr	1 390 kr
Uppsättning av vattenmätare	1 112 kr	1 390 kr
Avstängning av vattentillförsel	1 247 kr	1 559 kr
Påsläpp av vattentillförsel	1 247 kr	1 559 kr
Undersökning av vattenmätare	1 112 kr	1 390kr
Länsning av vattenmätarbrunn	624 kr	780 kr
Förgäves besök	624kr	780 kr
Hyra av brandpost (exkl. vattenavgift)	52 kr	66 kr
Förstörd eller förkommen mätare, Dn 20 + 25 (Övriga mätarstorlekar enligt självkostnad för material och arbete)	1 247kr	1 559 kr
Flyttavgift (slutavmätning i samband med flytt)	61 kr	76kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 75 % av ovan angivna belopp.

§ 20 Byggvatten

För s.k. byggvatten antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 70 m³ per lägenhet och debiteras därefter enligt 12.1 b) exkl. spillvattenavgift. I undantagsfall kan förbrukning mätas efter överenskommelse med Sektor service. Avgift utgår då enligt 12.1 a) och b).

§ 21 Taxans införande

Denna taxa träder i kraft 2015-01-01. De brukningsavgifter enligt 12.1, 12.4 och 15.2 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Kontaktcenter Skövde kommun

Telefon: 0500 - 49 80 00 • Webbplats: skovde.se

E-post: skovdekommun@skovde.se

Postadress: Skövde kommun, 541 83 Skövde

Besöksadress: Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

SKÖVDE

SEN § 16/17**VA-taxa 2018**

SEN2017.0056

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämnden	2017-04-20	16/17

Beslut

Servicenämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun att gälla från 2018-01-01.

Bakgrund

Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun ("VA-taxa") reglerar avgiftsuttaget för VA-huvudmannens tjänster: tillhandahållande av dricksvatten samt omhändertagande av spillvatten och dagvatten från fastighet och allmän platsmark. Avgifter för VA tas ut som anläggningsavgift och brukningsavgift. Anläggningsavgiften tas ut som en engångsavgift när en fastighet ansluts till nätet och vid utökad byggnadsyta. Brukningsavgiften är den löpande avgiften för nyttjandet av tjänsterna baserad på hur mycket vatten fastigheten förbrukar. Brukningsavgiften i sin tur är uppdelad i en fast och en rörlig del.

Föreliggande förslag till VA-taxa från 1 januari 2018 innebär en höjning av brukningsavgiften (fast och rörlig del) med 4 % och en höjning av anläggningsavgiften med 20 %. För år 2019 och 2020 förutser nämnden en ökning med 4 % av brukningsavgiften.

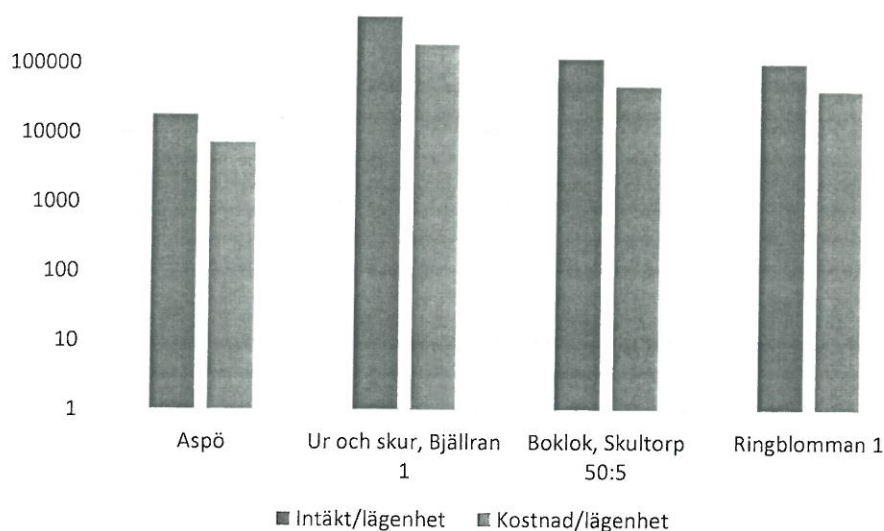
Förslaget innebär för en småhusfastighet med en förbrukning på 160 m³, att ökningen på 4 % av brukningstaxan skulle ge 227 kr inkl. moms i ökad årsavgift. För en hyresfastighet med en förbrukning på 2000 m³ och två parallellkopplade vattenmätare med storleken Qn 2,5, skulle ökningen ge en ökad årsavgift på 1998 kr inkl. moms.

En höjning av anläggningsavgiften på 20 % innebär för en småbostadsfastighet en ökad kostnad på 21 722 kr inkl. moms och för hyresfastighet med tomtyta på 800 m² och 15 lägenheter innebär förslaget en ökad kostnad på 73 531 kr inkl. moms.

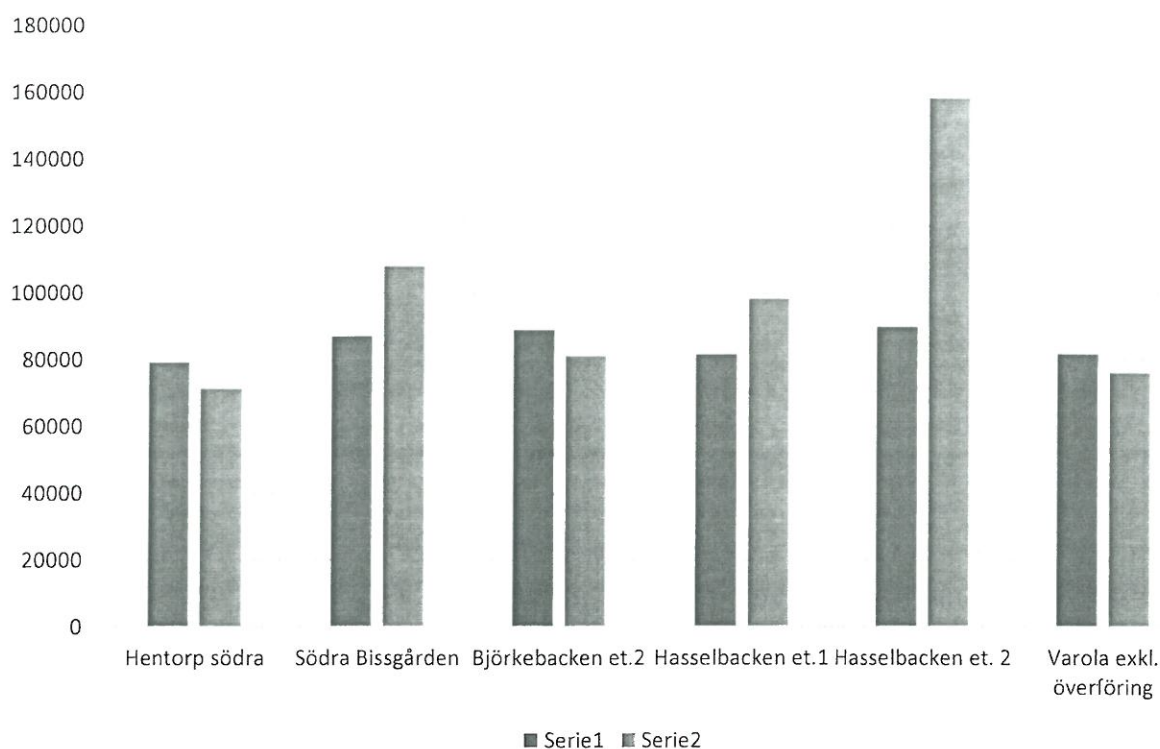
Brukningsavgiften analyseras årligen utifrån prognos för resultat kommande 3-5 år. Investeringsvolymerna i VA-verksamheten är stora de närmaste åren. Redan idag står verksamheten för ca 180 miljoner av Skövde kommuns skuld vilket är dubbelt så mycket som verksamhetens omsättning. Enligt 30 § i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster ("Vattentjänstlagen") får storleken på avgifterna inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för den allmänna

VA-anläggningen. Lagen ger ändå rätt till ett planerat överuttag för nyinvesteringar med vissa förbehåll. Föreliggande förslag till VA-taxa innebär ett planerat överuttag för att möta verksamhetens investeringar. Servicenämnden har i beslut pekat ut aktuella investeringar som bedöms leva upp till det som föreskrivs i Vattentjänstlagen. Det överskjutande resultatet hänfört till den utpekade investeringen bokas i balansräkningen som en skuld enligt god redovisningssed. Denna skuld löses sedan upp mot den utpekade investeringen. I kommunfullmäktiges beslut om bokslut, där överskjutande resultat redovisas, anges hur detta ska hanteras med en koppling till huvudmannens beslut.

Anläggningsavgifterna analyseras med 3-5 års mellanrum. Reglering av anläggningsavgiften baseras på kostnader och intäkter för genomförda och planerade anslutningar. Avgiften ska motsvara den genomsnittliga kostnaden för att ansluta en fastighet. För en del anslutningar kommer intäkterna vara lägre än kostnaderna och för en del kommer det att vara tvärtom. Med för låga anslutningsavgifter belastar investeringarna istället brukningsavgifterna och skuldsättningen ökar. VA-huvudmannen har analyserat kostnader och intäkter för anslutningar i Skövde kommun.

Exempel på kostnader och intäkter för anslutningar av flerbostadsfastigheter omräknat till kostnad och intäkt per lägenhet.

Exempel på kostnader och intäkter för anslutningar av småhus omräknat till kostnad och intäkt per lägenhet.

I VA-planen som antogs i KF i december 2015 anges ett par befintliga områden i kommunen som bedöms ha behov av VA-lösning i ett större sammanhang enligt 6 § i Vattentjänstlagen: Varola, Böja och Vristulven. Dessa områden är generellt mindre tätbebyggda än exploateringsområdena och ligger på längre avstånd från befintliga verksamhetsområden. I diagrammet redovisas Varola utan överföringsledning, med ledningen inkluderad är kostnaden per fastighet ca 500 000 kr. Summerat visar analysen på ett behov av höjning av anläggningsavgifterna på mellan 10 och 65 % beroende på i vilken omfattning man tar med kostnaderna för § 6-områdena i beräkningen.

Handlingar

VA-taxa 2018, kompletterat förslag till servicenämnden
Förslag till VA-taxa från 180101

Skickas till

Kommunstyrelsen

KSAU § 128/17

Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun
KS2017.0197

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	128/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	124/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun, att gälla från 2018-01-01.

Bakgrund

Serviceutskottet har föreslagit kommunfullmäktige att anta Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun, att gälla från 2018-01-01.

Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun (VA-taxa) reglerar avgiftsuttaget för VA-huvudmannens tjänster: tillhandahållande av dricksvatten samt omhändertagande av spillvatten och dagvatten från fastighet och allmän platsmark. Avgifter för VA tas ut som anläggningsavgift och brukningsavgift. Anläggningsavgiften tas ut som en engångsavgift när en fastighet ansluts till nätet och vid utökad byggnadsyta. Brukningsavgiften är den löpande avgiften för nyttjandet av tjänsterna baserad på hur mycket vatten fastigheten förbrukar. Brukningsavgiften i sin tur är uppdelad i en fast och en rörlig del.

Föreliggande förslag till VA-taxa från 1 januari 2018 innebär en höjning av brukningsavgiften (fast och rörlig del) med 4 % och en höjning av anläggningsavgiften med 20 %. För år 2019 och 2020 förutser nämnden en ökning med 4 % av brukningsavgiften.

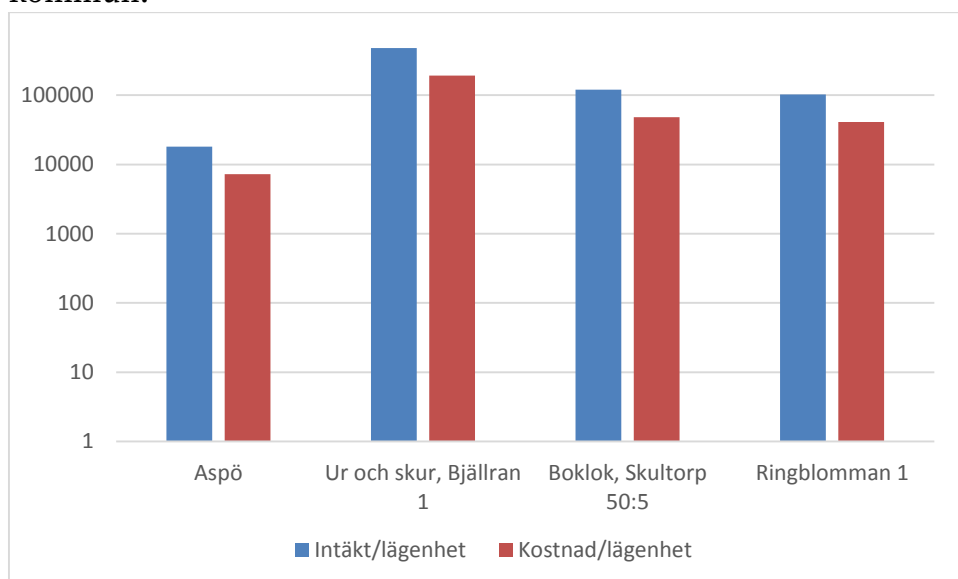
Förslaget innebär för en småhusfastighet med en förbrukning på 160 m³, att ökningen på 4 % av brukningstaxan skulle ge 227 kr inklusive moms i ökad årsavgift. För en hyresfastighet med en förbrukning på 2000 m³ och två parallellkopplade vattenmätare med storleken Qn 2,5 skulle ökningen ge en ökad årsavgift på 1 998 kr inklusive moms.

En höjning av anläggningsavgiften på 20 % innebär för en småbostadsfastighet

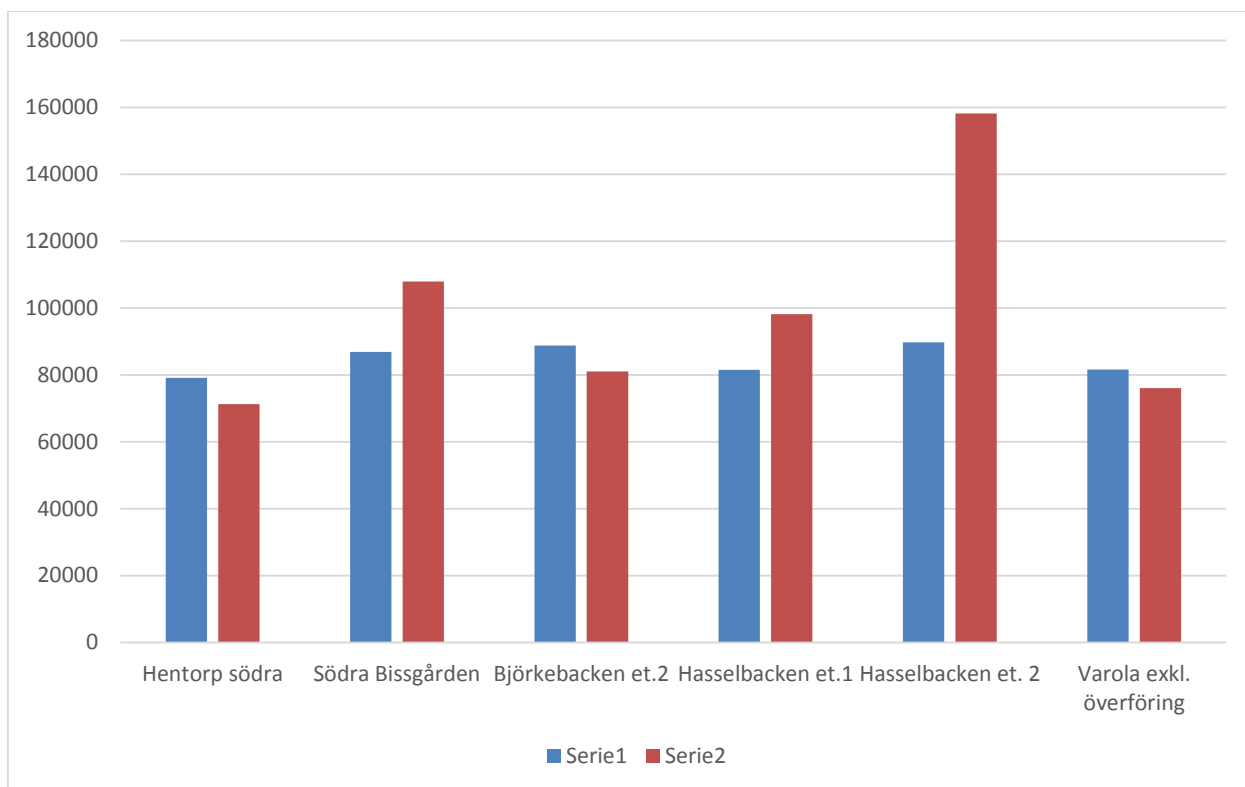
en ökad kostnad på 21 722 kr inklusive moms. För en hyresfastighet med tomtyta på 800 m² och 15 lägenheter innebär förslaget en ökad kostnad på 73 531 kr inklusive moms.

Brukningsavgiften analyseras årligen utifrån prognos för resultat kommande 3-5 år. Investeringsvolymerna i VA-verksamheten är stora de närmaste åren. Redan idag står verksamheten för ca 180 miljoner av Skövde kommuns skuld vilket är dubbelt så mycket som verksamhetens omsättning. Enligt 30 § i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (Vattentjänstlagen) får storleken på avgifterna inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för den allmänna VA-anläggningen. Lagen ger ändå rätt till ett planerat överuttag för nyinvesteringar med vissa förbehåll. Föreliggande förslag till VA-taxa innebär ett planerat överuttag för att möta verksamhetens investeringar. Servicenämnden har i beslut pekat ut aktuella investeringar som bedöms leva upp till det som föreskrivs i Vattentjänstlagen. Det överskjutande resultatet hänfört till den utpekade investeringen bokas i balansräkningen som en skuld enligt god redovisningssed. Denna skuld löses sedan upp mot den utpekade investeringen.

I kommunfullmäktiges beslut om bokslut, där överskjutande resultat redovisas, anges hur detta ska hanteras med en koppling till huvudmannens beslut. Anläggningsavgifterna analyseras med 3-5 års mellanrum. Reglering av anläggningsavgiften baseras på kostnader och intäkter för genomförda och planerade anslutningar. Avgiften ska motsvara den genomsnittliga kostnaden för att ansluta en fastighet. För en del anslutningar kommer intäkterna vara lägre än kostnaderna och för en del kommer det att vara tvärtom. Med för låga anslutningsavgifter belastar investeringarna istället brukningsavgifterna och skuldsättningen ökar. VA-huvudmannen har analyserat kostnader och intäkter för anslutningar i Skövde kommun.

Exempel på kostnader och intäkter för anslutningar av flerbostadsfastigheter omräknat till kostnad och intäkt per lägenhet.

Exempel på kostnader och intäkter för anslutningar av småhus omräknat till kostnad och intäkt per lägenhet.

I VA-planen som antogs i kommunfullmäktige i december 2015 anges ett par befintliga områden i kommunen som bedöms ha behov av VA-lösning i ett större sammanhang enligt 6 § i Vattentjänstlagen; Varola, Böja och Vristulven. Dessa områden är generellt mindre tätbebyggda än exploateringsområdena och ligger på längre avstånd från befintliga verksamhetsområden. I diagrammet ovan redovisas Varola utan överföringsledning, med ledningen inkluderad är kostnaden per fastighet ca 500 000 kr. Summerat visar analysen på ett behov av höjning av anläggningsavgifterna på mellan 10 och 65 % beroende på i vilken omfattning man tar med kostnaderna för § 6-områdena i beräkningen.

Handlingar

TU Taxa för den allmänna VA-anläggningen i Skövde kommun
 Förslag VA-TAXA, att gälla från 180101
 SEN 2017-04-20, § 16/17 VA-taxa 2018

Skickas till
 Servicenämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att Skövde kommun antar samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen, att gälla från 2017-10-01, och att teckna avtalet.

Bakgrund

Styrelsen för Skaraborgs Kommunalförbund har beslutat att rekommendera kommunerna i Skaraborg att anta förslaget till ett treårigt samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel med start 2017-10-01 och att teckna avtalet med Västra Götalandsregionen (VGR).

VästKoms styrelse har beslutat ställa sig bakom förslag till ett treårigt samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel med start 2017-10-01 och rekommenderat kommunalförbunden att besluta rekommendera sina medlemskommuner att teckna avtalet med Västra Götalandsregionen.

Nuvarande avtal gäller till och med 2017-09-30 och är tecknat mellan länets 49 kommuner och VGR.

Sedan 2015 har kommunerna och VGR gemensamt arbetat med hjälpmedelsförsörjningen i länet utifrån ett samarbetsavtal. Ansvaret för förskrivning av personliga hjälpmedel är knutet till hälso- och sjukvårdsansvaret enligt Hälso och sjukvårdslagen. I Västra Götaland styrs ansvarsförhållandena av Hälso och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland och Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel. En gemensam hjälpmedelsförsörjning är en förutsättning för att hälso-

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-10

Diarienummer: KS2017.0202-2

Handläggare: Anette Nilsson

och sjukvårdsansvaret enligt Hälso och sjukvårdsavtalet ska kunna följas inom hjälpmedelsområdet.

Handlingar

TU Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen
Skaraborgs kommunalförbund § 24 Beslut om förslag till rekommendation gällande avtal för hjälpmedelsförsörjning
Förslag Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedelsavtal

Skickas till

Skaraborgs Kommunalförbund
Västra Götalandsregionen, Samordningsfunktionen

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 125/17

Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen

KS2017.0202

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	129/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	125/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att Skövde kommun antar samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen, att gälla från 2017-10-01, och att teckna avtalet.

Bakgrund

Styrelsen för Skaraborgs Kommunalförbund har beslutat att rekommendera kommunerna i Skaraborg att anta förslaget till ett treårigt samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel med start 2017-10-01 och att teckna avtalet med Västra Götalandsregionen (VGR).

VästKoms styrelse har beslutat ställa sig bakom förslag till ett treårigt samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel med start 2017-10-01 och rekommenderat kommunalförbunden att besluta rekommendera sina medlemskommuner att teckna avtalet med Västra Götalandsregionen.

Nuvarande avtal gäller till och med 2017-09-30 och är tecknat mellan länets 49 kommuner och VGR.

Sedan 2015 har kommunerna och VGR gemensamt arbetat med hjälpmedelsförsörjningen i länet utifrån ett samarbetsavtal. Ansvar för förskrivning av personliga hjälpmedel är knutet till hälso- och sjukvårdsansvaret enligt Hälso och sjukvårdslagen. I Västra Götaland styrs ansvarsförhållandena av Hälso och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland och Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel. En gemensam hjälpmedelsförsörjning är en förutsättning för att hälso- och sjukvårdsansvaret enligt Hälso och sjukvårdsavtalet ska kunna följas inom hjälpmedelsområdet.

Handlingar

TU Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen

Skaraborgs kommunalförbund § 24 Beslut om förslag till rekommendation gällande avtal för hjälpmedelsförsörjning

Förslag Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedelsavtal

Skickas till

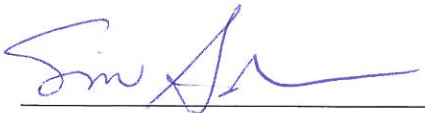
Skaraborgs Kommunalförbund

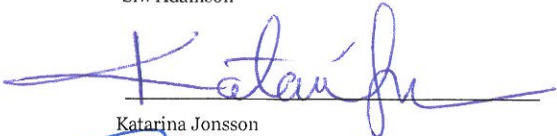
Västra Götalandsregionen, Samordningsfunktionen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Tid och plats	Fredagen den 31 mars 2017, Gothia Science Park, Skövde kl. 10.30-12.00
Beslutande	Katarina Jonsson, Skövde Kjell Hedvall, Lidköping 1:e vice ordf. Conny Johansson, Falköping Kent Larsson Grästorp, Carina Gullberg, Gullspång Åsa Karlsson, Götene Catrin Hulmarker, Hjo Ida Ekeroth, Mariestad Fredrik Nordström, Skara Rolf Eriksson, Tibro Anna-Karin Skatt, Tidaholm (§21-§29) Bengt Sjöberg, Töreboda Fredrik Nelander, Vara
Övriga deltagare	Marie Ekman, Skövde Bertil Jonsson, Lidköping Lena Sjädhall, Falköping Jens Persson, Grästorp Björn Thodenius, Gullspång (§21-§24) Susanne Andersson, Götene Alda Danial, Tibro Gabriela Bosnjakovic, Vara Runo Johansson, Tidaholm (§ 21-§29) Jonas Sundström, Lidköping, Adjungerad Hanna Linde, Skaraborgs Kommunalförbund Hillevi Larsson, Skaraborgs Kommunalförbund Per-Olof Hermansson, Skaraborgs Kommunalförbund Siw Adamson, Skaraborgs Kommunalförbund
Utses att justera	Fredrik Nelander

Sekreterare Paragrafer 21-33
Siw Adamson

Ordförande
Katarina Jonsson

Justerande
Fredrik Nelander

§ 21

ordförande Katarina Jonsson hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

§ 22

Till att justera dagens protokoll väljs Fredrik Nelander.

§ 23

Fastställande av dagordning

Styrelsen beslutar

att fastställa dagordningen

§ 24 beslut om förslag till rekommendation gällande avtal för hjälpmedelsförsörjning

Föredragande: Hanna Linde

Sedan 2015 har kommunerna och VGR gemensamt arbetat med hjälpmedelsförsörjningen i länet utifrån ett gemensamt samarbetsavtal.

Ansvar för förskrivning av personliga hjälpmedel är knutet till hälso- och sjukvårdsansvaret enligt Hälso och sjukvårdslagen. I Västra Götaland styrs ansvarsförhållandena av Hälso och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland och Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel (Handbok). En gemensam hjälpmedelsförsörjning är en förutsättning för att hälso- och sjukvårdsansvaret enligt Hälso- och sjukvårdsavtalet ska kunna följas inom hjälpmedelsområdet.

Nuvarande Samarbetsavtal gäller för perioden 2015-10-01- 2017-09- 30 och är tecknat mellan länets 49 kommuner och Västra Götalandsregionen. Utförare är Regionservice genom Hjälpmedelscentralen inom Västra Götalandsregionen.

Under hösten 2016 har en utvärdering av nu gällande samarbetsavtal genomförts. Ledningsrådet för hjälpmedel har på uppdrag av den politiska beredningsgruppen i Västra Götaland och SRO tagit fram ett förslag till nytt samarbetsavtal. Ledningsrådets rekommendation är att parterna tecknar ett tidsbegränsat avtal på tre år med start 1 oktober 2017 som gäller till 30 september 2020. Om inte avtalet sägs upp 12 månader före upphörandedatum förlängs det med tre år i taget. Avtalsvård med kontinuerliga uppföljningar både avseende ekonomi, volym och kvalitet ska genomföras. Ekonomin ska följas upp årligen och en bredare uppföljning ska göras vart tredje år.

VästKoms styrelse har, 24 januari 2017 § 3, beslutat ställa sig bakom förslag till ett treårigt Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel med start 1 oktober 2017 och rekommenderar kommunalförbunden besluta att rekommendera sina medlemskommuner att teckna avtalet med Västra Götalandsregionen.

Beredningen för Valfärdsutveckling har fått information 17-03-10.

Beredningen för Valfärdsutveckling har ställt sig bakom förslaget men framför önskemål om ett förtydligande om att den djupare uppföljningen av avtalet ska ske inför ställningstagande om avtalets upphörande det vill säga 12 månader före upphörandedatum.

Yttrande: Conny Johansson

Styrelsen föreslås besluta

att rekommendera kommunerna i Skaraborg att anta förslaget till ett treårigt Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel med start 2017-10-01 och att teckna avtalet med VGR.

KSAU § 129/17

Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen

KS2017.0202

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	129/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	125/17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att Skövde kommun antar samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen, att gälla från 2017-10-01, och att teckna avtalet.

Bakgrund

Styrelsen för Skaraborgs Kommunalförbund har beslutat att rekommendera kommunerna i Skaraborg att anta förslaget till ett treårigt samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel med start 2017-10-01 och att teckna avtalet med Västra Götalandsregionen (VGR).

VästKoms styrelse har beslutat ställa sig bakom förslag till ett treårigt samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel med start 2017-10-01 och rekommenderat kommunalförbunden att besluta rekommendera sina medlemskommuner att teckna avtalet med Västra Götalandsregionen.

Nuvarande avtal gäller till och med 2017-09-30 och är tecknat mellan länets 49 kommuner och VGR.

Sedan 2015 har kommunerna och VGR gemensamt arbetat med hjälpmedelsförsörjningen i länet utifrån ett samarbetsavtal. Ansvaret för förskrivning av personliga hjälpmedel är knutet till hälso- och sjukvårdsansvaret enligt Hälso och sjukvårdslagen. I Västra Götaland styrs ansvarsförhållandena av Hälso och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland och Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel. En gemensam hjälpmedelsförsörjning är en förutsättning för att hälso- och sjukvårdsansvaret enligt Hälso och sjukvårdsavtalet ska kunna följas inom hjälpmedelsområdet.

Handlingar

TU Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Skövde kommun och Västra Götalandsregionen

Skaraborgs kommunalförbund § 24 Beslut om förslag till rekommendation gällande avtal för hjälpmedelsförsörjning

Förslag Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedelsavtal

Skickas till

Skaraborgs Kommunalförbund

Västra Götalandsregionen, Samordningsfunktionen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-31

Diarienummer: KS2017.0256-1

Handläggare: Karin Grunselius

Kommunfullmäktige

Ansökan om att få kvarstå i förtroendeuppdrag

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bifalla Sara Almqvists (M) begäran om att få ha kvar sitt förtroendeuppdrag som ersättare i servicenämnden för återstoden av mandattiden.

Bakgrund

Sara Almqvist (M) har anhållit om att få ha kvar sitt uppdrag som ersättare i servicenämnden, i enlighet med 4 kap. 8 § kommunallagen, då hon sedan den 1 maj 2017 är folkbokförd i annan kommun. I sin begäran har hon vidare anfört att hon för närvarande är tjänstledig från en fast tjänst på Arbetsförmedlingen i Skövde och har påbörjat ett vikariat på Högskolan i Dalarna den 1 maj. Hon har slutligen anfört att hon har möjlighet att fortsätta tjänstgöra i Servicenämnden eftersom hon endast arbetar vissa dagar i veckan i Falun.

Moderata Samlingspartiets kommunfullmäktige-grupp, som beslutade vid sitt sammanträde den 23 maj 2017 om att tillstyrka Sara Almqvists hemställan i enlighet med 4 kap. 8 § kommunallagen, har föreslagit kommunfullmäktige besluta att låta Sara Almqvist ha kvar sitt förtroendeuppdrag som ersättare i servicenämnden under återstoden av mandattiden.

En person måste vara folkbokförd i kommunen för att vara valbar till kommunala förtroendeuppdrag. När en ledamot flyttar från kommunen upphör ledamoten att vara valbar. Enligt 4 kap. 8 § kommunallagen upphör då uppdraget genast. Fullmäktige får dock enligt samma bestämmelse besluta att en förtroendevald som valts av fullmäktige får ha kvar sina uppdrag under återstoden av mandattiden.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-05-31

Diarienummer: KS2017.0256-1

Handläggare: Karin Grunselius

Kommunfullmäktiges presidium har berett ärendet. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår presidiet kommunfullmäktige besluta att bifalla Sara Almqvists (M) begäran om att få ha kvar sitt förtroendeuppdrag som ersättare i servicenämnden för återstoden av mandattiden.

Handlingar

Ansökan om att få kvarstå i förtroendeuppdrag

Skickas till

Moderaterna

Sara Almqvist (M)

Karin Grunselius

Skövde 03 maj 2017

Till: Skövde kommunfullmäktige

Tillstyrkande

Moderata Samlingspartiets kommunfullmäktige grupp beslutade vid sitt sammanträde den 23 maj 2017 tillstyrka Sara Almqvists hemställan om att i enlighet med Kommunallagen 4 kap. 8 § få ha kvar uppdraget som ersättare i Servicenämnden under återstoden av mandatperioden.

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att bevilja att Sara Almqvist får ha kvar förtroendeuppdraget som ersättare i Servicenämnden under återstoden av mandatperioden.

Skövde 30 maj 2017

Anders G Johansson,
gruppledare (M)

Till Kommunfullmäktige,

Jag har sedan valet 2014 haft ett uppdrag som ersättare för Moderaterna i Servicenämnden, Skövde Kommun.

Jag är för närvarande tjänstledig från en fast tjänst på Arbetsförmedlingen i Skövde, och har påbörjat ett vikariat på Högskolan Dalarna från den 1/5. Jag är också från 1/5 folkbokförd i Karlsborgs kommun, där jag är deltidssambo. Då jag enbart arbetar vissa dagar i veckan i Falun, har jag möjlighet att fortsatt tjänstgöra i Servicenämnden, vilket jag också skulle önska få möjlighet till.

Detta i enlighet med kommunallagens 4 kap, 8 paragraf, andra stycket.

Med Bästa hälsningar,

Sara Almqvist,

850719-5926

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Sara Almqvist', with a long horizontal line extending to the right.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-01-03

Diarienummer: KS2017.0005-6

Handläggare: Karin Grunselius

Kommunfullmäktige

Anmälningssärenden kommunfullmäktige 19 juni 2017

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna nedanstående handlingar som anmälda.

Bakgrund

Nedanstående handlingar har inkommit, och anmäls, till kommunfullmäktige.

Handlingar

Anmälningssärenden kommunfullmäktige 19 juni 2017

Svar på skrivelse om politikerns arbetsmiljöansvar

Bilaga Arbetsmiljöpolicy

Beslut KS, 2017-05-29, Ärende 104/17, Svar på medborgarförslag om att göra en staty eller annat minnesmärke över Västgöta-Bengtsson

Beslut KS, 2017-05-29, Ärende 105/17, Svar på medborgarförslag om avgiftsbefrielse för pensionärer vid längdskidåkning inom Billingens fritidsområde

Beslut KS, 2017-05-29, Ärende 106/17, Svar på medborgarförslag om att ta fram riktlinjer/kriterier för Handtaget

Skickas till

Karin Grunselius

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2017-01-03

Diarienummer: KS2017.0005-6

Handläggare: Karin Grunselius

Skövde 2017-05-18

Att: Bengt Sjökvist, PRO

Svar på skrivelse kring Politikers arbetsmiljöansvar

Under senare tid har omfattande kommunikation i form av utlämnande av handlingar, svar på skrivelser och personliga möten med Bengt Sjökvist skett för att besvara frågor kring arbetsmiljö. Vid det senaste mötet med Kommunala Pensionärsrådet (KPR) gav ordförande vid arbetsgivarutskottet, HR- chef med flera ytterligare information kring aktuella frågor och inkomna synpunkter. Vid detta möte deltog dock ej Bengt Sjökvist.

Skövde kommun har en arbetsmiljöpolicy (bifogas). KF och KS arbetsmiljöansvar är förtydligat och fördelat till kommundirektör och vidare till de olika chefsnivåerna.

Kostnader för arbetsmiljöåtgärder ligger i flera poster i budgeten. 5 Mnr är avsatta i arbetet att skapa attraktiva arbetsplatser. 1,3 Mnr finns avsatta till tidig rehabilitering, vilken är en hälsofrämjande åtgärd som syftar till att undvika sjukskrivning. Även medel för ökning av antalet anställda, exempelvis kuratorer inom skolan samt serviceassistenter är avsatta som bidrar till en bättre arbetsmiljö för redan anställda medarbetare.

Respektive nämnd har olika fördelningsmodeller för arbetsmiljöarbetet. Några har budgetavsättningar centralt, medan andra har fördelat arbetsmiljöaktiviteterna ner till enhetsnivå.

Ditt insända brev med underlag kring arbetsmiljö samt detta svar kommer att läggas på politikerportalen och informeras till KF. Med tidigare dialog samt ovan svar anser jag att aktuella frågor besvarats.

Med vänlig hälsning

Leif Walterum
Kommunalsråd, ordförande arbetsgivarutskottet

Arbetsmiljöpolicy

Antagen av kommunstyrelsen 15 december 2015, § 171

Arbetsmiljöpolicy

Skövde kommun strävar efter att arbetsmiljön på alla nivåer är trygg, stimulerande, utvecklande och är anpassad till olika verksamheters behov

Bedömningen av kvalitén i våra verksamheter avgörs till stor del av mötet mellan medarbetare och medborgare i det vardagliga arbetet. Skövde kommun ska arbeta för en bra och utvecklande arbetsmiljö, vilket är en förutsättning för att medarbetare ska nå de övergripande målen i verksamheterna. Det förbyggande arbetsmiljöarbetet utgör grundstenen i detta arbete.

De kommunövergripande målen för arbetsmiljön är:

- Att säkerställa att arbetsmiljös fysiska, sociala och psykologiska förutsättningar inte utsätter medarbetare för ohälsa eller olycksfall.
- Att säkerställa att arbetsmiljön är tillfredställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället.
- Att främja att arbetsgivare och medarbetare samverkar för att åstadkomma en bra och utvecklande arbetsmiljö.
- Att medarbetarna har kännedom om verksamhetens mål och medel.

Skövde kommuns Arbetsmiljöpolicy anger den viljeinriktning och de gemensamma ramar som ska prägla arbetsmiljöarbetet. Policyn samt riktlinjerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska stödja det sektorsvisa arbetsmiljöarbetet, som ingår som en naturlig del i verksamhets- budget- och personalplanering.

Ansvaret för att forma vår arbetsmiljö delas av arbetsgivare, medarbetare och fackliga organisationer. Den närmare beskrivningen av ansvarsförhållanden framgår i riktlinjerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet. För att nå en sund och utvecklande arbetsmiljö krävs att var och en vårdar och utvecklar sin del i det ansvaret och att ansvarsfördelningen är tydlig och känd. Huvudansvaret för att organisera och följa upp arbetsmiljöarbetet ligger på arbetsgivaren. I Skövde kommun är det formellt och juridiskt Kommunfullmäktige som har det yttersta ansvaret. I Skövde kommuns organisation är sedan uppgifter fördelade till Kommunstyrelsen som i sin tur fördelar uppgifter till sektorsschefer.

Arbetsmiljöarbetet ska bedrivas systematiskt och i samverkan med medarbetare, skyddsombud och fackliga organisationer. Arbetet ska ha sin tonvikt på det förebyggande arbetet.

Engagemang, glädje och kvalitet i arbetet påverkas direkt och positivt om var och en ges goda förutsättningar för delaktighet och påverka inom ramen för en sund och utvecklande arbetsmiljö.

En trygg och säker arbetsmiljö innebär också att bruk av eller påverkan av alkohol och droger inte accepteras i våra verksamheter.

Frånvaron av kränkande särbehandling ska vara ett normaltillstånd i Skövde kommun. Förekomst av kränkande särbehandling accepteras inte.

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 104/17

Svar på medborgarförslag om att göra en staty eller annat minnesmärke över Västgöta-Bengtsson

KS2016.0392

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	111/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	104/17

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att bifalla medborgarförslaget.

Kommunstyrelsen beslutar vidare att:

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att ta fram ett minnesmärke över Västgöta-Bengtsson, samt söka medel ur Egnells fond för finansiering.

Kultur- och fritidsnämnden, tillsammans med sektor samhällsbyggnad, får i uppdrag att ta fram en lämplig plats för minnesmärket.

Bakgrund

Siv Ström har inkommit med medborgarförslag där hon föreslår att Skövde hedrar Västgöta-Bengtssons minne med någon form av minnesmärke, gärna staty, liknande vad som finns i många småstäder av författare, musiker, underhållare, idrottspersoner etc. Hon skriver att det är viktigt att också framhålla vår kultur när Skövde växer, bygger och strävar efter framgång både när det gäller invånarantal, handel, industri och utbildning.

Kommunfullmäktige har 2016-10-24 beslutat att överlämna medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

Medborgarförslaget har skickats på remiss till kultur- och fritidsnämnden.

Komplettering har begärts av kultur- och fritidsnämnden svar då bakgrundstexten ska innehålla en beskrivning av kostnaderna och förslag till finansiering vid förslag till bifall, vilket saknades i kultur- och fritidsnämndens första yttrande.

Kultur- och fritidsnämnd har föreslagit bifall till medborgarförslaget, och föreslår en minnesplakett, en av en konstnär formgiven plakett som beskriver Västgöta-

Bengtssons gärning i text och relief utförd exempelvis i brons. Nämnden föreslår att placering av plaketten bör vara i Kulturhuset, samt att kostnaden för plaketten inte bör överstiga 150 tkr. Finansiering föreslås via Egnells fond.

Ett minnesmärke över författaren, folkskolläraren och folklivsskildraren Sixten Viktor William Bengtsson, mer känd som Västgöta-Bengtsson tillför Skövde ett lager av kulturarv i fråga om lokal språklig förankring. Han ägnade mer än 50 år av sitt liv åt att dokumentera vår bygd och dess invånare. Speciellt reste han runt och spelade in för framtiden våra genuina västsvenska dialekter. Han var känd som en god folkloristisk historieberättare med glimten i både öga och språk. 1994 utnämndes Västgöta-Bengtsson till filosofie hedersdoktor vid Göteborgs Universitet.

Handlingar

TU Svar på medborgarförslag om att göra en staty eller annat minnesmärke över Västgöta-Bengtsson

Medborgarförslag om att göra en staty eller annat minnesmärke över Västgöta-Bengtsson

KFN 2017-02-01 § 1/17 Remissvar medborgarförslag minnesmärke Västgöta-Bengtsson

KFN 2017-04-19 § 22/17 Yttrande Medborgarförslag om att göra en staty eller annat minnesmärke över Västgöta-Bengtsson

Skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Sektor samhällsbyggnad

Förslagsställaren

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 105/17

Svar på medborgarförslag om avgiftsbefrielse för pensionärer vid längdskidåkning inom Billingens fritidsområde
KS2016.0508

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	112/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	105/17

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avslå medborgarförslaget.

Bakgrund

Evert Tapper har lämnat in ett medborgarförslag om avgiftsbefrielse för pensionärer vid längdskidåkning inom Billingens fritidsområde. Han skriver att avgiften för dagkortet för pensionärer blir mycket kostsamt, samtidigt som det är vanskligt att köpa ett säsongskort då hälsan kan förändras ganska fort. Inkomstbortfallet bör ses som en investering i friskvård för pensionärer.

Kommunfullmäktige har överlämnat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

Medborgarförslaget har skickats på remiss till kultur- och fritidsnämnden.

Kultur- och fritidsnämnden har föreslagit avslag på medborgarförslaget.

Kostnaden för driften av längdskidåkningsspåren på Billingens fritidsområde täcks till viss del av spåravgifterna. Skövde kommuns spåravgifter ligger lägre än flera andra liknande anläggningar. Barn och ungdomar t.o.m. 16 års ålder åker gratis i längdskidspåren, skulle även pensionärer få avgiftsbefrielse skulle det kräva att nämnden får en ökad ramtilldelning.

Längdskidåkningen på Billingens fritidsområde är populär bland äldre och är en hälsosam motionsform. Ett säsongskort kan upplevas som kostsamt om man inte har möjlighet att nyttja det ett flertal gånger under säsong. I dag finns inga riktlinjer för återbetalning av ett säsongskort vid eventuell sjukdom.

Att säsongskortsavgiften kan återbetalas om man blir sjuk/skadad och inte har möjlighet att nyttja kortet kan skapa en trygghet för många i samband med köp. Idag säljs säsongskort via ombud, det kan behöva ses över för att underlätta eventuell

återbetalning. Kultur- och fritidsnämnden kommer se över möjligheten till återbetalning vid sjukdom.

Handlingar

TU Svar på medborgarförslag om avgiftsbefrielse för pensionärer vid längdskidåkning inom Billingens fritidsområde

Medborgarförslag om avgiftsbefrielse för pensionärer vid längdskidåkning inom Billingens fritidsområde

KFN 2017-04-19, § 15/17 Medborgarförslag om avgiftsbefrielse för pensionärer vid längdskidåkning inom Billingens fritidsområde

Skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Förslagsställaren

Kommunstyrelsen Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 106/17

Svar på medborgarförslag om att ta fram riktlinjer/kriterier för Handtaget
KS2017.0088

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2017-05-17	113/17
2 Kommunstyrelsen	2017-05-29	106/17

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avslå medborgarförslaget.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har mottagit ett medborgarförslag om att ta fram riktlinjer för verksamheten Handtaget. Medborgarförslaget efterlyser tydligare riktlinjer/kriterier så att inte medborgare som har "talets gåva" går före i kön.

I dagsläget får cirka 450 medborgare hjälp via Handtaget. Denna verksamhet riktar sig till medborgare som är över 65 år och av hälsoskäl är i behov av trädgårdsskötsel: sommartid (gräsklippning samt i mån av tid häck/trädklippning etc) samt vintertid (snöskottning och halkbekämpning). Cirka 18 personer arbetar i sex arbetslag där varje arbetslag har ansvar för ett geografiskt område i kommunen.

Ködatum avgör i vilken turordning medborgaren kan få hjälp. I dagsläget står cirka 35-40 medborgare i kö till Handtaget. Kötiden kan variera beroende vilket geografiskt område uppdraget ska utföras på. Undantag från turordningslistan är om det finns ett biståndsbeslut om hemtjänst. De medborgarna går före kön och erbjuds hjälp av Handtaget omedelbart. Dessa utgör idag cirka en tredjedel av alla som får hjälp via Handtaget.

Om det inte finns ett biståndsbeslut finns interna kriterier framtagna (se bilaga). Dessa kriterier används enbart för intern registrering, för att den sökande ska ingå i gruppen "av hälsoskäl". Inga läkarutlåtanden eller andra dokument behöver styrka det som den sökande angett.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat att medborgarförslaget ska beredas av Avdelning Vuxenutbildning och Arbetsmarknad, i samråd med sektor vård och omsorg.

Det är kommunstyrelsen som ska ta beslut gällande medborgarförslaget.

Åtgärder

Avdelning Vuxenutbildning och Arbetsmarknad samt sektor vård och omsorg anser att rutiner och policy finns för verksamheten Handtaget. Varför kommunstyrelsen föreslås besluta att avslå medborgarförslaget. Verksamheten har dock tagit till sig medborgarförslaget och förtydliganden har gjorts enligt följande:

- Undantaget för de som har ett biståndsbeslut har lagts till i informationen på hemsidan.

- Broschyr om Handtaget ligger också numera på hemsidan (se bilaga).

(se: <http://skovde.se/Kommun-Politik/Arbetsmarknadsavdelningen/Service-till-aldre-och-funktionsnedsatta/Handtaget/>).

Handlingar

TU Svar på medborgarförslag om att ta fram riktlinjer/kriterier för Handtaget

Medborgarförslag om att ta fram riktlinjer/kriterier inom Handtaget

Broschyr Handtaget

Handtaget-kriterier utan bistånd

Skickas till

Avdelning Vuxenutbildning och

Arbetsmarknad (AVA)

Denna behandling har inget tillhörande dokument